

مکتبہ اسلامیہ

منابع تاریخ علوم اسلامی

An Annotated Bibliography of

Islamic Science

vol. 1

By Syed Hossein Nasr

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

کتابشناسی توصیفی

منابع تاریخ علوم اسلامی

جلد اول

تألیف

سید حسین نصر

با همکاری:

ولیمام حقیق

1378

۴

اشارات

فلسفہ ایران

انجمن

شماره ۱

چاپ شرکت افست «سہامی خاص»

فهرست مطالب

۷	مقدمه فارسی	
xi	مقدمه انگلیسی	
xxii	فهرست منابع	
'xiii	فهرست علائم اختصاری	
۱- منابع عمومی		
۱	الف - فهرست های منابع و مراجع ، نسخ خطی ، مراجع عمومی ، بررسی ها در وضع تحقیق درست	
۱	مختلف تاریخ علوم اسلامی	
۱	(۱) - فهرست های منابع و مراجع	
۱	(الف) - فهرست های موضوعی منابع و مراجع	
۱۵	(ب) - فهرست های آثار دانشمندان معاصر	
۲۷	(۲) - آثار مربوط به نسخ خطی	
۴۱	(۳) - مراجع عمومی	
۴۱	(الف) - آثار عمومی و دائرةالمعارف	
۶۱	(ب) - فرهنگ ها و فهرست های اصطلاحات و مطالعات درباره اصطلاحات علمی	
۶۳	(۴) - بررسی ها در وضع تحقیق درست مختلف تاریخ علوم اسلامی	
۶۷	ب - رسید کلی تاریخ علوم اسلامی	
۶۷	(۱) - رسید تاریخی و فرهنگی و اجتماعی	
۶۷	(۲) - رسید علمی و فکری	
۶۷	ج - تعلیم و تربیت و تدریس	
۱۱۳	(۱) - تعلیم و تربیت و مدارس قدیم	
۱۱۳	(۲) - کتاب و کتابخانه و وسائل تحریر	

179	۲- بررسی های مربوط به شرح حال و آثار دانشمندان اسلامی
179	الف - دانشمندانی که درباره آنها چند اثر در دست است
389	ب - دیگران
417	فهرست نویسندگان

مقدمه

بیش از یک قرن است که ممالک اسلامی به فراگرفتن علوم غربی پرداخته اند و مراکز علمی همچون دانشگاه ها و انجمن های علمی و پژوهشکده ها و غیره به تقلید از غربیان بوجود آورده اند و تا حدی هم توانسته اند نتایج این علوم را به دانشجویان و دانش پژوهان خود بیاموزند لکن از یک سو کمتر موفق شده اند در ساختن و پیشبرد این علوم سهمی فعال داشته باشند و از سوی دیگر گسترش این علوم بدون آگاهی دقیق از عواقب فکری و فرهنگی آن نتایجی نکان دهنده از برای وحدت فرهنگی جوامع اسلامی داشته است . در عین حال با توجه به ارتباط بین علوم غربی و قدرت نظامی و اقتصادی بسیاری از رهبران جوامع اسلامی در قرن گذشته طبعاً " مردم را به آموختن این علوم فرا خوانده اند و حتی علمای دین صفت ممالک خود را در عقب ماندن از " کاروان علم " دانسته اند و به دوران طلائی علوم در تمدن اسلامی اشاره کرده اند .

مسئله، برخورد تمدن اسلامی با مغرب زمین و سهم علوم و نیز بکار بردن آن در صنعت —————

آنچنان عمیق و اساسی است که در متن برنامه ریزی آموزشی و اجتماعی اکثر دولتی که وارث تمدن اسلامی هستند قرار دارد و صدها کتاب و مقاله در این زمینه نگاشته شده و حتی از لحاظ دینی فریضه، فراگرفتن علم با آموختن علوم امروزی یکی دانسته شده است و در مجلات و کتب و محالس و عظ و تبلیغ رهبران اندیشمندان اجتماع همگی به اینکه روری تمدن اسلامی رهمای کاروان علم بوده است اشاره کرده و افراد این حوامع را به بازیافتن این مقام دعوت می کنند .

لکن با وجود حیاتی بودن این مسئله ، چه از لحاظ بررسی حصلت واقعی علوم جدید و اینکه این علوم چه رابطه ای با علوم ای با علوم ای که در دامن تمدن اسلامی نشو و نما کرده است داشته است . وجه ارجحیت آشنا شدن با آنچه واقعا " مسلمین در زمینه علوم مختلف انجام داده اند ، آنچنانکه باید و شاید فعالیت انجام نیافته است مخصوصاً " در ایران که همواره مرکز اصلی علوم عقلی در تمدن اسلامی بوده است . البته دانشمندانی چند از کشورهای عربی و ترکیه و هند و پاکستان و خود ایران (در این سرزمین می توان اسنادی همچون مرحوم سید حسن نفی زاده و حلال همائی و علامت حسین مصاحب و اکبر دانا سرشت و ابوالقاسم فریاضی و محمود نجم آبادی و محمد نفی دانش بزوه و حلال مصطفوی را نام برد) تحقیقاتی ارزنده انجام داده اند لکن با توجه به رمینه، عظیم علوم اسلامی این تحقیقات بسنه " محدود است .

در عرب نیز فریب دو قرن است که مطالعات مستمر در زمینه تاریخ علوم اسلامی انجام نی...

و از زمانیکه در پایان قرن نوزدهم دانشمندانی همچون پیر دوهم (P. Duhem) و ساج

(E. Mach) و سارنون (G. Sarton) پایه تاریخ علوم را به عنوان رشته ای

مشخص از دانش بشری استوار ساختند قسمت معتنا بهی از تحقیقات در تاریخ علوم به رشته اسلامی اختصاص یافته است و می توان به جرات گفت که گرچه بسیاری از این تحقیقات از نظرگاه اسلامی با بعضی اغراض و تعصبات آمیخته است ، از لحاظ کمیت و نیز دقت در تحلیل مطالب علمی در کتب و رسائل مسلمین دارای اهمیت فراوان است و تعداد آن نیز بیش از آنست که خود دانشمندان اسلامی انجام داده اند .

بهر حال اگر جوامع اسلامی بخواهند با علوم امروزی مغرب زمین آشنائی حاصل کنند بدون اینکه مبانی فرهنگی و معنوی خود را متزلزل سازند ضرور است که آشنائی کامل با میراث غنی علمی خود داشته باشند و از تحقیقاتی که تاکنون انجام یافته است اطلاع حاصل کنند ، تلهم گذشته درخشان خود را بازیابند و هم بتوانند این میراث علمی را به جهانیان بنحوی قابل درک معاصران عرضه دارند ، مخصوصاً که اکنون علوم غربی خود با بحرانی عظیم روبرو است و محتاج است در بسیاری از زمینه ها از ریشه های فکری و نتایج علمی علوم اسلامی استفاده کند .

باتوجه به این عوامل بود که بیش از ده سال پیش راقم این سطور به فکر جمع آوری منابع تحقیقات موجود درباره علوم اسلامی به تمام زبانهای جهان افتاد . محقق پیراج در زمینه تاریخ ریاضیات اسلامی ای . اس . کندی ، استاد دانشگاه آمریکائی بیروت ، بنده را در اجرای این امر تشویق کرد و ضرورت تجدید کتابی مانند " مدخلی بر تاریخ علم (Introduction to the History of Science) از جورج سارتون را که دانش فعلی بشر را در زمینه تاریخ علوم اسلامی خلاصه کند یادآور شد .

در سال ۱۳۴۳ به یاری مؤسسه فرانکلین مرکزی در تهران جهت جمع آوری منابع تاریخ علوم اسلامی نایسین شد و زیر نظر این بنده گروهی از محققان جوان ایرانی و خارجی من جمله آقایان ویلیام چینیک و مظفر بخنبار و بهمن دادگستر فعالیت خود را آغاز کردند و در خارج نیز گروه ، از همکاری بسیاری از محققان برجسته تاریخ علوم در اروپا و آمریکا و هند و ژاپن برخوردار بود .

از بدو امر قرار بر این شد که نتیجه تحقیقات در دو قسمت کاملاً " متباین و مشخص انتشار یابد ، یکی شامل پژوهشها به زبانهای اسلامی اعم از عربی و فارسی و ترکی و اردو و غیره ، و دیگری به زبانهای غیر اسلامی اعم از زبانهای اروپائی و آسیائی همچون ژاپنی . قرار بر این بود که پژوهش در گرد آوردن منابع در این دو قسمت بموازات هم پیش رود لکن به علت سهولت بیشتر در دسترسی به منابع به زبانهای اروپائی و مسائل دیگر مربوط به عوامل انسانی قسمت به زبانهای " غیر اسلامی " با سرعت بیشتر پیشرفت کرد و قبل از انجام قسمت به زبانهای اسلامی آماده طبع شد که اکنون جلد اول آن تقدیم می شود .

در آغاز بررسی بر بنده و نیز سایر محققان در زمینه تاریخ علوم پوشیده بود تا چه حد مقالات

ورسائل گوناگون که به فراموشی سپرده شده است در گوشه و کنار کتابخانه ها و در لابلاهای مجلات-متروک و منسوخ موجود است که باید مطالب آن از نو بررسی شده درنگاشتن یک تاریخ علوم اسلامی قطعی از آن استفاده شود. نیز غنای برخی زبانها همچون کاتالان در این زمینه در آغاز روشن نبود و زحمات فراوان لازم بود تا منابع به این زبانها بررسی شود. بهرحال نتیجه بیش از دهسال تحقیق مستمر و دهسال دیگر مطالعه شخصی و جمع آوری منابع بصورت فردی از طرف اینجانب مجموعه ای بدست داده است که گرچه یقیناً ناقص است شاید کامل ترین فهرست منابع چاپ شده در تاریخ علوم اسلامی باشد که تاکنون به طبع رسیده است.

x

x x

جهت تدوین منابع علوم گوناگون اسلامی نظم خاص فکری و تقسیم بندی دقیقی از علوم لازم بود. در آغاز به حدود " علم " در این اثر توجه شد و تصمیم بر این شد که این کلمه شامل همه علوم عقلی که به نحوی از انحاء با علوم طبیعی و ریاضی و علوم غریبه و اصول آنها سروکار دارد شود. یعنی مثلاً " درزمینه " فلسفه و کلام و عرفان آن آثار که به صورتی از جهان و یا مباحث علت و معلول و یا زمان و مکان و غیره بحث می کند در نظر گرفته شده است در حالیکه آثار فلسفی و کلامی و عرفانی که به اخلاق یا سیاست یا احکام شرعی مربوط است در فهرست نیامده است. رویهمرفته کوشش مبتنی بر این اصل بوده است که تعریف علوم با توجه به معنی " علم " در دنیای جدید، ولی در عین حال با اتکای کامل به مفهوم اسلامی علوم، باشد.

البته هر تعریف و تقسیم بندی مواحه می شود با مواردی غیر قابل پیش بینی که در آن تعریف و تقسیم بندی نمی گنجد چنانکه در علوم زیست شناسی نیز دیده می شود. این امر مخصوصاً در قسمت اول کتاب که با منابع عمومی سروکار دارد مشهود است. در برخی قسمت های دیگر نیز مسأله به این صورت وجود داشت که یک اثر مربوط می شود به چند شعبه از علوم طبق تقسیم بندی که اتخاذ شده است. در این موارد به اجبار آن منبع در قسمت های مربوطه تکرار شده است تا به سهولت استفاده از بخش مورد نظریه فرآید.

نکته دیگری که از آغاز امر توجه به آن ضرور بود مقطع زمانی این تحقیقات بود. عربستان

از قرن یازدهم میلادی به بررسی و ترجمه علوم اسلامی پرداخته اند و در چین و هند نیز فریب هفتمد سال است آثاری به زبانهای آن بلاد درزمینه علوم اسلامی نگاشته می شود. امکان داشت بتوان همه این منابع را دربرگرفت مخصوصاً که آثار قدیمی تر تحقیق به معنی جدید کلمه در این زمینه نیست بلکه جزئی از تاریخ اندیشه آن تمدنها است. لذا به عنوان مدعا زمانی منابعی که در این فهرست آمده است قرن هجدهم میلادی و آغاز فعالیت در زمینه شرقشناسی به عنوان یک ریشه خاص علمی پذیرفته شد و از آن

سونا آغاز سال ۱۹۷۰ در نظر گرفته شد . پس در فهرستی که اکنون از نظر می گذرد کوشیده شده است تمام آثار تاری که مربوط به علوم اسلامی از قرن هجدهم میلادی تا سال ۱۹۷۰ به طبع رسیده است دربر گرفته شود . از لحاظ اصول تقسیم بندی مطالب کتاب سعی شده است حتی المقدور اصالت علوم اسلامی حفظ شود و علوم چنانکه نزد مسلمین تدوین شده و رشد یافته است احصاء شود . البته این امر با توجه به انواع تحقیقاتی که انجام یافته همیشه امکان پذیر نبوده است ولی بهر حال کوشش در حفظ ترکیب علوم چنانکه در تمدن اسلامی دیده می شود، بوده است .

اصول تقسیم بندی

۱- آثار عمومی

الف - منابع عمومی من جمله کتابشناسی و مراجع و فرهنگ ها

ب - مطالب کلی درباره تفکر و نهضت های علمی

ج - تعلیم و تربیت و انتقال علوم

۲- مطالعات مربوط به شرح حال و آثار دانشمندان اسلامی

۳- مکتب های علمی که در تکوین علوم اسلامی مؤثر بوده است

الف - علوم یونانی و اسکندرانی و رومی

ب - علوم بابلی و بین النهرینی

ج - علوم ایرانی

د - علوم هندی

ه - علوم چینی

و - غیره

۴- ترجمه کتب علمی به زبانهای اسلامی

۵- آثار مربوط به تقسیم بندی علوم و دائره المعارفهای علمی و شرح حال ها و فهرست کتب

۶- جهان شناسی و توصیف جهان

۷- منطق

۸- ریاضیات

الف - آثار عمومی من جمله فلسفہ و تاریخ ریاضیات

ب - حساب و علم عدد

ج - ہندسہ

د - مثلثات

ه - جبر

و - روش ہا و آلات محاسبہ

ز - علم مناظر

ح - موسیقی

یک - موسیقی نظری و فلسفہ آن

دو - آلات موسیقی

ط - نجوم

یک - آثار عمومی من جمله تاریخ

دو - رصدخانہ ہا و آلات نجومی

سہ - زیچ ہا و صور سماویہ

چہار - نجوم ریاضی و حرکت کواکب

پنج - گاہ شماری

ی - احکام نجوم

۹- طبیعیات

الف - آثار عمومی من جمله تاریخ

ب - فیزیک

یک - فن سماع طبیعی و فلسفہ و تاریخ فیزیک

دو - مسالہ حرکت و قوہ محرک

سہ - آب شناسی

چہار - آلات مکانیکی (علم حیل)

پنج - اوران و مقادیر

شش - کاربرد فیزیک و صنعت در زمینہ ہائی غیر ارآنچہ دربالا آمدہ است .

- ج - علم جو (ہواشناسی)
- د - زمین شناسی و معدن شناسی
- یک - زمین شناسی
- دو - اصول کلی معدن شناسی و علم احجار
- سه - توصیف احجار و فلزات و علم فلز شناسی و ذوب فلزات
- ه - زیست شناسی
- یک - اصول کلی
- دو - گیاه شناسی
- سه - زیست شناسی
- و - کشاورزی و شعب آن
- ز - طب
- یک - طب عمومی و اصول و فلسفہ و تاریخ آن
- دو - بهداشت و سلامتی
- سه - طب داخلی
- چهار - جراحی و تشریح
- پنج - کحالی
- شش - تغذیہ
- ہفت - بیمارستانہا و آموزش پزشکی
- ہشت - بیطاری
- نہ - سایر شعب طب
- ح - داروشناسی و داروسازی
- الف - آثار عمومی و اصول و رابطہٴ این علم با پزشکی و طبیعیات
- ب - مفردات
- ج - مرکبات
- ط - علم النفس
- ی - جغرافیسا

یک - آثار عمومی

دو - جغرافیای توصیفی شامل سفرنامه ها و وصف اوضاع جغرافیائی

سه - نقشه کشی

چهار - جغرافیای ریاضی و علم تسطیح

پنج - جغرافیای دریاها و اقیانوس شناسی

ک - تاریخ طبیعی

۱۰ - علوم غریبه

الف - آثار عمومی و فلسفه این علوم

ب - کیمیا

یک - آثار عمومی و اصول و تاریخ کیمیا

دو - کیمیای معنوی و تمثیلی

سه - آلات کیمیاگری

چهار - شیمی

ج - علم حروف

د - علم فراست

ه - سحر

و - سایر علوم غریبه

۱۱ - آثار فلسفی و کلامی و دینی مربوط به علوم اسلامی

۱۲ - نفوذ علوم اسلامی

الف - در جهان عرب (هم یهودی و هم مسیحی)

ب - در امپراطوری بیزانس

ج - در هند

و - در چین

چنانکه قبلاً ذکر شد در هر یک از این شعب مسائل، تعیین حدود هر علمی کاری بس دشوار بود. مثلاً " بعضی از شرح حال ها مربوط به ادب و مورخان است و در همین حال سی چند از ریاضی دانان با علمای طبیعی را در بردارد و مشکل بتوان حد فاصلی بین کتب رجال در این زمینه فائل شد. با در موسیقی کوشش

شده است آنچه با جنبه علمی ویا آلات موسیقی سروکار دارد ذکر شود و آنچه موسیقی را در رابطه اش با ادبیات مطرح می سازد یا صرفاً "از جنبه هنری موسیقی بحث می کند درج نشود لکن در این امر نیز ایجاد اصلی ویا معیاری آنچنان دقیق که بتواند این گونه آثار را کاملاً " از یکدیگر متمایز سازد کاری بس دشوار، بلکه محال است . و باز در زمینه علوم غربیه آنجا که جنبه علمی ویا توصیف نحوه عمل این علوم ختم شده و مطالعات مربوط به مردم شناسی و فرهنگ عامه آغاز می شود در اکثر نوشته های غربیان روشن نشده و به اشکال می توان آن دو را از یک دیگر جدا ساخت .

رویه مرفته وحدت تمدن اسلامی و شجره معرفتی که همه علوم ثمره آن است آنچنان قوی است که نمی توان شاخه ای، یا چند شاخه از آنرا از سایر قسمت های آن درخت تنومند بکلی جدا ساخت . اطراف علوم اسلامی را چنانکه کوشش شده است در این کتاب تعریف شود جوانی دیگر از تمدن و معارف اسلامی مانند دین و ادب و هنر و اخلاق و سیاست احاطه کرده است و فقط ضرورت تدوین چنین کتابی و عملی نبودن گرد آوردن تمام منابع مربوط به تمدن و معارف اسلامی ، اقلاً " از طرف راقم این سطور ، باعث جدائی این بخش از سایر شاخه های درخت علوم اسلامی شد . از خواننده پوزش می طلبد اگر در این مقدمه نمی توان تعریفی دقیق تر از این از قلمرو مطالب کتاب داد . مطالعه صفحات مجلدات این اثر به تدریج حدود آنرا برای خواننده روشن خواهد ساخت .

در تدوین این اثر علاوه بر محققان جوانی که نامشان برده شد از گروه کثیری از دانشمندان بسام جهانی استفاده شد مخصوصاً آقایان استادان نیتان سیوین (Nathan Sivin) از دانشگاه ام . آی . تی (برای منابع چینی و ژاپنی) ، عبدالرحمن (A. Rahman) از مرکز تحقیقات علمی دهلی نو (برای آثار طبع شده در شبه قاره هند و پاکستان) ، شیگرو ناکایاما (Shigeru Nakayama) از دانشگاه توکیو (برای آثار به زبانهای چینی و ژاپنی) ، و توماس گلیک (Thomas F. Glick) از دانشگاه تکزاس (برای آثار به زبانهای اسپانیائی و کاتالان و پرتغالی) . به علاوه استادانی همچون پروفیسور کندی از امریکا و پروفیسور ویلی هارتنر (Willy Hartner) از آلمان و آیدین صائلی از ترکیه و سوم تکللی از ترکیه در موارد مختلف مورد شور قرار گرفتند .

نیز جهت تدوین این کتاب از مراکز و کتابخانه های بزرگ جهان در امریکا و اروپا و آسیا استفاده شد و بنده وظیفه خود می داند از اولیای این کتابخانه ها مخصوصاً " کتابخانه وایدنر (Widener) دانشگاه هاروارد نهایت تشکر را بکند . فقط با کمک این کتابخانه های معتبر بود که مجلات و سایر منابع و مراجع مفصلی که اسامی آن در مقدمه انگلیسی این کتاب آمده است در دسترس حقیر و همکاران قرار گرفت .

خوشبختانه تدوین این کتاب مصادف شد با تألیف دواثر ارزنده در زمینه تاریخ علوم

اسلامی که بیشتر با منابع خطی سروکار دارد یکی " تاریخ نسخ خطی عربی " Geschichte der

arabischen Schrifttums از فوا، دسزگین که از جلد سوم به بعد مستقیماً با علوم

مختلف از قبیل طب و فلاح و کیمیا و ریاضیات ارتباط دارد و فهرست دقیقی از آثار مربوط به این علوم را که

به صورت نسخ خطی موجود است ذکر می کند و دیگر دواثر از مانفرد اولمان (Manfred Ullmann)

یکی راجع به طب در اسلام (Die Medizin im Islam) و دیگری راجع به علوم

طبیعی و علوم غریبه (Die Natur - und Geheimwissenschaften im Islam) که

آن نیز از منابع خطی استفاده وافر کرده است گرچه بیشتر از ارسزگین یک تاریخ علوم محسوب می شود

تا فهرست کامل مراجع . بهر حال از بسیاری جهات این دواثر محققانه از لحاظ فراهم ساختن منابع کامل

علوم اسلامی تا حد زیادی مکمل مجلدات کتاب فعلی است .

امید است قسمت به زبانهای غیر اسلامی این کتاب در پنج مجلد طبق تقسیم بندی مذکور

فوق به تدریج به چاپ رسد . در پایان هر مجلد فهرست کامل اعلام آمده است تا محققان بتوانند از آن مجلد

بدون اتکای به مجلدی دیگر استفاده کنند . بعلاوه پیش بینی شده است که در پایان تمام مجلدات یک

فهرست کامل برای همه آنها بطبع رسد .

در خاتمه وظیفه خود می داند علاوه بر مؤسسه فرانکلین که اولین ناسی این طرح بود ارسباده

پهلوی و مخصوصاً ریاست محترم آن جناب آقای مهندس شریف امامی که همواره مشوق داسمندان بوده اند

و نیز سازمان رادیوتلوویزیون ملی ایران و رئیس آن آقای مهندس قطبی که ایشان نیز بوجهی خاص به تدوین

کتاب داشته اند برای کمک های فراوانی که کرده اند تشکر کند . فقط کمک این سازمانها بوده است که اجازه

داد طرحی را که لازم بود سازمانی گسترده انجام دهد تا دست آنها و فقط تا کمک شخصی چندین ارهمکاران

از خود گذشته و علاقه مند انجام دهیم با امید به اینکه این اثر بتواند ایرانیان و سایر مسلمانان را به توسعه

یک تاریخ کامل علوم اسلامی که باید پایه و اساس فعالیت های علمی نسل فعلی باشد برانگیزد . ضرور است

نسبت به این همکاران مخصوصاً آقای دکتر جینیک و حامی ایرا حاکمی و آقای حیدری سر مراتب امتنان حسود

را اعلام دارد .

اردرگاه پروردگار معال حواسار است بوفی داده شود تا سایر مجلدات این اثر را

حلیه طبع آراسته و به علاقمندان به دانش و معرفت عرضه دارد . از معائن موجود بوزش می طلبد و امیدوار

است این تحقیق نزد صاحبظران مقبول آمد .

سیدحسین نصر

سرماه ۱۳۵۲ - رحب ۱۳۹۵ - زوشه ۱۹۷۵

Vollers, K., 221, 613, 931
Voltaire, 643
Voronovsky, D.G., 138

W.

Waardenburg, J., 932
Wahba, M., 306
Wajih, Muhammad, 300
Walden, P., 805
Waliur Rehman, M., 2267
Wallis Budge, E.A., 346
Walsh, J., 1349
Walzer, R., 204, 1273, 2268, 2269
Waqif, 2673
Warburg, E., 2403
Watt, W.M., 806, 1274, 1327-1332,
2637, 2651
Weil, G., 129
Weir, T.H., 1408
Weisweiler, M., 614, 972, 1545
(933, 1955)
Wellhausen, J., 615, 616
Wensinck, A.J., 233, 617, 618,
1333, 1334, 2766
white, J., 619
Whitehead, E.D., 2437
Whittaker, E., 807
Wickens, G.M., 1335, 1956
Wiedenmann, E., 152, 153, 808-811,
1171-1173, 1286, 1525, 1526,
1797, 2170, 2171, 2186, 2210,
2211, 2215, 2229, 2386, 2393,
2556, 2577, 2578, 2727 (2270)
Wiet, G., 154, 447, 508, 620, 621,
812, 973, 1501, 2271, 2599
(2297)
Wilber, D.N., 934
Williams, E.T., 813
Winter, H.J.J., 222, 814-817, 1957
Wisnowa, G., 241
Wittstein, A., 2205
Wiedeker, M.F., 223
Wiff, P., 812
Wiss, A., 1027
Wittell, W.H., 2579
Wilmington, E.B., 818
Wittell, W., 506, 1571
Wittell, F., 307, 308, 622, 623,
1865, 1866, 1865 (935)

Y.

Yahya, O., 660, 1053, 1409, 1410
Yajima, S., 820
Yakubovsky, A.Y., 1959
Ya^cqūbī, 2599
Yāqūt, 307, 308, 309
Young, M.J. L., 310 (821)
Young, T.C., 624
Yushkevich, A.P., 2196, 2206
Yusuf, K.M., 2474

Z.

Zafar Nadvi, S.A., 974
Zahuri, A.W., 1059, 1174
Zajaczkowski, A., 155, 1960-62
Zajaczkowski, W., 101, 1175,
2588 (1275)
Zakhidov, V.I., 1176, 1177
Zakhoder, B.N., 1494, 2323
al-Zarnūjī, 936-938(2627)
Zaryāb, A., 2544
Zeki Velidi Togan, 156, 1495,
2728
Zettersteen, K.V., 2103
Zhukovskogo, V.A., 158
Ziadeh, N.A., 625, 626
Ziauddin, M., 1411
Ziauddin Ahmad, 1178
Zotenberg, H., 600
Zuhuri, A.W., 1340
Zwemer, S.M., 1336, 1337

Suhrawardy, Shahid, 349
 Suhrawardī, 2518, 2519
 Suter, H., 144-146, 218, 219, 249,
 1007, 1065, 1066, 1173, 1204,
 1205, 1280, 1281, 1371, 1449,
 1450, 1522, 1628, 1769, 1771,
 2007, 2053, 2054, 2105, 2107,
 2108, 2149, 2163, 2220, 2228,
 2500, 2726, 2741 (999, 1008,
 1067, 1102, 1107, 1166, 1188,
 1200, 1206, 1237, 1272, 1282,
 1285, 1325, 1367, 1372, 1423,
 1438, 1448, 1523, 1721, 1729,
 1759, 1770, 1787, 1947, 2008,
 2055, 2106, 2150, 2204, 2214,
 2227, 2266, 2285, 2290, 2302,
 2308, 2392, 2434, 2501, 2555,
 2574, 2636, 2668)

T.

al-Ṭabarī, 597, 598
 al-Ṭabarī, Ḥalī ibn Rabban, 2538
 Tabamelli, M., 2621
 Ṭabāṭabā'ī, Ḥ. A. M.H., 2473
 Taeschner, F., 148, 468, 2655
 al-Tahānawī, 300
 Tajuddin, S., 1948
 Talas, A., 919
 Talbi, M., 599, 1620
 Tamir, A., 2042
 Taqizadeh, S.H., 147
 Taspinar, A.H., 301
 Taton, R., 641, 800
 Tavadia, J.C., 1167, 1168
 Tawfiq, M.A., 920
 Tayefeh-Mahmoudi, B., 1949
 Taylor, J.B., 2102
 Terés, E., 977, 2710
 Ternovskii, V., 1950
 Terrasse, H., 125
 al-Thaḥālibī, 600
 Théry, P.G., 1984
 Thillaye, 226
 Thillet, P., 302
 Thompson, R.C., 303, 304
 Thorndike, L., 801
 Tibawi, A.L., 921-925, 2043
 al-Tīfāshī, 2561
 al-Tījānī, 601
 Titus, M.T., 926

Tolstov, S.P., 1131, 1169, 1170
 Tornberg, C.J., 444
 Torres Balbas, D.L., 149
 Torrey, C.C., 2327
 Totah, K.A., 927
 Townsend, P., 573, 575
 Triepel, H., 305
 Tritton, A.S., 220, 928-30,
 2144
 Troupeau, G., 1664, 1665,
 2680, 2705
 Trummer, F., 602
 Turāb Ḥalī, M., 1987
 Ṭūsī, Naṣīr al-Dīn, 2575, 2576

U.

Uilbert, 1951
 Ulken, H.Z., 1082
 Uluçay, Ç., 156
 Ulug-Zade, 1952
 Usāmah ibn Munqidh, 603-608
 Usman Khan, M., 1708
 Uylenbroek, P.J., 1506

V.

Vadet, J.C., 990, 1629
 Vajda, G., 609, 1407, 1953,
 2689
 Valderrama, F., 2672
 Valensi, R., 2622
 Varet, V., 61
 Vasil'eva, V.P., 150
 Vasiliev, A., 610
 Veccia Vaglieri, L., 151, 2677
 Velde, A.J. van de, 1954, 2435
 Vera, F., 2291
 Vernet, J., 62, 71, 111, 250,
 611, 802, 803, 1009, 1057,
 1094, 1189, 1280, 1382,
 1451, 2452, 1477, 1524,
 1555, 1760, 1771, 2108,
 2292, 2676, 2678, 2688,
 2690, 2706, 2714 (804)
 Vila, S., 522
 Villaret, M., 2436
 Vinnikov, I.N., 92
 Vintéjoux, M., 612
 Vire, F., 1669, 1761, 2685, 2687
 Vloten, G. van, 470, 2114, 2124

- Rūmī, Jalāl al-Dīn, 562, 563
 Ruska, J., 127, 128, 134, 144, 145,
 152, 208, 315, 1104, 1361, 1418,
 1473, 1668, 1669, 1931, 1986,
 2081-2091, 2099, 2100, 2305,
 2377, 2378, 2427, 2428, 2553,
 2559, 2570 (2166)
 Rypka, J., 244, 2159
- S.
- Saab, H., 1613
 Saba, M., 52
 Sabra, I., 771
 Sabuncuoğlu, Serefeddin, 2492
 Sachau, E., 129, 1129
 Saçy, S. de, 565 (1068)
 Sa^Cdi, L., 1362, 1517, 1518, 2429
 Sadiq, I., 901
 Şadr al-Dīn Shīrāzī, 2472
 Şafa, Z., 1932
 Sagadeev, A.V., 2263
 Sagnac, P., 422
 Said, H.M., 1519
 Saidan, A.S., 1162
 Sainte Fare Garnot, J., 1728
 Saklatwalla, J.E., 2200
 Sale, M.A., 1548, 2225
 Salie, M.A., 1131
 Sallandar, H., 53
 Salvo-Cozzo, C., 63
 Samadi, S.B., 772
 Samsó Moya, J., 1558
 Sanai, M., 1933
 Sanchez Albornoz, C., 566
 Sanchez Perez, J.A., 245, 774, 1421
 Sandler, A., 54
 Sanguinetti B.R., 1380, 1458
 Sanial, S.C., 902, 903
 Sarkar, J., 567
 Sarnelli Cerqua, C., 775
 Sarnelli, T., 1291
 Sarrāj, Abū Naşr, 568
 Sarton, G., 130, 246, 776-784, 1934,
 2708, 2744 (980, 989, 998, 1006,
 1013, 1026, 1033, 1037, 1052,
 1062, 1064, 1071, 1093, 1101,
 1105, 1111, 1118, 1123, 1163,
 1183, 1187, 1194, 1199, 1203, 1211,
 1236, 1265, 1279, 1284, 1292,
 1323, 1346, 1363, 1370, 1381,
 1384, 1405, 1419, 1422,
 1437, 1446, 1468, 1474,
 1485, 1492, 1499, 1505,
 1520, 1554, 1559, 1564,
 1573, 1577, 1614, 1625,
 1627, 1635, 1640, 1644,
 1661, 1670, 1684, 1692,
 1697, 1707, 1715, 1720,
 1758, 1765, 1768, 1777,
 1782, 1786, 1790, 1794,
 1796, 1935, 1981, 1994,
 2000, 2006, 2015, 2021,
 2039, 2048, 2052, 2092,
 2101, 2122, 2128, 2138,
 2143, 2148, 2156, 2167,
 2169, 2202, 2209, 2213,
 2226, 2264, 2289, 2301,
 2306, 2320, 2340, 2357,
 2373, 2379, 2385, 2391,
 2402, 2430, 2451, 2477,
 2483, 2493, 2498, 2516,
 2529, 2535, 2554, 2560,
 2571, 2593, 2598, 2603,
 2618, 2626, 2634)
 Sauvaget, J., 55, 131, 132, 445,
 569
 Sayili, A., 904-908, 1936
 Sbath, P., 133, 209, 1364, 1662,
 1663
 Schacht, J., 108, 233, 290, 1486,
 1705, 1706, 2139, 2691, 2696,
 2702
 Schachter, 2536
 Schaeder, H.H., 1406
 Schaller, 294
 Schefer, C., 2355
 Scheibel, 56
 Scheiber, A., 79
 Scheifer, J., 295
 Schiaparelli, C., 1570
 Schimmel, A., 1615
 Schioler, T., 57
 Schipperges, H., 210, 316, 786,
 2431
 Schlimmer, 296
 Schloessinger, M., 2484
 Schözer, K. de, 981
 Schmidt, A.E., 211
 Schmidt, N., 570, 1617(1616)
 Schramm, M., 1521
 Schroeder, E., 571

Plessner, M., 72, 199, 544, 757-760,
1781, 2072, 2079, 2287, 2732
Pocock, E., 761
Podgorny, G., 887
Poliak, A.N., 545
Politella, J., 1321
Pomerons, A.J., 641
Pons Boiques, F., 47
Pope, A.U., 762, 1159, 1925
Poper, S., 1084
Popper, W., 458, 459
Porter, G.H., 605
Prasad, M., 1218
Pritchard, E.H., 409
Pritsak, O., 155
Putnev, E.W., 889

Q.

Qādīr, Ghulām, 300
Qanungo, K.R., 1219
Qasimi, A.S., 968
Qazwīnī, M.M., 749, 2495
Qazwīnī, Hamdullāh Mustawfī, 546,
2370-2372
Qazwīnī, S.A.H., 2471
Qazwīnī, Z., 2376
Quatremère, E., 451, 510, 547, 549,
2378, 2318 (1602)
Qurban, F.I., 890
Quirós Rodríguez, C.B., 1467, 1611
Quirós, M.A., 891-895, 2625

R.

Rabban, A., 763, 2319, 2754
Rabban, E., 1926
Rabban, E., 548
Rabban, S.M., 1322
Rabban, T.I., 264, 1160
Rabban, S.S.A., 2423
Rabban, M., 969
Rabbanī, M.H., 549-555 (2401)
Rabbanī, S.R., 292
Rabbanī, S., 293
Rabbanī, S., 556
Rabbanī, S., 154
Rabbanī, S., Rabī: Muhammad b. Zakariya
Rabbanī, S., 2450
Rabbanī, S., 1927

Reinaud, J., 982, 988, 2256
Reiske, J., 321, 983
Relandus, H., 938
Remiro, G., 557
Rempis, C.H., 1928, 2193, 2194
Renan, E., 1756
Renan, M., 766
Renaud, H.P.J., 48, 124, 125,
201, 271, 314, 664, 896,
1444, 1445, 1479, 1634,
1719, 1993, 2014, 2300,
2365, 2425, 2663, 2681,
2747, 2750 (2674)

Renon, A., 897
Rentz, G., 2698
Rescher, N., 49, 50 (2257)
Rescher, O., 471, 2124, 2751
Ribera y Tarrago, J., 898, 899
(970)

Ricasoli, I., 767
Riet, S. van, 2258
Rihab, M., 2528
Ritter, H., 126, 202-204, 558,
2132, 2259, 2287, 2288,
2515(2758)

Rizzitano, V., 1683
Robles, F.G., 205
Rodríguez Molero, F.X., 1757
Roepel, Th., 559
Romano, D., 110
Romanskevic, A.A., 551
Romodin, V.A., 1929
Ronart, S., 242
Rosen, F., 2221
Rosen, V., 1484

Rosenthal, E.I.J., 1612
Rosenthal, F., 51, 142, 206,
450, 768-770, 1360, 2260-
62, 2480, 2481, 2715, 2734
(1599, 2482)

Rossi, E.D., 900, 1930, 2197,
2198

Rossi, G.B. de, 243

Rothfeld, O., 2199

Rovina I Virgili, A., 560

Roy Choudhury Sastri, M.L., 971,
1161

Rozenfeld, B.A., 207, 2190, 2195,
2196

Ruben, W., 908

Rubió I Lluch, A., 561

Nagy, A., 2253
 Najib-Ullah, 1155
 Nakosteen, M., 879
 Nallino, C.A., 113-21, 529, 1119,
 1121, 1122, 1262, 1681, 1908,
 2254, 2716
 Narain, S., 1216
 Nāṣir-i Khusraw, 2351-2356
 Nasr, S.H., 122, 239, 530, 531,
 573, 660, 737-741, 743-745,
 880, 1046, 2455, 2465, 2466,
 2467, 2468, 2473, 2510, 2512,
 2513, 2519 (742, 881, 1004,
 1025, 1047, 1076, 1156, 1157,
 1186, 1202, 1263, 1278, 1290,
 1320, 1399-1401, 1436, 1466,
 1514, 1549, 1607, 1682, 1754,
 1909-12, 2005, 2038, 2047,
 2076, 2077, 2098, 2158, 2162,
 2191, 2208, 2224, 2255, 2315,
 2331-34, 2390, 2419, 2420, 2448,
 2456, 2464, 2469, 2470, 2509,
 2511, 2514, 2552, 2568, 2569,
 2633)
 Nassar, N., 1608
 Nau, F., 1112
 Nazif, M., 1515
 Nazim, M., 532
 Nebbia, G., 1516
 Needham, J., 746-48
 Nemoy, L., 1580
 Nesselman, G.H.F., 1042
 Nicholson, R.A., 240, 534, 562, 563,
 568, 1095, 1402, 1403, 2155,
 2279, 2371, 2421, 2449, 2746
 (533)
 Nicolas, A.L.M., 1018, 1019
 Nikobardze, I.I., 1913
 Nizami, K.A., 2400
 Niẓāmī-yi, Ḥarūdī, 749, 750
 Nizamuddin, M., 1158, 1914
 Nock, A.D., 35
 Nöldeke, T., 123
 Nouredine, A.Q., 1376, 1878, 1881
 Nyberg, H.S., 993, 1404, 2739
 Nykl, A.R., 1541

O.

Ohsson, C. d', 535
 Ohsson, I.M. d', 536
 O'Leary, D., 751, 752, 2217

Ollone, C. d', 537
 Olson, L., 1417,
 Oman, G., 2020
 Ortega y Gasset, J., 1543, 1609
 Osborn, R.D., 538
 P.
 Pagliaro, A., 539
 Pandeya, Ram Prasa, 1217
 Pankratov, B.J., 552
 Papazian, A.D., 1915
 Pareja, F.M., 753
 Paret, R., 42, 754
 Pariente, M., 1916
 Partington, J.R., 2078
 Pascual de Gayangos, D., 507, 540
 Pauly, A., 43, 241
 Pavlovski, E.N., 1917
 Paye, L., 882
 Pazzini, A., 2621
 Pearson, J.D., 44
 Pedersen, J., 883, 884
 Pellat, C., 233, 517, 541, 542,
 1550, 1551, 1725, 2116-21,
 2316, 2317, 2646, 2700, 2704
 (2314)
 Pelliot, P., 543
 Pereira, H.A., 1755
 Pérès, H., 76, 1610, 2717
 Pérétie, A., 885
 Périer, A., 2767
 Perlmann, M., 368, 1579, 1581
 Perron, A., 1667
 Perroy, E., 372
 Petráček, K., 1918
 Petraitis, C., 1182
 Pétrouf, D.K., 1542
 Petroff, B.D., 1920
 Petrov, B., 1921
 Pfanmüller, G., 45
 Pickenhain, L., 1922
 Pickens, C., 46
 Pickering, C.J., 1923
 Pickthall, M., 886
 Pinès, S., 755, 756, 1077-1081,
 1264, 1924, 2417, 2422
 Pingree, D., 1005, 1369, 1784,
 2711
 Pinto, O., 967
 Pīrī Re'īs, 2362
 Platonov, S.F., 394

- Mamedov, S.F., 714
 Manheim, R., 1393
 Maqbul Ahmad, S., 1651, 1764, 2707
 al-Maqqārī, 506, 507
 al-Maqrīzī, 508-10 (2296)
 Marçais, G., 381
 Marcel Devic, L., 1792
 Margoliouth, D.S., 521, 1900, 2542
 Margulis, G.M., 2405
 Marmura, M.A., 1901
 Marquet, Y., 1260, 2035
 al-Marrākushī, 1441, 2299
 Marre, A., 1442, 1443
 Martinovitch, N.N., 870, 2399
 Marty, P., 871, 872
 Masse, H., 511, 1498
 Massignon, L., 35, 103, 285-288,
 513-15, 612, 641, 715, 1115,
 2031, 2249, 2738 (512, 716, 717)
 al-Maḥṣūdī, 516, 517, 2313 (2314)
 al-Maḥṣūdī, M.S.H., 518, 1431, 1433,
 1434, 2037, 2250, 2447, 2489,
 2686
 Matheson, D.M., 572, 574
 Mathieu, G.B., 579
 Mathieu, M.M., 1903
 Matveevskii, S.P., 193
 Matveevskii, I., 107, 194
 Matveevskii, N., 269
 Matveevskii, N., 19
 Matveevskii, N., 1226, 1227, 1715, 1776
 Matveevskii, N., 2753
 Matveevskii, N., 233, 2667
 Matveevskii, N., 36
 Matveevskii, N., 392
 Matveevskii, N., 418
 Matveevskii, N., 420, 421, 422, 423
 Matveevskii, N., 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000
- 1992, 2551, 2629-2632, 2645,
 2649, 2720
 Mingana, A., 598
 Minorsky, V., 112, 979, 1153,
 2127, 2188
 Minovi, M., 934
 Miquel, A., 522, 523, 1465, 1504
 Mitra, P.N., 1905, 2189, 2585
 Mittwoch, E., 1031, 1032, 1050,
 1051, 1712
 Moin ul Haq, 1624
 Molero, F.X.R., 1750
 Möller, D., 198
 Moudada, C.C., 1416
 Monchicourt, C., 39
 Mones, H., 2682
 Monserrat, M.G., 524
 Monteil, V., 1458, 1598
 Morata, N., 1435, 1751
 Mordtmann, J.H., 1240, 1241, 1343,
 2724
 Moreno, M.M., 1154
 Morozhnik, S.B., 2190
 Moscatti, S., 525, 526
 Mostafavi, J., 1906
 Mottelay, P.F., 40
 Moubarac, Y., 103, 488
 Mourad, Y., 2450
 Mousselev, J., 1070
 Moussa, M.F., 877 (1907)
 al-Muchrif, 878
 Muir, W., 527
 Müller, A., 528, 1379, 1711,
 1713
 Müller, D.H., 424
 Mürk, S., 1261, 2251
 Murtner, 1752, 1753
 Muroz Sendino, 2252
 Murgotten, F.C., 339
 Muzaffar, Abū Manṣūr, 2339
 Muzaffar Ali, S., 988
 Muzaffaruddin, S., 735
 Naik, M. von, 2222
- N.
- Nabhani, K., 1980
 Nader, A.N., 2660, 2696, 2721
 Nadi, S.M., 736, 2656
 Nafisi, S., 41
 Nagelberg, S., 291

Kubičkova, V., 1918
Kuentz, C., 93
Kuhn, E., 123
Kurdian, H., 1503

L.

Labica, G., 455
Lacroix, P., 711
Laier, K.H., 519
Lambton, A.K.S., 1223
Lammens, H., 482
Lamy, T.J., 343
Lancaster, A., 31
Landau, J.M., 399
Landau, R., 483
Lane, E.W., 484
Lane-Poole, S., 485-87, 2034
Laoust, H., 488, 2277
Lasinio, F., 1747
Law, N.N., 489 (863)
Lazard, G., 1894, 2748
Leclerc, L., 238, 1470, 2615, 2617
(987, 1002, 1012, 1024, 1030,
1049, 1058, 1061, 1063, 1075,
1091, 1150, 1181, 1185, 1193,
1209, 1233, 1255, 1277, 1345,
1357, 1377, 1432, 1471, 1483,
1513, 1563, 1576, 1633, 1660,
1680, 1691, 1748, 1767, 1789,
1895, 1979, 2019, 2050, 2073,
2096, 2115, 2247, 2286, 2304, c
2338, 2384, 2389, 2418, 2446,
2479, 2494, 2527, 2533, 2550,
2566, 2617)
Leclerc, N.L., 1472, 2051
Lecomte, G., 864, 865, 1726, 1727
Lee, S., 1459
Leeuwen, A.P. van, 34, 1316
Lehman, E., 581
Leipoldt, J., 369
Lelong, M., 866, 1317
Leon, H.M., 2004
Leonov, N.I., 2584
Le Strange, Guy, 143, 490-92, 1095,
2351, 2370
Le Tourneau, R., 1326
Levey, M., 960, 997, 2476
Levi Della Vida, G., 95, 117, 118,
493, 961, 2147
Lévi-Provencal, E., 7, 96-100, 233,

446, 494-499, 976, 1092,
1350, 1657, 2662, 2670, 2742
Levin, I., 1604
Levy, R., 1896
Lewicki, T., 101, 1351
Lewin, B., 1234, 1235, 2658
Lewis, B., 233, 500
Ley, H., 1897
Lippert, J., 1029, 1711, 1872,
2693
Lippmann, E.O. von, 712, 2074,
2075, 2097 (2165)
Lith, van der, P.A., 1792
Littman, E., 106, 119, 369
Loewenthal, A., 1256
Longás, P., 64
Loth, O., 2640
Louis, A., 867
Luckey, P., 280

M.

Maalouf, E., 2518
McCarthy, R.J., 1110
MacClintock, S., 1749
Macdonald, D.B., 102, 501, 502,
1318, 1319, 2153, 2154
MacDonald, D.M., 713, 1210
MacGregor, J., 393
Mackensen, R.S., 962-965
Mackinney, L., 409
al-Ma^cdanī, Abū ^cAlī al-Ḥasan
ibn Raḥḥāl, 503
Madi, M., 504
Madkour, I., 1257, 1258, 1898
Mahdi, M., 505, 1259, 1605
Maḥfūz, Ḥusayn ^cAlī, 281
Mahjoub, Z., 2541
Mahmud, F., 2488
Maimonides, 284
Majerczak, J., 868
al-Majrīṭī, 2287, 2288
Makdisi, G., 869
Makovelski, A., 1899
Makrizi, 1378
Malkiel-Jirmounsky, 1652
Mallon, A., 2679
Malouf, A.F., 283 (see Ma'luf)
Malter, H., 2248
Ma'luf, A., 282 (see Malouf)
Mamedbeyli, G.D., 2567

Jabre, F., 1313-15
 Jackson, A.V.W., 2185
 Jacob, G., 87, 2186
 Jaeschke, G., 468
 Jaffar, S.M., 856
 Jahier, H., 1376, 1878, 1881
 al-Jāhiz, 469-471, 2114
 Jahn, K., 472, 550, 2398
 Jamali, F., 857
 Janicsek, S., 2126
 Janssens, H.F., 1116, 1463, 1464
 Jaubert, A., 2018
 Javadpour, N., 1882
 Jeffery, A., 1144
 al-Jīlī, 2131
 Jockel, R., 473
 Jolivet, J., 1746, 2246
 Jomier, J., 858
 Jonas, 2614
 Jourdain, A., 2565
 Jouveau-Dubreuil, G., 698
 Jurdak (Gurdaq), M.H., 274
 Jurjānī, 275 (2142)
 Jurji, E.J., 699
 Juwaynī, 'Alā' al-Dīn, 474
 Juynboll, T.G.J., 251

K.

Kābir, M., 958
 Kārie, P., 700, 1145, 2360, 2361, 2362
 al-Kāilanī, I., 2540
 Kaké, B.I., 276
 Kalla, 294
 Karī-Nujazov, T.N., 1883
 al-Karkhī, 2146
 Karpinski, L.C., 996, 2223
 Karst, J., 277
 al-Kāhānī, 'Abd al-Razzāq, 278
 Kāshīr, D.S., 2187
 al-Kāzī, H.A.J., 1398
 Kāzī, G., 1884
 Keiser, L., 105
 Keiser, E.S., 312, 701, 2161
 al-Khashāb, Y., 1885
 Keiser, N., 2476
 Keiser, W.A.S., 2638
 Keiser, Y., 456
 Keiser, A.R., 1146
 Keiser, M.A.M., 859
 Keiser, M.A.R., 702-705, 975, 1780,

1886, 1887
 Khan, M.M., 706
 Khan, R.M., 2068
 Khan, Y.H., 860
 Khan Bloch, G.M., 1888, 1889
 al-Khashāb, Y., 2350
 Khatak, S.K., 2517
 Khayrullaev, M.M., 1254
 Khodeiri, M. el., 279
 Kholeif, F., 2444
 Khoury, J. Mr. and Mrs., 454 (1601)
 Khuda Bukhsh, S., 434, 475, 479, 521, 861, 959
 al-Khwārazmī, 2220-23, 2285
 Kirsch, G., 345
 Kissling, H.J., 862
 Klebs, A.C., 183
 Klein, S., 1890
 Klimovich, L., 1891
 Knatchbull, W., 1677
 Kobert, R., 2415
 Koehler, J.B., 983
 Kohl, E., 2211
 Kohl, K., 1512
 Kohlmeier, J., 33
 Kohut, G.A., 141
 Kohzad, A.A., 1892
 Kopf, L., 1208
 Koplewitz I., 453 (1600)
 Koprūlū, F., 88
 Korneev, S.G., 707
 Kosegarten, J.G.L., 319
 Kovalevski, A.P., 1491, 2583
 Kraemer, J., 476
 Kramers, J.H., 233, 708, 1100, 1501 (1502)
 Kratschkovsky, I., 78, 89-92, 709, 2740
 Kraus, P., 93, 128, 710, 1130, 1679, 1893, 2069-72, 2091, 2418, 2424, 2445, 2507 (2416)
 Krause, M., 1147
 Krehl, L., 506
 Krejčí, J., 477
 Kremer, A. von, 478-80, 2276
 Krenkow, F., 94, 1148, 1149, 2743
 Kress, H.J., 481
 Kroner, H., 280
 Kronick, D.A., 184

Hasluck, F.W., 433
 Hastings, J., 236
 Hawke, D.M., 2119
 Heffening, W., 233
 Hekmat, A.A., 1871
 Hell, J., 434, 1172
 Heller, B., 78
 Hemmedinger, B., 435
 Herbelot, B. de M. d', 2245
 Hermelink, H., 1001
 Herrlinger, R., 305
 Herzfeld, E., 82, 83
 Hetagurov, A.A., 552
 Hidayat Husain, M., 956, 1086, 1987
 Hiestand, R., 399
 al-Himyarī, 1350
 Hinz, W., 2580
 Hirata, H., 693
 Hirschberg, J., 1029, 1872
 Hitti, P.K., 84, 270, 339, 436, 437, 603, 604, 694
 Hochheim, A., 2146
 Hodgson, M.G.S., 2095
 Hoenerbach, W., 2643
 Holmyard, E.J., 2045, 2046, 2062-67, 2284, 2722, 2725
 Hopkins, J.F.P., 1990
 Horn, P., 2449
 Horten, M., 438, 2462
 Hourani, A., 439
 Hourani, G.F., 1312, 1743
 Houtsma, M.T., 233
 Houzeau, J.C., 30, 31
 Huard, P., 2491
 Huart, C., 341, 374, 440, 441, 442, 1099, 1675, 2454, 2463, 2730
 Hughes, T.P., 237
 Hungerford, E., 2033
 Hurtado y Jiménez De La Serna, J., 443
 Husain, M., 1457
 Husaini, M.J., 2613
 Husaini Monbri, S.A.Q., 1395
 Hussain, S.M., 855
 el-Hussaini, M., 1873
 I.
 Iakubovskii, A.I., 551
 Ibn Abī Uṣaybiḥ, 1070, 1376
 Ibn Adhārī, 384

Ibn ʿArabī, 1396
 Ibn al-Athīr, 444
 Ibn al-ʿAwwām, 1414, 1415
 Ibn Badr, 1421
 Ibn Bājjah, 1431
 Ibn Baṭṭūṭah, 1458-1462
 Ibn al-Ḥashshāʾ, 271
 Ibn Ḥavqal, 1501
 Ibn Hazm, 1541-48
 Ibn ʿIdhārī al-Marrākushī, 446
 Ibn Iyās, 447
 Ibn Jubayr, 1570-1572
 Ibn Kammūnah, 1573
 Ibn Khaldūn, 448-56, 1597, 1598 (1599-1602)
 Ibn Khallikān, 1624
 Ibn Maskowah, 457
 Ibn al-Mundhir, 1667
 Ibn al-Muqaffaʿ, 1677, 1678
 Ibn al-Qifṭī, 1711
 Ibn al-Nadīm, 1696
 Ibn Qutaybah, 1725
 Ibn Rushd, 1743-45
 Ibn Ṣāʿid al-Andalusī, 1773
 Ibn Shahrīyār, Buzurg, 1792
 Ibn al-Shiḥnah, 445
 Ibn Sīnā, 272, 1875-78
 Ibn Taghri-bardī, 458, 459, 460
 Ibn Ṭufayl, 1976-78
 Ibn Wāfid, 1991
 Ibn Waḥshīyah, 1999
 Idris, H.R., 461, 1562
 al-Idrīsī, 2018
 Imamuddin, S.M., 462, 957
 Inan (Enan), M.A., 1603
 Inayatullah, S., 1511
 Iqbal, A., 463
 Iqbal, M., 695
 al-ʿIrāqī, Abū'l-Qāsim, 2046
 al-Iṣfahānī, Abū Nuʿaym, 464
 al-Iṣfahānī, Ḥamzah, 465
 Ishaque, M., 69, 1879
 Iskandar, A.Z., 182, 2413, 2414
 ʿIssa Bey, A., 85, 86, 273, 1232
 Issawi, C., 448, 466
 Ivanow, W., 32, 2348, 2349, 2354, 2356, 2575
 Izmailov, T.A., 1880
 Izutsu, T., 696, 697, 1397

J.

1858a, 2347
 Gabrieli, G., 391, 1036, 1355, 1741,
 1859, 2382, 2443
 Gal, B.M., 2184
 Gairdner, W.H.T., 1307
 Galdston, I., 1860
 Garbers, K., 672
 Garcia Gomez, E., 26, 97, 98, 392,
 499, 578, 1537, 1538, 1543,
 2031
 Gardet, L., 673-675, 1861, 1862,
 2135
 Gardet, M., 1863
 Gardner, W.R.W., 1308, 1309
 Garrison, F.H., 140
 Gaudefroy-Demombynes, M., 75, 393,
 394, 1572, 2412
 Gauthier, J., 846
 Gauthier, L., 676, 1742, 1975,
 1977
 Geddes, C.L., 143
 Geonn, K., 1253
 Germanus, J., 1596
 Ghaleb, E., 266
 Ghaliounqui, P., 1515
 Ghani, A.R., 27 (677)
 Ghaussy, A., 678
 Ghazal, M.F.B., 1674
 al-Ghazālī, 847, 848, 1310
 Ghose M. Huddin Sharafi, H.S., 1011
 Ghosh, A., 115
 Ghosh, B.A.R., 76, 233, 350, 395-99,
 449, 460, 461, 1864, 2198
 986
 Gilbert, S., 1639
 Giesecke, H., 81
 Gilman, A., 486
 Gilman, J., 795
 Gilman, M.C. de, 338, 597, 1098,
 1510, 1571
 Gilman, A.M., 267, 268, 1865-69,
 1875, 1876
 Gilman, B.R., 1557, 2003, 2703
 Gilman, I., 77-79, 400-403, 850,
 1539, 2032, 2130
 Gilman, A., 2675
 Gilman, S., 1540
 Gilman, Patricia, A., 405-8, 443,
 444
 Gilman, A., 951
 Gilman, M., 178

Gosche, R., 1311
 Gottheil, R.J.H., 80, 179 (679)
 Gottschalk, H.L., 680(851)
 Gottschalk, L., 409
 Gottschalk, W., 952
 Gottwaldt, J.M.P., 465
 Graf, G., 1356 (2383)
 Granja, F. de la, 2694
 Grau Monserrat, M., 410
 Grigorian, S.N., 681, 682
 Grmek, M.D., 2491
 Grohmann, A., 940, 953
 Grunebaum, G.E., von, 55, 411-
 421, 683, 684, 852, 936
 (2627)
 Guénon, R., 685, 686
 Guidi, I., 80, 116, 320
 Günaltay, S., 1870
 Gutschmid, A. von, 1997
 Guyard, S., 988, 2152
 Gwarzo, H.I., 954

H.

Habibi, B., 269
 Habibullah, A.B.M., 28
 Hadi Hasan, 1244, 1245
 Hadj-Sadok, M., 1643, 1718
 Haig, T.W., 2760
 al-Hajji, A.A., 2764
 Ḥajjī Khalfah, 1342
 Halphen, L., 422
 al-Hamadānī, Abū Muhammad al-
 Hasan, 424, 425
 Hananeh, S., 29, 180, 181, 423,
 2243, 2244 (2612)
 Hamid, K.A., 425
 Hanidullah, M., 427, 428, 1231,
 1725
 Hanid-uz-Zafar, M., 955
 Hammer-Purgstall, J. von, 429-
 31, 687, 1999
 Haneberg, G.B., 853
 Hariz, J., 2436
 Hartmann, R., 81, 233
 Harther, W., 208, 688-690, 995,
 2671
 Hasan, M., 432, 1456
 Hashimi, Z.A., 691
 Haskins, C., 692, 854

Doolittle, M., 842
Ad-Douri, Abdul-Aziz, 383
Dozy, R.P.A., 384, 385, 446, 506,
1060
Draz, M.A., 843
Drummond, H. and S., 592
Dubler, C.E., 71, 2017
Dubruy, 1847
Ducasse, J.-P., 2461, 2508
Ducastel, G., 1848
Duda, H.W., 1241
Dugat, G., 506
Duhem, P., 667
Duliere, W.L., 1702, 1849
Dumont, M., 2218
Dunlop, D.M., 705, 1097, 1180,
1228, 1428, 1429, 2219
Duveen, D.I., 20

E.

Eberman, V.A., 844
Ebied, R.Y., 2548
Eche, Y., 949, 950
Eddé, J., 1850
Eddy, H., 1417
Edelman, A., 2344
Edwards, P., 234
Ehrenfels, U.R. von, 668
Ehrenkreutz, A.S., 184
el-Ehwany, A.F., 1739, 1851, 2239
Elgood, C., 669, 845, 1022, 1023, c
2388, 2549 (1192, 1354, 1374,
1481, 1852, 2397, 2411, 2442)
Elisseeff, N., 90, 812
Emanuelli, P., 114
Emrich, D.B.M., 1853
Ethé, H., 2345, 2346
Ettinghausen, R., 70, 131
Eudel, P., 261
Evlija Čelebi, 1239

F.

Fackenheim, E.L., 1252, 1854
Faddegon, J.M., 311
Fādīl, A., 2183
Fagnan, E., 2353
Fahd, T., 386, 1965, 1996, 2666,
2684
Faktorovich, P.M., 1855

Faraudo de Saint Germain, L.,
1991
Faris, N.A., 387, 425, 1305
Farman, M., 2757
Farmanfarmaian, H.F., 21
Farmer, H.G., 22, 23, 174, 2641,
2731, 2768, 2769 (175)
Farrukh, O.A., 670, 2029
al-Fāsī, M., 1440
Faure, A., 1774
Feer, L., 388
Feghali, A., 671
Fermart, J., 1638
Ferrand, G., 1648-50, 2524 (2522,
2523)
Festugiere, A.J., 35
Fida Ali Khan, 1856
Field, C., 389, 1310
Filippini-Ronconi, F., 2352
Finck, F.N., 369
Fischel, W.J., 1589-95 (2312)
Fischer, A., 1455, 2295
Fischers, A., 72
Fisher, G.J., 1740, 1857, 2013
Fisher, J., 2610
Fleisch, H., 2692
Fleischer, H.L., 322
Flügel, G., 275, 1342, 1696,
2030, 2240 (2142)
Fonahn, A., 262
Forget, J., 1877
Forrer, L., 60
Foureau, F., 263
Fraehn, M., 1226
Franck, J.C., 2265
Freitag, G.W., 264
Frick, H., 1306
Friedenwald, H., 24 (235)
Friedlander, J., 265
Friedman, R., 2526
Fröhlich, H., 2611
Fück, J.W., 1623, 1694, 1695,
1793, 2326, 2695
Fuentes, Magdalena, 385
Fultan, A.S., 176
Furlani, G., 73, 177, 2241, 2242

G.

Gabrieli, F., 25, 74, 390, 1462,
1546, 1672, 1673, 1858,

Burckhardt, T., 122, 1396, 2131
Burney, S.H., 1836
Bush, R.B., 2437
Butterfield, H., 655

C.

Cahen, C., 372
Calverley, E.E., 9
Canard, M., 864, 1490, 2652
Canibell, E., 10
Carathéodory Pasha, A., 2576
Carbonelli, G., 11
Cardanus, G., 656 (2237)
Carmichael, J., 368
Carmody, F.J., 2547
Carra de Vaux, 232, 657, 992, 1198,
1247, 1248, 1300, 1735, 1736,
1837, 1838, 1971, 1972, 2058,
2313, 2664, 2749 (658)
Casanova, P., 509 (2296)
Casey, A., 1027
Casini, M., 12
Casparani, C., 937
Catala, M.A., 2292
Caussin de Perceval, 2002
Cavignac, E., 394
Chaitanya, K., 1139
Chandpuri, H.K., 2736
Chatard, J.A., 1839
Chauvin, V., 13, 945, 1840
Cheride, Abdul-Karim, 1701
Chirkov, L., 2712
Chiriac, A.G., 373, 2733
Chiriac-Bonneau, A., 2364
Chiriac, L., 14
Chiriac, W.F., 359
Chiriac-Muller, J.J., 1413
Chiriac, R.D., 1841
Chiriac-Gandea, 374
Chiriac, F., 15, 166
Chiriac, C., 85
Chiriac, G.S., 271, 446, 2011, 2012,
2642, 2663
Chiriac-Jetté, M., 167, 168, 2409
Chiriac, S., 1588
Chiriac, D.J. Antonio, 375
Chiriac, F., 837
Chiriac, A.R., 70
Chiriac, G.S., 1017, 1053, 1054,
1055, 1056, 1027, 1842, 1974,

2330, 2460, 2472, 2505-7,
2519 (1074, 1140, 1249,
1302, 1426, 1508, 1536,
1689, 1737, 1843, 1973,
2026, 2059, 2238, 2410,
2504)

Cour, A., 1090
Courteille, P. de, 517 (2314)
Courtois, V., 1141, 1142, 1844
Creswell, K.A.C., 16, 17
Cruz Hernandez, M., 1738
Csillik, B., 2181, 2182

D.

al-Dabbagh, Abdul Wahab, 260
Dabis, L., 1845
Dampier, W.C., 661
Dar, M.I., 376, 838
Darmstaedter, L., 662, 2060,
2061
Darvingor, P., 1238
Daumas, M., 663
Davar, F.C., 377
Davidson, R., 18
Dawson, J.B., 1846
Defréremery, C., 1458
Deladriere, R., 1394
Deneerseman, A., 1303
Derenbourg, H., 169, 378, 379,
380, 606, 2590-92 (664)
Derwisch, 19
Deverdun, G., 946, 2699
Diaz y Diaz, M.C., 947
Dickson, M.B., 156
Diehl, C., 381
Diels, H., 170, 2556
Diercks, G., 382
Dieterici, F., 665, 666, 839,
1250, 2027, 2028
Dietrich, A., 171, 948, 1575,
1710, 2657
Dilgan, H., 1509, 2564
al-Dimashqī, 1226, 1227
Djorr, K., 1251
Dmitrieva, L.V., 172, 173
Dodge, R., 840
Dognée, E.M.O., 2609
Donaldson, D.M., 841, 1045,
1304
Donskis, M., 347

- Berque, J., 503, 832
 Bertels, E.E., 68, 551, 1548,
 1827, 2342, 2394, 2737
 Berthelot, M., 651, 652
 Bertholet, A., 581
 Beveridge, H., 1214, 2175
 Beyer, F.P., 224
 Bhanu, D., 941-943
 Bielawski, J., 653, 944, 1585,
 1586, 1828, 1967, 1968
 Birnbaum, E., 2595
 al-Bīrūnī, 1129 - 1132
 Biscia, A.R., 2561
 Bishop, W.J., 1829
 Bittar, E.E., 1699
 Blachère, R.L., 228, 654, 1779,
 2601, 2765 (360)
 Blochet, E., 361, 553
 Bloom, A., 2607
 Boer, T.J. de, 1830, 1969, 2024,
 2234, 2235
 Boilot, D.J., 1134, 1135
 Boll, F., 229
 Bolotnikov, A., 2176
 Bombaci, A., 362
 Borisov, A.Y., 162, 163, 1831
 Bosch-Vila, J., 1631
 Bosworth, C.E., 363
 Boucetta, O., 1832
 Bourdieu, P., 364
 Bouriant, U., 509, 2296
 Bousquet, G.H., 365
 Boutelou, C., 1415
 Boutelou, S., 1415
 Bouvat, L., 366
 Bouyges, M., 1297, 1298, 1732, 1744,
 2530, 2531
 Bowen, H., 367, 833, 2177
 Boyle, J.A., 701, 2178, 2395
 Breyelo, I.S., 1833
 Brie, G.A. de, 8
 Brinner, W.M., 2713
 Broadhurst, R.J.C., 1566
 Brockelmann, C., 230, 258, 368, 369,
 984, 1038, 1039, 1055, 1057,
 1108, 1114, 1136, 1190, 1221,
 1224, 1229, 1453, 1568, 1574,
 1622, 1724, 2136, 2140, 2294,
 2311, 2597, 2644, 2723 (978,
 985, 991, 994, 1000, 1010,
 1016, 1020, 1028, 1035, 1040,
 1043, 1048, 1056, 1069,
 1083, 1085, 1089, 1096,
 1103, 1109, 1115, 1120,
 1137, 1179, 1184, 1191,
 1196, 1201, 1207, 1215,
 1222, 1225, 1230, 1246,
 1276, 1283, 1287, 1299,
 1341, 1344, 1353, 1368,
 1373, 1383, 1391, 1412,
 1420, 1425, 1439, 1453,
 1469, 1478, 1480, 1489,
 1496, 1507, 1535, 1552,
 1556, 1561, 1567, 1578,
 1587, 1621, 1626, 1632,
 1637, 1642, 1647, 1656,
 1658, 1666, 1671, 1688,
 1693, 1700, 1709, 1714,
 1717, 1723, 1733, 1763,
 1766, 1773, 1778, 1783,
 1788, 1791, 1795, 1834,
 1964, 1970, 1985, 1989,
 1995, 2001, 2010, 2016,
 2025, 2044, 2049, 2057,
 2094, 2104, 2111, 2125,
 2129, 2133, 2137, 2141,
 2145, 2151, 2157, 2160,
 2164, 2168, 2179, 2207,
 2212, 2216, 2236, 2274,
 2275, 2283, 2293, 2298,
 2303, 2310, 2325, 2363,
 2375, 2381, 2387, 2396,
 2408, 2440, 2452, 2458,
 2475, 2478, 2497, 2502,
 2521, 2525, 2532, 2539,
 2545, 2557, 2562, 2581,
 2589, 2596, 2602, 2608,
 2624, 2628)
 Bronnle, P., 1978
 Browne, E.G., 69, 231, 546, 750,
 2371 (371, 1021, 1044, 1197,
 1392, 1569, 2112, 2180, 2329,
 2337, 2343, 2453, 2459, 2503,
 2558, 2563)
 Brünnow, R.A., 318
 Bruns, P.J., 345
 Brunschvig, R., 370, 834, 1734
 Buchanan, J.R., 835, 836
 Bücher, A., 126
 Buchner, F., 2546
 Buchner, V.F., 2369
 Bulgakov, P.G., 1132, 1138

INDEX OF WRITERS

NOTE

The names of modern Islamic writers appear in the western fashion as though with a surname and initials, and are indexed accordingly. The names of traditional Muslim writers are indexed under that element of their name by which they are most commonly known. Where authors have signed various works with different spellings of their names, the most frequent form has been adopted for the purpose of the index. Works where the writer is anonymous have been listed under the heading Anon. Works which occur more than once are shown in parentheses.

A.

<p>Abadani, F.S., 1798
 Abbeloos, J.B., 343
 ^cAbdal-Haqq, 300
 ^cAbd al-Mu'min ibn ^cAbd al-Haqq, 251
 Abd el-Jalil, J.M., 317
 ^cAbdel Rahmān, I.H., 85
 ^cAbdul Hamid, K., 1686
 ^cAbdul Mu'īd Khān, M., 822
 ^cAbdul Waheed, K., 627
 Abdullaev, K.M., 1124
 Abdulwahab, H.H., 823
 Abdur Rahman, K.M., 2600
 Abdur Rahman, S.S., 2457
 Abel, A., 628, 629
 Abel, T.M., 852, 936 (2627) ^c
 Abid, S.A., 1799
 Abū'l-Faraj al-Isfahānī, 318, 319, 320
 Abū'l-Fidā', 321, 322, 982, 983
 Abu Ganima, M.S., 2606
 Abū Rīdah, M.A.H., 1293
 Achundov, A., 2335, 2336
 Adams, C.J., 1
 Adler, J.G.C., 321
 Adnan-Adivar, 630-632, 2272
 Afet, 2358
 Affifi, A.E., 1385, 1386
 Afnan, S.N.A., 252, 253, 1800
 Ahmad, A., 323, 633
 Ahmad, K.J., 2309
 Ahmad, N., 634, 2172 (824)
 Ahmad, R., 1294
 Ahmad, S.D., 324
 Ahmad Rafique, S., 939
 Ahmed, M., 825</p> | <p>Aini, M.-A., 2718
 Ainslie, W., 2
 al-^cAlaylī, 254
 Aleem, A.A., 1645
 Ali, S.A., 1125
 Ali, Z., 1802, 1803
 ^cAlī, ibn ^cTsā, 1027
 Aliev, G.Y., 68
 Almagro y Cárdenas, A., 159
 Alonso, M.A., 1730
 Alverny, M.T. d', 2230, 2231
 Alvi, M.A., 2754
 Amadasi, M.G.G., 95
 Amar, E., 826
 Amari, M., 63, 325, 1772
 Ambros, 294
 Amedroz, H.F., 326
 Amer, A.K., 635
 Ameer Ali, S., 327, 328, 329
 Āmulī, Sayyid Haydar, 1053
 Anawati, G.C., 636, 1804-10, 2438, 2439
 Anawati, M.M., 637, 675, 1811, 1812
 Anon, 164, 165, 185-92, 255, 259, 467, 773, 888, 1014, 1041, 1133, 1143, 1243, 1338, 1335, 1375; 1430, 1482, 1497, 1553, 1659, 1690, 1801, 1818-21, 1835, 1902, 1963, 1966, 1998, 2113, 2134, 2192, 2233, 2273, 2426, 2582, 2587, 2623, 2654, 2683, 2697, 2719, 2753
 Ansari, M.I., 3</p> |
|---|--|

Yūnus

- 2769- Farmer, H.G., "Yūnus al-Kātib or al-Mughannī", *EI^L*, 4: 1175.

Yūsuf ibn Ibrāhīm

- 2770- Steinschneider, M., "Iusuf ben Ibrahim und Ahmed ben Iusuf", *Or. Mus.*, 1888: 49-52, 111-7.

- 2763- Streck, M., "al-Tūnisī", *EI^l*, 4: 844-7.

al-Turtūshī

- 2764- Hajji, A.A. el-, "Ibrāhīm ibn Ya^cqūb Aṭ-Turtūshī-- Andalusian traveller", *IC*, 1966, 40: 39-46; also, *IQ*, 1967, 11: 129-36.

al-Walīd

- 2765- Blachere, R.L., "Le prince omméyade al-Walid II b. Yazid et son rôle littéraire", *Mélanges Gaudefroy-Demombynes*, 1934-45: 103-23.

Wāṣil ibn ^cAtā'

- 2766- Wensinck, A.J., "Wāṣil b. ^cAtā' ", *EI^l*, 4: 1127-8.

Yahyā ibn ^cAdī

- 2767- Périer, A., *Yahyā ben Adī: Un philosophe arabe chrétien du Xe siècle* (thèse), Paris, 1920.

Yahyā ibn ^cAlī

- 2768- Farmer, H.G., "Yahyā b. ^cAlī", *EI^l*, 4: 1150-1.

ography, 2: 873-83.

Suhrawardī

- 2758- Ritter, H., "Philologica IX. Die vier Suhrawardī. Ihre Werke in Stambuler Handschriften", *Isis*, 1937, 24: 270-86; 1939, 25: 35-86.

al-Tabarī, Sahl

- 2759- Steinschneider, M., "Sahl ben Bischr, Sahl al-Tabari und Ali b. Sahl", *DMG*, 1900, 54: 39-48.

al-Taftazānī

- 2760- Hujwī, Tawhīd, "al-Taftāzānī", *DMG*, 4: 604-7.

Tashkōprūzāde

- 2761- Baidinger, F., "Tashkōprūzāde", *DMG*, 4: 689-90.

al-Tūnisī

- 2762- G. L. Fisher, B., "Abū-Shaik at-Tunisi, chief revisor of the *Qurʾān* (Muḥammad al-Sayid) (in French)", *Journal of Islamic Studies*, 1964, 42: 163-67.

- 2753- "Distinguished physicians of the Moghul period in India: Aynul-Mulk Shirazi", *Hamdard med. digest*, 1961, 5(5): 27-9.

Shīrāzī, Fathallāh

- 2754- Alvi, M.A. and Rahman, A., *Fathullah Shirazi, A sixteenth century Indian scientist*, New Delhi, 1968.

The first general monograph on the scientific activities of Fathallāh Shīrāzī, especially at the court of Akbar, dealing with the military devices he invented as well as his work on the "Ilāhī calendar" of Akbar.

اولین رسالهٔ عمومی دربارهٔ فعالیت های علمی فتح الله شیرازی مخصوصاً "در دربار اکبر و اختراع آلات جنگی او و سیر تحلیلی از "تعویم الہی" اکبر .

Shīrwānī

- 2755- Seid-Zade, A.A., "Pir-Khuseyn Shirvani (Shirvanan)", *Doklady Akad. nauk Azerbaidzhanskoy SSR*, 1960, 16: 1265-8.

al-Sijzī

- 2756- Stern, S.M., "Abū Ya^ckūb al-Sīdjzī", *Bi^h*, 1: 160.

Sirhindī

- 2757- Farman, M., "Shaikh Ahmad Sirhindī", *A hist. of Muslim phil.* -

Shahmardān

- 2748- Lazard, G., "Un amateur de sciences au Vème siècle de l'hégire, Shahmardān de Rai", *Mélanges H. Massé*, 1963: 219-28.

al-Shahristānī

- 2749- Carra de Vaux, B., "al-Shahrastānī", *EI¹*, 4: 263-4.

al-Shaqūrī

- 2750- Renaud, H.P.J., "Un médecin du royaume de Grenade: Muḥammad aṣ-Ṣaqūrī", *Mag. Azet*, 1946, 33: 31-64.

al-Shiblī

- 2751- Rescher, O., "Eine Notiz über den Qādī Bedr ed-dīn abū ^CAbdāl-tān es-Sibī el-Hanafī", *DMG*, 1911, 65: 155.

Shīrāzī, Abū'l-Husayn

- 2752- Schuy, O., "al-Shīrāzī (Abū'l-Husayn ^CAbd al-Malik)", *EI¹*, 4: 372-3.

Shīrāzī, ^CAyn al-Mulk

- 2744- Sarton, G., "Who is al-Sāhir, author of a medical compilation? Query no. 42", *Isis*, 1934, 22: 224.

Answers by Meyerhof and Sarton . He was Yūsuf al-Qass, who lived under al-Muktafi.

پاسح های مایرہوف و سارتس به سئوال دربارهٔ ہویت مؤلف یک مجموعہٴ طبی کہ اورا یوسف القس کہ در عہد المکنفی می ریسنہ است معرفی کردہ است .

Sahl ibn Bishr

- 2745- Steinschneider, M., "Sahl ben Bischr, Sahl al-Tabari und Ali b. Sahl", *ZDMG*, 1900, 54: 39-48.

Shabistarī

- 2746- Nicholson, R.A., "Shabistarī", *ET*, 4: 343.

al-Shafrah

- 2747- Renaud, H.P.J., "Un chirurgien musulman du royaume de Grenade: Muḥammad aṣ-Ṣafra", *Hespéris*, 1935, 1-20; Note complémentaire, 1940, 27: 97-8.

A study of the 8th/14th century Andalusian physician al-Shafrah and an analysis of his medical treatise *Kitāb al-istiṣā' wa'l-iltīm fī 'ilīy al-jirāḥah wa'l-awrām*.

تحقیق دربارهٔ طبیب قرن ہشتم از اندلس الشفرہ وتجزیہٴ رسالہٴ طبی کتاب الاستقصا والابرام فی علاج الجراحة والاورام .

Nawbakhtī

- 2738- Massignon, L., "Nawbakhtī", *EI*¹, 3: 887.

al-Nazzām

- 2739- Nyberg, H.S., "al-Nazzām", *EI*¹, 3: 892-3.

al-Nuwayrī

- 2740- Krachkovsky, I.V., "al-Nuwayrī", *EI*¹, 3: 968-9.

al-Qabīṣī

- 2741- Suter, H., "al-Qabīṣī", *EI*¹, 2: 593-4.

al-Rāzī, Ahmad

- 2742- Lévi-Provençal, E., "al-Rāzī (Ahmad ibn Muḥammad)", *EI*¹, 3: 137.

Ṣafadī

- 2743- W. F. , "Ṣafadī", *EI*¹, 4: 52-4.

al-Sānir

- 2733- Chejne, A., "Mu^cammar ibn ^cAbbād al-Sulamī, a leading Mu^ctazilite of the eighth/ninth century", *MW*, 1961, 51: 311-20.

An account of the life and teachings of Mu^cammar, especially his doctrine of *ma^cnā* and his significance in the Mu^ctazilite movement.

شرح حال وافکار معمر مخصوصاً "نظر او درباره" معنی واهمیت اودر نهضت معتزله .

al-Mubashshir

- 2734- Rosenthal, F., "Al-Mubashshir Ibn Fātik", *Oriens*, 1960-1, 13-14: 132-58.

Muhammad ^cAlī

- 2735- Seid-Zade, A.A., "Mukhammed-Ali Bakuvi (948-1050 gg. n.e.)", *Doklady Akad. nauk Azerbaidzhanskoy SSR*, 1960, 16: 311-5.

Muhammad Sharīf

- 2736- Chandpuri, H.K., "Mohammad Sharif Khan: Distinguished physician of the Moghal period in India", *Hamdard med. digest*, 1963, 7(3-4): 35-7.

Najm al-Dīn Kubrā

- 2737- Berthels, E.E., "Najm al-Dīn Kubrā", *ET^L*, 3: 822-3.

- 2728- Zeki Velidi Toğan, A., "Alī Akbar Khitā'ī", *EI*², 1: 390-1.

Lālazārī

- 2729- Menzel, T., "Muhammad Lālezārī", *EI*², 3: 690.

al-Maqqisī

- 2730- Huart, C., "La véritable auteur du *livre de la création et de l'écrit*", *JA*, 1901, 18: 16-21.

It is generally assumed that Maqābir ibn Tākir al-Maqqisī was the author.

بحثنی درباره کتاب البدء والنارح ومؤلف آن که برعهیده مؤلف مطهرس طاهر مندسی بوده است .

al-Maqqisī, al-Bustī

- 2731- Farmer, H.G., "Who was the author of the 'Liber introductorius in artem logicae demonstrationis'?", *JAS*, 1934, 553-6.

It is generally assumed that Maqābir ibn Tākir al-Bustī al-Maqqisī

was the author.

مؤلف سان می دهد که مؤلف رساله مذکور در فوق محمدس سعرا السی المنندی است

al-Māridīnī

- 2732- Prosen, M., "al-Māridīnī", *EI*², 3: 294.

Ma'annar

- 2722- Holmyard, E. J., "Aidamir al-Jildaki", *Iraq*, 1937, 4: 47-53.

al-Jurjānī

- 2723- Brockelmann, C., "al-Djurdjānī (Nūr al-Dīn)", *EI^L*, 1: 1066.

Kamāl Re'īs

- 2724- Mordtmann, J.H., "Zur Lebensgeschichte von Kamāl Re'īs", *Mitteil. des Seminar für orientalische Sprachen*, 1929, 32: 39-49.

al-Kāmilī

- 2725- Holmyard, E.J., "Manṣūr al-Kāmilī", *Arabia*, 1931, 13: 187-90.

al-Khayyāt

- 2726- Suter, H., "al-Khayyāt", *EI^L*, 2: 875.

al-Khāzin

- 2727- Wiedemann, E., "al-Khāzin", *EI^L*, 2: 937.

Khīṭā'ī

2717- Pérès, H., "Abu'l-Khayr al-Ishbīlī", *EI*², 1: 135-6.

Ismā'īl Haqqī

2718- Aini, M.-A., *Ismā'īl Haqqī, philosophe mystique*, Paris, 1933.

A detailed account of the life and analysis of many of the works of Ismā'īl Haqqī, with references to some of his esoteric doctrines.

سرحی شاعرانه از حیات اسماعیل حقی و تحلیل بسیاری از آثار او با اشاره به برخی از افکار او در بارهٔ جهل ساسی.

al-Iṣṭakhrī

2719- al-Iṣṭakhrī, *EI*², 2: 560.

al-Iṣṭīrī

2720- X. de Vallierosa, J.M., "Sobre el autor del 'Libro de las Ciencias'", *Al-Fil*, 1940, 5: 230-4.

2721- al-Iṣṭīrī, *EI*², 2: 560.

در بارهٔ محمدالله بن خلف الاستبحی .

Jā'far

2722- al-Jā'far al-Ṭayyib, *EI*², 2: 373.

al-Jiddakī

- 2711- Pingree, D., "The fragments of the works of Ya^cqūb ibn Ṭāriq",
JNES, 1968, 27: 97-125.

Ibn al-Tilmidh

- 2712- Cheikho, L., "Un médecin poète: Ibn at Tilmid (1075-1165)",
Al-Machriq, 1906, 9: 762-7, 781-94.

Ibn Ṭulūn

- 2713- Brinner, W.M., "Ibn Ṭulūn", *EI*², 3: 957-8.

Ibn Ṭumlūs

- 2714- Vernet, J., "Ibn Ṭumlūs", *EI*², 3: 960.

Ibn al-Wakīl

- 2715- Rosenthal, F., "From Arabic books and manuscripts IX: Ibn al
Wakīl al-Milawī", *JAOS*, 1963, 83: 452 ff.

al-Isbahānī

- 2716- Nallino, M., "Abu'l-Faradj al-Isbahānī", *EI*², 1: 118.

al-Ishbīlī

- 2701- Steinschneider, M., "Arabische Ärzte und deren Schriften: 1. Selame Ibn Rahmun. 2. Efraim", *ZDMG*, 1877, 31: 758-61.

Ibn Ridwān

- 2702- Schacht, J., "Ibn Ridwān", *EI²*, 3: 906-7.

Ibn al-Ṣaffār

- 2703- Goldstein, B.R., "Ibn al-Ṣaffār", *EI³*, 3: 924.

Ibn Sa^cīd

- 2704- Pellat, C., "Ibn Sa^cīd al-Maghribī", *EI³*, 3: 926.

◀

Ibn al-Salt

- 2705- Troupeau, G., "Sur un astrologue mentionné dans le Fihrist", *Arabica*, 1969, 16: 90.

A study of Ibn al-Salt al-Kātib.

بحثنی دربارهٔ محمی به نام ابن السلط الکاتب که نام او در فهرست ابن ندیم آمده است .

Ibn Sāmājūn

- 2706- Vernet, J., "Ibn Samadjūn", *EI²*, 3: 928.

IIB

Ibn Misjah

2695- Fück, J.W., "Ibn Misjah", *EI*², 3: 878.

Ibn Mubashshir

2696- Nader, A.N. and Schacht, J., "Dja^Cfar b. Mubashshir", *EI*², 2: 373.

Ibn Muhriz

2697- "Ibn Muhriz", *EI*², 3: 883.

Ibn al-Mujāwir

2698- Rosta, G., "Ibn al-Mujāwir", *EI*², 3: 880-1.

Ibn al-Qādī

2699- "Ibn al-Qādī", *EI*², 3: 814.

Ibn al-Qattān

2700- "Ibn al-Qattān", *EI*², 3: 813.

Ibn Rannan

402

2688- Vernet, J., "Ibn Djāmi^c", *EI*², 3: 749-50.

Ibn Janāh

2689- Vajda, G., "Ibn Djanāh", *EI*², 3: 750.

Ibn Jazlah

2690- Vernet, J., "Ibn Djazla", *EI*², 3: 754.

Ibn Khallād

2691- Schacht, J., "Ibn Khallād", *EI*², 3: 832.

Ibn Khashshāb

2692- Fleisch, H., "Ibn Khashshāb", *EI*², 3: 834-5.

Ibn al-Kūfī

2693- Lippert, J., "Ibn al-Kūfī, ein Vorgänger Nadīms", *WZKM*, 1897, 11: 147-55.

Ibn Luyūn

2694- Granja, F. de la, "Ibn Luyūn", *EI*², 3: 855.

- 2682- Mones, H., "Ibn Ghālib", *EI*², 3: 771-2.

Ibn Ghānim

- 2683- "Ibn Ghānim", *EI*², 2: 376.

Ibn Ghannām

- 2684- Fahd, T., "Ibn Ghannām", *EI*², 3: 772.

Ibn Hudhayl

- 2685- Viré, F., "Ibn Hudhayl", *EI*², 3: 804.

Ibn al-Imām

- 2686- Ma^csūmī, M.S.H., "Ibn al-Imām, the disciple of Ibn Bājjah", *Journal of the American Oriental Society*, 1958, 3: 14-22; also *Id.*, 1959-60, 5: 102-8.

Ibn ^cIrs

- 2687- Viré, F., "Ibn ^cIrs", *EI*², 3: 808-9.

Ibn Jāmi^c

Ibn al-^cAssāl

- 2679- Mallon, A., "Ibn al-Assāl: Les trois écrivains de ce nom", *JAI*, 1903, 6: 509-29.

Ibn Athradī

- 2680- Troupeau, G., "Recherches sur un médecin-philosophe de Baghdad: Ibn Athradī (XIe s.)", *Memorial Mgr. Gabriel Khoury-Curie (1898-1968)*, 1969: 259-62.

On a family of Nestorian physicians of Baghdad.

دربارہ؛ ابن اتردی و خانوادہ او کہ از پزشکان نسطوری بغداد بوده اند.

Ibn Bās

- 2681- Renaud, H.P.J., "Notes critiques d'histoire des sciences chez les musulmans. I. Les Ibn Bāso", *Hesperis*, 1937, 24: 1-12.

Discussion of the identity of al-Husayn ibn Ahmad ibn Bās, the author of astronomical works attributed by mistake to others and Ahmad ibn Bāso, the famous architect of Giralda tower in Seville.

بحی دربارہ؛ ہوبہ الحسین بن احمد بن باص، مؤلف چندین اثر نجومی کہ بہ اشتباہہ بدیگران نسبت داده شدہ است و احمد بن باصہ معمار معروف برج جیرالدا در اشبیلہ .

Ibn Ghālib

- 2673- Waqif, "Hādjī Mohāmmud ^cAlī", *Revue du monde musulman*, 1907, 3: 118-28.

al-Ḥaṣṣār

- 2674- Renaud, H.P.J., "Sur un passage d'Ibn Khaldoun relatif à l'histoire des mathématiques", *Il-ḥarīḥ*, 1944, 31: 35-47.

A passage relevant to Ibn Ḥaldūn and Muḥammad ibn ^cAbdallāh al-Ḥaṣṣār.

تحليل قطعه ای از ابن خلدون مربوط به ابن سعد ومحمد بن عبدالله الحصار.

Hurūfī

- 2675- Golpinarlı, A., "Fadl Allāh Hurūfī", *SI*, 2: 733-5.

Ibn Abi'l-Bayān

- 2676- Vernet, J., "Ibn Abi'l-Bayān", *SI*, 3: 683.

Ibn Abi'l-Ḥadīd

- 2677- Veccia Vaglieri, L., "Ibn Abi'l-Ḥadīd", *SI*, 3: 684-6.

Ibn Amājūr

- 2678- Vernet, J., "Ibn Amājūr or Ibn Mādījūr", *SI*, 3: 702-3.

namen in den Übersetzungen des Gerhard von Cremona", *Bibl.math.*
1903, 3: 19-27.

An account of the life of the 6th/12th century mathematician and religious scholar, Abū Bakr Muḥammad al-Farādī assembled from standard Muslim histories.

شرح حال ریاضی دان ومحدث قرن ششم ابوبکر محمد بن عبدالباقی بغدادی فرضی معروف به قاضی البیمارستان که از منابع تواریخ معروف اسلامی گردآورده شده است .

al-Fārūqī

2669- Bazmee Ansari, A.S., "al-Fārūqī", *EI*², 2: 813-4.

al-Gharnāṭī

2670- Lévi-Provençal, E., "Abū Ḥamid al-Gharnāṭī", *EI*², 1: 122.

Ḥabash

2671- Hartner, W., "Ḥabash al-Ḥāsib al-Marwazī", *EI*², 3: 8-9.

al-Ḥā'ik

2672- Valderrama, F., "al-Ḥā'ik", *EI*², 3: 70-1.

Ḥājjī Muḥammad ^cAlī

al-Battīwī

- 2663- Colin, G.S. and Renaud, H.P.J., "Note sur le 'muwaqqit' marocain Abū Muqrī^C ou mieux Abū Miqrā^C al-Battīwī (XIIIe s.J.-C.)", *Revue Africaine*, 1938, 25: 94-6.

Bishr

- 2664- Carra de Vaux, B., "Bishr (b. Mu^Ctamir)", *EI^I*, 1: 731.

al-Dabbī

- 2665- Seybold, C.F., "al-Dabbī, Abū Dja^Cfar", *EI²*, 2: 72.

al-Dīnawarī

- 2666- Fahd, T., "al-Dīnawarī (Abū Sa^Cīd)", *EI^I*, 2: 300-1.

Efraim

- 2667- Steinschneider, M., "Arabische Ärzte und deren Schriften: 1. Selame Ibn Rahoun. 2. Efraim", *JDM*, 1877, 31: 758-61.

al-Faradī

- 2668- Suter, H., "Über einige noch nicht sicher gestellte Autoren-

al-^cAttār

- 2657- Dietrich, A., "al-^cAttār", *EI*², 1: 751-2.

Bahjat Muṣṭafā

- 2658- Lewis, B., "Bahdjat Muṣṭafā Efendi", *EI*², 1: 921.

Balādhurī

- 2659- Becker, C.H., "Über einige Handschriften des Ibn el-Kelbi und des Baladhurī im Escorial und in Konstantinopel", *Ann. of orientalists*, XIII, 1902: 305.

al-Balkhī

- 2660- Nader, A.N., "al-Balkhī (Abu'l-Kāsim)", *EI*², 1: 1002-3.

Bashīr Celebi

- 2661- Ménage, V.L., "Bashir Celebi", *EI*², 1: 1078.

al-Baṭalyawsī

- 2662- Lévi-Provençal, E., "al-Baṭalyawsī", *EI*², 1: 1092.

al-Antāqī

- 2652- Canard, M., "al-Antāqī (Abu'l-Faradj)", *EI*², 1: 516.

Aqsarayī

- 2653- Mélikoff, I., "Djamāl al-Dīn Aqsarayī", *EI*², 2: 419-20.

Arsani

- 2654- "Distinguished physicians of the Moghul period in India: Akbar Arsani", *Indiana Medical Journal*, 1962, 1(1-2): 7-8.

Āshiq

- 2655- Taeschner, E., "Āshiq", *EI*², 1: 697-8.

Astariābī

- 2656- Nutall, S., "Some Indian Astralabe Makers", *J. R. S.*, 1935, 9: 621-

624.

کتابی دربارہ سرج حال صبا الدین محمد اسطرلابی ہمایونی لاہوری و انرااد خانوادہ از وائے بحوی نے

اس خانوادہ صاحب و حمایت ہمایون ارحوم .

پیر پور ۱۳۱۰ھ

Alcoati

- 2649- Millas Vallicrosa, J.M., "Sobre el oftamólogo hispanoárabe Alcoati", *Breve conspecto de la oftamología árabe*, Masnou-Barcelona, 1956; reprinted in Millás Vallicrosa's *Nuevos estudios de historia de la ciencia española*, Barcelona, 1960: 211-19.

Introduction to a republication of part of P. Pansier's prologue to the edition of Alcoati's *Congregatio sive Liber de Oculis*. A review of the recent historiography of Alcoati's ophthalmological treatise, the original of which is lost. Millas believes the author to have been not a Christian (as Pansier and others speculated) but an Andalusī Muslim, Sulaymān ibn Ḥarīṭ, with the probable *nisba* al-Quṭī (i.e. of Gothic descent).

مقدمه ای بر چاپ جدید قسمتی از مدخل پانسیر بر کتاب لاتینی الکواتی مذکور در فوق ونگاهی به تحقیقات اخیر درباره رساله کحالی الکواتی که اصل عربی آن مفقود است. نگارنده معتقد است که مؤلف این رساله مسیحی نبوده بلکه یکی از مسلمانان اندلس است به نام سلیمان بن حارط به احتمال قوی با نسبت القوطی یعنی از اولاد گوئیک ها.

Alī ibn Sahl

- 2650- Steinschneider, M., "Sahl ben Bischr, Sahl al-Tabari und Ali b. Sahl", *ZDMG*, 1900, 54: 39-48.

Amr ibn Ubayd

- 2651- Watt, W.M., "Amr b. Ubayd", *EI*, 1: 454.

al-^cAbdarī

- 2643- BenCheneb, M. and Hoenerbach, W., "Al-^cAbdarī", *EI*², 1: 96.

al-Abharī

- 2644- Brockelmann, C., "al-Abharī", *EI*¹, 1: 69.

Abu'l-Ṣalt

- 2645- Millás, J.M., "Abu'l-Ṣalt Umayya", *EI*², 1: 149.

Aḥmad ibn Ḥābit

- 2646- Pellat, C., "Aḥmad b. Ḥābit", *EI*¹, 1: 272.

Aḥmad ibn Yūsuf

- 2647- Steinschneider, M., "Iusuf ben Ibrahim und Ahmed ben Iusuf", *Monatsschrift*, 1888: 49-52, 111-7.

Aḥmadī

- 2648- Semaviyanlı, B.N., "Sair ve hekim Ahmedî (Hayati ve Eserleri). (Ahmed, poet or physician?)" (In Turkish, with English summary), *İstanbul İktisadi İlimleri Fakültesi Mecmuası*: 1954, 16: 1-87.

^cAbbād

- 2637- Watt, W.M., "^cAbbād b. Sulaymān", *EI*², 1: 4-5.

^cAbd al-Ghanī

- 2638- Khalidi, W.A.S., "^cAbd al-Ghanī", *EI*², 1: 60.

^cAbd al-Jabbār

- 2639- Stern, S.M., "^cAbd al-Djabbar b. Aḥmad", *EI*², 1: 59-60.

^cAbdallāh ibn Mu^ctazz

- 2640- Loth, O., *Über Leben und Werke des Abdullāh ibn Muḥammad*, Leipzig, 1882. *

^cAbd al-Qādir

- 2641- Farmer, H.G., "^cAbd al-Qādir b. Ghaybī", *EI*², 1: 66-7.

^cAbd al-Razzāq

- 2642- Colin, G., *Abd al-Razzāq al-Jayḥī, un érudit du premier siècle de l'hégire*, Montpellier, 1905.

B. Others

ب. دیگران

- 2631- Millás Vallicrosa, J.M., "Estudios sobre Azarquiel, et tratado de la azafea", *Archeion*, 1932, 14: 392-419.
- 2632- Millás Vallicrosa, J.M., "La obra astronómica de Azarquiel y las Tablas Toledanas", in the same author's *Estudios sobre historia de la ciencia española*, 1949: 125-76.
- Biography of al-Zarqālī according to *tabaqāt* sources; survey of his astronomical work and enumeration of extant mss sources, and study of the influence of al-Khwārazmī and al-Battānī on the Toledan Tables.
- شرح حال زرقالی از کتب مختلف طبقات و جنم اندازی بر آثار نجومی او و شمارش نسخ خطی موجود از آثار او و نمود خوارزمی و بتانی بر زیح طلبله .
- 2633- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 171-2.
- 2634- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 758-9.
- 2635- Steinschneider, M., "Études sur Zarkali", *Bull. de bibliographie et d'histoire della sci. mathématique*, 1881, 14: 171-82; 1883, 16: 493-513; 1884, 17: 765-94; 1885, 18: 343-60; 1887, 20: 1-36, 575-604.
- Study of the manuscript and bibliographic.
- یک بررسی که بیشتر مربوط به نسخ خطی و فهرست آثار زرقالی است .
- 2636- Suter, H., *Math. in Astronomie im Mittelalter*: 109-11; Nachträge: 173.

mentband, 1: 837.

- 2625- Quraishi, M.A., "An Arab educator of the XIII century (Zar-nūjī)", *J. of the Maharaja Sayajirao Univ. of Baroda*, 1961, 10: 71-7.
- 2626- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 598.
- 2627- al-Zarnūjī, *Ta'ālīm al-muta'allim -- Tariq al-ta'allim. Instruction of the student: the method of learning*, transl. by G. E. von Grunebaum and T.M. Abel, New York, 1947, 83 pp.

A clear translation of the popular treatise of Burhān al-Dīn al-Zarnūjī, *Ta'ālīm al-muta'allim*, from the two printed editions of Cairo (n.d.) and the Leipzig ms. (Baumgartner, 1938) with corrections. An introduction on the author and education in medieval Islam and notes are added.

ترجمه دقیقی از رساله تعلیم المتعلم از برهان الدین الزرنوجی از روی دو چاپ فاهره و نسخه خطی لایبزیگ باصحیحات مقدمه ای درباره تعلیم و تربیت در قرون گذشته در اسلام و حواشی افزوده شده است .

al-Zarqālī

- 2628- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen lit.*, 1: 472-3; Supplementband, 1: 862.
- 2629- Millás Vallicrosa, J.M., "Estudios sobre Azarquiel", *Anales de la Univ. de Madrid*, 1932, 1(1): 23-53.
- 2630- Millás Vallicrosa, J.M., *Estudios sobre Anarquiel*, Madrid-Granada, 1943-50.

- 2617- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 437, 457.
- 2618- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 681-2.
- 2619- Schultheisz, E., "Abulcasis sebészeti műve", *Orvosi hetilap*, 1960, 101: 1072-4.
- 2620- Süheyl Ünver, A., "Le célèbre chirurgien arabe Aboukassim Ezzehravî et son traité de chirurgie" (In Turkish and French) *Türk Tıbbî Kliniği ve Laboratuvarı*, 1935, 5: 1-5.
- 2621- Tabarnelli, M., *Abucasi, un chirurgo arabo dell' alto Medio Evo, la sua opera, la sua vita, la sua opera*, Firenze, 1961, with introduction by Adalberto Pazzini.
- 2622- *Al-Zahrāwī*, brief discussion of the time and life of al-Zahrāwī. However, the general medical survey contains several serious historical errors. The author relies on Leclerc's translation and on Latin versions of the Arabic treatise, but not on the original Arabic.
- شامل بحث مفیدی است دربارهٔ حیات و زمانهٔ فکری زهراوی ولی با بعضی استباهات بزرگ تاریخی. مؤلف از ترجمهٔ لکلر و تحریرهای لاتینی رسالهٔ جراحی استفاده کرده و به اصل عربی رجوع نکرده است.
- 2622- Valensi, R., *Abulcasis, un Chirurgen arabe au Moyen Âge*, Montpellier, 1908.
- 2623- "Al-Zahrawi, founding father of surgery", *Ann. N.Y. Acad. Sci.*, 1964 (Sept.), 112: 12-14.

al-Zarnūjī

- 2624- Bruckeburn, C., *Ann. N.Y. Acad. Sci.*, 1: 462; Supplement 386.

An important study on al-Zahrāwī, starting with a general account of Islamic culture in Spain, then his identity, life and works, the transmission of his writings to the West and a thorough study of his masterpiece *al-Taṣrīf*. A special section is devoted to the twenty-fifth treatise of his work on *ad'hān*, of which the Arabic text and English translation are given.

اثر مهمی دربارهٔ زهراوی که با مقدمه‌ای پیرامون تمدن اسلامی اسپانیا آغاز شده و سپس به هویت و حیات زهراوی و گسترش آثار او در عرب و سپس تجزیه و تحلیل دقیق شاهکار اوالتصریف می‌پردازد. بخش خاصی به رسالهٔ بیست و پنجم التصریف بنام "ادهان" که دربارهٔ جرمی‌ها و آثار طبی آن است اختصاص داده شده و عربی این رساله با ترجمه انگلیسی درج شده است.

2613- Husaini, M.J., "Abul Qasim al-Zahrawi", *Indian J. of the hist. of med.*, 1959, 4(2): 20-4.

2614- Jonas, "Portrait-45. Abulcasis, 912-1013", *Ars medici*, 1955, 10: 338-40.

2615- Leclerc, L., "Abulcasis; son oeuvre pour la premiere fois reconstituée", *Gazette hebdomadaire de méd. et de chirurgie*, 1874, 11(34-36): 537-48, 569-78, 600 ff.

2616- Leclerc, L., *La chirurgie d'Abulcasis*, Paris, 1861.

Good French translation of al-Zahrāwī's surgical treatise with a useful introduction. The translation alone had earlier been published in the *Gazette méd. de l'Algerie*, 1858-60, 3-5.

ترجمه‌ای دقیق به زبان فرانسوی از رسالهٔ جراحی زهراوی با مقدمه‌ای سودمند. ترجمه بدون مقدمه قبلاً در مجلهٔ فوق‌الذکر درج شده بود.

- 2605- Wüstenfeld, F., *Der Reisende Jācūt als Schriftsteller und Gelehrter*, Göttingen, 1865.

al-Zahrāwī, Abū'l-Qāsim

- 2606- Abu Ganima, M.S., *Abū'l-Qāsim, ein Forscher der arabischen Medizin* (Diss.), Berlin, 1929.

A brief survey of the history of medicine in Muslim Spain under the caliphate with special attention devoted to al-Zahrāwī's *al-Tasrīf* and the Arabic literature appearing at the end of it.

بررسی حائز اهمیت تاریخ طب در اندلس تحت حکومت خلفا با توجه خاص به کتاب البصرى ابوالقاسم زهراوى و بحث نهائى آن درباره 'جراحی' .

- 2607- Blount, A., "La osteología de Abulcasem y su origen talmúdico", *Revista de la Facultad de Medicina*, 1935, 1: 23-5.
- 2608- Brückelmann, G., *Arch. der Anat. u. Physiol.*, 1: 239-40; Supplementband, 1: 425.
- 2609- Guandán, E.M.O., "Albucasis: sa vie, son oeuvre", *Etudes de la Faculté de Médecine de Montpellier*, 1885: 304-5.
- 2610- Fischer, J., "Abul-Casem Chalaf Ebn-Abbas al-Zahravi", *Archiv für Geschichte der Naturgeschichte*, 1883, 8: 21-9, 74-82, 124-31.
- 2611- Erdmann, H., "Abul-Kasem als Kriesschirurg", *Archiv für Geschichte der Naturgeschichte*, 1884, 30: 365-76.
- 2612- Houtmann, S.K. and Sonnedeker, G., *The pharmacological value of the *al-Tasrif* of al-Zahrāwī in Muslim Spain*, Leiden, 1963.

al-Ya^cqūbī

- 2596- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 226-7; Supplementband, 1: 405.
- 2597- Brockelmann, C., "al-Ya^cqūbī", *EI^l*, 4: 1152-3.
- 2598- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 607.
- 2599- Ya^cqūbī, *Kitāb al-buldān, Les pays*, traduit par G. Wiet, Cairo, 1937.

Containing an introduction on the author (pp. 1-11) and the work (11-21) along with copious annotation and an index of proper names.

شامل مقدمه ای دربارهٔ مؤلف و اثر و نیز حواشی مفصل و فهرستی از اعلام .

Yāqūt

◀

- 2600- Abdur Rahman, K.M., "The Arab geographer Yāqūt al-Rūmī", *J. of the Asiatic Soc. of Pakistan*, 1958, 3: 23-8.
- 2601- Blachère, R.L., "Yāqūt al-Rūmī", *EI^l*, 4: 1153-4.
- 2602- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 479-81; Supplementband, 1: 880.
- 2603- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 642-3.
- 2604- Sellheim, R., "Neue Materialien zur Biographie des Yāqūt" *Forschungen und Fortschritte der Katalogisierung der orientalischen Handschriften in Deutschland*, 1966: 87-118.

- 2588- Zajaczkowski, A., "Ulug-Beg, wielki astronom z Samarkandy (1394-1449)", *Przegląd orientalistyczny*, 1953: 213-7.

Usāmah ibn Munqidh

- 2589- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 319-20; Supplementband, 1: 552-3.
- 2590- Derenbourg, H., *Anthologie de textes inédits par Ousāma et son usāma*, Paris, 1893, 149 pp.
- 2591- Derenbourg, H., *usāma. Un émir syrien du XIIe siècle précédé de l'émir du latak (Kitāb al-²usā)*, Paris, 1887.
- 2592- Derenbourg, H., *usāma ibn Munqidh*, 2 vols., Paris, 1886-93.
- 2593- *usāma ibn Munqidh with Usāman's life*, and volume 2 is the Arabic text of *Kitāb al-²usā*.
- جلد اول مرتبہ است بہ حیات اسامہ و جلد دوم شامل است برمن عربی کتاب الاعتبار. فصل ہسم و برجسی قسمت های دیگر شامل اتاری بہ فرہنگ و علوم اسلامی و یعود آن در عرب است .
- 2593- Santon, G., *Journal of the hist. of sci.*, 2: 446-7.

Ya^cqūb Pāshā

- 2594- Babinger, F., "Ja^cqūb-Pascha, ein Leibarzt Mehmed's II. Leben und Schicksale des Maestro Jacopo aus Goeta", *SO*, 1951, 26: 87-113.
- 2595- Babinger, F., "Hekim Ya^cqūb, physician to Sultan Mehemed the Conqueror", *Journal of the hist. of sci.*, 1961, 1:222-50 (English section).

- 2580- Barthold, V.V., "Ulugbeg i ego vremya", *Zapiski Rossiiskoi Akad. nauk po ist-filolog. Otdeleniyu*, 1918, 13: 195 pp. German transl. by W. Hinz, *Ulug Beg und seine Zeit*, Leipzig (Abhandl. fur die Kunde des Morgenlandes, 21, 1), 1935, 262 pp.
- 2581- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 212-3; Supplementband, 2: 298.
- 2582- *Iz istorii epokhi Ulug-beka*, Tashkent, 1965, 387 pp.
- "On the history of the period of Ulugh Beg".
- "درباره تاریخ دوران الع بک".
- 2583- Kovalsky, J., "Ouloug Beg (1394-1449)", *Astronomie*, 1969, 83: 277-81.
- 2584- Leonov, N.I., *Ulugbek - velikiy astronomi XV veka*, Moscow, 1949, 63 p.
- "Ulugh-Beg, great astronomer of the fifteenth century".
- "الع بک - محم بزرگ قرن پانزدهم".
- 2585- Mitra, P. N., "Ulugh Beg, the astronomer prince of Iran", *Indo-Iranica*, 1955, 8(2): 8-12.
- 2586- Sédillot, L.P.E.A., *Prolegomènes des tables astronomiques d'Ouloug-Beg publiés avec des notes et variantes, et précédés d'une introduction*, Paris, 1847 (first printed Paris, 1839); traduction et commentaire, Paris, 1853.
- 2587- "Ulugbek (1394-1449)", *Materiali po istorii progressivnoy obshchestvenno - filosofskoy misli V Uzbekistane*, 213-21.

- 2577- Wiedemann, E., "Nasīr al Dīn al Tūsī. Nach einem vom Verfasser hinterlassenen Manuskript bearbeitet und herausgegeben von Julius Ruska" (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 78), *SPMSE*, 1926, 60: 289-316; also in the same author's *Aufsätze zur arabischen Wissenschaftsgeschichte*, 1970, 2: 701-28.

on the life and scientific activity of Nasīr al-Dīn Tūsī, including his contributions to astronomy, astrology, geomancy, mathematics, physics, medicine and philosophy.

دربارهٔ حیات خواجہ نصیرالدین طوسی و فعالیت های علمی او در زمینه های کونیاگون ارسیل نجوم و احکام نجوم و رمی و ریاضیات و فیزیک و طب و فلسفه .

- 2578- Wiedemann, E., "Zum Leben von Nasīr al Dīn Tūsī" (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 75), *SPMSE*, 1926-7, 58-9: 363-79; also in the same author's *Aufsätze zur arabischen Wissenschaftsgeschichte*, 1970, 2: 677-93.

short biographical sketch of the life of Nasīr al-Dīn Tūsī, the source of which is not clear, a translation of his biography from Ibn Shākir al-Hafṣī's *Ḥayāt al-Ḥayy* and Khwānsmīr's *Ḥabīb al-Sīyar* and a list of his works.

رسیدہ تاریخی حیات خواجہ نصیرالدین طوسی و سماع مربوطہ حیات او و ترجمہٴ بحیر نواب انوشاہ ابن الساکر الکسی و حسب السیر خواندسر مربوطہ او و فہرست آثار او .

- 2579- Warren, J. W.H., "An interesting collection of Tusi's works, prepared at Hyderabad, 1939-40", *Indica*, 1943, 9: 195-200.

Ulugh Beg

duit des auteurs arabes et persans," *Magasin encyclopédique*, 1809, 6; reprint, Paris, 1810, 64 pp.

2566- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*: 2: 137-9.

2567- Mamedbeyli, G.D., *Osnovatel Maraginskoy observatorii Muhammed Nasiraddin Tusi* (red. Z.I. Khalilov), Baku, 1961, 315 pp.

"The founder of the observatory at Maraghah, Muḥammad Naṣīr al-Dīn Ṭūsī".

"سیادگار رصدخانه" مراغه محمد نصیرالدین طوسی ."

2568- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 54-6, 172-3, 321-8.

2569- Nasr, S.H., *Three Muslim sages*: 36-7, 46-7.

2570- Ruska, J., "al-Ṭūsī", *EI^L*, 4: 981-2.

2571- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 1001-13.

2572- Siddiqi, B.H., "Naṣīr al-Dīn Ṭūsī", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 564-80.

2573- Strothmann, R., "al-Ṭūsī (Naṣīr al-Dīn)", *EI^L*, 4: 980-1.

2574- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 146-53; Nachträge: 175.

2575- Ṭūsī, Naṣīr al-Dīn, *The Rawdat-t-Taslīm commonly called Tasawwurāt*, Persian text ed. and transl. into English by V. Ivanov, Leiden, 1950, 500 pp.

2576- Ṭūsī, Naṣīr al-Dīn, *Shakl al-qattā^o*, ed. and transl. by A. Carathéodory Pasha: *Traité du quadrilatère*, Constantinople, 1891.

- 2557- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 495; Supplementband, 1: 904.
- 2558- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 2: 487.
- 2559- Ruska, J., "al-Tifāshī", *EI¹*, 4: 751.
- 2560- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 650.
- 2561- al-Tifāshī, *Ashār al-afkār fī jawāhir al-ahjār*, ed. and transl. into Italian by A.R. Biscia: *Fior di pensieri sulle pietre preziose di Ahmed Teifasite*, Florence, 1818; transl. reprinted, Bologna, 1906.

al-Tūsī, Naṣīr al-Dīn

- 2562- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 508-12; Supplementband, 1: 924-33.
- 2563- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 2: 485-6; 3: 18.
- 2564- Dilgan, H., "Nassireddin Toussi, grande scienziato matematico", *Ann. Mag. de la hist. of sci.*, VIII, 1956, 1: 183-91.

A Turkish version of the article of the author in Turkish (discussed in *Journal of Islamic Studies*) with slight modifications.

ترجمه ایتالیائی مقاله، مؤلف (که در بخش کتب بزبانهای اسلامی مطرح شده است) با تغییرات جزئی

- 2565- Jourdain, A., "Mémoire sur l'observatoire de Méragah et sur quelques instruments employés pour y observer, suivi d'une notice sur la vie et les ouvrages de Nassyr-Eddin, le tout tra-

درباره، کتاب الدخیره فی علم الطب ثابت بن قره که در سال ۱۹۲۸ از روی یک نسخه چاپ شده است. سح دیگر این کتاب توصیف شده، مؤلف درباره، اصالت این اثر نیز بحث می کند.

2549- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*: 123-8.

2550- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 168-71.

2551- Millás Villacrosa, J.M., "El 'Liber de Motu Octave Sphere' de Ṭābit ibn Qurra", *Al-Andalus*, 1945, 10: 89-108.

A discussion of the attribution of *Liber de motu 8e sphere* to Ṭābit and the actual Latin text based on several manuscripts.

بحث درباره، نسبت کتاب لاتینی مذکور در فوق به ثابت بن قره و خودمتن لاتینی مبتنی بر چند نسخه

2552- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 44-5, etc.

2553- Ruska, J., "Thābit b. Kurra", *El¹*, 4: 733.

2554- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 599-600.

2555- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 34-8.

2556- Wiedemann, E., "Über Ṭābit ben Qurra, sein Leben und Wirken" (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 64), *SPMSE*, 1920-1, 52-3: 189-219; also in the same author's *Aufsätze zur arabischen Wissenschaftsgeschichte*, Hildesheim, 1970, 2: 548-78.

Extensive study of the life and works of Ṭābit ibn Qurrah with a note on the *qarastūn* by H. Diels.

مطالعه مفصلی درباره، حیات و آثار ثابت و یادداشتی توسط دیلز درباره، قرطون .

- 2544- Zaryāb, A., "Ein wiederaufgefundenes Werk Abū Ḥayyān at-Tau-
hīdīs", *A locust's leg. Studies in honour of S. H. Taqizadeh*,
1962: 246-50.

Thābit ibn Qurrah

- 2545- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 217-8; Sup-
plementband, 1: 384-6.
- 2546- Buchner, F., "Die Schrift über den Qarastūn von Thābit b.
Qurrah", *J.M.W.*, 1920-21, 52-3: 141-88.
- 2547- Carmody, F.J., *The astronomical works of Thābit b. Qurrah*,
Berkeley and Los Angeles, 1960, 262 pp.

2548- *Thābit ibn Qurrah*, his life and works with particular atten-
tion to the Arabic translations of his writings. A glossary of
technical terms and a list of terms is added.

بحث مفصلی دربارهٔ ثابت بن قزوه و حیات و آثار او با وجود خاص به ترجمه های لاسی آمار او. فهرستی از
مصطلحات نجومی لاسی و عربی به الفبای لاسی افزوده شده است.

- 2549- Ebid, B.Y., "Thābit ibn Qurrah: fresh light on an obscure me-
dical composition", *J. Pharm.*, 1966, 79: 453-73.

2550- *Thābit ibn Qurrah*, *Thābit*, edited in 1918 from a single
manuscript, by the author, who also investigates
the authenticity of the work.

- 2536- Schachter, "Un médecin perse du IXe siècle, d'origine chrétienne, Ali ibn Rabban at Tabari", *Bull. de la Soc. française d'hist. de la méd.*, 1932, 26: 165-70.
- 2537- Siggel, A., "Die indischen Bücher aus dem Paradies der Weisheit über die Medicine des ^cAlī ibn Sahl Rabban at-Tabarī. Übersetz und erläutert", *Akad. der Wiss. und der Lit.: Abhandl. der geistes - und sozialwissenschaftlichen Klasse*, 1950 (14): 1097-1152.

The translation of the book on Indian medicine of the *Firdaws al-hikmah* of al-Tabarī with a scholarly introduction.

ترجمه 'بخش طب هندی از فردوس الحکمة از طبری با مقدمه ای محققانه .

- 2538- al-Tabarī, ^cAlī ibn Rabban, *Firdaws al-hikmah*, ed. by M. Z. Siddiqī, Berlin, 1928.

◀

al-Tawhīdī

- 2539- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 244; Supplementband, 1: 435-6.
- 2540- al-Kailanī, I., *Abū Ḥayyān at-Tawhīdī: Essayiste arabe du IVe siècle de l'Hégire - Introduction à son oeuvre*, Beyrouth, 1950.
- 2541- Mahjoub, Z., "Abū Ḥayyān at-Tawhīdī, un rationaliste original", *IBLA*, 1964, 27: 317-44.
- 2542- Margoliouth, D.S., "Abū Haiyān", *EI*¹, 1: 87-8.
- 2543- Stern, S.M., "Abū Ḥayyān al-Tawhīdī", *EI*², 126-7.

The translation of sections 1 and 5 of the first chapter and chapter 7 of the work of Abu'l-Hasan al-Ṭabarī, the physician of Rukn al-Dawlah, on Hippocratic treatment of diseases from the Munich Arabic ms. codex 610.

ترجمه بخش های اول و پنجم فصل اول و فصل هفتم اثر ابوالحسن طبری رکن الدوله درباره معالجات بقراطی از نسخه مونیخ .

2529- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 677.

al-Ṭabarī, ^CAlī ibn Rabban

2530- Bouyges, M., "Alīy ibn Rabban al-Ṭabarīy", *Isis*, 1935, 22: 120-1.

2531- Bouyges, M., "A notable manuscript of a work of his written in answer to a Christian", *Isis*, 1935, 22: 120-1.

درباره یک نسخه ارسطویی درباره اثری ارعلی بن رس طبری در پاسخ به مسیحیان .

2531- Bouyges, M., "Nos informations sur ^CAlīy... al-Ṭabarīy", *Mémoires de l'Institut de France*, 1949-50, 28: 67-114.

2532- Brockelmann, C., *Arab. litteraturgeschichte*, 1: 231; Supplementband, 1: 414-5.

2533- Decker, E., *Arab. litteraturgeschichte*, 1: 292-3.

2534- Meyerhof, M., "Alī ibn Rabban al-Ṭabarī, ein persischer Arzt des 10. Jahrhunderts n. Chr.", *DMG*, 1931, 85: 38-68.

2535- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 546-7.

- 2523- Ferrand, G. (ed.), *Introduction à l'astronomie nautique arabe*, Paris, 1928.

This major work on nautical astronomy and geography of Muslims includes essays on nautical instruments by J. Prinsep and H. Congreue, a scholarly analysis of the origin of the compass by L. de Saussure, from Chinese, Muslim and Western sources, commentary upon the "Nautical Instructions" of Ibn Mājid and Sulaymān al-Mahrī by de Saussure and a long chapter on Ibn Mājid and Sulaymān al-Mahrī also by de Saussure with extracts from both Muslim and European sources.

این اثر مهم درباره نجوم و جغرافیای بین مسلمین شامل مطالب زیر است :

مقاله ای درباره آلات بحری ، تجزیه و تحلیل عالمانه ای از آغاز تاریخی استفاده از قطب نما مبتنی بر منابع چینی و اسلامی و عربی ، شرح بر "علوم بحری" ابن ماجد و سلیمان مهری و فصل مفصلی درباره ابن ماجد و سلیمان مهری با منتخباتی از منابع اسلامی و عربی توسط دانشمندان مذکور در فوق .

- 2524- Ferrand, G., "Sulaimān", *EI⁷*, 4: 529-35.

al-Ṭabarī, Abu'l-Ḥasan

- 2525- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 237; Supplementband, 1: 422.
- 2526- Friedman, R., "The story of scabies. iv. At Tabari: discoverer of the acarus scabiei", *Medical Life*, 1938, 45: 163-76.
- 2527- Leclerc, L., *Hist. de la med. arabe*, 1: 358.
- 2528- Rihab, M., "Der arabische Arzt At-Ṭabarī", *Archiv für Gesch. der Med.*, 1927, 19: 123-68.

شامل متن فارسی لغت موران و صغیر سیمرغ و رساله الطیر سهروردی از روی نسخ مذکور در فوق با ترجمه انگلیسی و متن عربی شرح حال سهروردی در نزهة الارواح شهرزوری از روی چند نسخه و شرح عمر بن سهلان ساوجی بر رساله الطیر می باشد. در مقدمه از سهروردی و این آثار سخن به میان آمده است.

- 2518- Suhrawardī, *Kitāb al-lamahāt*, ed. with introd. and notes, and a 20 page English introduction, by E. Maalouf, Beirut, 1969.
- 2519- Suhrawardī, *Opera Metaphysica et Mystica*, vol. I ed. with French prolegomena by H. Corbin, Istanbul, 1945; vol. II ed. with French prolegomena by H. Corbin, Tehran-Paris, 1952; vol. III ed. with introduction by S. H. Nasr and French prolegomena by H. Corbin, Tehran-Paris, 1970.
- 2520- van den Berg, S., "al-Suhrawardī", *SI*, 4: 506-7.

Sulaymān al-Mahrī

- 2521- Brockelmann, C., *Arab. Lit. Arab. Lit. Lit.*, Supplementband, 2: 231.
- 2522- Ferrand, G., *Manuscrits de quelques auteurs arabes et persans de la Bibliothèque nationale de Paris. Reproduits, traduits et annotés par Gabriel Ferrand. 4 vols. 1. Les géographes arabes de l'Islam. 2. Les géographes persans. 3. Les géographes arabes de l'Islam. 4. Les géographes persans. Texte arabe. Reproduction photographique du MS. 2292 de la Bibliothèque nationale de Paris; Paris, 1921-5.*
- 2523- *Manuscrits de quelques auteurs arabes et persans de la Bibliothèque nationale de Paris. Reproduits, traduits et annotés par Sulaymān al-Mahrī et Šihab ad-Dīn Ahmad bin Mājid. Texte arabe, Paris, 1921-5.*

294, 297, 328-36.

- 2512- Nasr, S.H., "Shihāb al-Dīn Suhrawardī Maqtūl", *A. hist. of Muslim philosophy*, 1: 372-98.
- 2513- Nasr, S.H., "Suhrawardī: the master of illumination, gnostic and martyr", *J. of the regional cultural inst.*, 1969, 2: 209-25.
- 2514- Nasr, S.H., *Three Muslim sages*: 50-82.
- 2515- Ritter, H., "Philologika IX. Die vier Suhrawardī. Ihre Werke in Stambuler Handschriften", *Islam*, 1937, 24: 270-86; 1939, 25: 35-86.
- 2516- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 361-2.
- 2517- Spies, O. and Khatak, S.K., *Three treatises on mysticism by Shihābuddīn Suhrawardī Maqtūl*, Stuttgart, 1935.

Contains the Persian text and translation of Suhrawardī's *Lughat-i Mūrān*, *Safīr-i Sīmurgh* and *Risālat al-tayr* based on the Bankipore ms. 2205 for the first, the Aya Sophia ms. 4821 for the second and the Fatih ms. 5426 and Bankipore ms. 2203 for the third. The Arabic text of the biography of Suhrawardī from Shahrazūrī's *Nuzhat al-arwāḥ* from the Berlin mss. 10055 and 10056, the Raghīb Pasha ms. 990, the British Museum ms. Add. 23, 365 and a Hyderabad ms. belonging to Maulana Sulayman Nadir is added along with the Persian text of the commentary upon *Risālat al-tayr* by ^cUmār ibn Sahlān al-Sāwajī from the British Museum ms. An introduction is devoted to Suhrawardī and the analysis of these works.

- 2501- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 62; Nachträge: 161.

Suhrawardī

- 2502- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 437-8; Supplementband, 1: 781-3.
- 2503- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 2: 497.
- 2504- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 284-304.
- 2505- Corbin, H., "Sohrawardī, Shihāb al-Dīn Yahyā", *Encyclopedia of Philosophy*, 7: 486-7.
- 2506- Corbin, H., *Suhrawardī d'Alep (+ 1311), fondateur de la doctrine Illuminative (Ishrāqīyah)*, Paris, 1939, 45 pp.
- 2507- Corbin, H. and Kraus, P., "Suhrawardī d'Alep. Le bruissement de l'aile de Gabriel, traité philosophique et mystique, publié et traduit avec une introduction et des notes", *JAI*, 1935, 227: 1-82.
- 2508- Cusasse, J.-P., "Sohrawardī (Shihāboddīn Yahyā)", *Encyclopædia Iranica*, 15: 97-8.
- 2509- Nasr, S.H., *Islamic Mysticism*: 72-3, 110-3, 121-2, 125-9.
- 2510- Nasr, S.H., "The Persian works of Shaykh al-ishrāq Shihāb al-Dīn Suhrawardī", *Acta Iranica*, 1968, 1: 12-6; also *ibid.*, 1968, 12: 37-9.
- 2511- Nasr, S.H., *Islamic Mysticism in Islam*: 36, 56, 97, 130,

nationale MS. (suppl Turc 693), with translation and explanation.

حقیقی درباره شرف الدین و تاریخ طب در ترکیه عثمانی با چاپ عده زیادی از تصاویر متعلق به نسخه کتابخانه ملی پاریس با ترجمه و توصیف .

2492- Sabuncuoglu, Serefeddin, *Kitabül cerrahiyei ilhaniye... resimleri (Les illustrations du traité du chirurgie de Cherefeddin Saboundouglou)*, Turkish text edited by A. Süheyl Ünver, with French summary, Istanbul, 1939.

2493- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 1216-7.

al-Sijistānī, Abū Sulaymān al-Mantiqī

2494- Leclerc, L., *Hist. de la med. arabe*, 1: 357-8.

2495- Qazvīnī, M. Muḥammad Khān, *Abū Sulaymān Mantiqī Sijistānī, Savant du IVe siècle de l'Hégire*, Chalon-sur-Saone, 1933.

2496- Stern, S.M., "Abū Sulaymān al-Mantiqī", *EI²*, 1: 151-2.

al-Ṣūfī

2497- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 223; Supplementband, 1: 398.

2498- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 665-6.

2499- Stern, M., "Abd al-Rahmān al-Ṣūfī", *EI²*, 1: 86-7.

2500- Suter, H., "Abd al-Rahmān", *EI^L*, 1: 57.

Appraisal and critical discussion of Rosenthal's book on al-Sarakhsī.

مقاله انتقادی پیرامون کتاب روزنتال درباره احمد بن طیب سرخسی .

Shāh Walīallāh

- 2485- Asiri, F.M., "Shah Wali Allah", *Visva-Bharati Qly.*, 1950-1, 16: 217-26.
- 2486- Asiri, F.M., "Shah Wali Allah", *Visva-Bharati Qly.*, 1960, 25: 233-9.
- 2487- Asiri, F.M., "Shah Wali Allah", *Visva-Bharati Annals*, 1951, 4: 1-50.
- 2488- Mahmud, F., "An exhaustive study of the life of Shah Wali Allah Dehlavi", *Oriental college magazine*, 1956, 33(1): 1-45.
- 2489- Al-Ma^csumi, M.S.H., "An appreciation of Shah Waliyullah al-Muhaddith ad-Dihlawi", *IC*, 1947, 21: 340-52.
- 2490- Siddiqi, A.H., "Renaissance in Indo-Pakistan: Shāh Walī Allāh Dihlawī", *A Jlar. of Muslim philosophy*, 2: 1557-80.

Sharaf al-Din Sabuncuoglu

- 2491- Huard, P. and Grmek, M.D., *Le premier manuscrit chirurgial de Sharaf al-Din Sabuncuoglu (1485)*, Paris, 1960, 136 pp.
- 2492- Huard, P. and Grmek, M.D., *Sharaf al-Din Sabuncuoglu and the history of medicine in Ottoman Turkey with a reproduction of a large number of figures from the Bibliothèque*

the translation has been mostly made is also included.

این اثر مهم شامل مقدمه، مفصلی است راجع به داروسناسی در تمدن اسلامی و مسائل و منابع آن و نمونه های ادبی که از آن سرچشمه گرفته است و نیز درباره، خود سمرقندی و حیات و آثار او و تجزیه و تحلیل افکار او درباره، داروسناسی و طب و ادامه، برخی از داروهای مذکور در افرابادین او در جهان اسلامی معاصر. در قسمت دوم متن افرابادین سمرقندی به زبان انگلیسی ترجمه شده با حواشی و فهرست مصطلحات عربی به انگلیسی و فهرست دیگر. عکس نسخه، حتی ایاصوفیه که بیشتر از روی آن ترجمه انجام پذیرفته شده است ضمیمه گردیده است.

2477- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 661.

al-Sarakhsī

2478- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 210; Supplementband, 1: 375.

2479- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 294-6.

2480- Rosenthal, F., *Aḥmad b. at-Tayyib as-Sarakhsī*, New Haven, 1943.

2481- Rosenthal, F., "From Arabic books and manuscripts IV: new fragments of as-Sarakhsī", *JAOS*, 1951, 71: 135-42.

2482- Rosenthal, F., "From Arabic books and manuscripts VI. Istanbul material for al-Kindī and as-Sarakhsī", *JAOS*, 1956, 76: 27-31.

2483- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 597.

2484- Schloessinger, M., "Rosenthal's Ahmad as-Sarakhsī", *MW*, 1944, 34: 285-91.

- 2471- Qazwīnī, S.A.H., "The biography of Ṣadr al-Muta'allihīn and a discussion of motion in the category of substance", transl. by S. H. Nasr, *Mullā Ṣadrā commemoration vol.*, 1961: 1-15.
- 2472- Ṣadr al-Dīn Shīrāzī, *Le Livre des pénétrations métaphysiques*, ed. and transl. by H. Corbin, Tehran-Paris, 1964.
- 2473- Ṭabāṭabā'ī, C.A.M.H., "Ṣadr al-Dīn Muḥammad ibn Ibrāhīm Shīrāzī, the renewer of Islamic philosophy in the 11th century (A.H.)" transl. by S. H. Nasr, *Mullā Ṣadrā commemoration vol.*, 1961: 16-30.
- 2474- Yusuf, K.M., "Iran society celebrates the quadringenary of Mulla Sadra", *Isis - Journal*, 1961, 14(4): 1-5.

Samarqandī

- 2475- Brockelmann, C., *Arab. Lit. and Lexicon III.*, 1: 490-1; Supplementband, 1: 395-6.
- 2476- Levey, M. and al-Khaledy, N., *The medical pharmacy of al-Samarqandī and his relation to the Indian and Chinese medical systems*, *Journal of the American Oriental Society*, Philadelphia, 1967.
- 2477- *Samā'at al-ḥayā' al-ḥikmah wa-l-ḥikmah fī al-Islāmīyah* Islamic pharmacology, its practice, pre-Islamic influences and literary models, by Samarqandī himself, his life, works, analysis of his work, a bibliography, and the survival of Ṭabarī's *Maḥal* mentioned by Samarqandī, by M. Levey. Thereafter follows a translation of Samarqandī's *Maḥal* with notes, an Arabic-English glossary and a list of references. The text is taken from the manuscript from which

- 2458- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 413; Supplementband, 2: 588-9.
- 2459- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*: 4: 429-31.
- 2460- Corbin, H., "La Place de Mullā Ṣadrā Shīrāzī (ob. 1050/1640) dans la philosophie iranienne", *SI*, 1963, 18: 81-113.
- 2461- Ducasse, J.-P., "Ṣadrā Shīrāzī", *Encyclopaedia universalis*, 14: 591-2.
- 2462- Horten, M., "al-Shīrāzī", *EI⁷*, 4: 378.
- 2463- Huart, Cl., "Ṣadr al-Dīn", *EI⁷*, 4: 51.
- 2464- Nasr, S.H., *Islamic studies*: 99-101, 110-9, 122-5, 127-31.
- 2465- Nasr, S.H., "Mullā Ṣadrā", *Encyclopedia of philosophy*, 5: 411-3.
- 2466- Nasr, S.H., "Mullā Ṣadrā as a source for the history of Muslim philosophy", *Islamic studies*, 1964, 3: 309-14; also in the same author's *Islamic studies*, Beirut, 1967: 127-33.
- 2467- Nasr, S.H., "Ṣadr al-Dīn Shīrāzī", *A hist. of Muslim philosophy*, 2: 932-61.
- 2468- Nasr, S.H., "Ṣadr al-Dīn Shīrāzī, his life, doctrines and significance", *Indo-Iranica*, 1961, 14(4): 6-16; also in the same author's *Islamic studies*, Beirut, 1967: 113-26.
- 2469- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 95-6, 335-6.
- 2470- Nasr, S.H., *Three Muslim sages*: 80-1, 151-6.

- 2448- Nasr, S.H., "Fakhr al-Dīn Rāzī", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 642-56.
- 2449- Nicholson, R.A., "A Persian manuscript attributed to Fakhru'-ddīn Rāzī", *JRAS*, 1899: 17-36. (see also P. Horn, *ibid.*: 424 ff; Nicholson, *ibid.*: 669-74).
- 2450- al-Rāzī, Fakhr al-Dīn, *La physiognomie arabe et le "Kitāb al-Fīḥā" de Fakhr al-Dīn al-Rāzī* par Yousef Mourad (thèse), 1939, 252 pp.
- 2451- Sarton, G., *Intro. to the hist. of sci.*, 2: 364-5.

Sabziwārī

- 2452- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 2: 832-3.
- 2453- Browne, E.G., *A. fr. Hist. of Persia*, 4: 436-7.
- 2454- Hart, C., "Hādī Sabziwārī", *SI*, 2: 188-9.
- 2455- Nasr, S.H., "Renaissance in Iran: Hājji Mulla Hādī Sabziwārī", *Journal of Muslim World Affairs*, 2: 1543-56.
- 2456- Nasr, S.H., *Iran - Muslim World*, 2: 132, 155.

Ṣadr al-Dīn Shīrāzī

- 2457- Khatir Hamrah, S.S., "Mullā Ṣadrā", *Ṣadr al-Dīn*, 1961, 14(4): 17-26.

- 2438- Anawati, G.C., "Fakhr al-Dīn al-Rāzī", *EI*², 2: 751-5.
- 2439- Anawati, G.C., "Fakhr al-Dīn al-Rāzī 606/1209. Éléments de biographie", *Mélanges H. Massé*, 1963: 1-10.
- 2440- Arnaldez, R., "L'oeuvre de Fakhr al-Dīn al-Rāzī, commentateur du Coran et philosophe", *Cahiers de civilisation médiévale*, 1960, 3: 307-23.
- 2441- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 506-8; Supplementband, 1: 920-4.
- 2442- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*: 219-20, 303-4.
- 2443- Gabrieli, G., "Fakhr al-Din al-Razi", *Isis*, 1925, 7: 9-13.
- 2444- Kholeif, F., *A study of Fakhr al-Din al-Razi and his controversies in Transoxiana*, Beirut, 1966.
- 2445- Kraus, P., "Les 'Controverses' de Fakhr al-Dīn Rāzī", *BIE*, 1936-7, 19: 187-214; transl. as "The 'Controversies' of Fakhr al-Dīn Rāzī," *IC*, 1938, 12: 131-53.

An analytical study of the *Munāẓarāt al-²Allāmah al-Fakhr al-Rāzī* from the Taymuriyan Collection (ms. 1302) in the Egyptian National Library with the translation of certain segments.

بررسی تحلیلی از مناظرات فخرالدین رازی از نسخهٔ نیموریانا (۱۳۰۲) موجود در کتابخانهٔ ملی مصر با ترجمهٔ برخی از فصول آن .

- 2446- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 20-2.
- 2447- Ma^csumi, M.S.H., "Imām Fakhr al-Dīn al-Rāzī and his critics", *Islamic studies*, 1967, 6: 355-74.

"Zakariyyā' Rāzi - Iranian materialistic and atheistic philosopher".

"ابوبکر محمد بن زکریای رازی فیلسوف مادی و دهری".

2433- Steinführer, G., *Razestexte in dresdener lateinischen Galen*
(Inaug. Dissertation), Leipzig, 1921.

A description of works of Rāzī found among Galen manuscripts in Dresden.

شرح آثار محمد بن زکریای رازی موجود بین نسخ آثار حالیوس در درسدن.

2434- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 47, 226.

2435- Van de Velde, A.J., "De chemico-medicin Rhazes, die omstreeks
940 overleed" ("The chemist-physician Rhazes, who died around
940 A.D.") (in Dutch), *Verslagen en mededeelingen van het Kon-
inklijk Instituut voor de Wetenschappen, Letterkunde, 1941 (Nov.):*
707-36.

A general account of the medical and astronomical aspects of Rāzī and an
analysis of the contents of several manuscripts of his works in Latin.

بحثی کلی از حواصیب طبی و کیمیائی رازی و تحلیل محتویات چند نسخه لاتی از آثار او.

2436- Viardot, M. and Hariz, J., "Le millénaire de Rhazis (Ar-Razi)",
Revue de l'histoire des sciences, III, 1922: 265-6.

2437- Whithead, E.D. and Bush, R.B., "Abu Bakr Muhammed ibn Zaka-
riyyā Rāzī (Rhazes) - (850-923?)", *Journal of the History of Science*, 1967,
1: 13-21.

al-Rāzī, Fakhr al-Dīn

la Soc. française d'hist. de la med., 1931, 25: 203-7.

2426- "Rhazes of Ray (Editorial)", *J. of the Amer. med. assoc.*, 1961, 177: 506-7.

2427- Ruska, J., "Al-Bīrūnī als Quelle für das Leben und die Schriften al-Rāzī's", *Isis*, 1923, 5: 26-50.

After a short introduction, there is a translation of al-Bīrūnī's *Fihrist* of works of Rāzī from the Leiden Arabic manuscript with notes.

پس از مقدمه ای کوتاه ترجمه ای از فهرست بیرونی آثار رازی از روی نسخه، لیدن آورده شده است با حواشی.

2428- Ruska, J., "Über den gegenwertigen Stand der Rāzī-Forschung", *Archivio di storia della sci.*, 1924, 5: 335-47.

An account of Western research done on Rāzī and problems connected with his works at the time of the writing of the article.

درباره، تحقیقاتی که در غرب درباره، محمد بن زکریای رازی انجام گرفته و مسائل حل نشده مربوط به آثار او هنگام تألیف مقاله.

2429- Sadi, L.M., "The millenium of ar-Razi (Rhazes) (850-932 A.D.?)", *Annals of med. hist.*, 1935, 7: 62-72.

2430- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 609-10.

2431- Schipperges, H., "Bemerkungen zu Rhazes und seinem Liber Nonus", *Sudhoffs Archiv*, 1963, 47: 373-7.

2432- Shad, P.H., "Zakariya Razi - Iranski materialist i atheist rannego srednevekovya", *Vopros filosofii*, 1958(6): 77-82.

- 2416- Kraus, P.(ed.), *Epître de Bērūnī contenant le répertoire des ouvrages de Muhammad b. Zakariyyā ar-Rāzī*, Paris, 1936.

Arabic text of the unique Leiden manuscript.

متن رساله بیرونی فی فهرست کتب محمد بن زکریا الرازی از روی نسخهٔ منحصر به فرد لیدن ۸۸۹، با مقدمهٔ محققانہ از کراوس .

- 2417- Kraus, P. and Pines, S., "al-Rāzī", *EI*⁷, 3: 1134-6.
- 2418- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 337-52; 2: 495-7.
- 2419- Nasr, S.H., *Islamic studies*: 87-9, 91-2.
- 2420- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 196-207, 268-78.
- 2421- Nicholson, R.A., "A Persian Manuscript attributed to Rāzī", *JHAS*, 1899: 17-36.
- 2422- Pines, S., "Razi, critique de Galien", *Int. Congr. on the Hist. of Sci.*, 1953: 480-7.
- 2423- Ranking, G.S.A., "The life and works of Rhazes", *Int. Congr. Hist. of Sci.*, 1913: 237-68.

Based upon medieval sources, mainly Ibn Abī Usaybi^{ca}h, and including a selection of Rāzī's writings.

تحلیلی ارحیاب و آثار رازی مسی بر منابع اسلامی مخصوصاً ابن ابی اصیبعہ و فہرستی آر آثار او .

- 2424- al-Rāzī, Muhammad ibn Zakariyyā', *Asē'īl fī al-sūfiyyah: Opera philosophica, medica et physica superstant*. Collegit et edidit Paulus Kraus, pars prior (the only one which appeared), Cairo, 1939.
- 2425- Renaud, H.P.J., "A propos du millénaire de Razès", *Bull. de*

3(1)

- 2406- Ashurov, G., "Ob otnoshenii Nasiri Khisrava k Abu Bakr ar Razi", *Izvestiya Akad. nauk Tadzhikistana SSR, Otdelenie obshchestvennuikh nauk*, 1963 (2): 41-9.
- "On Nāsir-i Khusraw's view of Abū Bakr al-Rāzī".
 دربارهٔ نظر ناصر خسرو نسبت به ابوبکر رازی .
- 2407- Badawi, A., "Muhammad ibn Zakariya al-Rāzī", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 434-50.
- 2408- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 233-5; Supplementband, 1: 417-21.
- 2409- Collangettes, M., "Un manuscrit inédit de Razès", *Al-Machriq*, 1901, 4: 542-9.
- 2410- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islāmique*: 194-201.
- 2411- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*: Numerous references, especially 201-8, 237-40.
- 2412- Gaudefroy-Demombynes, M., "Er Razi philosophe d'après des ouvrages récents", *Revue de l'hist. des religions*, 1941, 124: 142-90.
- 2413- Iskandar, A.Z., "New light on the medical career of Rhazes", *J. of the hist. of med.*, 1962, 17: 311-2.
- 2414- Iskandar, A.Z., *A study of ar-Rāzī's medical writings with selected texts and English translations* (thesis), Oxford, 1959.
- 2415- Kobert, R., "Die Einführung Birūnīs zu seinem Verzeichnis der Schriften Rāzīs (Übersetzung)", *Orientalia*, 1958, 27: 198-202.

- 2398- Jahn, K., "The still missing works of Rashīd al-Dīn", *Central Asiatic J.*, 1964, 9: 113-22.
- 2399- Martinovitch, N.N., "Die verlorene Handschrift von Rashīd al-dīn", *Artibus Asiae*, 1935, 5: 213-21.
- 2400- Nizami, K.A., "A unique and unknown book of Rashid al-Din Fadl Allah -- the Aswilah wa Ajwibah", *IC*, 1966, 40: 145-9.
- Brief description of the unique manuscript from the Maulana Asad Library, Lucknow.

توصیف مختصری از یک نسخه منحصر به فرد از کتابخانه مولانا آزاد در علیگرہ .

- 2401- Rashīd al-Dīn, *Hist. des Indes Mongoles de la Perse*, écrite en persan par Raschid-ed-din. Publiée, traduite en français, accompagnée de notes et d'un mémoire sur la vie et les ouvrages de l'auteur par M. Quatremère, Paris, 1836.
- 2402- Santon, S., *Iranica*, 3: 969-76.
- 2403- Warburg, E., "Laeger Rashid-ud-Din" ("The physician Rashid-ud-Din" (in Danish)). *Iranica*, 1965, 157: 169-80.

al-Rāzī, Abū Bakr Muhammad

- 2404- Antuña, M., "Manuscritos árabes de 'al-Hāwī' de Al-Rāzī en la Biblioteca de El Escorial", *Arabica*, 1935, 6: 20 pp.
- 2405- Azamati, I.S. and Mangulis, G.M., "Rhazes (Abu Bakr Muhammad ibn Zakariya Al-Razi) - outstanding physician of the oriental world. (1100th anniversary of his birth)" (in Russian), *Uchenye zapiski Kazanskogo universiteta*, 1965, 24: 66-8.

- 2385- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 602.
 2386- Wiedemann, E., "Kostā b. Lūkā", *EI^L*, 2: 1081-3.

Qutb al-Dīn al-Shīrāzī

- 2387- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 211; Supplementband, 2: 296-7.
 2388- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*, 307-9.
 2389- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 129-30.
 2390- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: passim.
 2391- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 1017-20.
 2392- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 158; Nachträge: 176.
 2393- Wiedemann, E., "Qutb al-Dīn (al-Shīrāzī)", *EI^L*, 2: 1166-7.

Rashīd al-Dīn Fadlallāh

- 2394- Berthels, E.E., "Rashīd al-Dīn Ṭabīb", *EI^L*, 3: 1124-5.
 2395- Boyle, J.A., "Rashid al-Din. The first world historian", *J. of the regional cultural inst.*, 1969, 2: 81-90; also, *IC*, 1970, 44: 9-17.
 2396- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 200; Supplementband, 2: 273.
 2397- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*: 312-6.

content.

بحث مبسوطی دربارهٔ قزوینی و عجائب المخلوقات با بررسی و تصحیح متن و دستنوید و نقل قول های مفصل از نسخ مختلف این اثر و تجزیه و تحلیل محتویات آنها .

2378- Ruska, J., "Über den falschen und den echten Kazwīnī", *Mitt. zur Gesch. der Med.*, 1914, 13: 183-8.

Note criticizing Wüstenfeld edition of Qazwīnī's *ʿAjāʾib al-makhlūqāt* and discussing the different mss. of the work.

یادداشتی در نقد بر چاپ عجائب المخلوقات قزوینی توسط ووستنفلد و بحث در نسخ مختلف این اثر .

2379- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 868-70.

2380- Streck, M., "al-Kazwīnī", *ET*¹, 2: 841-4.

Qūstā ibn Lūqā

2381- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 204; Supplementband, 1: 365-6.

2382- Gabrieli, G., "Nota bibliografica su Qūstā ibn Lūqā", *Atti della Reale Accad. dei Lincei. Rendicenti*, 1912, 21: 341-82.

Biographical study of the life of Qūstā ibn Lūqā and his writings from Arabic sources.

تحقیق عالمانه در حیات قسطنس لوقا و آثار او از روی منابع عربی .

2383- Graf, G., *Gesch. der christlichen arabischen Lit.*, 2: 30-2.

2384- Leclercq, L., *Stat. de l'arab. medie*, 1: 157-9; 2: 494-5.

356

Ḥamdallāh al-Muṣṭawfī al-Qazwīnī, ed., transl. and annotated by J. Stephenson, London, 1928.

Critical Persian text of part three of *Muḥṣat al-Qulūb* of Ḥamdallāh Muṣṭawfī dealing with animals from the lithographed Bombay edition of 1311/1893-4, from British Museum mss. (7708, 16736, 23543 and 23544), the Bibliothèque Nationale ms. (Ancien Fonds no. 139) and the Vienna Nationalbibliothek ms. (no. 1449) with a translation, introduction and notes.

من مفتح سمب سوم برهة القلوب حمد الله مستوفی درباره حیوانات از روی چاپ سنگی ، بمبی ، ۱۳۱۱ .
وجید نسخه از مورہ ، بریتانیا و کتابخانہ های ملی پاریس و وین با ترجمہ و مقدمہ و حواشی .

2373- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 630-2.

2374- Spuler, B., "Ḥamd Allāh al-Muṣṭawfī al-Qazwīnī", *EI*², 3: 122.

Qazwīnī, Zakariyyā'

2375- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 481-2; Supplementband, 1: 882-3.

2376- al-Qazwīnī, *Zakariya Ben Muhammed ben Mahmūd al-Qazwīnī's Cosmographie*, herausgegeben von F. Wüstenfeld, 2 vols., Göttingen, 1847-9; Neudruck, 1967.

2377- Ruska, J., "Kazwīnistudien", *Islam*, 1913, 4: 14-66, 236-262.

Extensive study of Qazwīnī and his *'Ajā'ib al-makhlūqāt*, with a discussion and correction of the Wüstenfeld edition and long citations and translations from different mss. of the work and the analysis of its

al-Qalqashandī

- 2366- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 134; Supplementband, 2: 164-5.
- 2367- Brockelmann, C., "Qalqashandī", *EI¹*, 2: 699-700.
- 2368- Spies, O., *An Arab account of India in the 14th century*, Stuttgart, 1936.

A translation of the sections of vol. V of *Subḥ al-a²shā* of Qalqashandī from the printed (air) edition (1331-38) with an introduction on the author, his works and Muslim works on India.

ترجمہء قسمت ہائی از جلد پنجم صحیح الاعسا ارفلہندی از روی متن چاپ شدہء فاہرہ ۳۸-۱۳۳۱ء .
مقدمہ ای دربارهء مؤلف و آثار او آثار اسلامی پیرامون ہند .

Qazwīnī, Ḥamdallāh

- 2369- Buchner, V.F., "al-Kazwīnī", *EI¹*, 2: 844-5.
- 2370- al-Qazwīnī, Ḥamdallāh Mustawfī, *Ma'ādhir al-ḥaqīqah* (The geographical part of *Ma'ādhir al-ḥaqīqah*), 2 vols.: 1. Text ed. by Guy le Strange. 2. English transl. with notes by Guy le Strange. Ed. by Guy le Strange, Leyden, 1915.
- 2371- al-Qazwīnī, Ḥamdallāh Mustawfī, *Ma'ādhir al-ḥaqīqah*, Arabic text, London (Gibb Memorial Series, 14, part 1), 1910; abridged and translated by E.G. Browne and R.A. Nicholson (Gibb Memorial Series, 14, part 2), 1913.
- 2372- al-Qazwīnī, *Ma'ādhir al-ḥaqīqah* (The geographical part of *Ma'ādhir al-ḥaqīqah*)

- 2358- Afet, "Un amiral, géographe turc du XVIe siècle. Piri Reīs, auteur de la plus ancienne cart de l'Amérique", *Bulleten*, 1937, 1: 333-49.
- 2359- Babinger, F., "Pīrī Re'īs", *EI*⁷, 3: 1070-1.
- 2360- Kahle, P., "Piri Re'is. The Turkish sailor and cartographer", *J. of the Pakistan hist. soc.*, 1956, 4: 99-108; also *Proc. of the Pakistan hist. conf.*, VI, 1956: 101-11.
- 2361- Kahle, P., "Piri Re'īs und seine Bahrīje", *Beitr. zur hist. Geographie, usw.*, 1929: 60-76.
- 2362- Pīrī Re'īs, *Bahrīje. Das türkische Segelhandbuch für das Mitteländische Meer vom Jahre 1521*. Hrsg., übersetzt und erklärt von Paul Kahle. 2 vol.: 1. Text, 1. Lieferung, Kapitel 1-28; 2. Übersetzung, 1. Lieferung, Kapitel 1-28, Berlin, 1926.

◄
al-Qalaṣādī

- 2363- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 266; Supplementband, 2: 378-9.
- 2364- Cherbonneau, A., "Notice bibliographique sur Kalāṣādī, mathématicien arabe du XVe siècle", *JA*, 1859, 14: 437-48.
- 2365- Renaud, H.P.J., "Sur l'origine du nom d'al-Qalaṣādī", *Isis*, 1945, 36: 69.

Apropos of the mathematician al-Qalaṣādī, the last Muslim mathematician of Spain.

دربارهٔ القلصادی که آخرین ریاضی دان اسلامی اسپانیا بود.

1956, 104 pp.

Amplified edition of *Nasir-i Khusraw and Ismailism*.

تحریری مفصل تراشماره ۲۳۴۸ .

- 2350- Khashāb, Y. el-, *Nāsir Khusraw, son voyage, sa pensée religieuse, sa philosophie et sa poésie* (thèse), Paris, 1947.
- 2351- Nāsir-i Khusraw, *Narrative of a journey through Syria and Palestine*, transl. by G. le Strange, London, 1888, 86 pp.
- 2352- Nāsir-i Khusraw, *Il libro dello Scioglimento e della liberazione*, transl. by F. Filippini-Ronconi, Naples, 1959.
- 2353- Nāsir-i Khusraw, *Le livre de la félicité par Nāsir ed-Dīn ben Khawāb*, texte arabe et traduction par E. Fagnan, Paris, 1881.
- 2354- Nāsir-i Khusraw, *Kitāb al-Nasirī Khusraw*, ed. and transl. by W. Ivanov, Leiden, 1949.
- 2355- Nāsir-i Khusraw, *Nāsir-Namah, relation du voyage en Syrie, en Palestine, en Égypte, en Arabie et en Perse, pendant les années 441-444 (1049-1051)*. Texte persan publié, trad. et annoté par U. Schefer, Paris, 1881. Reimpression: 1969.
- 2356- Nāsir-i Khusraw, "The 'Sūg' name" of Nāsir-i Khusraw (Shīkh Nāsir-i Khusraw-Nāmā), Persian text ed. and transl. by W. Ivanov, Bombay and Cairo, 1949, 172 pp.
- 2357- Linton, G., *Journal of the Asiatic Society*, 1: 768-9.

Pīrī Relīs

- 2341- Ashurov, G., "Ob otnoshenii Nasiri Khisrava k Abu Bakr ar Razi", *Izvestiya Akad. nauk Tadzhikistana SSR, Otdelenie obshchestvennuikh nauk*, 1963(2): 41-9.

"On Nāsir-i Khusraw and his view of Abū Bakr al-Rāzī."

" درباره نظر ناصر خسرو نسبت به ابوبکر رازی "

- 2342- Berthels, E.E., "Nāsir-i Khusraw", *EI²*, 3: 869-70.
- 2343- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 2: 218-32, 400-1.
- 2344- Edelman, A., "Nekotorie dannie o nauchnikh i filosofskikh vzglyadov Nasiri Khisrau", *Izvestiya Akad. nauk Tadzhikistana SSR, Otdelenie obshchestvennuikh nauk*, 1953, 4: 153-9.

"A few notes on the philosophical and scientific ideas of Nasir-i Khusraw".

"آگهی های چند درباره اندیشه های علمی و فلسفی ناصر خسرو"

- 2345- Ethé, H., *Nāsir bin Khusrau's Leben, Denken und Dichten*, Leyden, 1884.
- 2346- Ethé, H., "Nāsir Chusrau's Rūšanāināma oder Buch der Erleuchtung, in Text und Übersetzung, nebst noten und kritisch-biographischem Appendix", *ZDMG*, 1879, 33: 645-65; 1880, 34: 428-64, 617-42. See also F. Teufel, *ZDMG*, 1882, 36: 96-106.
- 2347- Gabrieli, F., "Il 'Sefer-Nāmeḥ' e la crisi religiosa di Nāsir-i Husraw", *Int. Congr. of Orientalists*, XIX, 1935: 556-9.
- 2348- Ivanov, W., *Nasir-i Khusraw and Ismailism*, Bombay, 1948.
- 2349- Ivanov, W., *Problems of Nasir-i Khusraw's biography*, Bombay,

- 2333- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 113.
- 2334- Nasr, S.H., *Three Muslim sages*, Cambridge(U.S.A.), 1964: passim.

Muwaffaq, Abū Manṣūr

- 2335- Achundov, A., *Commentar zum sogenannten Liber fundamentorum pharmatologie des Abu Mansur Muwaffak-Ben-Ali-el Hirawi (Diss.)*, Dorpat, 1892, 156 pp.
- 2336- Achundow, A., "Die pharmakologischen Grundsätze des Abu Mansur Muwaffak bin Ali Harawi. Nach dem Urtext übersetzt und mit Erklärungen versehen!", *Hist. Studien aus dem Pharmakologischen Inst. der Univ. Dorpat*, 1893, 3: 137-481; reprinted 1968.
- 2337- Browne, E.G., *Jour. Asiat. Res.*, *Paris*, 1: 11, 478.
- 2338- Leclercq, L., *Jour. Asiat. Res.*, *Paris*, 1: 361.
- 2339- Muwaffaq, Abū Manṣūr, *Kitāb al-ḥudūd wa-ḥudūd al-ḥudūd*, Latin transl. by R. Seligmann; *Monographien der pharmakologie des Abu Mansur Muwaffaq*, Vienna, 1830-33. Republished with the edited Persian text: *Kitāb al-ḥudūd wa-ḥudūd al-ḥudūd* (Paris I. Prolegomena et textum continens), Vienna, 1838.
- 2340- Muwaffaq, Abū Manṣūr, *Jour. Asiat. Res.*, *Paris*, 1: 678-9.

Nāsīr Khusraw

300

- 2322- Stern, S.M., "Al-Mas'ūdī and the philosopher al-Fārābī", *Al-Mas'ūdi millenary commemoration vol.*, 1960: 28-41.
- 2323- Zakhoder, B.N., "Ibn Fadlan i Al-Masudi", *Kratkie soobshcheniya Inst. vostokovedeniya*, 1960, 38: 15-18.

al-Mawṣilī

- 2324- Barbier de Meynard, C., "Ibrahim, fils de Mehdi", *JA*, 1869: 201-342.
- 2325- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 223-4.
- 2326- Fück, J.W., "Ibrāhīm al-Mawṣilī", *EI²*, 3: 996.
- 2327- Torrey, C.C., "Ibrāhīm al-Mawṣilī", *EI²*, 2: 439.

◀

Mīr Dāmād

- 2328- Bazmee Ansari, A.S., "al-Dāmād", *EI²*, 2: 103-4.
- 2329- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 4: 256-7, 428-9.
- 2330- Corbin, H., "Confessions extatiques de Mīr Dāmād, maître de théologie à Ispahan (ob. 1041/1631-1632)", *Mélanges L. Massignon*, 1956, 1: 331-78.
- 2331- Nasr, S.H., *Islamic studies: passim*.
- 2332- Nasr, S.H., "The school of Ispahan", *A hist. of Muslim philosophy*, 2: 904-32.

- 2313- al-Mas^cūdī, *Kitāb al-tanbīh wa'l-ishrāf*, French transl. by Carra de Vaux: *Le livre de l'avertissement et de la revision*, Paris, 1896, 582 pp.
- 2314- al-Mas^cūdī, *Murūj al-dhahab*, ed. et traduit de Barbier et (pour les trois premiers vol.) Pavet de Courteille: *Les prairies d'or*, 9 vols., Paris, 1861-77; new transl. by C. Pellat, Paris, 1962-.
- 2315- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 47-8 et al.
- 2316- Pellat, C., "A project for a new edition of al-Mas^cūdī's *Murūj al-Dhahab* based on that of Barbier de Meynard and Pavet de Courteille", *Al-Mas^cūdī millenary commemoration vol.*, 1960: 3-4.
- 2317- Pellat, C., "Was al-Mas^cūdī a historian or an adīb", *J. of the American Stud.*, n. 1., 1961, 9: 231-4.
- 2318- Quatreniere, "Notice sur la vie et les ouvrages de Masoudi", *ibid.*, 1839, 7: 5-31.
- 2319- Ranman, A., "Al-Masudi and contemporary science", *Al-Mas^cūdī millenary commemoration vol.*, 1960: 45-50.
- 2320- *On the significant features of science at the time of al-Mas^cūdī.*
حنی ابرھی ارحمائن برحمنہ علوم در زمان مسعودی .
- 2321- Shafiq, M., "Al-Mas^cūdī as a geographer", *Al-Mas^cūdī millenary commemoration vol.*, 1960: 72-6.

- 2301- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 621-2.
 2302- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 144-5.

Māshā'allāh

- 2303- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 221; Supplementband, 391-2.
 2304- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 506.
 2305- Ruska, J., "Māshā'allāh", *EI¹*, 3: 390-1.
 2306- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 531.
 2307- Steinschneider, M., "Maschallah", *ZDMG*, 1899, 53: 434-40.
 2308- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 5-6; Nachträge: 158.

⤵

al-Mas^cūdī

- 2309- Ahmad, K.J. "Masudi- one of the greatest encyclopaedists and travellers in Islam", *Proc. of the Pakistan hist. conference*, 1956, 6: 133-8.
 2310- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 144-5; Supplementband, 1: 220-1.
 2311- Brockelmann, C., "al-Mas^cūdī", *EI¹*, 3: 403-4.
 2312- Fischel, W.J., "Ibn Khaldūn and al-Mas^cūdī", *Al-Mas^cūdī millenary commemoration vol.*, 1960: 51-9.

l'histoire des quartiers et des monuments, ou Description historique et topographique de l'Égypte. Partie 1-4: 1-2, traduite en français par U. Bouriant; 3-4, traduit par P. Casanova, 3 vols., Cairo, 1900-20.

2296- al-Marrākushī, al-Ḥasan, pp. 1-397 of the Bulaq edition of 1270 (1853).

2297- al-Marrākushī.

ترجمه، فرانسه، جلد اول کتاب المواعظ والاعتقار بذكر الحطط والآثار بالمغربى از روى جاب بولاق ۱۲۷۰.

2297- Wiet, G., "Kindī et Maurīzī", *Publ. de l'Inst. français d'archéologie orientale*, 1915, 12: 61-73.

al-Marrākushī, al-Ḥasan

2298- al-Marrākushī, al-Ḥasan, *Journal de la Société de géographie*, 1: 473-4; Supplementband, 1866.

2299- al-Marrākushī, al-Ḥasan, *Le Maroc*, French transl. published by L. A. Deland, *Le Maroc et l'Algérie, géographie, histoire, géologie, géographie*, 2 vols., Paris, 1834-5; *Le Maroc*, 1834.

2300- al-Marrākushī, al-Ḥasan, *Annales de la géographie scientifique des Arabes*, *Annales de la géographie scientifique des Arabes*, 1: 1-19; *Annales de la géographie scientifique des Arabes*, 1: 1-19.

مراكشى، الحسن، *المغرب*.

بمسئوریت و تصحیح و تصانیف داتا بصری الوطنی الحسن المراكشى است.

خلاصہ، سودمندی از حیات و شرح آثار مجریطی با فہرست منابع و مراجع فرعی .

- 2292- Vernet, J. and Catalá, M.A., "Las obras matemáticas de Maslama de Madrid", *Al-Andalus*, 1965, 30: 15-45.

Biography of the mathematician and astronomer Abu'l-Qāsim Maslama ibn Ahmad al-Faradī al-Majrīṭī (d. 398/1007), the most important scientific figure of Cordoba during the Umayyad Caliphate. A discussion of his influence in Western Islam and Europe. Included also is the text and translation of a short untitled treatise on the construction of astrolabes, including a table of the locations of fixed stars, calculated according to the method of al-Battānī (B.N. Paris, MS 4821, fols. 70-81).

شرح حال ابوالقاسم مجریطی مهمترین شخصیت علمی اندلس در عصر خلافت و بحثی دربارهٔ نفوذ او در اسلام و در اروپا، صمناً "من عربی و ترجمهٔ اسپانیائی رساله ای بدون عنوان دربارهٔ ساختن اسطرلاب که شامل جدول محل کواکب ثابتہ طبق محاسبات ستانی است از روی نسخهٔ کتابخانہ ملی پاریس (۴۸۲۱) افزودہ شدہ است .

al-Maqrīzī

- 2293- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen lit.*, -2: 38-41; Supplementband, 2: 36-8.
- 2294- Brockelmann, C., "al-Maqrīzī", *El^l*, 3: 175-6.
- 2295- Fischer, A., "Eine Maqrīzī-Stelle", *WZKM*, 1915, 29: 204-7.
- 2296- al-Maqrīzī, *Kitāb al-mawā'idh wa'l-ī² tibār bidhikr al-khiṭa' wa'l-athār*. *Livres des admonitions et de l'observation*

der Vorarbeiten von A. Björnbo und R. Besthorn, herausgesetzt und kommentiert von H. Suter, Copenhagen (Mémoires de l'Acad. des sci. de Danemark, section des lettres, 3), 1914, 260 pp.

The Latin text of al-Majrītī's version of al-Khwārazmī's astronomical tables with a German translation and scholarly commentary and introduction.

متن لاتینی تحریر المجریطی از زیج خوارزمی مترجمه آلمانی ومقدمه وحواشی عالمانه .

2286- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 422-3.

2287- al-Majrītī, *Flourish: Das Ziel des Weisen von Pseudo-Majrītī* (transl. into German from the Arabic by Helmut Ritter and Martin Plessner), London, 1962, 513 pp.

مقدمه و ترجمه و حواشی علی کتاب "الهدف من العلم" من تألیف المجریطی.

ترجمه آلمانی عایه الحکیم وحق التبحر بالتقدیم از مجریطی .

2288- al-Majrītī, *Flourish: Das Ziel des Weisen*. I. Arabischer Text hrsg. von Helmut Ritter, Leipzig, 1933, 422 pp.

2289- Sartou, G., *Ann. de l'Inst. Ét. Sup. de Sci.*, 1: 668-9.

2290- Suter, H., *Die Math. und Astr. Namen im Arab. 76-7; Nachträge*, 167.

2291- Vera, F., "El Matemático Madrileño Maslama Benahmed", *Boletín de la Real Academia de Ciencias Exactas, Fís. y Mat. del Ayuntamiento*, 1932: 3-17.

2292- A study of the life and reception of the works of Majrītī with a critical edition of the history of astronomy.

- 2281- Shiroian, S.G., "Vidaiushchiysia arabski mislitel Abul Ala al Maarri", *Vopros filosofii*, 1957 (2): 63-70.

"The great Arab thinker Abu'l-^cAlā' al-Ma^carri".

"منفکر بزرگ عرب ابوالعلاء المعری"

- 2282- Shiroian, S.G., "Zamechatelni arabski prosvetitel (O filosofskikh vzgliadakh poeta X-XI vv. Abul-Ala Al-Maarri)", *Nauk i zhizn*, 1957 (3): 40-46.

"A great Arab thinker (On the philosophical ideas of al-Ma^carrī)."

"منفکر و روشنفکر بلند پایه عرب (در باره اندیشه های فلسفی ابوالعلاء المعری)".

al-Majrītī

۴

- 2283- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 243; Supplementband, 1: 431-2.
- 2284- Holmyard, E.J., "Maslama al-Majrītī and the Rutbatu'l-Hakīm", *Isis*, 1924, 6: 293-305.

A good account of the life of al-Majrītī and an analysis of the contents of *Rutbat al-hakīm*.

شرح معینی ارجحان محریطی ونجزیه وتحلیل محتویات رتبة الحكيم .

- 2285- al-Khwārazmī, *Die astronomischen Tafeln Muḥammad ibn Mūsā al-Khwārizmī in der Bearbeitung des Maslana ibn Ahmed al-Maḥrībī und der lateinische Übersetzung des Athelard von Bath auf Grund*

Kūshjī, ^CAlī

- 2272- Adnan Adivar, A., "Alī al-Kushdjī", *EI²*, 1: 393.
- 2273- "Alī", *EI²*, 1: 290.
- 2274- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 234-5; Supplementband, 2: 329-30.

al-Ma^Carrī

- 2275- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 254-5; Supplementband, 1: 449-54.
- 2276- Kremen, A. von, "Ein Freidenker des Islam", *DMG*, 1876, 29: 304-5; see also Goldziher, *ibid.*, 637-41.
- 2277- Lacout, H., "La vie et la philosophie d'Abū-l-^CAlā al-Ma^Carrī", *IS*, 1944, 10: 119-57.
- 2278- Micheli, A., "Abū-l-^CAlā al-Ma^Carrī", *Biog. et phil. des savants musulmans*, 1: 33-4.
- 2279- Nicholson, A. A., "Ma^Carrī", *Biog. et phil. des savants musulmans*, 1: 33-4.
- 2280- Shindarin, S. G., "Poeticheskie izdaniya Maarrī", *Shīrskii sbornik*, 1957, 31: 62.
- 2281- *Encyclopedia of the Islamic World*, al-Ma^Carrī.

"ساعر وسعکری ارسرمیں دور دست - معری"

تحقیق مهمی درباره جنبه ادبی آثار کندی

- 2263- Sagadeev, A.V., "Novuie publikatzii traktatov al-Kindi (New publications in Al-Qindi's treatises)", *Narodui Azii i Afriki*, 1964 (1): 168-78.
- 2264- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 599-60.
- 2265- Schulz, "Alkindus sitne a Jacobo Alkindo diversus", in J. C. Franck, *Bibliothecae novissimae observationum et recenssionum*, sect. II, Halle, 1718 : 55.
- 2266- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 23-6; Nachträge, 161.
- 2267- Waliur Rehman, M., "Al-Kindi and his philosophy", *Annals of the Bhandakar oriental research inst.*, 1921, 2: 97-107.
- 2268- Walzer, R., "Kindī, Abū-Yūsuf Ya^cqūb ibn Ishāq al-", *Encyclopedia of philosophy*, 4: 340-1.
- 2269- Walzer, R., "New studies on Al-Kindī", *Oriens*, 1957, 10: 203-32.
- 2270- Wiedemann, E., "Über das Leben von Ibn al-Haiṭham und al-Kindī", *Jahrbuch für Photographie*, 1911, 25: 6-11.
- 2271- Wiet, G., "Kindī et Maqrīzī", *Bull. de l'Inst. français d'archéologie*, 1915, 12: 61-73.

A report of the millenary celebrations of al-Kindī held in Baghdad in 1941.

گزارشی از هزاره کندی که در سال ۱۳۴۱ در بغداد منعقد شد.

- 2259- Ritter, H., "Schriften Ja'qūb ibn Ishāq al-Kindī's in Stambuler Bibliotheken (mit Beiträgen von Martin Plessner)", *Archiv für Islamwissenschaft*, 1932, 4: 363-72.

Containing an index of the manuscripts of the works of al-Kindī in the libraries of Istanbul, dealing mostly with the natural sciences with an extensive general introduction on al-Kindī. The manuscripts referred to here were later published by Abū Rīdān.

شامل فهرست نسخ آثار کندی درباره علوم طبیعی در کتابخانه های اسلامبول با مقدمه ای مفید درباره خود او. این رسائل بعداً توسط ابوریخته به طبع رسید.

- 2260- Rosenthal, F., "From Arabic books and manuscripts II: Kindī-ana", *ibid.*, 1949, 69: 149-52.

Containing a list of the titles of al-Kindī contained in a large group of Arabic books in a library.

شرح برخی از آثار کندی که در نسخه ای خطی در کتابخانه بودلیان موجود است.

- 2261- Rosenthal, F., "From Arabic books and manuscripts VI. Istanbul material for al-Kindī and as-Sarāhī", *ibid.*, 1956, 76: 27-31.

- 2262- Rosenthal, F., "Al-Kindī als Literat", *ibid.*, 1942, 2: 26-35.

Containing a list of the literary reports of al-Kindī.

- 2251- Munk, S., "Kendi ou Alkendi", *Dictionnaire des sciences philosophiques*, 1847: 879-80.
- 2252- Munoz Sendino, "Apologia de la-Kindi", *Miscellanea comilino*, 1949, 11: 339-460; 1949, 12: 1-40.
- 2253- Nagy, A., "Sulle opere di Ja^cq̄ub ben Ishāq al-Kindī", *Atti della Reale Accademia dei Lincei. Rendiconti*, 1895, 4: 157-70.
- 2254- Nallino, C.A., "Al-Kindī", *Enciclopedia Italiana*, 20: 202; also in Nallino's *Raccolta di scritti editi e inediti*, vol. 5.
- 2255- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 43-4, 149, 293, 60.
- 2256- Reinaud, J.T., "Kendi", *Biographie universelle*, 1854, 21: 518.
- 2257- Rescher, N., *Al-Kindī, An annotated bibliography*, Pittsburgh, 1964.

A fine bibliographical study of works on al-Kindī and also by him, partly annotated, and a division of al-Kindī's works and studies of them according to different fields of study. Sources in European languages and Arabic are considered.

تحقیق ارزنده ای از کتابشناسی مربوط به کندی که شامل آثار او و تحقیقات مربوط به او به زبانهای اروپایی و عربی است. آثار کندی و تحقیقات مربوط به آن طبق موضوعهای مختلف علمی نیز تقسیم شده و برخی از منابع توصیف و تشریح شده است.

- 2258- Riet, S. van, "Le millénaire de Bagdad et d'al-Kindi", *Revue philosophique de Louvain*, 1963, 61: 111-5.

- 2240- Flügel, G., "Al-Kindī, genannt der 'Philosoph der Araber' ", *Abhandl. für die Kunde des Morgenlandes*, 1857, 1(2): 1-54 (separately paginated).
- 2241- Furlani, G., "al-Kindī", *Enciclopedia Cattolica*, 7: 699.
- 2242- Furlani, G., "al-Kindī", *Enciclopedia filosofica*, 2: 1715-6.
- 2243- Hamarneh, S., "Al-Kindī", a ninth-century physician, philosopher, and scholar", *Med. Hist.*, 1965, 9: 328-42.
- 2244- Hamarneh, S., "The life and ideas of al-Kindī", *Middle East Journal*, 1963, 39: 35-8.
- 2245- Herbelot, B. de M. d', *Bibliothèque des Auteurs arabes*, Paris (Bibl. orientale), 1697.
- 2246- The earliest mention of al-Kindī in the West published in many languages is in the *Encyclopaedia Britannica* in 1791.
- یکی از قدیمی ترین نوشته های مترجمان دربارهٔ کندی که بارها چاپ شده و محضری دربارهٔ حیات و آثار کندی دربر دارد.
- 2247- Herbelot, B. de M. d', "Kindī, Al-", *Bibliothèque des Auteurs arabes*, 9: 673-4.
- 2248- Herbelot, B. de M. d', "Kindī, Al-", *Bibliothèque des Auteurs arabes*, 1: 160-8; 2: 493-4.
- 2249- Müller, H., "Al-Kindī in Hebrew", *Journal of Semitics*, vol. 1905, 1: 109-113.
- 2250- Müller, H., "Al-Kindī", *Journal of Semitics* (French ed.), 2: 1080.
- 2251- Müller, H., M.S.H., "Al-Kindī as a thinker", *J.S.*, 1955, 29: 59-72.

2233- "The Baghdad and al-Kindi millenary festival (1st to 8th December, 1962)", *Islamic review*, 1962, 50(Oct.-Dec.): 27-8.

2234- Boer, T.J. de, "Al-Kindī", *EI²*, 2: 1019-20,

A brief and still useful summary of al-Kindī containing synopsis of research on him until the date of the article (1927).

بحثی کوتاه ولی دقیق و هنوز مفید دربارهٔ کندی که شامل خلاصهٔ تحقیقات دربارهٔ او تا زمان تألیف مقاله است (سال ۱۹۲۷).

2235- Boer, T.J. de, "Zu kindi und seiner Schule", *Archiv für Gesch. der Philosophie*, 1900, 13: 153-78.

One of earliest careful studies on the writings and thought of al-Kindī which is still of value.

یکی از تحقیقات دقیق دربارهٔ آثار و افکار کندی که هنوز حائز ارزش است.

2236- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 209-10; Supplementband, 1: 372-4.

2237- Cardanus, G., *De subtilitate*, Paris, 1550 and later.

Containing the famous reference to al-Kindī as one of the twelve greatest figures in the intellectual history of man and showing a general appreciation of the importance of Islamic thought.

اثری که در آن کندی بعنوان یکی از بزرگترین متفکران دوازده گانهٔ بشر بشمار آمده و حاکی از اهمیت و نفوذ فکر اسلامی در غرب است.

2238- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 217-22.

2239- Ehwany, A.F. el-, "Al-Kindi", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 421-34.

al-Kindī

- 2230- Alvernny, M.T. d', "Nuevos documentos sobre la filosofia da Al-Kindi", *Miscelanea de estudios arabes y hebraicos*, 1962, 11: 7-19.

Presentation of Abu Rida's second volume of treatises by Kindi, and the Spanish translation of a small work appearing in that volume: *Risālah fī 'ilm al-ḥisāb al-ḥabībī*.

معرفی جلد دوم آثار کندی که به اهتمام ابوریحیة چاپ شده است با ترجمه اسپانیایی رساله فی علّة کون الصواب .

- 2231- Alvernny, M.T. d', "Trois opuscules inédits d'al-Kindī", *Int. Congr. Philologiste*, XXIV, 1957: 301-3.

- 2232- Atiyeh, G.N., *Al-Kindī: The philosopher of the Arabs*, Rawalpindi, 1966.

This is the first general work available on al-Kindī, dealing with different aspects of his thought including in chapter three his cosmology and philosophy of nature. Appendix I of the book discusses in detail al-Kindī's works with a complete list of them; Appendix II includes a translation of al-Kindī's treatise on the intellect; and appendix III: the main part of the work of al-Kindī cited by al-Dijīstānī in his *Maḥāṣin al-ḥikma al-ḥisābiyya*.

یکی از آثار معدودی است که دربارهٔ حواصی مختلف فکر کندی بحث می کند و در فصل سوم از حیا و حساب و فلسفه، طبیعت اوسحق می گوید. دلیل یک شامل بحثی جامع با فهرستی از آثار اوست و دلیل دوم ترجمه رساله نقل کندی و دلیل سوم متن عربی گفتار کندی نقل از مسحت صواب الحکمة از حساسی .

tion.

متن لاتینی تحریر المجریطی از زیج خوارزمی با ترجمه آلمانی و مقدمه و حواشی عالمانه .

- 2221- al-Khwārazmī, *Hisāb al-jabr wa'l-muqābala*, ed. and transl. by Frederoc Rosen, *The Algebra of Muhammad ben Musa*, London, 1831.
- 2222- al-Khwārazmī, *Das Kitāb sūrat al-arā des Abū Ja'far Muhammad ibn Mūsā al-Khwārizmī*. Herausgesetzt nach dem handschriftlichen Unikum der Bibliothèque de l'Université in Strassburg (cod. 4247) von Hans v. Mzik, Leipzig, 1926, 195 pp.
- 2223- al-Khwārazmī, *Robert of Chester's Latin translation of the Algebra of al-Khwarizmi* with an introduction, critical notes, and English version by L.C. Karpinski, New York, 1915.
- 2224- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 148-9, 157-9.
- 2225- Salie, M.A., *Muhammed al-Khorezmi - Velikii Uzbekskii uchiy*, Tashkent, 1954, 26 pp.

"Muhammad al-Khwarazmi - great scientist of Uzbekistan".

"محمد الخوارزمی - دانشمند بزرگ ازبکستان".

- 2226• Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 563-4.
- 2227- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 10; Nachträge: 158-60.
- 2228- Suter H., *Über die im 'Liber augmenti et diminutionis' vorkommenden Autoren*", *Bibl. math.*, 1902, 3: 350-4.
- 2229- Wiedemann, E., "al-Khwārazmī", *EI*¹, 2: 913.

2215- Wiedemann, E., "al-Khudjandī", *EI*⁷, 2: 971.

Khwārazmī

2216- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 215-6; Supplementband, 1: 381-2.

2217- De Lacy O'Leary, "Muhammad al-Khwarizmi", *Islamic lit.*, 1957, 9(Apr.): 43-6.

2218- Dumont, M., "Un professeur de mathématiques au IXe siècle: Mohammed Ibn Moussa Al-Khowarizmi", *Revue générale des sci.*, 1947, 54(2): 7-13.

2219- Dawoodi, M., "Al-Khawārazmī, algebra before him, his algebra and its influence on the world",

دورنشانی کلی ارحوارزمی وعلم حریفل ار او وحر حوارزمی وکات جدید وعود این اثر.

2219- Dunlop, D.M., "Muhammad b. Mūsā al-Khwārizmī", *IAS*, 1943: 248-50.

2220- al-Khwārizmī, *Kitāb al-jabr wa'l-muqābala* (The Book of Algebra) by Muhammad ibn Mūsā al-Khwārizmī, translated and annotated by the author's nephew, Ahmad al-Ma'mūnī, with an introduction by the author's nephew, Ahmad al-Ma'mūnī, and a preface by the author's nephew, Ahmad al-Ma'mūnī, Copenhagen (Mémoires de l'Académie des Sciences de Danemark, section des lettres, 3), 1914, 260 pp.

2221- al-Khwārizmī, *Kitāb al-ḥisāb* (The Book of Calculation) by Muhammad ibn Mūsā al-Khwārizmī's astronomical and mathematical works, with an introduction and commentary and introduction

- 2207- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 902.
- 2208- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 138-45.
- 2209- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 216-7.
- 2210- Wiedemann, E., "al-Khāzinī", *EI*¹, 2: 937-8.
- 2211- Wiedemann, E., and Kohl, E., "Einleitung zu Werken von al-Charaḳī" (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 70), *SPMSE*, 1926-7, 58-9: 203-18; also in Wiedemann's *Aufsätze zur arabischen Wissenschaftsgeschichte*, 1970, 2: 628-43.

A discussion of the contents of two works of al-Kharaḳī: the *Muntaha'l-idrāk fī taqāsīm al-aflāk* and *al-Tabṣīrah fī 'ilm al-hay'ah*, including also a discussion of some of al-Kharaḳī's and al-Khāzinī's patrons in Marw.

تحليل مطالب دورسالة ازبهاء الدين خرقى . نهاية الادراك في تقاسيم الافلاك والتبصرة في علم الهيئة .
درخانمه از نصيرالدين وشمس الدين دوتن ازولى نعمتان خرقى و خازنى در مروسخن رفته است .

Khujandī

- 2212- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 390.
- 2213- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 667-8.
- 2214- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 74, 213.

- 2196- Rosenfeld, B.A. and Yushkevich, A.P., *Omar Khayyam*, Moscow, 1965, 191 pp.
- 2197- Ross, E.D., "'Omar Khayyam'", *BSOAS*, 1926-8, 4: 433-9.
- 2198- Ross, E.D. and Gibb, H.A.R., "The earliest account of 'Umar Khayyām'", *BSOAS*, 1928-30, 5: 467-73.

Includes the Arabic text and English transl. of an account by Bayhaqī in the *Da'irih hukūnā' al-islām*.

شامل متن عربی و ترجمه انگلیسی شرح حال خیام در تاریخ حکماء الاسلام از سیاهی .

- 2199- Rothfeld, O., *Omar Khayyam and his age*, Bombay, 1922, 92 pp.
- 2200- Saklatwalla, J.E., "Omar Khayyam as a thinker and philosopher", *All-India Muslim Conf.*, VIII, 1935: 236-44.
- 2201- Salet, P., *Omar Khayyam, savant et philosophe*, Paris, 1927, 165 pp.
- 2202- Santon, G., *Journal of the Hist. of sci.*, 1: 759-61.
- 2203- Shirazi, J.K.M., *Life of 'Umar al-Khayyām*, Edinburgh, 1905(?), 116 pp.
- 2204- Suter, H., *J. für Math. und Naturwissenschaften*: 112, 225.
- 2205- Wittstein, A., "Historische Miscellen III", *Z. für Math. und Naturwissenschaften*, 1895?, 40: 1-6.
- 2206- Yushkevich, A.P., "Omar Khayyam and his 'Algebra' (In Russian)", *Trudy Inst. matematicheskoi i mekhaniki*, 1948, 2: 499-534.

al-Khāzinī

Jūd.

ترجمهٔ جبر خیام و مقدمهٔ ای دربارهٔ خیام و نعود اودر شرق و غرب و روش او و ذیلی دربارهٔ آثار ابوالجود.

- 2188- Minorsky, V., "'Omar Khaiyām'", *EI^L*, 3: 985-9.
- 2189- Mitra, P.N., "'Omar Khayyam the mathematician'", *Indo-Iranica*, 1946-47, 1(3): 13-20.
- 2190- Morochnik, S.B. and Rozenfeld, B.A., *Omar Khayyam - poet, scientist, ucheniy*, Otv. red. I.S. Braginskiy, Stalinabad, 1957, 209 pp.

"Umar Khayyam - poet, thinker and scientist".

"حکیم عمر خیام - شاعر، مفکر، دانشمند".

- 2191- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 33-9, 52-3, 160-7.
- 2192- "'Omar Khayyam (1040-1123)'"', *Materiali po istorii progressivnoy obshetvenno filosofskoy misli v Uzbekistane*, 1957: 199-210.
- 2193- Rempis, C.H., "'Avicenna als Vorläufer Omar Chajjams'", *Orientalische Studien E. Littman...überreicht*, 1935: 149-56.
- 2194- Rempis, C.H., *Beiträge zur Khayyām-Forschung*, Leipzig, 1937, 219 pp.
- 2195- Rosenfeld, B.A., "'O matematicheskikh rabotakh Omara Khaiyama'", *Uchenye zapiski Azerbaidzanskogo gosudarstvennogo univ.*, 1957, (9): 3-22.

"On the mathematical works of Omar Khayyam".

"دربارهٔ آثار ریاضی حکیم عمر خیام"

- 2179- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 471; Supplementband, 1: 855-6.
- 2180- Browne, E.G., *A Lit. Hist. of Persia*, 2: 247-59.
- 2181- Csillik, B., "'Omar Khayyām miscellanea", *Acta orientalia (Acad. Sci. Hungarica)*, 1960, 11: 57-68.
- 2182- Csillik, B., "The real 'Omar Khayyām", *Acta orientalia (Acad. Sci. Hungarica)*, 1960, 10: 59-77.
- 2183- Fādil, A., "The fame of Omar Khayyam (Between science and literature)", *SW*, 1960, 50: 259-68.
- 2184- Gai, B.M., "Omar Khayyam - poet and philosopher", *Isis-Iraqi*, 1955, 8(3): 37-48.
- 2185- Jackson, A.V.W., *From Herodotus to the Home of Omar Khayyam*, New York, 1911.
- 2186- Jachs, G. and Wiedemann, E., "Zu ⁹Omar-i-Chajjām", *Zellen*, 1912, 3: 42-62.

2187- *Ulam's* *Principles of Mathematics* is derived from various oriental sources and a study of the work of Khayyām is here given. In his treatise on the postulates of geometry, Khayyām has given a proof of the truth of the parallel postulate.

شرح حال خیام که از منابع مختلف سرفی جمع آوری شده . با ترجمه مقدمه خیام بر رساله او درباره مضامین اقلیدس .

2188- *Ulam's* *Principles of Mathematics*, New York, 1931.

2189- *Ulam's* *Principles of Mathematics*, introduction on Khayyām, his influence on the work of the author, and an appendix on the works of Abu'l-

تحليل مطالب دورساله از بهاء الدين خرقى ، سهاية الادراك فى تقاسيم الافلاك والتبصرة فى علم الهيئة.
درحانه از نصيرالدين وشمس الدين دوتن از ولى نعمتان خرقى وخازنى در مرو سخن رفته است .

Khayyām

- 2172- Ahmad, Nazir, "Some less known writings of Umar Khayyam",
Oriental College Magazine, 1959, 35(3): 1-24.
- 2173- Archibald, R.C., "Notes on Omar Khayyām (1050-1122) and recent discoveries", *Pi Mu Epsilon J.*, 1953, 1: 350-8.
- Raises different problems connected with the study of Khayyām while surveying his works and their manuscripts.
- برخی از مسائل مربوط به حیات را در حین بررسی آثار او و نسخ خطی آن مطرح می سازد .
- 2174- Archibald, R.C., "Omar Khayyām (1044-1132)", *Mary Mellish Archibald memorial library notes*, 10: 6 pp.
- 2175- Beveridge, H., "Omar Khayyam", *JRAS*, 1909: 1124-5.
- 2176- Bolotnikov, A., "Omar Khayyam (filosof - poet matematik)",
Na rubezhe vostoka, 1930 (1): 97-108; (2): 93-111.
- 2177- Bowen, H., "Umar Khayyam and a relative of the Nizam al-Mulk",
BSOAS, 1930, 6: 274-5.
- 2178- Boyle, A., "Omar Khayyam: astronomer, mathematician and poet",
Bull. of the John Rylands library, 1969, 52: 30-45.

Anfänge der Arabischen Alchemie", *Chemiker-Zeitung*, 1925: 2, 27-8.

A critical examination of Ruska's study below on Chālid Ibn Jazīd and Ḥafṣ al-ʿAṣḍī.

بحنی نقدی از اثر روسکا دربارهٔ کیمیای اسلامی و خالد بن یزید و جعفر الصادق (ع) (شمارهٔ ۲۱۶۶).

2166- Ruska, J., *Arabische Alchemisten: I. Chālid ibn Jazīd ibn Miṣkīn; II. Ḥafṣ al-ʿAṣḍī, der sechste Imām*, Heidelberg, 1924; reprinted, Wiesbaden, 1967; 185 pp.

2167- Sarton, G., *Int. J. of the Hist. of Sci.*, 1: 495.

al-Kharaqī

2168- Brückelmann, C., *Arch. für arab. Forsch. Sin.*, 1: 473; Supplementband, 1: 563.

2169- Sarton, G., *Int. J. of the Hist. of Sci.*, 2: 204-5.

2170- Wiedemann, E., "al-Kharaqī", *SI*, 2: 903.

2171- Wiedemann, E. and Kohl, E., "Einleitung zu Werken von al-Charaqī", (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 70), *JGMBH*, 1926-7, Jahrg. 203-18; also in Wiedemann's *Arabische Naturwissenschaften Wiedemanns Arabische Naturwissenschaften*, 1970, 2: 628-43.

2172- Wiedemann, E., "Zur Biographie von al-Kharaqī: the Monks' al-Kharaqī and al-Kharaqī al-Muḥāsibī", *Arabica*, 1969, 17: 247-65, including a study of al-Kharaqī's relation to al-Muḥāsibī's patronage.

2173-

2174-

2158- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 81-7.

2159- Rypka, J., "Bābā Afdal", *EI²*, 1: 838-9.

Kāshānī, Jamshīd

2160- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 211; Supplementband, 2: 295.

2161- Kennedy, E.S., "A letter of Jamshīd al-Kāshī to his father. Scientific research and personalities at a fifteenth century court", *Orientalia*, 1960, 29: 191-213.

English translation of Ghāyath al-Dīn's letter to his father from the edition established by Muḥīt Ṭabāṭabā'ī in *Āmūzish wa parvarish*, 1419, 10(3): 9-16, 59-62, with commentary.

برحمة انگلیسی نامه عیث الدین حمید به پدرش از روی مکتب تصحیح شده توسط آقای محیط طباطبائی .
مجله آموزش و پرورش ، جلد ۱۰ ، شماره ۳ ، ۱۳۱۹ ، ص ۹-۱۶ و ۵۹-۶۲ .

2162- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*, 1968: 81-7.

2163- Suter, H., "al-Kāshī", *EI²*, 2: 789.

Khālid ibn Yazīd

2164- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 67; Supplementband, 1: 106.

2165- Lippmann, E.O. von, "J. Ruska's neue Untersuchungen über die

- 2147- Levi della Vida, G., "Appunti e quesiti di storia litteraria Araba: 4° Due nuove opere del matematico al-Karāgī (al-Karhī)", *Ann.*, 1933, 14: 249-64.
- 2148- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 718-9.
- 2149- Suter, H., "al-Karkhī", *SI¹*, 2: 764-5.
- 2150- Suter, H., *Die Math. und Astronomie der Araber*: 84.

al-Kāshānī, ^CAbd al-Razzāq

- 2151- Brockelmann, C., *Handb. der arabischen Litteratur*, 2: 204-5; Supplementband, 2: 280-1.
- 2152- Guyard, S., "Abd ar-Razzāq et son traité de la prédestination et du libre arbitre", *SI*, 1873, 1: 125-209; traduction nouvelle, revue et augmentée, Nogent-le-Rotrou, 1875, 45 pp.
- 2153- Macdonald, D.B., "Abd al-Razzāk", *SI¹*, 1: 61-3.
- 2154- Macdonald, D.B., "Abd al-Razzāk al-Kāshānī", *SI¹*, 1: 38-90.
- 2155- Nöldeke, Th., *RAI*, "Abd al-Razzāq", *Arab. u. Islam. Forsch.*, 1891, 1: 12-14.
- 2156- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 627.

Kāshānī, Atdal al-Dīn

- 2157- Brockelmann, C., *Handb. der arabischen Litter.*, Supplementband, 2: 280.

- 2139- Schacht, J., "al-Djurdjānī, Ismā^cīl b. al-Husayn", *EI*², 2: 603.

Jurjānī, Sayyid Sharīf

- 2140- Brockelmann, C., "al-Djurdjānī", *EI*¹, 1: 1066.
- 2141- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 216-7; Supplementband, 2: 294.
- 2142- Jurjānī, *Kitāb al-ta^crīfāt, Definitiones viri meritissimi Sejjid Seherīf Ali ben Mohammed Uschordschēmi, accedunt definitiones theosophi Mohjī-ed-dīn Mohammed ben Ali vulgo Ibn Arabī dicti*, ed. et adnot. crit. instruxit Gustavus Flugel, Lipsiae, 1845.
- 2143- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sei.*, 3: 1461.
- 2144- Tritton, A.S., "al-Djurdjānī" (Sayyid Sharīf, ^cAlī ibn Muhammad), *EI*², 2: 602-3.

Karkhī or Karājī

- 2145- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 219; Supplementband, 1: 389-90.
- 2146- al-Karkhī, *al-Kāfī fī'l-Hisāl des Abu Bekr al-Karhī*, nach der auf der herzoglichen gothaischen Schlossbibliothek befindlichen Handschrift übersetzt von A. Hochheim, 3 parts, Halle, 1878-80.

2128- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 635-6.

al-Jīlī, ^CAbd al-Karīm

2129- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 205-6; Supplementband, 2: 283-4.

2130- Goldziher, I., "^CAbd al-Karīm (al-Djīlī)", *EI¹*, 1: 46-7.

2131- al-Jīlī, *al-Insān al-Kāmil*, partly translated by T. Burckhardt, *in: Thomas universel*, Lyons, 1953.

2132- Ritter, H., "^CAbd al-Karīm al-Djīlī", *EI²*, 1: 71.

al-Jubbā'ī

2133- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 342.

2134- "al-Djubbā'ī", *EI¹*, 1: 1057-8.

2135- Gardet, L., "al-Djubbā'ī", *EI¹*, 569-70.

Jurjānī, Ismā^Cīl

2136- Brockelmann, C., "al-Djurdjānī", *EI¹*, 1: 1066.

2137- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 487; Supplementband, 1: 889-90.

2138- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 234-5.

- ġāhiziienne", *Arabica*, 1956, 3: 147-80.
- 2119- Pellat, C., *The life and works of Jāhiz. Translations of selected texts*, transl. from the French by D.M. Hawke, London, 1969.
- 2120- Pellat, C., *Le milieu basrien et la formation de Gāhiz* (thèse), Paris, 1953.
- 2121- Pellat, C., "Note sur l'Espagne musulmane et al-Yāhiz", *al-Andalus*, 1956, 21: 277-84.
- 2122- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 597.
- 2123- Somogyi, J. de, "Al-Jāhiz and ad-Damīrī", *Annals of the Leede univ. oriental soc.*, 1958-9, 1: 55-60.
- 2124- Vloten, G. van, "Een Arabisch natuurfilosoof in de 9^e eeuw", *Tweemaandelijksch Tijdschrift*, 1897(Maj); also as *Ein arabischer Naturphilosoph im 9. Jahrhundert (al-Ischāhiz)*, aus dem Holländischen (mit einigen Zusätzen) übertragen von O. Rescher, Stuttgart, 1918, 47 pp.

Jayhānī

- 2125- Brockelmann, C., *Geschichte der arabischen Literatur*, 1: 228; Supplementband, 1: 407.
- 2126- Janicsek, S., "Al-Djaihani's lost Kitab al-masalik wal-mamalik: is it to be found at Mashhad?", *BSOAS*, 1928-30, 5: 15-25.
- 2127- Minorsky, V., "A false Jayhānī", *BSOAS*, 1949, 13: 89-96.

rāge: 177.

- 2107- Suter, H., "Zur Frage über die Lebenszeit des Verfassers des *Mulāḥḥas fi'l-hei'a*, Maḥmūd b. Muḥ. b. 'Omar al-Ġaḡmīnī", *ZDMG*, 1899, 53: 539-40.
- 2108- Suter, H. and Vernet, J., "al-Djaghmīnī", *EI*², 2: 378.

al-Jāhiz

- 2109- Bazlur Rehmani, M., *al-Jāhiz in his time*, London, 1936.
- 2110- Bencheikh, J.E., "Djāhiz", *Encyclopaedia universalis*, 5: 727-9.
- 2111- Brockelmann, C., *Arab. Lit. in Middle Ages*, 1: 152-3; Supplementband, 1: 239-47.
- 2112- Browne, E.G.L., *Arab. Lit. in Persia*, 4: 440-1.
- 2113- *Djāhiz*, *RS*, 1: 1000-1.
- 2114- *al-Jāhiz*, *Encyclopaedia Iranica*, *Iranica*, publié d'après *Encyclopaedia Iranica*, traduit par G. van Vloten, Leyde, 1910.
- 2115- Lecrene, L., *Arab. & Islam. Stud.*, 1: 315.
- 2116- Pellat, C., "al-Djāhiz", *RS*, 2: 385-7.
- 2117- Pellat, C., "Ġāhiz à Bagdad et à Samarra", *RS*, 1952, pp. 31-47.
- 2118- Pellat, C., "Ġāhiziana III. Essai d'inventaire de l'oeuvre

- 2098- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 258-9.
- 2099- Ruska, J., *Arabische Alchemisten: I. Chālid ibn Jazīd ibn Mu^cawija; II. Ğa^cfar Alsādiq, der sechste Imām*, Heidelberg, 1924; reprinted, Wiesbaden, 1967; 185 pp.
- 2100- Ruska, J., "Kleine Mitteilungen und Anzeigen: Ğābir ibn Ḥaj-jān und seine Beziehungen zum Ğa^cfar as-Ṣādiq", *Islam*, 1927, 16: 264-6.

Brief addition to the question of the relation between Jābir and Imām Ja^cfar al-Ṣādiq with reference to the Kitāb al-Īdāh

مختصر ضمیمه ای به مسأله رابطه بین جابر وامام جعفر صادق (ع) با اشاره به کتاب الايضاح .

- 2101- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 508.
- 2102- Taylor, J.B., "Ja^cfar al-Ṣādiq, spiritual forebear of the Sufis", *IC*, 1966, 40: 97-113.

•

Biographical material and a summary of his thought.

مطالعی درباره حیات و خلاصه ای از افکار ایشان .

- 2103- Zettersteen, K.V., "Dja^cfar", *EI^l*, 1: 993.

Jaghminī

- 2104- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 473; Supplementband, 1: 865.
- 2105- Suter, H., "al-Djaghminī", *EI^l*, 1: 996.
- 2106- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 164; Nacht-

- 2091- Ruska, J. and Kraus, P., *Dritter Jahresbericht mit einer wissenschaftlichen Beilage der Zusammenbruch der Dschābir - Legende*, Berlin, 1930.

A major study of Ruska and Kraus on Jābir including an essay on the general appraisal of the Jābir problem by Ruska and an essay on the relation between Jābir and the Ismā'īlīs by Kraus.

یکی از تحقیقات اساسی روسکا و کراوس دربارهٔ جابر که شامل مقاله‌ای در ارزیابی کلی مسألهٔ جابر روسکا و مقاله‌ای از کراوس دربارهٔ رابطهٔ بین جابر و اسمعیلیه است.

- 2092- Sarton, G., *Journal of the History of Ideas*, 1: 532-3.
- 2093- Sezgin, F., "Das Problem des Ġābir ibn Ḥayyān im Lichte neuer gefundener Handschriften", *JOS*, 1964, 114: 255-68.

Jāfar al-Šādīq

- 2094- Brockelmann, G., *Journal of the History of Ideas*, 1: 67; Supplementband, 1: 104.
- 2095- Hartman, M.G.S., "Jāfar al-Šādīq", *JOS*, 2: 374-5.
- 2096- Hartman, M.G.S., *Journal of the History of Ideas*, 1: 69-70.
- 2097- Hartmann, Erölvon, "J. Ruska's neue Untersuchungen über die Anfänge der Arabischen Alchemie", *Berliner Zeitschrift*, 1925: 2, 27-8.

در مورد جعفر صادق (ع) در کتاب «تاریخ علم کیمیا در ایران» نوشتهٔ دکتر محمد تقی جعفری، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۰۷.

حسین عدی اردو انتر روسکا دربارهٔ کیمیاى اسلامى : خالد بن برمید و جعفر الصادق (ع) شماره ۲۰۹۹.

- 2086- Ruska, J., "Neue Ġābir-Texte", *ZfN*, 1937, 40: 485-6.
- 2087- Ruska, J., "Probleme der Ġābir-Forschung", *Islam*, 1925, 14: 100-2.
- 2088- Ruska, J., "Die siebzig Bücher der Ġābir ibn Hajjān", *Abhandl. zur Gesch. der Chemie. Festgabe Lippmann*, 1927: 38-47.
- 2089- Ruska, J., "Über das Schriftenverzeichnis des Ġābir ibn Hajjān und die Unechtheit einiger ihn zugeschriebenen Abhandlungen", *Archiv für Gesch. der Med.*, 1923, 15: 53-67.

An examination of the catalogue of Ġābir's writings and the titles, and also in some of the other writings of the author, of the lack of authenticity of some of these works.

بررسی فهرست آثار جابر و ادعائی که در برخی دیگر از نوشته های مؤلف دیده می شود که بعضی از آثار جابر اصل نیست .

- 2090- Ruska, J., "Übersetzung und Bearbeitungen von al-Rāzī's Buch Geheimnis der Geheimnisse", *Zeitschr. für die Gesch. der Naturwiss. und der Med.*, 1935, 4: 1-87, 153-238.

A study of the Latin Manuscripts of Rāzī's work especially the *Lib. p. Secretorum* with the description of several of the important manuscripts especially that of Palermo and an edition of the Latin text with introduction and analysis. A short note on the problem of the writings of the Arab Geber is added at the end.

تحقیق درباره نسخ لاتینی آثار رازی مخصوصاً "کتاب الاسرار یا شرح برخی از نسخ مهم آن مخصوصاً" نسخه بالرمو با چاپ متن لاتینی اس اس و ترجمه و تحزیه و تحلیل آن . دلیل کوناهمی مربوط به مسائل جابریاتی در حاشیه افروده شده است .

- 2082- Ruska, J., "The history and present status of the Jaber problem", *J. of chemical education*, 1929, 6: 1266-76.

English translation of Ruska's important summary of the history of Jābir's studies in the West, the problems that the Jābirean corpus poses and their significance for the whole of Islamic science and finally Jābir's own identity and sources of knowledge.

ترجمه انگلیسی خلاصه مهم روسکا درباره تاریخ تحقیقات مربوط به جابر در غرب و مسائلی که این تحقیقات بوجود آورده و اهمیت آن برای تمام علوم اسلامی و بالاخره هویت جابر و منابع افکار او.

- 2083- Ruska, J., "The history of the Jābir-problem", *J.*, 1937, 11: 303-12.

English translation of Ruska's important summary of the history of Jābir's studies in the West, the problems that the Jābirean corpus poses and their significance for the whole of Islamic science and finally Jābir's own identity and sources of knowledge.

خلاصه ای از نظریات و تحقیقات و دلائلی که مؤلف آورده است از برای اعتماد به اسناد محتوای جابری عبرت توسط دیگران بوسیله داده است.

- 2084- Ruska, J., "Kleine Mitteilungen und Anzeigen: Ġābir ibn Ḥarīb und seine Werke unter dem Ḡā'far al-Šādīq", *J.*, 1927, 1: 164-6.

English translation of Ruska's important summary of the history of Jābir's studies in the West, the problems that the Jābirean corpus poses and their significance for the whole of Islamic science and finally Jābir's own identity and sources of knowledge.

مجموعه مسندای نه ساله رانظف بن جابر و تمام جعفر صادق (ع) را آورده است که از جامع

- 2085- Ruska, J., "Die Geschichte des Jābir-Problem", *J.*, 1930, 1: 1-12.

- 2075- Lippmann, E.O.von, "Über den Dschābir des 8. und den sog. Geber (Pseudo-Geber) des 13. Jahrhunderts", *Chemiker-Zeitung*, 1923, 47: 321.

Answering the criticisms of E.J. Holmyard (no. 2063) and J.R. Partington (no. 2078).

پاسخی به بحث های هولمیارد (بالا ۲۰۶۳) و پارینگتون (پائین ۲۰۷۸) درباره جابر .

- 2076- Nasr, S.H., *Islamic studies*: 58-9, 90-1, etc.
- 2077- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 42-4, 258-92.
- 2078- Partington, J.R., "The identity of Geber", *Nature*, 1923, 111: 219-20.

Article supporting Holmyard's view as explained in the article listed above (no. 2063).

مقاله ای در باب دید نظریه هولمیارد درباره هویت "جبر" لاتینی (بالا ۲۰۶۳) .

- 2079- Plessner, M., "Ġābir ihn Hayyān und die Zeit der Entstehung der arabischen Ġābir-Schriften", *ZDMG*, 1965, 115: 23-35.
- 2080- Ruska, J., "Die Aufklärung des Dschābir-Problems", *Forschungen und Fortschritte*, 1930, 6: 264-5.

Brief note on the general problems connected with the corpus of Ġābir.

مختصری درباره مسائل کلی مربوط به مجموعه جابری .

- 2081- Ruska, J., "Die bisherigen Versuche, das Dschābir problem zu lösen", *Jahresber. der Forschungsinstitute für Gesch. der Naturwiss. in Berlin*, 1930, 3: 9-22.

- 2068- Khan, R.M., "Gābir-the first Chemist", *Hamdard med. digest*, 1957, 1(8): 3-7.
- 2069- Kraus, P., "Dschābir ibn Ḥajjān und die Ismā'īlijja", *Jahresberichte des Forschungsinstituts für Gesch. der Naturwiss. in Berlin*, 1930, 3: 23-42.
- 2070- Kraus, P., *Jābir b. Ḥayyān, Contribution à l'histoire des idées scientifiques dans l'Islam*, 2 vols., Cairo, 1942-3.
- 2071- Kraus, P., "Studien zu Jābir ibn Ḥayyān", *Isis*, 1931, 15: 7-30.

An analysis of the structure of the Jābirean corpus and an exposition of the little well-known position on the Jābirean question. Special emphasis is laid upon the *Kitāb al-Kharrāṣ*, some of whose parts are translated.

تجزیه و تحلیل ساختمان مجموعه جابری و نیز نظریه معروف کراوس درباره مسأله جابر. توجه خاصی به کتاب الخواص شده است که بعضی اقسام های آن ترجمه شده است.

- 2072- Kraus, P. and Plessner, M., "Djābir b. Ḥayyān", *Isis*, 2: 357-9.
- 2073- Leclerc, L., *Isis*, 5: 70-7.
- 2074- Lippmann, E.O. von, "Neues über Lebenszeit und Schriften des Dschābir", *Zeitschrift für Geschichte*, 1930, 54: 677-8.

An analysis of the life and writings of Jābir based mostly on Buska

شرح مختصری از حیات و آثار جابر که بیشتر سنی بر تحقیقات روسکا و هولسارد است.

- 2062- Holmyard, E.J., "An essay on Jābir ibn Ḥayyān", *Studien zur Geschichte der Chemie. Festgabe Lippmann*, 1927: 28-37.
- 2063- Holmyard, E.J., "The identity of Geber", *Nature*, 1923, 111: 191-3.
- 2064- Holmyard, E.J., "Jabir ibn Hayyan", *Chemistry and industry*, 1925, 3 = *J. of the Soc. of chemical industry*, 1925, 44: 1-11.
- 2065- Holmyard, E.J., "Jābir ibn Ḥayyān", *Proc. of the Royal Soc. of med.*, 1923, 16: 46-57.

A still useful general study of Jābir, his life, existing manuscripts of his works and alchemical and chemical ideas.

یک بررسی عمومی دربارهٔ حیات و نسخ موجود آثار و افکار کیمیائی و شیمی حابر که هنوز حائز ارزش است .

- 2066- Holmyard, E.J., "The present position of the Jābir problem", *Sci. progress*, 1925(Jan), 19: 415 ff.

The author considers the identity of Geber and Jābir as definitely established.

بحثی دربارهٔ یکی بودن هویت جابریں حیان و "گبر" به صورت قطعی .

- 2067- Holmyard, E.J., (ed.), *The works of Geber englished by Richmi Russell*, 1678, London, 1928.

The edited English text of the Latin Geber with an important introduction relating him to Jābir and Islamic alchemy.

مس صحیح شدهٔ انگلیسی "گبر" لاتینی و مقدمه ای دربارهٔ رابطه اوباحابرین حیان و کیمیای اسلامی .

- 2054- Suter, H., "Djābir b. Aflah", *EI*², 2: 357.
- 2055- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 119; Nachträge: 174.

Jābir ibn Ḥayyān

- 2056- Beauzamy, P., *Geber, le maître de Rhazes et des médecins chimiques à l'âge d'or*, Paris, 1945.

2057- Suter, H., "Jābir ibn Ḥayyān and his influence upon Rāzī."

بررسی مختصری دربارهٔ جابر بن حیان و نفوذ او در رازی .

- 2057- Brockelmann, C., *Arch. der arabischen Lit.*, 1: 241; Supplementband, 1: 426-9.

- 2058- Larroche de Vaux, "Djābir", *EI*¹, 1: 987-8.

- 2059- Suter, H., *Arch. der arabischen Lit.*: 184-9.

- 2060- Samstædter, E., *Die Alchemie des Geber*, Berlin, 1922.

2061- Suter, H., "On the Latin treatises of Geber with introduction, translation and commentary," with claims that there is no relationship between the Arabic *Kitāb al-Hayyān*, a view that has become modified through the work of Samstædter.

یک ترجمهٔ آلمانی با مقدمه و حواشی و تصاویر از رسائل لائینی "کیمیای جابر لائینی" که به نظر سوتر هیچ رابطه‌ای با جابر بن حیان ندارد. این نظر تا سوره به تحقیقات بعدی تعدیل شده است.

- 2062- Samstædter, E., "Geber-Handschriften (Vorläufige Mitteilung)", *Zeitschrift für die Geschichte der Naturwissenschaften*, 1924, 48: 441-2.

al-^cIrāqī, Abu'l-Qāsim

- 2044- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 496; Supplementband, 1: 909.
- 2045- Holmyard, E.J., "Abu'l-Qāsim al-^cIrāqī", *Isis*, 1926, 8: 403-26.
- 2046- al-^cIrāqī, Abu'l-Qāsim, *Kitāb al-^silm al-muktasab fī nirā'at al-dhanāb: Book of knowledge acquired concerning the cultivation of gold*, ed. and transl. with notes by E. J. Holmyard, Paris, 1923.
- 2047- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 278-82.
- 2048- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 1045-56.

Ishāq ibn ^cImrān

- 2049- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 232; Supplementband, 1: 417.
- 2050- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 408-9.
- 2051- Leclerc, N.L., "Histoire médicale arabe. Ishaq ben Amran (IXe et Xe siècles)", *Gazette méd. d'Algérie*, 1870, 15: 71.

Jābir ibn Aflah

- 2052- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 206.
- 2053- Suter, H., "Djābir", *El^z*, 1: 987.

- 2034- Lane-Poole, S., *The Brotherhood of Purity*, Lahore, 1960.
- 2035- Marquet, Y., "Ihwān al-Safā'", *Encyclopaedia universalis*, 8: 724-5.
- 2036- Massignon, L., "Sur la date de la composition des Rasā'il Ikhwān al-Safā'", *Islam*, 1913, 4: 324.
- 2037- al-Masumi, M.S.H., "Ikhwan al-Safa'", *Islamic lit.*, 1950, 2 (Mar.): 5-13.
- 2038- Nasr, S.H., *An introduction to Islamic cosmological doctrines*, Cambridge (U.S.A.), 1964: 25-106.
- 2039- Sarton, G., *Journal to the hist. of sci.*, 1: 660-1.
- 2040- Stern, M., "The authorship of the Epistles of the Ikhwān as-Safa'", *IQ*, 1946, 20: 367-72; "Additional Notes", 1947, 21: 403-4.
- آنچه میدانیم است که مؤلفان رسائل اخوان صفا را در زمان خود نامیده و نامیده شده اند و نام آنها را در کتب خود ذکر کرده اند.
- مؤلف نشان می دهد که هونت مؤلفان رسائل اخوان صفا برای ابوسلیمان مطهر حسینی و ابوحسان بوحدی روشن بوده و از طرف آنان نام این مؤلفان ذکر شده است .
- 2041- Stern, S.M., "New information about the authors of the 'Epistles of the Sincere Brethren'", *Islamic studies*, 1964, 3: 405-28.
- 2042- Tamir, A., *La fraternité des Ikhwān as-Safā' ou Khawāṣṣ al-Maṣū'ī'*, Beirut, 1957.
- 2043- Tibawi, A.L., "Ikhwān as-Safā' and their Rasā'il. A critical review of a century and a half of research", *IQ*, 1955, 2: 28-46.

- 2023- 'Awā, 'A., *L'Esprit critique des 'Frères de la Pureté', encyclopédistes arabes du IVe/Xe siècle*, Beirut, 1948.
- 2024- Boer, T.J. de, "Ikhwān al-Safā'", *EI⁷*, 2: 459-60.
- 2025- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 213-4; Supplementband, 1: 379-81.
- 2026- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 190-4.
- 2027- Dieterici, F., *Die Abhandlungen der Ikhwān as-Safā' - D. Auswahl zum ersten Mal aus arabischen Handschriften herausgegeben*, Leipzig, 1886.
- 2028- Dieterici, F., *Der Streit zwischen Tier und Mensch, ein arabisches Märchen aus den Schriften der lautereren Brüder übersetzt und mit einer Abhandl. über diesen Orden, sowie mit Anmerkungen versehen*, Berlin, 1858.
- 2029- Farrukh, O.A., "Ikhwān al-Safā'", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 289-309.
- 2030- Flügel, G., "Über Inhalt und Verfasser der arabischen Encyclopädie, Rasā'il Ikhwān al-Safā'", *ZDMG*, 1859, 13: 1-43.
- 2031- Garcia Gómez, E., "Alusiones a los Ijwān al-Safā en la poesía arábigo-andaluza", *Al-Andalus*, 1936, 4: 462-5.
- 2032- Goldziher, I., "Über die Nennung der Ikhwān al-Safā'", *Islam*, 1910, 1: 22-6.
- 2033- Hungerford, E., "The Arabian Brothers of Purity", *Andover Review*, 1889(Nov.): 490-506.

mentband, 1: 876-7.

2017- Dubler, C.E., "Idrisiana Hispanica I," *Al-Andalus*, 1965, 30: 89-137.

In the biography of Idrīsī; he saw the Mediterranean countries himself, and described the others from ancient authors and the reports of missions sent by Roger II. Dubler reconstitutes Idrīsī's two itineraries in Andalusia.

شرح حال ادریسی که در آن ذکر شده است که ادریسی کشورهای دریای مدیترانه را خود مشاهده کرده و درباره سایر نقاط از منابع قدیمی بر و گزارش های هیئت هایی که رجوع دوم فرستاده بود استفاده کرده است. مؤلف مسیر دو سفر ادریسی را در اندلس از نویدست آورده است.

2018- Idrīsī, *Kitāb al-Jughrāfiyya*. Traduite de l'arabe en français d'après les manuscrits de la Bibliothèque du Roi et accompagnée de cartes par A. Jaubert, 2 vols., Paris 1836-40; reprint, 1974.

2019- Idrīsī, *Kitāb al-Jughrāfiyya*.

ترجمه فرانسه کتاب الجغرافی از ادریسی.

2020- Idrīsī, *Kitāb al-Jughrāfiyya*, 2: 65-70.

2021- Idrīsī, *Kitāb al-Jughrāfiyya*. Articolo bibliografico sul geografo arabo al-Idrīsī. *Annali di Geografia*, 1937, 11: 25-31, 193-7.

2022- Idrīsī, *Kitāb al-Jughrāfiyya*, 2: 410-12.

2023- Idrīsī, *Kitāb al-Jughrāfiyya*, 2: 451-2.

Kitāb al-Ṣafāʾ

- 2009- Arnaldez, R., "Ibn Zuhr", *EI*², 3: 976-9.
- 2010- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 487; Supplementband, 1: 890.
- 2011- Colin, G., *Avenzoar, sa vie et ses oeuvres*, Paris, 1911.

An elaborate study containing an analysis of Ibn Zuhr's works *al-Iqtisād*, *al-Taysīr* and *al-Aghdhiyah*, with a chapter by chapter comparison of the Arabic and Latin texts, a good medical index, a technical glossary and a bibliography. But even this is only an introduction to a more technical study from the medical point of view (Sarton).

مطالعه، معصی شامل تحلیل سه رساله از ابن زهر، الاقتصاد والتيسير والاغذية بامقابلة، فصل به فصل اصل عربی و ترجمه، لاتینی آن با فهرست مفصل اصطلاحات طبی و فهرست مراجع. با وجود این تحلیل عالمانه هنوز این اثر از لحاظ یک بررسی از دیدگاه پزشکی جنبه، مقدماتی دارد.

- 2012- Colin, G., "Ibn Zuhr", *EI*¹, 2: 430-1.
- 2013- Fisher, G.J., "Abou Meŵan ben Abdel Melek Ben Zohr, commonly called Avenzoar", *Annals of anatomy and surgery*, 1883, 8: 228-38, 271-6.
- 2014- Renaud, H.P.J., "Trois études d'histoire de la médecine arabe en Occident: ii. Nouveaux manuscrits d'Avenzoar", *Hesperis*, 1931, 12: 91-105.
- 2015- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 231-4.

al-Idrīsī

- 2016- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 477; Supplementband, 1: 890.

- 2000- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 634-5.

Ibn Yūnus

- 2001- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 859.
- 2002- Caussin de Perceval, "Le livre de la grande table Makénite", *Notices et extraits des manuscrite*, 1804, 7: 16-240.

Arabic text with French transl. of a large part of the tables, except the astronomical section. Caussin also gives the text and translation of the main sources relative to Ibn Yūnus' life and of Maqrīzī's excellent account of the Cairo observatory.

من عربی و برحمدہ فراسوی قسمت اعظم زنج حاکنی نہاستثنای بحر گاہ سناری ویرمن و برحمدہ مساع اصلی مربوط به حیات ابن یونس و بحث پیراج مفریری درباره رصدخانه فہرہ .

- 2003- Goldstein, B.R., "Ibn Yūnus", *SI*, 3: 969-70.
- 2004- Leon, H.M., "A great Muslim astrologer", *SI*, 1931, 5: 434-41.
- 2005- Nash, S.H., *SI*, 47: 170-1.
- 2006- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 716-7.
- 2007- Suter, H., "Ibn Yūnus", *SI*, 2: 428-9.
- 2008- Suter, H., *SI*, 77-8; Nacht-
blätter 167.

Ibn Zuhr

شرح حال ابوالمطرف بن واقد وتوصیف آثار او ونفوذ او بر روی کتاب "فلاحت عمومی" کابریل الونسودوهرارا مبتنی برمقایسه، هرارا وترجمه، کاستیلی المجموعه از ابن واقد (نسخه ۱۰۱۰۶ مادرید).

1993- Renaud, H.P.J., "Ibn al-Wāfid ou Ibn Wāfid", *Isis*, 1944, 35: 29.

The correct form is Ibn Wāfid.

بحث درباره، اینکه آیا ابن الواقد صحیح است یا ابن واقد مؤلف به نتیجه می رسد که شکل صحیح این نام ابن واقد است.

1994- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 728.

Ibn Wahshiyyah

1995- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 242-3; Supplementband, 1: 430-1.

1996- Fahd, T., "Ibn Wahshiyyah", *EI²*, 3: 963-5.

1997- Gutschmid, A. von, "War Ibn Wahshijjah ein nabatäischer Herodot?", *Ber. über die Verhandl. der königlichen sächsischen Ges. der Wiss.: Philologisch-hist. Klasse*, 1862; 67-99; reprinted in the same author's *Kleine Schriften*, 2: 717-53.

1998- "Ibn Wahshīya", *EI¹*, 2: 427.

1999- Ibn Wahshīyah, *Kitāb shawq al-mustahām*, Arabic text with transl. by Joseph Hammer-Purgstall: Ahmad ibn Abubekr bin Wahshih, *Ancient alphabets and hieroglyphic characters explained, with an account of the Egyptian priests, their classes, initiation, and sacrifices*, London, 1806.

1988- Strohmaier, G., "Ibn Umayl", *EI*², 3: 961-2.

Ibn Wāfid

1989- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 485; Supplementband, 1: 887.

1990- Hopkins, J.F.P., "Ibn Wāfid", *EI*², 3: 962-3.

1991- Ibn Wāfid, *EI* "Ibn Wāfid's 'Tratado de los medicamentos simples'". *Versión catalana transcriptiva del texto árabe del "Tratado de los medicamentos simples"*, de Ibn Wāfid, autor médico toledano del siglo XI. Transcripción, estudio proemial y glosarios por Luis Faraudo de Saint-Germain. Barcelona, 1943.

Una catalana transcriptiva de Ibn Wāfid's treatise on simple drugs with an introduction and glossaries in French and Spanish.

ترجمه کاتالان از رساله ابن وافد درباره مفردات نامعده ای درباره ابن وافد و ترجمه .

1992- Millás Vallicrosa, J.M., "El libro de Agricultura de Ibn Wāfid y su influencia en la agricultura del Renacimiento", *Boletín de la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales*, 1943, 8: 281-332; reprinted in the same author's *Estudios de historia de la agricultura árabe*, Barcelona, 1949: 177-95.

Book of Ibn Wāfid's *Agriculture* and his influence on the development of agriculture in the Iberian Peninsula in the Renaissance. Translated with the help of María Milán Vallicrosa. *Estudios de historia de la agricultura árabe*, Barcelona, 1949: 177-95.

Beyrouth, 1936-8, 415 pp.

- 1978- Ibn Ṭufayl, *Ḥayy ibn Yaqzān*, English trans. by P. Bronnle, London, 1904; revised by A.S. Fulton, 1929.
- 1979- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 113-4.
- 1980- Nabhani, K., "Ibn Tofaīl, philosophe maghrébin", *Confluent*, 1964, 39: 254-68.
- 1981- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 354-5.
- 1982- Siddiqi, B.H., "Ibn Ṭufail", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 526-40.
- 1983- Siddiqi, Z.A., *Philosophy of ibn Ṭufail*, Aligarh, 1965, 195 pp.
- 1984- Théry, P.G., "Conversation à Marrakech", *L'Islam et l'occident*, 1947: 73-91.

◄

Ibn Umayl

- 1985- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 241-2; Supplementband, 1: 429-30.
- 1986- Ruska, J., "Senior Zadith = Ibn Umail", *OLZ*, 1928, 31: 665-6.
- 1987- Stapleton, H.E. and Hidayat Husain, M., "Three Arabic treatises on alchemy by Muḥammad ibn Umail (10th century A.D.). Edition of the texts by M. Tūrab ^cAlī. Excursus (with relevant appendices) on the date, writings, and place in alchemical history of Ibn Umail with edition of the Latin rendering of the 'Mā'al-waraqī' ", *MASB*, 1933, 12: 1-213.

- 1967- Bielawski, J., "Ibn Tufajl-arabski literat i poeta (Ibn Toufayl-poète et écrivain arabe)", *Przegląd orientalistyczny*, 1961, 40: 451-75.
- 1968- Bielawski, J., "Ibn Tufajl i jego powieść filozoficzna Hajj ibn Jakzān (Ibn Tufail et son roman philosophique Hayy ibn Yaqzan)", *Przegląd orientalistyczny*, 1956, 18: 141-50.
- 1969- Boer, T.J. de, "Ibn Tufail", *Encyclopaedia of religion and ethics*, 7: 72-4.
- 1970- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 460; Supplementband, 1: 831-2.
- 1971- Carra de Vaux, "Ibn Tufail", *EI¹*, 2: 424-5.
- 1972- Carra de Vaux, B., "Ibn Tufayl", *EI²*, 3: 957.
- 1973- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 327-33.
- 1974- Corbin, H., "Ibn Tufayl", *Encyclopedia of philosophy*, 4: 109-10.
- 1975- Gauthier, L., *Ibn Tufayl - Sa vie, ses oeuvres*, Paris, 1909, 130 pp.
- 1976- Ibn Tufayl, *Al-Hayy wa-l-akmal*. Nueva traducción española por Angel González Palencia, Madrid, 1934, 201 pp.
- 1977- Ibn Tufayl, *Hayy ibn Yaqdhan, roman philosophique d'Ibn Tufayl*. Texte arabe, avec les variantes des manuscrits et de plusieurs éditions, et traduction française par Léon Gauthier, Algiers, 1900; 2e édition, revue, augmentée et complètement remaniée,

talistyczny, 1956, 20: 15-20.

- 1961- Zajaczkowski, A., "Czterowiersze Awicenny (Z dziejów literatury iránskiej w Azji Środkowej)", *Przegląd Orientalistyczny*, 1952, 4: 34-55.
- 1962- Zajaczkowski, A., "Śladami Awicenny w Iranie", *Przegląd Orientalistyczny*, 1954: 323-44.
- 1963- "Zhizneopisanie Abu-Ali Husein ibn Abdallaha ibn Sini. Raskazannoie im samim i zapisannoie iego uchenikom Abu Ubeidom al-Dzuzdzani", *Literaturnyi tadszikistan*, 1953, 5: 131-45.

"The auto-biography of Ibn Sīnā which he dictated to his student Abū Ubayd al-Juzjānī".

شرح زندگی ابوعلی حسین بن عبدالله بن سینا که توسط خود او گفته شده و به وسیله شاگردش ابو عبید جزجانی
نوشته شده است.

Ibn Sīrīn

- 1964- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 66; Supplementband, 1: 102.
- 1965- Fahd, T., "Ibn Sīrīn", *EL*², 3: 947-8.
- 1966- "Ibn Sīrīn", *EL*^L, 2: 420-1.

Ibn Tufayl

- 1952- Ulug-Zade, "Abu Ali ibn-Sina. (K 1000-letiu so dnya rozhdeniya Avitsenni)", *inaniya*, 1952, (5): 162-7.
- 1953- Vajda, G., "Récents études avicenniennes", *JA*, 1952, 240: 219-30.
- 1954- Velde, A.J. van de, "Redevoering uit gesproken fer gelegenheid van Avicenna's 1000e verjaring", *Koninklijke Vlaamse Acad. voor wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België*, 1952, 14: 3-6.

1954-1955, *Madaniyeh*, Beirut, 1954, 1: 111-112.

بحث كلي وعاميه دربارهٔ سيح الرئيس .

- 1955- Weisweiler, M., "Avicenna and die iranischen Fürstenbibliotheken seiner Zeit", *Archiv für Islamwissenschaft*, 1956: 47-63.
- 1955- Wickens, G.M., "Some aspects of Avicenna's work", *Archiv für Islamwissenschaft*, 1952: 49-65.
- 1957- Winters, Harold, *Avicenna: A Study of the Philosophy of al-Hakim*, Bangalore, 1957, 19 pp.
- 1957- Yezhovskiy, A.V., "Abu Ali ibn Sina i ego vremya (K 1000-letiyu so dnya razhdeniya po khidzhremusu 'manskoj lunnoi era')", *Uchenye Zapiski*, 1952 (91): 87-100.
- 1957- Yakubovskiy, A.V., "Vremya Avitsennoi (Le temps d'Avicenne)", *Uchenye Zapiski*, 1938, 1: 93-106.
- 1960- Zaitchikovskiy, A., "ASĀ-ī Ibn Sīnā dar Lehistān", *Rozaft-e Irān* 30:

- 1943- Süheyl Ünver, A., "Un éloge dans lequel Ibni Sina est pris comme mesure" (In Turkish and French), *Türk tib tarihi arkivi*, 1937, 2(6): 58-60.
- 1944- Süheyl Ünver, A., "Légendes vivantes et perdues dans le folklore oriental concernant Ibni Sina (Avicenne)" (In Turkish with French summary), *Türk tib tarihi arkivi*, 1938, 2(8): 107-16.
- 1945- Süheyl Ünver, A., "Quelques données relatives aux dates de naissance et de mort du médecin philosophe turc Ibn Sina (Avicenne)", *Tedavi kliniği laboratuvarı*, 1936, 6: 65-7.
- 1946- Süheyl Ünver, A., "Le tombeau de Ibni Sina" (In Turkish and French), *Türk tib tarihi arkivi*, 1939, 4: 4(13): 35-7.
- 1947- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 86-90, 225; Nachtrage: 169.
- 1948- Tajuddin, S., *Millenarş of Abu Ali Sina (Avicenna)...*, Madras, 1955, 56 pp.
- 1949- Tayefeh-Mahmoudi, B., *Der persische Arzt und Philosoph Avicenna (Diss.)*, Düsseldorf, 1964.
- 1950- Ternovskii, V., *Ibn Sina (Avitsenna)*, Moscow, 1969, 190 pp.
- 1951- Uj Jilbert, "Tisyacheletie so dnia rözhdeniya Avitsenni", *V zashchite mira*, 1952(8): 95-9.

"The 1000th anniversary of the birth of Avicenna".

"هرارمیں سالروز تولد ابن سینا"

A lot of scholarly effort wasted on an artificially created question that can only have meaning in the light of a modern nationalism to which Ibn Sīnā himself was completely oblivious.

کوشش و پژوهش فراوانی که بیهوده صرف مسأله ای شده است که فقط از نظرگاه ناسیونالیسم جدید معنی دارد و بکلی از دیدگاه خود ابن سینا عبث و بی معنی است .

1937- Semenov, A.A., *Abu-Ali ibn Sina (Avitsenna)*, Stalinabad, 1945, izd. 2, 1953.

1938- Shah, M.H., "Avicenna: his life and works", *Hamdard med. digest*, 1958, 2(4): 1-6.

1939- Shmidt, A.E., "Rukopisi proizvedeniy Avitzennui v gosudarstvennoy Publichnoy Biblioteke UzSSR", *Trudui utorey sessii asotsialnii univ'ersiteta*, 1937: 31-3.

1940- Sobhan, S.A., "Abu Ali ibn Sina", *Islemia lit.*, 1953, 5(Apr.): 11-16.

1941- Soubiran, A., *Avicenne philosophe et médecin, sa vie et sa doctrine*, Paris, 1935.

1942- The long question "Tā'rif" was by the translation of parts of the text of Avicenna's *Canon* at 11-7 of the Canon and general conclusions of the *Tā'rif* text in Persian.

مقاله ای عمومی دربارهٔ سیح الرئیس مد اصمام برحمهٔ قسمت هائی از کتاب اول قانون و خلاصه ای کتابهای ۲ تا ۵ و سجد گیری دربارهٔ سیح الرئیس و آثار او .

1942- Schickel, G., "Der deutsche Beitrag zur Erforschung Avicennas", *Journal of the International Association of Avicenna Studies*, 1956: 93-103.

"Ibn Sīnā, great scientist of Central Asia".

"ابن سینا دانشمند بزرگ آسیای میانه".

- 1930- Rossi, E., "Il millenario di Avicenna a Teheran e Hamadan (21-30 aprile 1954)", *Oriente moderno*, 1954, 34: 214-24.
- 1931- Ruska, J., "Avicennas Verhältniss zur Alchemie", *Fortschritte der Med.*, 1934, 52: 836-37.

Note on the question of the authenticity of a Latin alchemical work ascribed to Ibn Sīnā and an examination of Ibn Sīnā's relation to alchemy

یادداشتی دربارهٔ مسألهٔ صحت رساله‌ای به لاتینی دربارهٔ کیمیا منسوب به ابن سینا و بررسی نظریهٔ ابن سینا دربارهٔ کیمیا.

- 1932- Safa, Z., "Commémoration du millénaire d'Avicenne en Iran", *Indo-Iranica*, 1952-3, 6(3): 39-43.
- 1933- Sanai, M., "Before our time: Avicenna", *Lancet*, 1954, 267: 329-30.
- 1934- Sarton, G., "Avicenna, physician, scientist and philosopher", *Bull. of the New York Acad. of med.*, 1955, 31: 307-17.

General appraisal of the position of Ibn Sīnā in the history of science and philosophy.

بررسی کلی دربارهٔ مقام ابن سینا در تاریخ علوم و فلسفه.

- 1935- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.* 1: 709-13.
- 1936- Sayili, A., "Was Ibni Sina an Iranian or Turk? ", *Isis*, 1939, 31: 9-24.

1923- Pickering, C.J., "The Persian poetry of Avicenna", *National Review*, 1890 (Jan.).

1924- Pines, S., "Ibn Sina et l'auteur de la 'Risalat al-fusus fil-hikma'; quelques données du problème", *REI*, 1951, 121-4.

The *Risalat al-fusus* is generally ascribed to al-Fārābī or under the name of al-Fārābī or al-Fārābī.

مؤلف معتقد است که رساله فصوص الحکم یا الفصوص فی الحکمة منسوب به فارابی تحت عنوان رساله الفردوس به ابن سینا نسبت داده شده است .

1925- Pope, A.U., "Avicenna and his cultural background", *Bull. of the American Academy of Religion*, 1955, 31: 318-33.

This study is a study of the cultural factors involved in the development of the *Risalat al-fusus* of Ibn Sīnā in the Persian language.

سامل نکات توجیهی است درباره عوامل فرهنگی که در رسیدن و سرایت ابن سینا مؤثر بوده است و سایر پیرامون رابطه ابن سینا با فرهنگ ایرانی زمان خود مطالب سودمندی دارد.

1926- Pines, S., "Ibn Sīnā", in *Encyclopedia of Islam*, 1: 480-481.

1927- Pines, S., "Avicenna-Feyer in Bagdad", *National Review*, 1927, 1: 109.

1928- Pines, S., "Avicenna als Vorläufer Omar Chajjams", *Journal of the American Oriental Society*, 1935: 149-56.

1929- Pines, S., "The *Risalat al-fusus* of Ibn Sīnā", *Journal of the American Oriental Society*, 1935: 108-111.

(In Russian), *Sovetskaya med.*, 1959, 23(8): 141-4.

- 1914- Nizamuddin, M., "A sketch of Avicenna as a scientist", *Indian J. of the hist. of med.*, 1957, 2: 21-6.
- 1915- Papazian, A.D., "Ob odnoy rukopisi Knigi Spaseniya. Abu-Ali Ibn-Sina", *Doklady Akad. nauk Arm. SSR*, 1956, 23(5): 229-34.
- 1916- Pariente, M., *Avicenne (980-1037) (These)*, Paris, 1926.
- 1917- Pavlovski, E.N., "Ibn-Sina- Znamenitni uchoni srednevekovaya (K 1000 letnemu yubleyu)", *Narody vostoka*, 1952(33): 16-20.

"Ibn Sīnā - great scientist of the Middle Ages".

"ابن سینا دانشمند بزرگ فروع وسطی".

- 1918- Petráček, K. and Kubičková, V., *Abú Ali ibn Sina. Avicenna. Z díla* ("Abu Ali ibn Sina. Avicenna. Selections from His Work". In Czech), Praha, 1954.
- 1920- Petroff, B.D., "El retrato de Avicena, modelado según su cráneo, extraído de su tumba", *Archivos iberoamericanos de hist. de la med.*, 1957, 9: 441.
- 1921- Petrov, B., "A great humanitarian", *Indo-Iranica*, 1952-3, 6(3): 44-5.
- 1922- Pickenhain, L., "Avicenna zu seinem tausendsten Geburtstag", *Urania*, 1951, 8: 281.

- 1902- *Materiali Nauchnoy sessi Akademi Nauk USSR, povyashennoy 1000-letnemu yubleyu Ibn-Sini*, Tashkent, 1953, 79 pp.
- 1903- Matousek, M.M., "Avicenna e jeho doba (Avicenna and his times)" (in Czech), *Casopis Lekaru Ceskych*, 1952, 41: 1193-9.
- 1904- Mesnard, P., "Le millénaire d'Avicenne et ses répercussions sur l'histoire de la philosophie, *Annales de l'Inst. des études orientales*, 1953, 11: 40-59.
- 1905- Mitra, P.N., "On some episodes of Avicenna's life", *Indo-Iranica*, 1956, 9(3): 47-52.
- 1906- Mostafavi, J., "Avicenna; the 'Prince of Physicians' introduced", *Art et méd. Iranica*, 1956-7, 1: 104-20; also *Hamdard med. Jigier*, 1962, 6(3-4): 9-20.
- 1907- Moussa, M.Y., "Avicenne et l'Azhar", *Revue du Sinaï*, 1951, 27: 140-65.
- 1908- Nallino, C.A., "Avicenna", *Enciclopedia italiana*, 5: 638-9; also in the same author's *Avicenna il scrittore antico e moderno*, vol. 5.
- 1909- Nasr, S.H., *An introduction to Islamic cosmological doctrines*, Cambridge (U.S.A.), 1964: 177-274.
- 1910- Nasr, S.H., *Islamic studies*: 37-8, 43-51, 113-4, 122-3, 127-9.
- 1911- Nasr, S.H., *Islamic philosophy in Islam*: 29-49, 62-112.
- 1912- Nasr, S.H., *Islamic Mysticism*: 9-52.
- 1913- Nikobardze, I.I., "Ibn Sina in ancient Georgian medicine"

- 1893- Kraus, P., "Eine arabische Biographie Avicennas", *Klinische Wochenschrift*, 1932, 11: 1880-4; also *Medizinhistorisches J.*, 1966, 1: 261-74.

Analysis and translation of Abū^c Ubayd al-Juzjānī's biography of Ibn Sīnā.

تحليل وترجمه سرح حال شيخ الرئيس اربوعبيد جورجاني .

- 1894- Lazard, G., "Publications iraniennes à l'occasion du millénaire d'Avicenne", *SEI*, 1954, 22: 151-66.
- 1895- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arab.*, 1: 466-77; 2: 498-500.
- 1896- Levy, R., "Avicenna - his life and times", *Med. Hist.*, 1957, 1: 249-61.
- 1897- Ley, H., *Avicenna*, Berlin, 1953.
- 1898- Madkour, I., "Le millénaire d'Avicenne à Téhéran et à Paris", *Mardis de Dar el-Salam*, 1954; 85-93.
- 1899- Makovelski, A., "Veliki tadzikski filosof Abu-Ali ibn-Sina", *Trudy Azerbaidzhanskogo gosudarstvennogo universiteta, filol. fakul't., s. r. philosophy*, 1945, 2: 103-14.

"The great Tajik philosopher Ibn Sīnā".

"فيلسوف بزرگ تاجیک ابوعلی بن سینا".

- 1900- Margoliouth, D.S., "Avicenna", *Lectures delivered at the Persia Society*, 1913-4: 43-56.
- 1901- Marmura, M.A., "Avicenna", *Encyclopedia of philosophy*, 1: 226-9.

"The great scientist and thinker Abu Ali ibn Sina".

"دانسمند و مفکر بزرگ ابوعلی ابن سینا".

- 1884- Keil, G., "Bruchstück einer bisher unbekanntem Avicenna-Handschrift des 13. Jahrhunderts", *Zeitschrift für Arabistik*, 1966, 50: 82-92.
- 1885- Khachab, Y. El-, "Avicenne et les manuscrits d'Iran", *Revue de l'Iran*, 1951, 27(141): 172-83.
- 1886- Khan, M.A.R., "Ibn Sina", *Journal of Islamic Studies*, 1949, 1(Nov.): 41-2.
- 1887- Khan, M.A.R., "Shaikh-al-Ra'īs Ibn Sīnā", *Journal of Islamic Studies*, 1950, 24: 108-110.
- 1888- Khan-Blosh, G.M., "Abu Ali Al-Husain Ibn Abdullah Ibn Sina", *Journal of Islamic Studies*, 1955, 5: 87-95.
- 1889- Khan-Blosh, G.M., "Abu Ali Al-Husain Ibn Abdullah Ibn Sina, the physician", *Journal of Islamic Studies*, 1953, 1: 1-13.
- 1890- Khramov, V., *Avicenna*, Vnatislaviae, 1845, 27 pp.
- 1891- Khramov, V., *Avicenna, ucheniy, filosof, iislitel*, Moscow, 1972-1974.

"دانسمند و مفکر بزرگ ابوعلی ابن سینا".

"دانسمند ، فیلسوف و مفکر بزرگ ابوعلی ابن سینا".

- 1892- Khramov, V.A., "Allocution prononcée à l'occasion du millénaire de la naissance d'Avicenne", *Spécialisation*, 1952, 7(3): 51-64.

- 1876- Ibn Sīnā, *Le livre des directives et remarques (Kitāb al-iṣṣārāt wal-tanbīhāt)*, traduction avec introduction et notes par A. M. Goichon, Beyrouth-Paris, 1951.
- 1877- Ibn Sīnā, *Le livre des théorèmes et des avertissements*, publiée par J. Forget, Leiden, 1892.
- 1878- Ibn Sīnā, *Poème de la médecine. (Urgūza fi't-tibb)*. Texte arabe, traduction française, traduction latine du XIIIe siècle, avec introduction, notes et index par H. Jahier et A. Nouredine, Paris, 1956, 220 pp.
- 1879- Ishaque, M., "Avicenna Millenary commemorative stamps explained", *Indo-Iranica*, 1952-3, 6(3): 59-60.
- 1880- Izmailov, T.A., *Avitsenna (K 1000-letiya so dnya roshgeniya)*, Red. A. Yu. Yakubovskiy, Leningrad, 1952, 17 pp.
- 1881- Jahier, H. and Nouredine, A., *Anthologie de textes poétiques attribués à Avicenne. Première Partie: Textes unanimes attribués à Avicenne: Poèmes d'inscription médicales: 1. Préface de l'urjuza fit' tibb. 2. Hygiène du convalescent. 3. Hygiène des vieillards. Deuxième Partie: Textes Apocryphes: Poèmes d'inscription médicale: 1. Aphorismes. 2. Consultation écrite*, Algiers, 1960.
- 1882- Javadpour, N., "Avicenna (980-1037)" *Investigative urology*, 1968, 6: 334-5.
- 1883- Kari-Niyazov, T.N., "Velikiy uchoniyy i nislitel (Abu Ali Ibn Sina)", *Trudy Inst. vostokovedeniia akad. nauk Uzbekskoi SSR*, 1953, 1: 30-7.

- 1870- Gūnaltay, S. and Sūheyl Ünver, A., "Le neuvieme centenaire d'Ibn Sīnā", *Isis*, 1938, 28: 94.
- 1871- Hekmat, A.A., "Les oeuvres persanes d'Avicenne", *Ligue des États iraks, Millénaire d'Avicenna, Congres de Baghdad*, 1952: 84-97.
- 1872- Hirschberg, J. and Lippert, J., *Die Augenheilkunde des Ibn Sīnā*, Leipzig, 1902.
- Translation of the third chapter of the third Book of the *Shifā'* dealing with ophthalmology from the printed Arabic text and with the correction of the Latin translation of Gerard of Cremona, with short introduction on Ibn Sīnā and Muslim ophthalmology.
- ترجمه قسمت سوم از فن سوم کتاب شفا، یوعلی درباره کحالی ارمتی حاب سده عربی تا کمک برحمده لائینی ژرارد دوکرمونا بامقدمه ای محصر درباره اس سینا وکحالی در اسلام .
- 1873- Hussaini, M. el-, "Avicenna, filosofo umanista", *Leopoldo*, 1953, 1(1): 41-6.
- 1874- Ibn Sīnā, *Al-ḥakīm, kniga ananiya*. Per i predisl. A.M. Baraktdinova; spetsred. M.N. Osmanov, Stalinabad, 1957, 286 pp.
- کتاب حکیم ابن سینا، کتاب انانی، ترجمه و تصحیح از A.M. Baraktdinova و M.N. Osmanov، استالیناباد، 1957، 286 صفحه.
- ترجمه روسی داسنامه علانی اس سینا .
- 1875- Ibn Sīnā, *Al-ḥakīm, kniga ananiya*, traduit par A.M. Goichon, Paris, 1957.
- کتاب حکیم ابن سینا، کتاب انانی، ترجمه و تصحیح از A.M. Goichon، پاریس، 1957.

- miste*, 1951, 59: 333-45.
- 1862- Gardet, L., "L'humanisme gréco-arabe: Avicenne", *Ét. de l'hist.*, 1954-5, 2: 812-34.
- 1863- Gardet, M., "Modern interest in Avicenna", *Islamic Stud.*, 1953, 3(Mar.): 15-24.
- 1864- Gibb, H.A.R., "The millenary of Ibn Sīnā", *BSOAS*, 1952, 14: 496-500.
- 1865- Goichon, A. M., "Ibn Sīnā", *ET²*, 3: 941-7.
- 1866- Goichon, A.M., *Introduction à Avicenne, son œuvre de médecin*, Paris, 1933; reprinted with an edition of the Arabic text, Cairo, 1963.

The translation and commentary upon Ibn Sīnā's *Kitāb al-ḥifẓ* with an introduction including a partial list of Ibn Sīnā's work and preface by Asin Palacios showing the importance of this and similar types of writing in Islam.

برحمد وشرح کتاب الحدود اس سینا یا مقدمه ای شامل سرفهرست برخی از آثار شیخ و مقدمه، دیگری از آسین پالاسیوس درباره اهمیت آن اثر و کتب مسانہ اسلامی .

- 1867- Goichon, A.M., "Le millénaire d'Avicenne à Téhéran", *Annales des hôpitaux*, 1954, 30, 11, 77-81: 4444-5.
- 1868- Goichon, A.M., "La personnalité d'Avicenne", *Ét. de l'hist.*, 1951, 1(5): 43-6.
- 1869- Goichon, A.M., "La personnalité d'Avicenne", *IBLA*, 1952, 15: 265-82.

Eastern affairs, 1952, 3: 265-71.

Discusses some of the salient features of the thought and works of Ibn Sīnā and his attitude toward theological and religious questions.

بحثی دربارهٔ برخی از جوانب برجستهٔ تفکر ابن سینا و نظر او دربارهٔ مسائل دینی و کلامی .

1855- Faktorovich, P.M., *Veliki bakhorski uchioni Ibn-Sina (Avicenna)*, Samarkand, 1941, 82 pp.

"Ibn Sīnā, the great orientalist from Bukhārā".

"ابن سینا دانشمند بزرگ بخارا".

1856- Fida Ali Khan, "Persecution of Avicenna by Sulṭān-i-Mahmūd, a myth", *Journal of the Asiatic Society*, 7., 1930, 2: 1227-40.

1857- Fisher, G.O., "Abu Ali El-Hosein Ibn Abdallah Ibn Sina, commonly called Avicenna, 980-1037", *Journal of the Asiatic Society*, 1883, 7: 13-9, 95-106.

1858- Gattrell, F., "Avicenna's millenarism", *Journal of the Asiatic Society*, 1950, 1: 21-22.

1859- Gattrell, F., "Nel millenario di Avicenna", *Archivum Islamicum*, 1950, 30: 149-60.

1860- Gattrell, G., "Avicenna (Biografie e bibliografie da scienza e filosofia)", *Archivum Islamicum*, 1923, 4: 258-70.

1861- Gattrell, G., "Avicenna and Islamic science", *Journal of the Asiatic Society*, 1926, 31: 300-1.

1862- Gattrell, G., "Le millenarisme de l'Élénaire d'Avicenne", *Archivum Islamicum*, 1950, 30: 149-60.

of Australia, 1928, 2: 751-5.

- 1847- Dubruy, *Avicenne et son temps*, Paris, 1879.
- 1848- Ducastei, G., "Un médecin philosophe: Avicenne", *Vie méd.*, 1929, 10: 911-2.
- 1849- Duliere, W.L., "Avicenne, l'homme et sa signification dans la médecine européenne", *Flambeau*, 1951, 34: 484-505.

A general study of the influence of Ibn Sīnā, especially in the West, with the mention of some of the manuscripts of his works and modern studies devoted to him in the West.

تحقیقی کلی دربارهٔ نفوذ ابن سینا مخصوصاً در عرب و ذکر برخی از نسخ آثار او و چند تحقیق جدید که در عرب دربارهٔ او انجام یافته است

- 1850- Eddé, J., *Avicenne et la médecine arab*, Paris, 1889.
- 1851- Ehwānī, A.F. al-, "Aperçu sur la biographie d'Avicenne, par Y.A. al-Kāsī", *Memorial Avicenne*, 1950, 3.
- 1852- Elgood, C., *A medical history of Persia: Numerous references*, especially pp. 204-9, 327-30, 334-6.
- 1853- Emrich, D.B.M., "The Avicenna legend", *MW*, 1942, 32: 298-323.

A useful translation of Arabic stories about Ibn Sīnā depicting him as a necromancer and magician.

ترجمهٔ مفیدی از داستانهای عربی دربارهٔ ابن سینا بعنوان ساحر و عالم علوم غریبه .

- 1854- Fackenheim, E.L.; "Ibn Sina: the man and his work", *Middle*

1837- Carra de Vaux, B., "Avicenna, Avicennism", *Encyclopaedia of religion and ethics*, 2: 272-6.

1838- Carra de Vaux, B., *Avicenne*, Paris, 1900.

A classical work, mostly on the philosophical aspect of Ibn Sīnā, still valuable from the point of view of the purely philosophical appreciation of his ideas as they became known in the West.

اثری که اکنون کلاسیک شده است دربارهٔ ابن سینا و مخصوصاً جنبهٔ فلسفی او. این کتاب هنوز ارزشمندی از دید فلسفی آن جنبه از افکار ابن سینا که در غرب اشاعه یافت حائز ارزش است.

1839- Chatard, J.A., "Avicenna and Arabian medicine", *Johns Hopkins Bulletin*, 1908, 19: 157-60.

1840- Chaudvin, J., "Avicenne", *Mémoires*, 1904, 4: 77-90.

1841- Clements, R.D., "Avicenna, the prince of physicians", *Minnesota Studies*, 1965, 48: 1567-8; 1966, 49: 187-92.

1842- Corbin, H., "Avicenne (Ibn Sīnā)", *Encyclopaedia universalis*, 2: 950-5.

1843- Corbin, H., *Islam et philosophie islamique*: 235-45.

1844- Courtès, M., "Avicenna, the Prince of the Learned", *Iranica*, 1952-53, 6(3): 46-53.

1845- Csicsvari, L., "Avicenna (Ibn Sina) a középkor nagy haladó tudósa", *Magyar Tudomány*, 1962, 6: 118-53.

1846- Dawson, J.B., "Avicenna, the prince of physicians", *Med. J.*

- 1830- Boer, T.J. de, "Ibn Sīnā", *El⁷*, 2: 419-20.
- 1831- Borisov, A.Y., "Avitsenna kak vrach i filosof (Avicenne, médecin et philosophe)", *Bull. de l'Acad des sci. de St. Pétersbourg, Classe des sci. sociales*, 1938(1-2): 51-74.
- 1832- Boucetta, O., "Ibn Sina (Avicenne). Sa vie, son oeuvre médicale", *Maroc med.*, 1957, 36: 185-90.
- 1833- Breyolo, I.S., *Velikiy tajikskiy uchonyy Ibn Sina*, Leningrad, 1952, 34 pp.

"Ibn Sīnā, great scientist of Tajikistan".

"ابن سینا داسمید بزرگ تاجیکستان".

- 1834- Brockelmann, C., *Leah. der arabischen Lit.*, 1: 452-8; Supplementband, 1: 812-28.
- 1835- "Bu Ali Sina - A giant genius", *Harvard med. digest*, 1964, 8(1-4): 46-7.
- 1836- Burney, S.H., "A critical survey of the anecdotes relating to Ibn Sina in the Chahar Maqalah", *Indo-Iranica*, 1956, 9(2): 32-44.

Discusses the stories in the *Chahār Maqālah* about Ibn Sīnā, claiming that they are not authentic and that this work should not be taken as a serious source of history.

حمی در داستانهای چهارمقاله درباره ابن سینا و ادعای این امر که این داستانها موثق نیست و نباید به چهارمقاله به عنوان یک منبع تاریخی بگردد.

- 1823- Bahoutdinov, A.M., "Veliky muislitel' srednevekov'ya (K 1000-letiyu so dnva rozhdeniya Avitsennui)", *Zhurnal Akad. Nauk SSSR*, 1952 (6): 51-61.
- 1824- Bahoutdinov, A.M., "Vidayushiysya pamyatnik filosofskoy misli tadziksogo naroda (proizvedenii Ibn-Sina Daneshnane)", *Yaponiya*, 1948, (3): 358-66.
- 1825- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1826- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1827- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1828- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1829- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1830- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1831- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1832- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1833- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1834- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1835- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1836- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1837- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1838- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1839- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1840- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1841- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1842- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1843- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1844- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1845- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1846- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1847- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1848- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1849- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.
- 1850- Barani, S.H., "Ibn Sina and Alberuni, a study in similarities and contrasts", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1956: 3-14.

- d'Avicenne", *Revue thomiste*, 1951, 51: 415-40.
- 1812- Anawati, M.M., "Les travaux du millenaire", *Revue du Caire*, 1951, 27(141): 184-96.
- 1813- Arberry, A.J., "The achievement of Avicenna", *J. of the Ind. Soc.*, 1950, 1: 119-24.
- 1814- Arberry, A.J., "Avicenna: his life and times", *Avicenna: scientist and philosopher*, 1952: 9-28.
- 1815- Arberry, A.J., "Avicenna: his life and times", *Hamdard med. digest*, 1957, 1(6): 1-5: 1(7): 67-72.
- 1816- Asmous, V., "Abou Ali Ibn Sina (Avicenne)", *Europe*, 1952, 30(81): 115-27.
- 1817- Asmus, V., "Abu Ali ibn-Sina", *Novi Mir*, 1952, 6: 188-95.
- 1818- "Avicenna" (editorial), *J. of the Amer. med. assoc.*, 1961, 177: 704-5.
- 1819- "Avicenna", *Hamdard med. digest*, 1960, 4(3): 14-15 (Reprinted from *Source book of medical history*).
- 1820- "Avicenna millenary celebrations in Iran", *Indo-Iranian*, 1954, 7(1): 44-6.
- 1821- "Avicenne", *Dictionnaire de théologie catholique*, Paris, 1930-50, 1(Tables générales): 339.
- 1822- Badruddin Alavi, M., "Some aspects of the literary and political activities of Avicenna", *Avicenna commemoration vol.*, 1956: 65-72.

- 1806- Anawati, G.C., "Études avicenniennes", *Revue thomiste*, 1961, 61: 109-35.
- 1807- Anawati, G.C., "Le manuscrit Nour Osmaniyye 4894. (Avicenniana)", *MIDEO*, 1956, 3: 381-386.
- Description of a manuscript containing 130 *risālah* by Ibn Sīnā.
- توصیف یک نسخه خطی که دارای ۱۳۰ رساله از ابن سینا است .
- 1808- Anawati, G.C., "En marge d'un millénaire, Avicenne à Bagdad", *MIDEO à l'Institut-Ibn-Sīnā*, 1952: 225-43.
- A description of the millennial celebrations of Ibn Sīnā in Bagdad and analysis of some of the papers presented.
- توصیف جشن هزاره ابن سینا در بغداد و تشریح برخی ارسحرانیهای که ایراد شد .
- 1809- Anawati, G.C., "Le millénaire d'Avicenne et le Congrès de Bagdad", *Revue de l'Institut thomiste*, 1952 (3): 24-41.
- A description of the thousandth millennium celebrations of Ibn Sīnā and some of the papers presented elsewhere in that occasion.
- توصیف جشن هزاره ابن سینا در بغداد و فعالیت های دیگر علمی که در آن زمان در جاهای دیگر در ساره ابن سینا انجام یافت .
- 1810- Anawati, G.C., "L'oeuvre scientifique du Congrès d'Avicenne de Téhéran (21-30 avril 1954)", *MIDEO*, 1955, 2: 351-6.
- 1811- Anawati, M.M., "La tradition manuscrite orientale de l'oeuvre

voted to his philosophical aspect, of which the Persian background is more emphasized than in other general Western works, than on his strictly speaking scientific thought.

بررسی کلی دربارهٔ حیات و آثار و افکار ابن سینا و نفوذ او در متفکران بعدی در شرق و غرب . مؤلف بیشتر به افکار فلسفی او پرداخته و به زمینهٔ ایرانی او توجه خاص کرده لکن کمتر از افکار صرفاً علمی او سخن به میان آمده است .

- 1801- "Ali Ibn Sina (Avitsenna): (980-1037)", *Materiali i istorii progressivnoy obshchestvenno-filosofskoy mysli v SSSR*, 113-95.
- 1802- Ali, Z., "Avicenna, der Fürst der Aerzte" (980-1037)", *Zeitschrift für Geschichte der Medizin*, 1938, 85: 453-4.
- 1803- Ali, Z., "Neuvième centenaire d'Avicenne Prince des Médecins", *Bull. de la Soc. Française d'Hist. de la Méd.*, 1938, 32: 215-21.
- 1804- Anawati, G.C., "Chronique avicennienne 1951-1960", *Revue de la Méd.*, 1960, 60: 614-34.
- 1805- Anawati, G.C., *Katal al-kutub al-farabiyya al-sharifiyya*, Cairo, 1950; 20 pp. in French, 435 pp. in Arabic.

One of the best bibliographical studies on Ibn Sina containing valuable information on both printed editions of his works as well as manuscript material. Some secondary sources are also mentioned.

یکی از بهترین فهرست‌ها از مصنف ابن سینا که شامل اطلاعات سودمندی دربارهٔ آثار چاپی و نسخ خطی نسخ و سر ذکر برخی آثار مربوط به او است .

- 1796- Sarton, G., *Intros. to the hist. of sci.*, 3: 1524-6.
- 1797- Wiedemann, E., "Ibn al-Schätir, ein arabischer Astronom aus dem 14. Jahrhundert" (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 79), *MNH*, 1928, 60: 317-26; also in the same author's *Aufsätze zur mittelalterlichen Wissenschaftsgeschichte*, 1970, 2: 729-38.

قارن مع النصوص من ابن الشاطر، وخاصة من *Kitāb al-Jawā'id*،
والملاحظات من تاريخه في التوقيتات، وكذلك ملاحظات *Ḥajjī Khā-*
ṭabī في *Kitāb al-Ḥayāt wa-Ḥayāt al-Ḥayāt* (177).
درباره، حیات و آثار ابن الساطر مخصوصاً "ریح الحدید با رحمة" مقدمه آل و کفزار حاجی طیفه و بنی الدین
درباره، ابن الساطر و ریح او .

Ibn Sīnā

- 1798- Margoli, F.S., "Avicenna and the Persian language", *Mémoires de l'Institut de France*, 1967, 41-52.
- 1799- Margoli, F.S., "Ibn Sīnā and why he and most Per-
sians did not write mainly in Arabic."
توضیح محصری از آثار فارسی ابن سینا و بحث در باب اینکه چرا اکثر فلاسفه ایران در زبان عربی می نوشتند.

1800- Margoli, F.S., "Fire-light in Avicenna. An annotated trans-
lation of the 'atōbi-grammatical' fragment". *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1958, 1: 13-

1801- Margoli, F.S., *The Philosophy of Ibn Sīnā*, London, 1958.

1802- Margoli, F.S., "The 'atōbi-grammatical' fragment of Ibn Sīnā's
philosophy". *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1958, 1: 13-

mentband, 1: 417.

1789- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 113-7.

1790- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 608-9.

Ibn Shahriyār, Buzurg

1791- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Litteratur*, Supplementband, 1: 409-10.

1792- Buzurg ibn Shahriyār al-Nākhudāh al-Rāmhurmuzī, *Kitāb 'ajā'ib al-hind (Livre des merveilles de l'Inde)*, éd. by P.A. van der Lith, transl. by L. Marcel Devic, Leiden, 1883-6; reprinted, Tehran, 1966.

The Arabic text of the *'Ajā'ib al-hind* based on the Aya Sofia ms. 3306 and the manuscript of M. Schefer⁴ with transl., preface and glossary.

من عربی عجائب الهند مبتنی بر نسخہ ۳۳۰۶ ایاصوفیہ و نسخہ شفر با ترجمہ و مقدمہ و فہرست .

1793- Fück, J.W., "Buzurg b. Shahriyār", *EI*², 1: 1358.

1794- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 674.

Ibn al-Shāṭir

795- Brockelmann, C., *Geschichte der arabischen Lit.*, 2: 126-7; Supplementband, 2: 157.

plementband, 1: 585-6.

- 1779- Ibn Ṣā^cid al-Andalusī, *Kitāb al-ta^crīf bi ṭabaqāt al-umam*, transl. with introd., notes and index by R. Blachère: *Livre des catégories des nations*, Paris, 1935. .
- 1780- Khan, M.A.R., "Proposal for a new edition of Qādī Ṣā^cid al-Andalusī: *Ṭabaqāt al-umam*", *IQ*, 1968, 12: 125-39.
- 1781- Plessner, M., "Der Astronom und Historiker ibn Ṣā^cid al-Andalusī und seine Geschichte der Wissenschaften", *RSO*, 1956, 31: 235-57.
- 1782- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 776-7.

Ibn al-Samh

- 1783- Brockelmann, C., *Jahrb. der mathematischen Wiss.*, 1: 472; Supplementband, 1: 861.
- 1784- Pingree, D., "Ibn al-Samh", *SI^c*, 3: 928-9.
- 1785- Stern, S.M., "Ibn al-Samh", *ISAO*, 1956: 31-44.
- 1786- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 715.
- 1787- Suter, H., *Die Math. und Astronomie im Araber*: 85; Nachträge: 165.

Ibn Sarābiyūn

- 1788- Brockelmann, C., *Jahrb. der mathematischen Wiss.*, 1: 233; Supplementband, 1: 280.

- 1771- Suter, H. and Vernet, J., "Ibn al-Sā^cātī", *EI*², 3: 921.

Ibn Sab^cīn

- 1772- Amari, M., "Questions philosophiques adressées aux savants musulmans par l'Empereur Frédéric II", *JA*, 1853, 1: 240-74.

Includes a section on the life of Ibn Sab^cīn.

سامل بحنی درباره زندگی ابن سبعین است .

- 1773- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Litt.*, 1: 465-6; Supplementband, 1: 844.

- 1774- Faure, A., "Ibn Sab^cīn", *EI*¹, 3: 921-2.

- 1775- Mehren, A.F., *Den arabiske filosof Ibn Sab'īn's sendelse til Keiser Frederick II eller de Sicilianische Spørgsmaal*, Kopenhagen, 1879.

- 1776- Mehren, A.F., "Correspondence d'Ibn Sab^cīn avec Frédéric II publiée d'après le manuscrit de la Bodléienne contenant l'analyse générale de cette correspondance et la traduction du quatrième traité", *JA*, 1879, 14: 341-454; also separately, Paris, 1880, 116 pp.

- 1777- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 598.

Ibn Sā^cid al-Andalusī

- 1778- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Litt.*, 1: 343-4; Sup

rāge: 174.

- 1760- Vernet, J., "Averroes, Medico", *Biblioteca de las ciencias*, 1950,
19: 194-9.
- 1761- Viré, F., "Averroes juriste", *Revue tunisienne de droit*, 1955,
3: 28-37.

Ibn Rustah

- 1762- Arendonk, C. van, "Ibn Rosta", *ibid.*, 2: 410.
- 1763- Streckmann, C., *Annuaire de l'Institut des études arabes*, 1: 227; Supple-
mentaire, 1: 406.
- 1764- Mardani Ahmad, S., "Ibn Rosta", *ibid.*, 3: 920-1.
- 1765- Lantier, G., *Revue de l'Institut des études arabes*, 1: 635.

Ibn al-Sāfī

- 1766- Streckmann, C., *Annuaire de l'Institut des études arabes*, 1: 473; Supple-
mentaire, 1: 406.
- 1767- Lantier, G., *Revue de l'Institut des études arabes*, 2: 159.
- 1768- Lantier, G., *Revue de l'Institut des études arabes*, 2: 631-2.
- 1769- Streckmann, C., "Ibn al-Sāfī", *ibid.*, 2: 473.
- 1770- Lantier, G., *Revue de l'Institut des études arabes*, 2: 136; Nachtr.
1969: 176.

- 1752- Muntner, S., "Averrhoes (Abu-el-Walid ibn Ahmed ibn Rushd). Le medecin dans la littérature hébraïque", *Imprensa mé.i.*, 1957, 21(4): 203-8; also *Int. Congr. on the hist. of med.*, XV (*Archivos iberoamericanos de hist. de la med.*, 1956, 8), 1950: 177-81.
- 1753- Muntner, S., "Ibn Rushd ve-sipurav ha-refu'iyim beyihud ha-Kulliyat' ", (Averroes and his medical works, especially the 'Kulliyat' "), (in Hebrew), *Kinjah Sepher*, 1946/47, 23: 62-72.
- 1754- Nasr, S.H., *Sc. and civilization in Islam*: 53-4, and passim.
- 1755- Pereira, H.A., *Averroes. Sua vid, obras e doutrina. Com algumas palavras de Saül de Costa Torres*, Porto, 1939, 90 pp.
- 1756- Renan, E., *Averroes et l'averroïsme*, Paris, 1852; several reprints and later editions.

Classical essay of Renan on Averroes and his influence in the West in which he is made to be the arch rationalist and the source of secularist and rationalistic movements in the Occident.

انر معروف رنان دربارهٔ ابن رشد و نفوذ او در غرب . در این اثر ابن رشد بصورت بزرگترین پیشوای مکتب اصالت استدلال (راسیونالیزم) معرفی شده و مبدأ نهضت های ضد دینی و صرفاً " استدلالی غرب شناسانده شده است .

- 1757- Rodríguez Molero, F.X., "Averroes, médico y filósofo", *Archivos iberoamericanos de hist. de la med.*, 1956, 8: 187-90.
- 1758- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 355-61.
- 1759- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 126; Nacht-

- 1743- Ibn Rushd, *On the harmony of religion and philosophy*. A translation, with introd. and notes, of *Kitāb faṣl al-maqāl*, with its appendix (*Damīma*) and an extract from *Kitāb al-Kashf 'an ma'nihij al-adilla*, by George F. Hourani. London, 1961; reprinted, 1967.
- 1744- Ibn Rushd (Averroes), *Tahāfut al-tahāfut*, éd. M. Bouyges, Beyrouth, 1930.
- 1745- Ibn Rushd, *Tahāfut al-tahāfut*, transl. by S. van den Bergh, 2 vols., London, 1954; reprinted 1969.
- 1746- Jolivet, J., "Averroès (Ibn Rushd)", *Encyclopædia universalis*, 2: 936-8.
- 1747- Lasinio, F., "Studii sopra Averroè. VI", *Rivista della Società italiana di filosofia*, 1897, 11: 141-52; 1898, 12: 197-206 (previously appeared in *Annali della Società italiana per gli studi filosofici*, 1873-4, 1-2).
- 1748- Leclerc, L., *États de l'islamisme*, 2: 97-109; 502-4.
- 1749- MacDintock, S., "Averroès", *Encyclopædia of philosophy*, 1: 270-3.
- 1750- M. Lina, F.X.R., "Un maestro de la medicina arábigo-española: Averroes", *Revista de la Comisión de Estudios de Historia y Geografía*, 1962, 13: 1-16.
- 1751- M. Lina, N., "La presentación de Averroes en la corte almohade", *Revista de la Comisión de Estudios de Historia y Geografía*, 1941, 153: 101-22.

Discussion of the theory of Visigothic descent of Ibn Rushd, based on texts of the philosopher himself explaining his preference for the "Spanish race".

بحثی درباره نظریه ای که مدعی است اصل و نسب ابن رشد از وزیگوت ها بوده است مبتنی بر متون خود فیلسوف که در آن نژاد اسپانیائی را ترجیح می دهد.

1739- Ehwany, A.F. El-, "Ibn Rushd", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 540-64.

1740- Fisher, G.J., "Sketch of Abul-Walid Mohammed Ibn Ahmed ... (commonly called Averroës)", *Popular sci. monthly*, 1884, 25: 405-9.

1741- Gabrieli, G., "Averroè (1126-1198). (Biografie e bibliografie di scienziati arabi, 3.)", *Archivio di storia della sci.*, 1924, 5: 156-62.

Bibliography of Ibn Rushd based on Arabic sources.

فهرست آثار ابن رشد مبتنی بر منابع اسلامی .

1742- Gauthier, L., *Ibn Fochil (Averroës)*, Paris, 1948.

One of the now standard works on Ibn Rushd including extensive discussion of his physics and cosmology but emphasizing perhaps too much his rationalistic tendencies.

یکی از آثار معروف درباره ابن رشد که شامل بحث مفصل پیرامون طبیعیات و جهانشناسی او است لکن شاید بس ارجح حسه روش اصالت استدلال را نزد ابن رشد تا بیید می کند .

à propos d'Ibn Qoutayba", *Revue de synthèse*, 1960, 81: 121-4.

1729- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 31.

Ibn Rushd

- 1730- Alonso, Manuel A., "La cronología en las obras de Averroes. (Obras de su primera época de escritor)", *Miscelánea Comillas*, 1943, 1: 441-60.
- 1731- Arnaldez, R., "Ibn Rushd", *Alif*, 3: 909-20.
- 1732- Bouyges, M., "Notes sur les philosophes arabes connus des Latins au Moyen Âge. 5. Inventaire des textes arabes d'Averroès", *Revue de la Faculté des Lettres de Damas*, 1922, 8: 3-54; additions et corrections, 1924, 9: 43-8.
- 1733- Brockelmann, W., *Lehrbuch der Arabischen Literatur*, 1: 461-2. Supplementband, 1: 553-6.
- 1734- Brockelmann, W., "Averroes juriste", *Revue de la Faculté des Lettres de Damas*, 1922, 8: 35-68.
- 1735- Brockelmann, W., "Averroes, Averroïste", *Revue de la Faculté des Lettres de Damas*, 1922, 8: 262-6.
- 1736- Brockelmann, W., "Ibn Rushd", *Alif*, 2: 410-3.
- 1737- Brockelmann, W., *Lehrbuch der Arabischen Literatur*, 1: 334-42.
- 1738- Bouyges, M., "Les espérances d'Averroès", *Revue de la Faculté des Lettres de Damas*, 1922, 8: 107-11.
- 1739- Bouyges, M., *Le programme de la Faculté des Lettres de Damas*, 1957, 1: 193-4.

- 1718- Hadj-Sadok, M., "Ibn Kūnfudh", *EI*², 3: 843-4.
 1719- Renaud, H.P.J., "Sur un passage d'Ibn-Khaldoun relatif à l'histoire des mathématiques", *Hespéris*, 1944, 31: 35-47.

A passage relevant to Ibn Qunfūdh and Muḥammad ibn ʿAbdallāh al-Ḥaṣṣār.

تحليل قطعه ای از ابن خلدون مربوط به ابن قنفذ و محمد بن عبدالله الحصار.

- 1720- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 1764-6.
 1721- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 170; Nachträge: 178.

Ibn Qutaybah

- 1722- Anwarul Haq, M., "Ibn Qutaiba", *Annals of oriental research*, 1961, 17(1): 6 pp.
 1723- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 120-3; Supplementband, 1: 184-7.
 1724- Brockelmann, C., "Ibn Qutaiba", *EI*¹, 2: 399-400.
 1725- Ibn Qutaybah, *Kitāb al-ʿawāʾ*, ed. by Pellat and Hamidullah, Hyderabad, 1375/1956.
 1726- Lecomte, G., "Ibn al-Kutayba", *EI*², 3: 844-7.
 1727- Lecomte, G., *Ibn Qutayba. L'homme, son oeuvre et ses idées*. (These), Paris, 1965; Damascus, 1965.
 1728- Sainte Fare Garnot, J., "Une grande soutenance de doctorat

The first critical edition of Ibn al-Qiftī's *Ta'rīkh al-hukamā'* with an introduction on the author and the significance and sources of his work. The edition despite careful editing contains certain errors which M.J. de Goeje in *Deutsche Literaturzeitung*, 1903, no. 25 and H. Suter in *Bibl. math.*, 1903, 3: 293-302, have sought to correct.

چاپ معروف تاریخ حکمای ابن القفطی با مقدمه ای مبسوط درباره مؤلف و اهمیت اثر او که اولین چاپ سفح این متن است ولی با وجود این دارای برخی اشتباهات است که دوخویه و سوتر به نصیح آن پرداخته اند.

1712- Mittwoch, E., "Ibn al-Qiftī", *SI^l*, 2: 398.

1713- Müller, A., "Über das sogenannte *Ta'rīkh al-hukamā'* des Ibn el-Qiftī", *Mon. Congr. of Orientalists*, VIII, 1889: 17-36.

Ibn al-Quff

1714- Brockelmann, C., *Math. der arabischen Lit.*, 1: 493; Supplementband, 1: 899.

1715- Santon, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 1098-9.

1716- Sobhy, G., "Ibn'l Kuff, an Arabian surgeon of the VII. Century", *Ann. of the Egyptian med. assoc.*, 1937, 20: 349-57.

Ibn Qunfudh

1717- Brockelmann, C., *Math. der arabischen Lit.*, 2: 241; Supplementband, 2: 341.

- 1706- Meyerhof, M. and Schacht, J. (ed. and trans.), *The Theology as auto-didactus of Ibn al-Nafīs*, Oxford, 1968.

The critical Arabic text of Ibn al-Nafīs's *al-Hisālah al-kamālīyah fī al-Asnāt al-nabawīyah* based on the Egyptian library of Cairo ms. 109 and the Mustafā Efendi collection in the Sulaymaniyyah library of Istanbul ms. 461 with translation is preceded by a learned introduction on Ibn al-Nafīs including a catalogue of his writings.

مس مسیح عربی الرسالة الکمالیة فی السیرة النبویة از ابن نفیس با ترجمہ، انگلیسی مبتنی بر نسخ کتابخانہ مصری درقاہرہ (سماہ ۲۰۹) و مجموعہ، مصطفیٰ افندی در کتابخانہ سلیمانیه، اسلامبول شمارہ ۴۶۱، با مقدمہ ای فاصلہ دربارہ، ابن نفیس و پیرسب آنا راو.

- 1707- Sarton, G., *Introduction to the history of science*, 2: 1099-101.
- 1708- Usman Khan, M., "Ibn al-Nafīs - the discoverer of the lesser of pulmonary circulation", *Husdani m. i. ilmi*, 1958, 1(10): 4-6.

Ibn al-Qiftī

- 1709- Brockelmann, C., *Geschichte der arabischen Literatur*, 1: 325; Supplementband, 1: 559.
- 1710- Dietrich, A., "Ibn al-Qiftī", *SI*, 3: 840.
- 1711- Ibn al-Qiftī, *Ta'riḥ al-ḥakīmī* auf Grund der Vorarbeiten A. Müller's herausgegeben von J. Lippert, Leipzig, 1903.

1701- Chehade, Abdul-Karim, *Ibn an-Nafīs et la découverte de la circulation sanguinelle*, Damascus, 1955, 55 pp.

English text in a copy of Islamic medicine and a biography of Ibn Na-
fīs, with the French text of *al-qānūn al-qānīn* pertaining to the circula-
tion of blood. Repr. from Bibliothèque Nationale mss. 1939
with a French and English summary.

علاوہ بردورسائی ارطب اسلامی و سرح حال اس نفس فصولی ارسرح سرح الناس مربوطہ دوران خون اور
روی سرح کتابخانہ ملی پاریس عکس برداری شدہ و ترجمہ و سرح اصافہ شدہ اس

1702- Chehade, Karim, 'À propos de la découverte de la circulation
sanguinelle par an-Nafīs de Damas', *Al-Biḥān*, 1957, 40: 772-82.

1703- Chehade, Karim, 'Ibn an-Nafīs (XIIIth cent.) and his theory of
pulmonary circulation', *ibid.*, 1935, 23: 100-20, and 24 pp. of
Arabic text.

1704- Chehade, Karim, 'Ibn an-Nafīs und seine Theorie des Lungenkreis-
laufs', *Zeitschrift für Geschichte der Medizin*, 1935, 30: 1-15,
with a German text + 15 pp. Arabic text.

1705- Chehade, Karim, 'Ibn an-Nafīs und seine Theorie der Lungenkreis-
laufs', *Zeitschrift für Geschichte der Medizin*, 1935, 30: 1-15, with
Arabic text.

تحقیق منہجی دربارہ اس نفس و بطرا و دربارہ دوران صغیر خون انسانی برترسی اہل عربی

1706- Chehade, Karim, 'Ibn an-Nafīs', *ibid.*, 31: 897-8.

Ibn al-Nadīm

- 1693- Brockelmann, C., *Geschichte der arabischen Litteratur*, 1: 147-8; Supplementband, 1: 226-7.
- 1694- Füek, J., "al-Nadīm", *EI*¹, 3: 808-9.
- 1695- Füek, J.W., "Ibn al-Nadīm", *EI*², 3: 895-6.
- 1696- Ibn al-Nadīm, *Kitāb al-fihrist*. Mit Anmerkungen hrsg. v. G. Flügel, 2 in 1 Bd, Leipzig, 1871-2. Neudruck: 1964.
- 1697- Sarton, G., *Introduction to the history of science*, 1: 662.

Ibn al-Nafīs

- 1698- Aziz, M.A., "Ibn an-Nafis, as I know him", *Hamdard med. digest*, 1965, 9(7-8): 3-7.
- 1699- Bittar, E.E., "A study of Ibn Nafīs", *Bull. of the hist. of med.*, 1955, 29: 352-68; 429-47.

A useful general study of Ibn Nafīs and his theory of the minor circulation of blood based on earlier pioneering research.

یک بررسی مفید درباره ابن نفیس و نظر او درباره دوران صغیر خون مستنی بر تحقیقات بکری که توسط دانشمندان قبلاً انجام گرفته بوده است .

- 1700- Brockelmann, C., *Geschichte der arabischen Litteratur*, 1: 493; Supplementband, 1: 899-900.

- 1681- Nallino, C.A., "Noterelle su Ibn al-Muqaffa^C e suo figlio",
ASO, 1934, 14: 130-4.
- 1682- Nasr, S.H., *Science and civilization in Islam*: 194-5.
- 1683- Rizzitano, U., "Un nuovo tratatello attribuito a Ibn al-Muq-
 affa^C", *ASO*, 1949, 24: 25-30.
- 1684- Sarton, G., *Introduction to the history of science*, 1: 540.
- 1685- Sourdel, D., "La biographie d'Ibn al-Muqaffa^C d'après les
 sources anciennes", *Arabica*, 1954, 1: 307-23.

Ibn Muskūyan (Miskawaih)

- 1686- 'Abd al-Hamid, K., *Ibn-Miskawaih. A study of his al-Faḥḥ al-
 ḥayr*, Lahore, 1946, 130 pp.
- 1687- Badawi, A., "Miskawaih", *Journal of Oriental Philology*, 1:
 404-05.
- 1688- Brockelmann, U., *Die Arabische Literaturgeschichte*, 1:
 344-3, Supplementband, 1: 582-4.
- 1689- Curtiss, H., "Ibn al-Muqaffa's *al-Faḥḥ al-ḥayr*" 245-7.
- 1690- "Ibn Miskawaih", *ibid.*, 2: 404.
- 1691- Curtiss, H., "Ibn al-Muqaffa's *al-Faḥḥ al-ḥayr*", 1: 482-3.
- 1692- Curtiss, H., "Ibn al-Muqaffa's *al-Faḥḥ al-ḥayr*", 1: 687-
 90.

- 1669- Ruska, J. and Vire, F., "Ibn al-Mundhir", *EtI²*, 3: 890-1.
 1670- Sarton, G., *Introduction to the history of science*, 3: 828-30.

Ibn al-Muqaffa^C

- 1671- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Literatur*, 1: 151-2; Supplementband, 1: 233-7.
 1672- Gabrielli, F., "Ibn al-Muqaffa^C", *EtI²*, 3: 883-5.
 1673- Gabrieli, F., "L'opera d'Ibn al-Muqaffa^C", *AtI*, 1931-2, 13: 197-247.
 1674- Gnazi, M.F.B., "Ibn al-Muqaffa^C et son oeuvre", *AtI*, 1954, 17: 401-14.
 1675- Huart, C., "Ibn al-Muqaffa^C", *EtI²*, 2: 404-5.
 1676- Ibn al-Muqaffa^C, *Kutūb al-Dīnān*, ed. by S. de Sacy, Paris, 1816.
 1677- Ibn al-Muqaffa^C, *Kutūb al-Dīnān*, English transl. by the Rev. Wyndham Knatchbull, Oxford, 1819.
 1678- Ibn al-Muqaffa^C, *Kutūb al-Dīnān*, German transl. by Philipp Wolff, Stuttgart, 1837; 2nd ed. 1839.
 1679- Kraus, P., "Zu Ibn al-Muqaffa^C", *AtI*, 1934, 14: 1-20. Including "Die angeblichen Aristoteles - Übersetzung des Ibn al-Muqaffa^C", pp. 1-14.
 1680- Leclerc, L., *Histoire de la médecine arabe*, 1: 280-1.

1063- Sbatn, P., "Traité sur les substances simples aromatiques par Yohanna ben Massawaih Grand savant et célèbre médecin chrétien décédé en 857", *ETC*, 1936-7, 19: 5-27.

قائمة من كتاب *Traité sur les substances simples aromatiques* de Ion Māsā'ayāh fāh al-ḥikma wal-tibb 'at-tayyib 'al-mawḥūl 'at-tawābiḥ 'al-taḥḥiq 'al-ḥayāt al-kawākib al-ḥayāt al-ḥayāt al-ḥayāt.

مس عربی کتاب حوالمطیب المفردة ارسن ماسوید ارسحه، معلقه به کتابخانه، خصوصی تصحیح نامقدیمه ای محبصر دربارہ، مؤلف و تراوی.

1064- Sbatn, P., *ibid.* and *ibid.*, 31, "Médecine arabe: biographies de l'arabisme de Jean Mésué (VIIIe siècle) et du prétendu Mésué (IXe siècle)", *ETC*, 1966, 3: 109-17.

سباتن، پ. "Étude critique sur la vie de Jean Mésué (VIIIe siècle)", *ETC*, 1968: 323-31. "Étude critique sur la vie de Jean Mésué (VIIIe siècle)", *ETC*, 1968: 323-31.

1065- Marfat

1065- Sbatn, P., *ibid.*, *ibid.*, 2: 136-7. "Médecine arabe: biographies de l'arabisme de Jean Mésué (VIIIe siècle)", *ETC*, 1966: 109-17.

1066- Sbatn, P., *ibid.*, *ibid.*, trans. by A. Perron, 1: 31-32. "Médecine arabe: biographies de l'arabisme de Jean Mésué (VIIIe siècle)", *ETC*, 1966: 109-17. Paris, 1952-60.

1067- Sbatn, P., *ibid.*, *ibid.*, 2: 405-6.

- 1655- Asín Palacios, M., "Dos filósofos de la Córdoba de los Califas: Abenmasarra y Abenhazm", *Bol. de la Real acad. de ciencias de Cordoba*, 1929, 8: 7-20.
- 1656- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 378-9.
- 1657- Lévi-Provençal, E., "A propos de l'ascète philosophe Ibn Masarra de Cordoue", *Orientalia Suecana*, 1954, 3: 75-83.

Ibn Māsūyah (Māsawaih)

- 1658- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 232; Supplementband, 1: 416.
- 1659- "Ibn Māsawaih", *EI¹*, 2: 403.
- 1660- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 105-11.
- 1661- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 574.
- 1662- Sbath, P., "Le livre sur l'eau d'orge de Youhanna ben Massawaih grand savant et célèbre médecin chrétien mort en 857", *BIE*, 1938-9, 21: 13-24.

The Arabic text of the *Kitāb mā^o al-sha^oir* of Ibn Māsūyah from a private manuscript belonging to the editor, with a translation and introduction on **the** author and the list of his works cited by Ibn al-ʿArabī^o.

مس عربی کتاب ما السعیر از ابن ماسویه از نسخه ای متعلق به کتابخانه خصوصی مصحح با ترجمه و مقدمه ای درباره مؤلف و آثاری از او که در ابن ابی اصیبه ذکر شده است .

extracts from both Muslim and European sources.

این اثر مهم درباره نجوم و جغرافیای بین مسلمین شامل مطالب زیر است :

مقاله ای درباره آلات بحری ، تجزیه و تحلیل عالمانه ای از آغاز تاریخی استفاده از قطب نما منبئ بر منابع چینی و اسلامی و عربی ، شرح بر "علوم بحری" ابن ماجد و سلیمان مهری و فصل مفصلی درباره ابن ماجد و سلیمان مهری با منتخباتی از منابع اسلامی و عربی توسط دانشمندان مذکور در فوق .

1050- Ferrand, G., "Shihāb al-Dīn", *RI^L*, 4: 362-8.

1051- Maqbul Ahmad, S., "Ibn Mājid", *RI²*, 3: 856-9.

1052- Shumovsky, T.A., *Thalāth nāhnāfiāt al-majhūlah li Aḥmad ibn Maḥdī: al-ḥikmah wal-ḥadīth 2 wali Aḥmad ibn Maḥdī al-arabī al-ḥakīm al-ḥakīm*, Moscow-Leningrad, 1957; partial transl. by M. Maḥdī-Jirmounsky, Lisbon, 1960.

Ibn Masarraḥ

1053- Arnaldez, R., "Ibn Masarraḥ", *RI²*, 3: 868-72.

1054- Añel Palacios, M., *El pensamiento de Masarraḥ. Introducción de la filosofía de Masarraḥ al-maḥdīyah*, Madrid, 1914, 198 pp.; reprinted in the same author's *Ensayo de filosofía*, Madrid, 1949, I.

For a detailed study of the cosmology of Ibn Masarraḥ mostly in connection with Ḥakīmī and other later authors.

کشف بوبن بنیاد تفکر ابن مسرر درباره جهان که به نحوی اسادانه سسر منبئ بر آثار ابن عربی و سسر نویسندگان بعدی بدست آمده است .

so discusses manuscripts of Ibn Mājid's works.

دربارهٔ اینکه چگونه ملاحان عرب که خود بحث "تایر" راه نامک "های ایرانیان باستان بودند در پرتغالی‌ها
بعود داشتند، مخصوصاً "احمد بن ماجد" که راه‌های دریائی اقیانوس هند را به پرتغالی‌ها آموخت، شرح
آثار ابن ماجد نیز مورد بحث قرار گرفته است.

- 1647- Brockelmann, C., *Jahrb. der orientalistischen Lit.*, 2: 179; Supplementband, 2: 230-1.
- 1648- Ferrand, G., *Textes géographiques et nautiques arabes de l'Inde et de l'Océan Indien. Reproduits, traduits et annotés par Gabriel Ferrand. 4 vol.: 1. De l'Inde à l'Océan Indien, de l'Inde à l'Océan Indien par Šihāb ad-Dīn Ahmad bin Mājid dit 'Le lion de la mer'. Texte arabe, Reproduction phototypique du MS. 2292 de la Bibliothèque nationale de Paris; 2. De l'Inde à l'Océan Indien, de l'Océan Indien à l'Inde par Sulaymān al-Mahrī et Šihāb ad-Dīn Ahmad bin Mājid. Texte arabe, Paris, 1921-5.*
- 1649- Ferrand, G. (ed.), *Introduction à l'astronomie nautique arabe*, Paris, 1928.

This major work on nautical astronomy and geography of Muslim India includes essays on nautical instruments by J. Prinsep and H. S. Grew, an early analysis of the origin of the compass by L. de Saussure from Chinese, Muslim and Western sources, commentary upon the "Nautical Instructions" of Ibn Mājid and Sulaymān al-Mahrī by de Saussure and a chapter on Ibn Mājid and Sulaymān al-Mahrī also by de Saussure with

- 1626- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 221; Supplementband, 1: 394.
- 1627- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 603.
- 1628- Suter, H., "al-Hasan (b. al-Khaṣīb)", *EI*¹, 2: 274-5.
- 1629- Vadet, J.C., "Ibn al-Khaṣīb", *EI*², 3: 835.

Ibn al-Khaṭīb

- 1630- Antuña, M.M., *El poligrafo granadino Abenaljatib en la Real Biblioteca del Escorial*, Escorial, 1926.
- 1631- Bosch-Vila, J., "Ibn al-Khaṭīb", *EI*², 3: 835-7.
- 1632- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 260-3; Supplementband, 2: 372-3.
- 1633- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 285-8.
- 1634- Renaud, H.P.J., "Deux ouvrages perdus d'Ibn al-Khaṭīb identifiées dans les manuscrits de Fès", *Hespéris*, 1946, 33: 213-25.
- 1635- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 1762-4.

Ibn Khātimah

- 1636- Antuña, M.M., "Abenjatima de Almeria y su tratado de la peste", *Religión y Cultura*, 1928, 1(4): 68-90.
- 1637- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 259; Supplementband, 2: 369.

مدخل روان وخوانائی بر این خلدون وجوانب مختلف تفکراوبه انضمام بحثی دربارهٔ نسخ موجود آثار او.

- 1617- Schmidt, N., "The manuscripts of Ibn Khaldun", *JAOS*, 1926, 46: 171-6.
- 1618- Sheikh, M.S., "Ibn Khaldun", *Iqbal*, 1960, 9: 14-22.
- 1619- Sherwani, H.K., "Ibn Khaldun-a life sketch", *Indian J. of the Hist. of med.*, 1959, 4(1): 9-12.
- 1620- Talbi, M., "Ibn Khaldūn", *EI*², 3: 825-31.

Ibn Khallikān

- 1621- Brockelmann, C., *Arab. liter. in arab. script lit.*, 1: 326-8; Supplementband, 1: 561.
- 1622- Brockelmann, C., "Ibn Khallikān", *EI*⁷, 2: 396-7.
- 1623- Fück, J.W., "Ibn Khallikān", *EI*⁷, 3: 832-3.
- 1624- Ibn Khallikān, *Siyaḥnām al-Mufīdīn or Vita Illustrorum* (المغنیة فی معرفة الرجال)؛ English translation by M. de Slane: *Siyaḥnām al-Mufīdīn or Vita Illustrorum*, Paris and London, 4 vols., 1843-71; ed. by Moīn ul Haq and republished in 6 vols., Karachi, 1961-70.
- 1625- Fück, J.W., *Arab. liter. in arab. script lit.*, 2: 1120-1.

Ibn al-Khaṣīb

- 1607- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 56-7, 62-66, 230.
- 1608- Nassar, N., "Le maître d'Ibn Khaldūn: Al-Ābilī", *SI*, 1964, 20: 103-14.
- 1609- Ortega y Gasset, J., "Abenjaaldún nos revela el secreto", *Revista de occidente*, 1934, 8: 9-53.
- 1610- Peres, H., "Essai de bibliographie sur la vie et l'oeuvre d'Ibn Haldun", *Studi orientalistici in onore di A. Levi della Vida*, 1956, 2: 304-29.
- 1611- Quiros Rodriguez, C., "B. Jaldún, político e historiador", *Archivos del Inst. de estudios africanos*, 1952, 6(24): 7-19.
- 1612- Rosenthal, E.I.J., "Ibn Khaldūn: a North African Muslim thinker of the fourteenth century", *Bull. of the John Rylands Library*, 1940, 24: 307-20
- 1613- Saab, H., "Ibn Khaldūn, ^cAbd ar-Rahmān", *Encyclopedia of philosophy*, 4: 107-9.
- 1614- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 1767-79.
- 1615- Schimmel, A., "Ibn Chaldun", *Z. für Kulturgeschichte*, 1969, 19: 113-17.
- 1616- Schmidt, N., *Ibn Khaldun, historian, sociologist and philosopher*, New York, 1930, 68 pp.

A readable general introduction to Ibn Khaldūn and the different facets of his intellectual life. A study of the extant mss. of Ibn Khaldūn is included.

- 1593- Fischel, W.J., "Ibn Khaldūn's activities in Mamlūk Egypt (1382-1406). On the basis of a newly found manuscript of his complete autobiography", *Semitic and Oriental Studies presented to W. Popper*, 1949: 103-23.
- 1594- Fischel, W.J., "Ibn Khaldūn's autobiography in the light of external Arabic sources", *Studi orientalisti in onore di G. Levi della Vida*, 1956, 1: 287-308.
- 1595- Fischel, W., "Ibn Khaldūn's contribution to comparative religions", *Int. Congr. of orientologists, XXIV*, 1957: 334-5.
- 1596- Germanus, J., "Ibn Khaldun, the precursor of the philosophy of history", *Islamic lit.*, 1967, 13: 43-53.
- 1597- Ibn Khaldūn, "Autobiographie", traduite de l'arabe par M.G. de Slane, *JA*, 1844, 3: 5-60, 187-210, 291-308, 325-53; reprinted in the introduction of de Slane to his translation of Ibn Khaldūn's *Muqaddimah*.
- 1598- Ibn Khaldūn, *Discours sur l'histoire universelle (al-Muqaddima)*. Traduction nouvelle, preface, notes et index par V. Monteil, 3 vols., Beyrouth, 1967-8, 1469 pp.
- 1599- Ibn Khaldūn, *The Muqaddimah: an introduction to history*, transl. from the Arabic by F. Rosenthal, 3 vols., New York, 1958, 1696 pp.
- 1600- Ibn Khaldūn, *al-Muqaddimah*, Hebrew transl. by I. Koplewitz, Jerusalem, 1966.

- 1585- Bielawski, J., "Ibn Ḥaldun historyk, filosof i socjolog arabski z XIV wieku (Ibn Ḥaldun, philosophe et sociologue arabe du XIV siècle)", *Przegląd orientalistyczny*, 1957, 22: 127-146.
- 1586- Bielawski, J., "Twórca socjologii w świecie islamu--Ibn Chaldūn i jego poglądy na kulturę i społeczeństwo (The founder of sociology in the Islamic world --Ibn Chaldūn and his views on culture and society)", *Kultura i społeczeństwo*, 1959, 3(2): 3-34.
- 1587- Brockelmann, C., *Geogr. der arabischen Welt*, 2: 242-5; Supplementband, 2: 342-4.
- 1588- Colasio, S., "Contribution à l'étude d'Ibn Khaldoun", *Revue de l'Institut des Etudes Arabes*, 1914, 26: 318-38.
- 1589- Fischel, W.J., "Ibn Khaldūn and Josippon", *Harvard Journal of Asiatic Studies*, 1954, 1: 587-98.
- 1590- Fischel, W.J., "Ibn Khaldūn and al-Mas'ūdī", *Al-Mas'ūdī mīl-līyah*, *Harvard Journal of Asiatic Studies*, 1960: 51-9.
- 1591- Fischel, W.J., *The Arabics and Americans: Their Historical Meeting in America, 1770-1870. A Study Based on the Historical Analysis of the Arab State "Mamlūkīyah", with a translation of the *Ma'rifah al-Asriyah*, Berkeley and Los Angeles, 1952, 156 pp.*
- 1592- Fischel, W.J., *The Arabics in Egypt: His public functions and political activities in Egypt*, Berkeley and Los Angeles, 1967.

- 1575- Dietrich, A., "Ibn Djuldjul", *EI*², 3: 755-6.
 1576- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 430-2.
 1577- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 682.

Ibn Kammūnah

- 1578- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 431; Supplementband, 1: 768-9.
 1579- Ibn Kammūnah, *Sa^cd b. Mansūr ibn Kammūna's examination of the inquiries into three faiths; a thirteenth century essay in comparative religion*, transl. by M. Perlmann, Univ. of California, 1967.
 1580- Nemoy, L., "New data for the biography of Sa^cd ibn Kammūnah", *Revue des études juives*, 1964, 123: 507-10.
 1581- Perlmann, M., "Ibn Kammūna", *EI*², 3: 815.

Ibn Khaldūn

- 1582- Astre, G.A., "Un précurseur de la sociologie au XIVe siècle: Ibn Khaldoun", *L'Islam et l'Occident*, 1947: 131-50.
 1583- Bel, A., "Ibn Khaldūn", *EI*¹, 2: 395-6.
 1584- Bencheikh, J.E., "Ibn Khaldūn", *Encyclopaedia universalis*, 8: 700-1.

1907 Arabic edition, itself from the Leyden ms., with introduction, maps and notes.

ترجمہ ای بامحاسن ادبی از سفرنامہ ابن جبیر از روی متن عربی بہ تصحیح دوخویہ در ۱۹۰۷ء کہ خودمسنی
بر نسخہ لیدن است ، بامقدمہ و نقشہ ہا و حواشی .

1567- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 478; Supplementband, 1: 879.

1568- Brockelmann, C., "Ibn Djubair", *EL*¹, 2: 373-4.

1569- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 2: 483-4.

1570- Ibn Jubayr, *al-Hikmah*, transl. into Italian by C. Schiaparelli, *Viaggi in Egitto, Siria e Palestina, Mesopotamia, Arabia, Africa*, Rome, 1906, 430 pp.

1571- Ibn Jubayr, *al-Hikmah. The travels of Ibn Jubayr*, edited from a MS. in the University of Leyden, by W. Wright, Leyden, 1852. Second edition, revised by M.J. de Goeje, Leiden-London, 1907.

1572- Ibn Jubayr, *al-Hikmah*, French transl. by M. Gaudefroy-Desbrynes, 3 vols., Paris, 1949-56; fourth part, *al-Hikmah*, Paris, 1965.

1573- Sarter, G., *Arabia and Islam. Studies*, 2: 412-3.

Ibn Juljul

1574- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 237; Supplementband, 1: 922.

they appear in his *Rasā'il* (Hyderabad, 1948).

شامل تحقیقی است دربارهٔ حیات ابونصر و رابطهٔ او با بیرونی و اهمیت او در تاریخ مثلثات و نیز ترجمهٔ شش رساله از او مبتنی بر متن رسائل حیدرآباد (۱۹۴۸).

- 1559- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.* 1: 668.
- 1560- Shafi, M., "Abū Naṣr ibn ʿIrāq aur us kā sanah wafāt (Abū Naṣr Mansūr ibn ʿAlī ibn ʿIrāq and the date of his death)", (Urdu with English summary), *Zeki Velidi Togan'la Armağanı*, 1950-5: 484-92.

Ibn al-Jazzār

- 1561- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 238; Supplementband, 1: 424.
- 1562- Idris, H.R., "Ibn al-Djazzār", *EF²*, 3: 754.
- 1563- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 413-6.
- 1564- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 682.
- 1565- Steinschneider, M., "Arabische Aerzte und deren Schriften. III. Ibn ul-Ǧezzar's *Adminiculum*", *ZDMG*, 1878, 32: 728-33.

Ibn Jubayr

- 1566- Broadhurst, R.J.C., *The travels of Ibn Jubayr*, London, 1952.
A translation of literary quality of Ibn Jubayr from the M.J. de Goeje.

- 1549- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 312-3.
- 1550- Pellat, C., "Ibn Hazm al-Andalusī", *J. of the Pakistan hist. soc.*, 1961, 9: 71-4.
- 1551- Pellat, C., "Ibn Hazm, bibliographe et apologiste de l'Espagne musulmane", *Al-Anbīyus*, 1954, 19: 53-102.

Ibn Hubal

- 1552- Brockelmann, C., *Arab. liter. arabische Lit.*, 1: 490; Supplementband, 1: 895.
- 1553- "Ibn Hubal", *SI¹*, 2: 389.
- 1554- Sarton, G., *Intro. to the hist. of sci.*, 2: 430-1.
- 1555- Vernet, J., "Ibn Hubal", *SI¹*, 3: 802.

Ibn ^cIrāq

- 1556- Brockelmann, C., *Arab. liter. arabische Lit.*, 1: 472; Supplementband, 1: 861-2.
- 1557- Goldstein, B.R., "Ibn ^cIrāq", *SI¹*, 3: 808.
- 1558- Sansó Moya, J., *Estudio sobre el Abū Naṣr Muḥammad b. 'Abī 'I.*, *Al-Andalus*, Barcelona, 1969.
- 1559- *Journal of the life of Abū Naṣr, his relations with al-Bīrūnī, his contribution to astronomy and the translation into Spanish of his astronomical works*, ed. by J. Sansó Moya, of Abū Naṣr's treatises as
- 252

شامل شرح حال ابن حزم وتحليلی از نظر اودرباره، علم وایمان وعقل وسلسله مراتب وجود.

- 1541- Ibn Ḥazm, *The dove's neckring about love and lovers*. Composed by Abū Muhammad ^{ʿAlī} ibn Ḥazm al-Andalusī Transl. from the unique Ms. in the University of Leiden, ed. by D. K. Pétrof in 1914, by A.R. Nykl, Chicago, 1931, 370 pp.
- 1542- Ibn Ḥazm, *Kitāb ṭawq al-ḥamāmah fi'l-ūlfah wa'l-ullāf*, ed. by D.K. Pétrof, Leide, 1914.
- 1543- Ibn Ḥazm, *Ṭawq al-ḥamāma. El collar de la paloma. Tratado sobre el amor y los amantes de Ibn Hazm de Córdoba*. Traducido del árabe por Emilio García Gómez con un prólogo de José Ortega y Gasset, Madrid, 1952, 375 pp.
- 1544- Ibn Ḥazm, *Ṭawq al-ḥamāmah*, English transl. by A.J. Arberry, London, 1953.
- 1545- Ibn Ḥazm, *Ṭawq al-ḥamāmah*, German transl. by W. Weisweiler: *Halsband der Taube, über die Liebe und die Liebenden*, Leiden, 1941.
- 1546- Ibn Ḥazm, *Ṭawq al-ḥamāmah*, Italian transl. by F. Gabrieli, Bari, 1949.
- 1547- Ibn Ḥazm, *Ṭawq al-ḥamāmah*, new edition of the Arabic text and French transl. by L. Bercher, Algiers, 1949.
- 1548- Ibn Ḥazm, *Ṭawq al-ḥamāmah*, transl. under the editorship (ré-daction) of I.J. Krackovski by M.A. Sale, with a preface by E. Berthels under the title *Ozerete Golubki*, Moscow, 1957.

مراتب العلوم ابن حزم درباره تقسیم‌بندی علوم است .

- 1532- Asín Palacios, M., "El Cordobés Abenházam, primer historiador de las ideas religiosas", *Miscursus leídos en la recepción pública del Sr. D. Miguel Asín Palacios*, Madrid, 1924: 5-58.
- 1533- Asín Palacios, M., "Dos filósofos de la Córdoba de los Califas: Abenmasarra y Abenhazm", *bol. de la Real Acad. de Ciencias Exactas*, 1929, 8: 7-20.
- 1534- Bergdolt, E., "Ibn Hazms Abhandlung über die Farben", *Zeitschrift für Numismatik*, 1933-4, 9: 139-46.
- 1535- Brückelmann, C., *Monatsschrift für Geschichte und Wissenschaften*, 1: 399-400; Supplementband, 1: 692-7.
- 1536- Carbin, H., *Journal de la Philosophie de l'antiquité*: 312-7.
- 1537- García Gómez, E., "Abenalcotíe y Abenházam", *Revista de Historia*, 1947, 16: 368-78.
- 1538- García Gómez, E., "La entrada de Ibn Hazm en el mundo oficial", *Revista de Historia*, 1953, 16: 437-8.
- 1539- Gassner, H., "Ibn Hazm", *Zeitschrift für Numismatik*, 1933-4, 9: 139-46.
- 1540- Gómez Torres, S., "Teoría y clasificación de la ciencia según el autor", *Revista de Historia de la Filosofía y Teología*, 1965-6, 14: 1-100-73.

بعضی از این آثار را می‌توان در کتابخانه شخصی نویسنده در آستان قدس یافت.

بعضی از این آثار را می‌توان در کتابخانه مرکزی آستان قدس یافت.

- 1522- Suter, H., "Ibn al-Haitham," *EI*¹, 2: 382.
- 1523- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 91-5; Nachträge: 169.
- 1524- Vernet, J., "Ibn al-Haytham", *EI*², 3: 788-9.
- 1525- Wiedemann, E., "Ibn al-Haitam, ein arabischer Gelehrter", *Festschrift J. Rosenthal*, 1906, 1: 147-78.
- 1526- Wiedemann, E., "Über das Leben von Ibn al-Haitham und al-Kindī", *Jahrb. für Photographie*, 1911, 25: 6-11.

Ibn Hazm

- 1527- Arendonk, C. van, "Ibn Hazm", *EI*¹, 2: 384-6.
- 1528- Arnaldez, R., "Ibn Hazm", *EI*², 3: 790-9.
- 1529- Arnaldez, R., "Ibn Hazm", *Encyclopaedia universalis*, 8: 699-700.
- 1530- Asín Palacios, M., *Abenházam de Córdoba y su historia crítica de las ideas religiosas*, 5 vols., Madrid, 1927-32.
- 1531- Asín Palacios, M., "Un códice inexplorado del cordobés ibn Hazm", *Al-Andalus*, 1934, 2: 1-56.

Discussion of a codex of sixteen treatises in the Library of the Fātiḥ Mosque in Istanbul (Arabic MS 2704), including the *Kisālah marātib al-ʿulūm* of Ibn Hazm, on the hierarchical classification of the sciences.

بررسی مجموعه ای مرکب از شانزده رساله در کتابخانه فاتح در اسلامبول (شماره ۲۷۰۴) که شامل رساله

- 1512- Konl, K., "Über das Licht des Mondes. Eine Untersuchung von Ibn al-Haitnam", *SPMSE*, 1924-5, 56: 305-98.
- 1513- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 512-25.
- 1514- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 49-50, 128-32, 144-5, 176-7.
- 1515- Nazif, M. and Ghalioungui, P., "Ibn al-Haytham, an 11th-century physicist", *Int. congr. on the hist. of sci.*, X, 1962, 1: 569-71.
- 1516- Nebbia, G., "Ibn al-Haytham nel millesimo anniversario della nascita", *Physica*, 1967, 9: 165-214.
- 1517- Sa'adi, L.M., *Ibn al-Haytham (Alhazan) - Año 1026 D.C. ; homenaje a su milésimo aniversario*, Masnou (Barcelona), 1957, 39 pp.
- 1518- Sa'adi, L.M., "Ibn al-Haitnam (Alnazen), medieval scientist", *Ann. of the New York Acad. Sci.*, 1956, 22: 249-73.
- 1519- Said, H.M., "Ibn al-Haitnam: 'Father of Optics,'" *Voice of Islam*, 1969, 18(2): 94-9.
- 1520- Sarton, G., *Ann. N. Y. Acad. Sci.*, 1: 721-3.
- 1521- Schramm, M., *Ibn al-Haytham's Weg zur Optik*, Wiesbaden, 1963.
- 1522- A collection of important recent studies on Ibn al-Haytham, his optics, and his background and his experiments, with an important index of references.

یکی از مهمترین آثار اخیر درباره ابن الهیثم که شامل تحقیقات او در علم سائطه و فزیک و نجوم و تحریرهای علمی او و نیز فهرست مهمی از مصطلحات عربی و فهرست مراجع بودمندی است .

- 1501- Ibn Hawqal, *Configuration de la terre (Kitāb Sūrat al-Ard)*, introd. et traduction, avec index par J.H. Kramers et G. Wiet, 2 vols., Beyrouth-Paris, 1964.
- 1502- Kramers, J.H., "La question Balḥī-Iṣṭahrī-Ibn Hawkal et l'Atlas de l'Islam", *Acta orientalia*, 1932, 10: 9-30.
- 1503- Kurdian, H., "The date of the Oriental Geography of Ibn Hawkal", *JAOS*, 1934, 54: 84-5.
- 1504- Miquel, A., "Ibn Hawkal", *EI²*, 3: 786-8.
- 1505- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 674.
- 1506- Uylenbroek, P.J., *De Ibn Haukalo Geographo*, Leiden, 1822.

Ibn al-Haytham

- 1507- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 469-70; Supplementband, 1: 851-4.
- 1508- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 211-4.
- 1509- Dilgan, H., "Hassan Ben Haithem et les manuscrits existants dans les Bibliothèques d'Istanbul" (In Turkish and French), *Bull. of the Technical univ. of Istanbul*, 1955, 8: 36-41.
- 1510- Goeje, M.J. de, "Notice biographique d'Ibn al-Haitham", *Archives néerlandaises*, 1901, 6: 668-78.
- 1511- Inayatullah, S., *Hasan Ibn al-Haytham "a Muslim scientist of 4th century A.H."*, Lahore, 1950.

- 1493- Sobolevski, A.I., "Zapiska Ibn-Fadlana", *Doklady Akad. nauk SSSR*, ser. V, 1929 (12): 223-7.
- 1494- Zakhoder, B.N., "Ibn Fadlan i Al-Masudi", *Russkie issledovaniya na Kavkaze i v Azii*, 1960, 38: 15-18.
- 1495- Zeki Validi Togan, A., *Ibn Fadlān's Reisebericht*, Leipzig, 1939.
- 1496- *Amal-i Turk*, vol. 11, 7, a Persian transl. and an elaborate commentary, vol. 11, 7.
- سامل متن عربی و ترجمه آلمانی و شرح مفصلی است بر متن .

Ibn al-Faqīh

- 1497- Brockelmann, G., *Geschichte der arabischen Literatur*, 1: 227; Supplement, pp. 11-12, 13, 405-6.
- 1498- *Ibn al-Faqīh*, 1: 375.
- 1499- *Maṣābiḥ*, 1: Ibn al-Faqīh, 2: 761-2.
- 1500- *Maṣābiḥ*, 1: Ibn al-Faqīh, 2: 635.

Ibn Ḥawqal

- 1501- *Maṣābiḥ*, 1: Ibn Ḥawqal, 2: 383-4.

- 1484- Rosen, V., "Auszüge aus der Chronik Jahjas von Antiochia, im Originaltext mit russ. Übers. und ausführl. Mt. Einleitung und Namensregister", *Zapiski Imperatorskoy Akad. Nauk*, 1883, 44(1): 038-052.
- 1485- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 730-1.
- 1486- Schacht, J., "Ibn Butlān", *EI*², 3: 740-2.
- 1487- Sedky Bey, M., *Un banquet de médecins au temps de l'Emir Nasr el-Dawla ibn Marwan*, Cairo, 1928.

Abridged translation of Ibn Butlān's *Da'wat al-atibbā'* with general, popular introduction on Islamic medicine and a brief note on the author himself.

ترجمہ بر ملخص دعوة الاطباء از ابن بطلان با مقدمه ای کلی و عامیانه درباره طب اسلامی و مختصری درباره خود مؤلف .

◀

Ibn Fadlān

- 1488- Barthold, W., "Ibn Fadlān", *EI*¹, 2: 375.
- 1489- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 227-8; Supplementband, 1: 406.
- 1490- Canard, M., "Ibn Fadlān", *EI*², 3: 759.
- 1491- Kovalevski, A.P., *Ibn-Fadlan*, Kharkov, 1950.
- 1492- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 636.

- 1476- Sontheimer, J.V., *Grosse Zusammenstellung über die Kräfte der bekanteten einfachen Heil- und Nahrungsmittel von ... Ebn Baithar*, 2 vols., Stuttgart, 1840-2.

The German translation of Ibn al-Baytār's *Jāmi' al-mufradāt* with introduction.

ترجمه آلمانی جامع المفردات ابن البيطار با مقدمه .

- 1477- Vernet, J., "Ibn al-Baytār", *SI*, 3: 737.

Ibn Biktārish

- 1478- Brückelmann, C., *Journ. für arab. Forsch.* 1871, 1: 486; Supplementband, 1: 389.
- 1479- Renaud, H.P.J., "Étude sur Ibn Beklarch", *Revue de la Soc. française d'islamologie*, 1927, 21: 345.

Ibn Butlān

- 1480- Brückelmann, C., *Journ. für arab. Forsch.* 1871, 1: 483; Supplementband, 1: 385.
- 1481- ... *Journ. für arab. Forsch.* 1871, 1: 221-3, etc.
- 1482- ... *Journ. für arab. Forsch.* 1871, 2: 369.
- 1483- ... *Journ. für arab. Forsch.* 1871, 1: 489-92.

mentband, 1: 896-7.

1470- Leclerc, L., "Études historiques et philologiques sur Ebn Beīthār", *J.A.*, 1862, 19: 438-61.

1471- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 225-37.

1472- Leclerc, N.L., "Traité des simples par Ibn el-Beithar", *Notes et extraits des manuscrits*, 1877, 23: 1-XVI, 1-478; 1881, 25: 1-489, 1883, 26: 1-483.

Scholarly translation of Ibn al-Baytār's *Jāmi' al-mufradāt* from the El-Hamoudia library in Constantine in Algeria and the Bibliothèque Nationale (no. 1023) with an important introduction on Ibn al-Baytār and his work.

ترجمه فاصله ای ارجامع المفردات ابن البيطار از نسخ الجزيره وپاریس نامقدمه مهمی درباره ابن البيطار و انرا و .

1473- Ruska, J., "Ibn al-Baytār", *EI²*, 2: 366.

1474- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 663-4.

1475- Siles Cabrera, M., "Ibn al-Beithar o 'El Botánico.' Aportación a la historia de la medicina hispanomusulmana", *Rev. de la Soc. española de hist. de la farmacia*, 1958, 9: 74-82, 129-33.

General biography of Ibn al-Baytār of Malaga, and a survey of his works, notably the *Kitāb jāmi' fi'l-adwiyat al-mufradah*, a collection of simples and the best medieval work of its kind, and the *Kitāb al-muqānīn fi'l-adwiyat al-mufradah*.

شرح حال ابن البيطار وچشم اندازی به آثار او مخصوصاً " کتاب الجامع فی الادویه المفردة " که مجموعه ایست از کتب مفردات و بهترین در نوع خود در قرون وسطاست و کتاب المقنی فی الادویه المفردة .

- 1461- Ibn Battūtah, *Travels in Asia and Africa*, transl. by H.A.R. Gibb, London, 1929.
- 1462- Ibn Battūta, *I viaggi di Ibn Battuta*, texts chosen and translated by F. Gabrielli, Firenze, 1961.
- 1463- Janssens, H.F., "Ibn Batouta et Sir Hamilton Gibb", *Revue de l'Inde. de Bruxelles*, 1959: 283-308.
- 1464- Janssens, H.F., *Ibn Battuta, "Le voyageur de l'Islam: (1324-1355)*, Bruxelles, 1948.
- 1465- *Dr. H. J. de Lacy O'Leary, The geographical and historical notes of Ibn Battuta, the great traveller, and presents a critical appraisal of his work.*
- دربارہ میں رحلہ اس بطوطہ و محتویات تاریخی و مؤلف آن و بطوری اسنادی ارادو .
- 1466- Miquel, A., "Ibn Battūta". *AI*, 3: 735-6.
- 1467- Nash, S.H., *Journal of the American Oriental Society*, 237-41.
- 1468- Quirós Padrijaux, C.B., "Batuta: un viajero tangerino del siglo XIV", *Revista de la Universidad de Granada*, 1952, 6(20): 11-27.
- 1469- Sartorius, W., *Journal of the American Oriental Society*, 3: 1614-23.

Ibn al-Baytār

- 1470- Brockelmann, C., *Lehrbuch der Arabischen Literatur*, 1: 492; Supple-

vol. 2, 1877; vol. 3, 1877; vol. 4, 1879; Arabic text reprinted, 2 vols., Cairo, 1870-71; 2 vols., Cairo, 1904-5. Five volumes, Paris, 1929. Réimpression, augmentée d'une préface et de notes de V. Monteil, 1968.

The edited Arabic text of Ibn Battūṭah's *Rihlah* from five mss. at the Bibliothèque Nationale with translation of the text and introduction. The last volume is devoted to an extensive index of the whole work based on the French translation.

من تصحیح شده رحله از ابن بطوطه از بیج نسخه از کتابخانه ملی پاریس با ترجمه متن و مقدمه . مجلد آخر به فهرست مفصلی از تمام اثر مبینی بر ترجمه فراسوی اختصاص داده شده است .

1459- Ibn Battūṭah, *al-Rihlah. The Travels of Ibn Batuta*. Translated from the abridged Arabic MSS. of Cambridge, and edited with notes, illustrative of the history, geography, botany, antiquities, & c. occurring throughout the work. By S. Lee, London, 1824 and 1829.⁶ Reprint, 1965, 1971.

1460- Ibn Battūṭah, *al-Rihlah: The travels*. translated with revisions and notes (from the Arabic text ed. by C. Defrémery and B.R. Sanguinetti) by H.A.R. Gibb, 2 vols., Cambridge, 1958-62; reprinted, 1972; 566 pp.

a masterly translation of the *Rihlah* of Ibn Battūṭah based mostly on the Defrémery and Sanguinetti edition although a few other mss. have also been consulted. An important preface and very useful notes are added. The edition has not as yet been completed.

ترجمه اسنادانه ای از رحله ابن بطوطه بیشتر مبینی بر متن دفرمری و سانگوی نتی و مشورت با چند نسخه دیگر . مقدمه ای مهم و حواشی بسیار سودمند افزوده شده و ترجمه هنوز خاتمه نیافته است .

and general influence. Included is a translation and edition of the *Kitāb minhāj al-tālib li-ta^cdīl al-kawākib*, from MS 909, 1 Escorial and MS 1454, 1 Algiers.

چشم اندازی کلی به نجوم در مغرب اسلام و شرح حال ابوالعباس المراكشي ابن السناء . آثار نجومی او تحلیل شده و شرحی از شاگردان و نفوذ او آمده است . ضمناً ترجمه ای نیز از کتاب مسهاج الطالب لتعديل الكواكب از روی نسخ ۹۰۹/۱ اسکوریال و ۱۴۵۴/۱ الجزیره افزوده شده است .

- 1452- Vernet Gines, J., "Los manuscritos astronómicos de Ibn al-Banna", *Int. Congr. on the hist. of sci.*, VIII, 1956, 1: 297-8.

Ibn Battūtah

- 1453- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 256-7; Supplementband, 2: 365-6.
- 1454- Brockelmann, C., "Ibn Battūta", *EL*, 2: 368.
- 1455- Fischer, A., "Battuta nicht Batuta", *SPM*, 1918, 72: 289.
- 1456- Hasan, M., "The Rihla of Ibn Battuta", *Proceedings of the Indian Hist. Cong.*, II, 1938: 278-85.
- 1457- Husain, M., "Ibn Battuta (His life and work)", *Indo-Iranica*, 1954, 7(2): 6-13.
- 1458- Ibn Battūta, *al-Rihla*, ed. and French trans. by C. Defrémery and E.R. Sanquinetto: *Voyage d'Ibn Battūta*, 5 vols., Paris, 1853-9. Various reprints of transl. including vol. 1, 1874;

maticien (XIIIe-XIVe s.J.C.)", *Hespéris*, 1938, 25: 13-42.

A scholarly account of the life, education and works of Ibn al-Bannā'. An appendix includes a catalogue of his writings.

شرح فاصله ای از حیات و تحصیلات و آثار ابن البنا . در ذیل فهرستی از آثار او آورده شده است .

- 1445- Renaud, H.P.J., "Sur les dates de la vie du mathématicien arabe marocain Ibn al-Bannā' (XIIIe-XIIIe S.)", *Isis*, 1937, 27: 216-8.
- 1446- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 998-1000.
- 1447- Steinschneider, M., "Rectification de quelques erreurs relatives au mathématicien arabe Ibn al-Banna", *Ann. di Mat. pura e storia della sci. matematiche*, 1877, 10: 313.
- 1448- Suter, H., *Die Math. and Astronomen der Araber*: 162-4, 220, 227.
- 1449- Suter, H. and Ben Cheneb, M., "Ibn al-Bannā'", *EI¹*, 2: 367.
- 1450- Suter, H. and Ben Cheneb, M., "Ibn al-Bannā' al-Marrākushī", *EI²*, 3: 731.
- 1451- Vernet, J., *Contribución al estudio de la labor astronómica de Ibn al-Bannā'*, Tetuan, 1952.

An overview of astronomy in Western Islam, followed by a biography of Abū'l-^cAobās b. Muḥammad b. ^cUthmān al-Azdī al-Marrākushī Ibn al-Bannā'; an analysis of his astronomical work and an accounting of his disciples.

- 1436- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 314-6.
 1437- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 183.
 1438- Suter, H., *Hi. Math. and Astronomien der Araber*: 116.

Ibn al-Bannā'

- 1439- Brockelmann, C., *Arab. Lit. bibliograph. List.*, 2: 255; Supplementband, 2: 363-4.
 1440- al-Fāsī, M., "Ibn al-Bannā' al-ʿAdadī al-Marrākushī", *Bull. Inst. Ét. Av. Islam. Maroc et Islam.*, 1958, 6: 1-10.
 1441- al-Marrākushī, *Ḥikmah al-ʿAdadī wa-ʿilm al-ḥisāb al-ʿArabī*. Trad. de l'arabe par G.J. Sébillot, et publié avec une introduction par G.W. Sébillot, Paris, 1834-5; reprint, 1974; 654 pp.
 1442- Marre, A., "Bibliographie d'Ibn al-Banna," *Ann. Hist. Nat. Maroc.*, 1865, 19: 1ff.
 1443- Marre, A., "Biographie d'Ibn al-Bannā'," *Ann. Hist. Nat. Maroc.*, 1865, 19.

1444- *Ḥikmah al-ʿAdadī wa-ʿilm al-ḥisāb al-ʿArabī* by Ahmad al-Bannā' al-Marrākushī. Translated by G.W. Sébillot, Paris, 1834-5; reprint, 1974; 654 pp.

شرح حال ابن النباء كذا شامل من عربي شرح حال او بد فم احمد نانا انا

- 1445- Renaud, M.H., "Notes critiques d'histoire des sciences chez les Musulmans. III. Ibn al-Bannā' de Marrakech, sūfī et mathématicien."

- 1426- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 317-25.
- 1427- Corbin, H., "Ibn Bājja", *Encyclopedia of philosophy*, 4: 105-6.
- 1428- Dunlop, D.M., "Ibn Bādjdja", *EI*², 3: 728-9.
- 1429- Dunlop, D.M., "Remarks on the life and works of Ibn Bājjah (Avempace)", *Int. Congr. of orientalistes*, XXII, 1951, 2: 188-96.
- 1430- "Ibn Bādjdja", *EI*¹, 2: 366.
- 1431- Ibn Bājjah, *Ilm al-nafs*, transl. and notes by M.S.H. Ma'sumi, Karachi, 1961.

An English translation of the *Kitāb al-nafs* of Ibn Bājjah based upon the Bodleian ms. Pocock 206 with an introduction about the author and the work and extensive notes.

۴

ترجمہ، کتاب النفس ابن باجہ از روی نسخہ، یاد لین (شمارہ ۲۰۶) با مقدمہ ای درباره، مؤلف اثر و حواشی معصل .

- 1432- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 75-8.
- 1433- Ma'sumi, M.S.H., "al-Avempace--the great philosopher of Andalus", *IC*, 1962, 36: 35-53, 85-101.
- 1434- Ma'sumi, M.S.H. al-, "Ibn Bājjah", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 506-26.
- 1435- Morata, N., "Avempace (Notas y análisis)", *Ciudad de Dois*, 1924, 139: 180-94.

IIA

Int. Congr. of orientologists, VIII, 1889, 2: 215-57.

- 1417- Olson, L. and Eddy, H., "Ibn al-Awam. A soil scientist of Moorish Spain", *Geographical review*, 1943, 33: 100-9.

A highly readable, general introduction to Ibn al-^cAwwām and his *Kitāb al-filāḥah*.

مقدمه ای خوانا و کلی بر ابن العوام و کتاب العلامه او .

- 1418- Ruska, J., "Ibn al-^cAwwām", *EI⁷*, 2: 365.

- 1419- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 424-5.

Ibn Badr

- 1420- Brockelmann, C., *Arab. for arabian Lit.*, Supplementband, 1: 860.

- 1421- Ibn Badr, *Compendio de algebra de Alenbéier*. Texto arabe, traduccion y estudio por José A. Sanchez Pérez, Madrid, 1916, 200 pp.

- 1422- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 622.

- 1423- Suter, H., *Die Math. der Araber*, 1900: 197.

Ibn Bājjah

- 1424- Asín Palacios, "El Filósofo zaragozano Avempace", series of eight articles in *Revista de Aragón*, 1900-1, 1-2.

- 1425- Brockelmann, C., *Arab. for arabian Lit.*, 1: 460; Supplementband, 1: 830.

Ibn al-^cAwwām

- 1412- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 494-5; Supplementband, 1: 903.
- 1413- Clément-Mullet, J.J., *Le livre de l'agriculture d'Ibn-al-Awwām (Kitāb al-filāḥah)*, 2 tomes en 3 vols., Paris, 1864-7.

Translation of Ibn al-^cAwwām's *Kitāb al-filāḥah* based on the mss. from Escorial, Leiden and the Bibliothèque Nationale (no. 912 A.F.) and containing only the first part, with a long introduction analysing the work and showing its relation with the *Nubatean agriculture* as well as a glossary of Arabic agriculture terms.

برحمه ای ارکتاب الفلاحة از ابن العوام مبتنی بر نسخ اسکوریال ولیدن وپاریس که شامل فقط قسمت اول است با مقدمه، مسوطی درباره، اثر و رابطه، آن با الفلاحة النبطیة و فہرستی از مصطلحات عربی در علم فلاحت.

- 1414- Ibn al-^cAwwām, *Kitāb al-filāḥah*, ed. and transl. into Spanish by J. A. Banqueri: *Libro de Agricultura su autor et de otro excelente Abu Zacaria Yahia B.M.B. el-^cAwwām, Sevillina*, 2 vols., Madrid, 1802.
- 1415- Ibn al-^cAwwām, *Kitāb al-filāḥah: Libro de Agricultura* arraylo hecho en vista de la traducción castellana de D. José Banqueri por D.C. Boutelou, precedido de una introducción escrita por D.S. Boutelou, 2 vols., Madrid, 1878.
- 1416- Moncada, C.C., "Sul taglio della vite di Ibn al-^cAwwām",

thesis to the University of Madrid).

- 1399- Nasr, S.H., *Islam's utopia*: 99-100, 121-3; 127-9.
- 1400- Nasr, S.H., *Isl. and civilization in Islam*: 338-40.
- 1401- Nasr, S.H., *Islam: Muslim aspect*: 81-121.
- 1402- Nicholson, R.A., "Muhyī al-Dīn ibn al-^cArabī", *Encyclopaedia of Islam*, 8: 907-9.
- 1403- Nicholson, R.A., "The lives of 'Omar Ibnul-Fāriḍ and Muhyiy-ud-Dīn Ibnul-^cArabī, extracted from the *Shiḥararatu'l-^cArabī*", *Journal*, 1906: 797-824.
- 1404- Neeb, H.S., *Die kleine Schriften des Ibn al-^cArabī*, Leiden, 1913.
- 1405- Neeb, H.S., *Journal of Islamic Studies*, 2: 596-8.
- 1406- Neeb, H.S., *Die kleineren Schriften des Ibn al-^cArabī*, *Journal*, 1913: 129-31.
- 1407- Neeb, H.S., *Einige kleine Autobiographien d'Ibn al-^cArabī*, *Journal*, 1913: 31-33.
- 1408- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1409- Neeb, H.S., *Die kleineren Schriften des Ibn al-^cArabī*, *Journal*, 1913: 129-31.
- 1410- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1411- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1412- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1413- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1414- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1415- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1416- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1417- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1418- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1419- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.
- 1420- Neeb, H.S., *Journal*, 2: 361-2.

- 1388- Asín Palacios, N., "Mohiddin", *Homenaje a Menéndez y Pelajo*, 1899, 2: 217-56.
- 1389- Ateş, A., "Ibn al-^cArabī", *EI²*, 3: 707-11.
- 1390- Badawi, A., "Autobibliografía de Ibn Arabi", *Al-Andalus*, 1955, 20: 107-28.
- 1391- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 441-8; Supplementband, 1: 790-802.
- 1392- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 2: 497-500.
- 1393- Corbin, H., *L'Imagination créatrice dans le soufisme d'Ibn ^cArabī*, Paris, 1958; English transl. by R. Manheim: *Creative imagination in the Sufism of Ibn ^cArabī*, Princeton, 1969.
- 1394- Deladriere, R., "Les oeuvres manuscrites de Muhyī al-Dīn Ibn ^cArabī à la grande mosquée al-Zaytūna de Tunis," *Arabica*, 1966, 13: 168-72.
- 1395- Husaini Monbri, S.A.Q., *Ibn ul-Arabi, the great Muslim mystic and thinker*, Madras, 1931.
- 1396- Ibn ^cArabī, *La Sagesse des prophetes*, partly trans. by T. Burckhardt, Paris, 1955.
- 1397- Izutsu, T., *A comparative study of the key philosophical concepts in Sufism and Taoism -- Ibn ^cArabī and Lao-Tzu, Chuang-Tzu*, 2 vols., Tokyo, 1966.
- 1398- al-Kaysi, H.A.J., "Ibn al-Arabi y sus obras", *Boletín de la Univ. de Madrid*, 1960, 9: 898-9 (Presentation of a doctoral

Ibn al-Akfānī

- 1383- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 137; Supplementband, 2: 169-70.
- 1384- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 899-901.

Ibn ʿArabī

- 1385- Affifi, A.E., "Ibn ʿArabī", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 398-420.
- 1386- Affifi, A.E., "The works of Ibn ʿArabī in the light of a memorandum drawn up by him", *Bull. of the Faculty of Arts, Alexandria*, 1954, 8: 109-17.
- 1387- Asín Palacios, M., "El místico murciano Abenarabi: I. Autobiografía cronológica, II. Noticias autobiográficas de su 'Risalat al-cosm', III. Caracteres generales de su sistema, IV. Su teología y sistema del cosmos", *Bull. de la Real Acad. de las Ciencias*, 1925, 87: 96-173, 512-611; 1926, 88: 582-637; 1928, 92: 654-751.

1388- Affifi, A.E., "The life of Ibn ʿArabī based on his own account", *Bull. of the Faculty of Arts, Alexandria*, 1954, 8: 118-121; 1955, 9: 111 and 117. His metaphysical and cosmological system.

تحقیق مہمی دربارهٔ حیات ابن عربی منسی برآثار خود او. قسمت سوم وچهارم بد افکار حکمی و جہان‌شناسی ابن عربی اختصاص داده شده است.

The text itself is one of the capital sources for the intellectual history of Mamluk Egypt. In addition Quatremère has made use of other Muslim histories in his notes to clarify some of the problems of the history of Islamic science such as the life and works of Ibn Abī Uṣaybi^cah, the author of *ʿUyūn al-anbāʾ*.

علاوه بر اهمیت متن کتاب برای تاریخ دوره، مالیک مصر و فعالیت های علمی آن عصر کترمر در حواشی خود از تواریخ دیگر جهت روشن ساختن منابع تاریخ علوم اسلامی مخصوصاً "ابن ابی اصیبه صاحب عیون الانبیا" استفاده کرده است.

1379- Müller, A., "Über Ibn Abi Oceibi^ca und seine Geschichte der Ärzte", *Int. Congr. of Orientalists*, VI, 1883, 2: 259-80.

An extensive discussion of the life of Ibn Abī Uṣaybi^cah and his *ʿUyūn al-anbāʾ* based on most of the known Islamic sources.

بحث جامعی دربارهٔ حیات و احوال ابن ابی اصیبه و عیون الانبیا با استفاده از تمام منابع معروف.

1380- Sanguinetti, "Extrait de l'ouvrage arabe d'Ibn Aby Ossaïbi^cah sur l'histoire des medecins, traduction française, accompagnée de notes", *JA*, 1854, 3: 230-91; 4: 177-213; 1855, 5: 401-68; 6: 129-90; 1856, 8: 175-96, 316-53.

1381- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 685-6.

1382- Vernet, J., "Ibn Abi'l-Uṣaybi^ca", *ET*, 3: 693-4.

Ibn Abi'l-Rijāl

- 1368- Brockelmann, C., *Jesch. d. arabischen Litt.*, 1: 244; Supplementband, 1: 401.
- 1369- Pingree, D., "Ibn Abi'l-Ridjāl", *SI*, 3: 688.
- 1370- Sarton, G., *Introd. to the Hist. of Isl.*, 1: 715-6.
- 1371- Suter, H., "Ibn Abi'l-Ridjāl", *SI*, 2: 356.
- 1372- Suter, H., *Die Arab. u. Islam. Namen im Arab.*, 100; Nachträge: 172.

Ibn Abī Usaybiḥ^{an}

- 1373- Brockelmann, C., *Jesch. d. arabischen Litt.*, 1: 325-6; Supplementband, 1: 560.
- 1374- Elgood, O., *Jesch. d. arabischen Litt.*, 140-1, 214-5, etc.
- 1375- Ibn Abī Usaybiḥ^{an}, *SI*, 2: 357.
- 1376- Ibn Abī Usaybiḥ^{an}, *Kitāb al-Maṣābiḥ wa-l-Maḥāsin fī ḥayāt al-Ḥuḥūdān*, *Kitāb al-Maṣābiḥ wa-l-Maḥāsin fī ḥayāt al-Ḥuḥūdān*, édité par H. Jahier et A. Q. Noureddine, Alger, 1377/1958.
- 1377- *Jesch. d. arabischen Litt.*, 2: 187-93.
- 1378- *Jesch. d. arabischen Litt.*, 2: 187-93.
- 1379- *Jesch. d. arabischen Litt.*, 2: 187-93.
- 1380- *Jesch. d. arabischen Litt.*, 2: 187-93.

the hist. of med., 1934, 2: 409-46.

A useful general survey of the life of Hunayn and a carefully prepared list of his translations and original writings.

مقدمه عمومی و مفیدی مربوط به حیات حنین بن اسحق با فهرستی دقیق از آثار وی که او ترجمه کرده و نیز نوشته های خود او .

1363- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 611-13.

1364- Sbath, P. and Meyerhof, M., *Le livre des questions sur l'oeil de Honān ibn Ishāq*, Cairo (Mémoires présentés à l'Institut d'Égypte, 36), 1938.

The critical Arabic text of *al-Masā'il fi'l-'ayn* of Hunayn based on six mss. from the Leningrad library (no. 42 of the Gregory IV Collection), British Museum (no. 6888), Ahmad Taymour Pasha library, National library of Cairo (no. 477), Leiden collection (no. 671) and one belonging to the private collection of Sbath with translation, many notes, useful indices and an important introduction.

من مفتح عربی المسائل فی العین حنین مبتنی برشش نسخه مذکور در فوق با ترجمه و حواشی فراوان و فهرس مفید و مقدمه ای مهم .

1365- Strohmaier, G., "Hunayn b. Ishāk al-'ibādī", *ET*², 3: 578-81.

1366- Strohmaier, G., "Hunain ibn Ishāq und die Bilder", *Klio*, 1965, 43-5: 525-33.

1367- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*: 21-3.

- 1356- Graf, G., *Gesch. der christlichen arabischen Lit.*, 2: 122-9.
- 1357- Leclerc, L., *Hist. de la med. arabe*, 1: 139-53.
- 1358- Meyerhof, M., *The Book of the ten treatises of the eye ascribed to Hunain ibn Is-hāq (809-877 A.D.)*, Cairo, 1928.

The critical Arabic text of Hunayn's *Kitāb al-ʿashr maqālāt fi'l-ʿayn* based on the Leningrad ms. no. 42 (III) belonging to the collection of Gregorius IV and the ms. from the Ahmad Taymūr Pasha collection in Cairo with translations, copious notes and indices and an important introduction on Hunayn and Muslim ophthalmology.

متن مسقح عربی کتاب العشر مقالات فی العین ارحنین بن اسحق مبتنی بر نسخه های لنینگرا د و تسموور باسا در قاهره با ترجمه و حواشی مفصل و فهارس و مقدمه، مهمی درباره، حنین و علم کحالی بن مسلمین .

- 1359- Meyerhof, M., "New light on Hunain Ibn Ishāq and his period", *Ann.*, 1926, 8: 685-724.

Important study based on the text established by Bergstrasser.

تحقیقی مهم درباره، حنین بن اسحق و مکتب او منسی برمن برگ اشتراسر .

- 1360- Rosenthal, F., "Die arabische Autobiographie", *Studia Arabica*, 1937, 1: 5ff.

- 1361- Rosen, J., "Hunain (b. Ishāq)", *SI*, 2: 336.

- 1362- Smith, E., "A bio-bibliographical study of Hunayn ibn Is-haq al-ʿIbade (Johannitius) (809-877 A.D.)", *Bull. of the Inst. of*

France, publiée avec une introduction, un répertoire analytique, une traduction annotée, un glossaire et une carte par E. Lévi-Provençal, Leyden, 1938.

- 1351- Lewicki, T., "Ibn ^CAbd al-Mun^Cim al-Himyarī", *ET*, 3: 675-6.

Hunayn ibn Ishāq

- 1352- Bergsträsser, G., *Hunain ibn Ishāq und seine Schule. Sprache und literaturgeschichtliche Hippokrates- und Galen-Übersetzungen*, Leiden, 1913.

A classical work on the translation of Greek works into Arabic, particularly the medical works of Hippocrates and Galen. Special attention is paid to the concrete problems of the translation of various passages.

۴

انری کلاسیک دربارهٔ ترجمهٔ منون یونانی به عربی مخصوصاً "آثار طبی بفرط و جالینوس با توجه به مسائل خاصی که در ترجمهٔ هر یک از قسمت های این رسائل وجود داشته است .

- 1353- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 205-6; Supplementband, 1: 366-9.

- 1354- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*: 104-13, 116-20, etc.

- 1355- Gabrieli, G., "Hunayn ibn Ishaq", *Isis*, 1924, 6: 282-92.

Biography and bibliography of Hunayn based on Oriental Sources.

شرح حال و فهرست آثار حسن بن اسحاق از روی منابع اسلامی .

plementband, 2: 635-7.

- 1342- Hājjī Khalīfah, *Kashf al-ẓuḥūr ʿan asāmī 'l-kutub wa'-l-funūn: Lexicon bibliographicum et encyclopaedicum a Hajji Khalīfa compilatum*, Gustav Flügel (ed. and transl.), Leipzig and London, seven vols., 1835-58.
- 1343- Mordtmann, J.H., "Hādjdjī Khalīfa", *SI¹*, 2: 204-6.

Hājjī Pāshā

- 1344- Brockelmann, C., *Lex. ar. in arab. lit.*, 2: 233; Supplementband, 2: 326.
- 1345- Leclerc, L., *Notes de l'Arabie saoudite*, 2: 266-7.
- 1346- Sartori, G., *Studi di storia islamica*, 3: 1727-8.
- 1347- Sāheyl Ünver, A., "Hökim Hadji Pacha et l'hôpital de Kalavoun au Caire", *Ann. Inst. Études Arabes*, 6: 12-15.
- 1348- Sāheyl Ünver, "Place occupée par le médecin Hadji Pacha dans l'histoire de la médecine turque", *SI¹*, 1952, 33: 323-30.
- 1349- Walker, J., "Hadjdjī Pasha", *SI¹*, 3: 45

al-Himyarī

al-Himyarī, *al-Ḥimyarī wa'l-Ḥimyarī wa'l-Ḥimyarī*, comp. par al-Ḥimyarī, *al-Ḥimyarī wa'l-Ḥimyarī wa'l-Ḥimyarī*, texte arabe des notices relatives à l'Espagne, au Portugal, et au sud-ouest de la

121-31.

- 1333- Wensinck, A.J., "Ghazālī's bekeering (1932)", *Semietische Studien mit de nalatenschap van A.J. Wensinck*, 1941: 154-77.
- 1334- Wensinck, A.J., *La pensée de Ghazzali*, Paris, 1940, 205 pp.
- 1335- Wickens, G.M., "The 'Persian letters' attributed to al-Ghazālī", *IQ*, 1956, 3: 109-16.
- 1336- Zwemer, S.M., "James Rendel Harris on Al-Ghazali", *MW*, 1942, 32: 51-4.
- 1337- Zwemer, S.M., *A Moslem seeker after God; showing Islam at its best in the life and teaching of al-Ghazali, mystic and theologian of the eleventh century*, New York, 1920, 302 pp.

Gīlānī, Hakim al-Mulk

◄

- 1338- "Distinguished physicians of the Moghul Period in India: Hakim Ali Gilani (excerpted)", *Hamdard med. digest*, 1963, 7(1-2): 29-33; 7(7-8): 32, 34.
- 1339- "A renowned physician of the Qutub Shahi Period: Hakimul-Mulk Gilani", *Hamdard med. digest*, 1959, 3(6): 11-15.
- 1340- Zuhuri, A.W., "Hakeemu'l Mulk Gilani", *Hamdard med. digest (sic)*, Feb: 3-7, Mar: 3-6, Apr: 3-5.

Hājji Khalīfah

- 1341- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 427-9; Sup-

318-21.

- 1321- Politella, J., "Al-Ghazali and Meister Eckhart- two giants of the spirit", *ISW*, 1964, 54: 180-94, 233-44.
- 1322- Rahman, S.M., "Al-Ghazzali", *IC*, 1927, 1: 406-11.
- 1323- Sarton, G., *Introduction to the Hist. of Sci.*, 1: 753-4.
- 1324- Smith, M., *Al-Hisab, Ab-Ingaz. A study of the life and personality of Abū Ḥanīfah Muḥammad ibn-Ḥudayf al-Juwaynī, together with an account of his mystical teachings and an estimate of his influence on the development of Islamic mysticism*, London, 1944, 247 pp.
- 1325- Suter, H., *Die Mystik der Araber*, Leipzig, 1900: 112.
- 1326- Le Tourneau, R., "Al-Ghazālī et Ibn Tūmārt se sont-ils rencontrés?", *Revue de l'Asie Mineure*, 1947, 7: 147-8.
- 1327- Watt, W.M., "The authenticity of the works attributed to al-Ghazālī", *ISW*, 1952: 24-45.
- 1328- Watt, W.M., *The life and works of al-Ghazālī*, London, 1948.
- 1329- Watt, W.M., "A study of al-Ghazālī's *Mishkāt*?", *ISW*, 1949: 1-11.
- 1330- Watt, W.M., "Al-Ghazālī's *Maqālāt*", *ISW*, 2: 1038-41.
- 1331- Watt, W.M., *The life and works of al-Ghazālī*, Chicago, 1963, 206 pp.
- 1332- Watt, W.M., "The works of al-Ghazālī", *ISW*, 1960-1, 13-14:

- Madras, 1919, 112 pp.
- 1309- Gardner, W.R.W., "Al-Ghazali as Sufi", *MW*, 1917, 7: 131-43.
- 1310- al-Ghazzālī, *The confessions of Al Ghazzali*, transl. for the first time into English by C. Field, London, 1909.
- 1311- Gosche, R., "Über Ghazzalis Leben und Werke", *Abhandl. der königlichen Akad. der Wiss. zu Berlin, philosophische-hist. Klasse*, 1858: 239-311.
- 1312- Hourani, G.F., "The chronology of Ghazālī's writings", *JAOS*, 1959, 79: 225-33.
- 1313- Jabre, F., "La biographie et l'oeuvre de Ghazali reconsidérées à la lumière des *Tabaqat de Sobki*", *MIDEO*, 1954, 1: 73-102.
- 1314- Jabre, F., *La notion de la certitude selon Ghazali*, Paris, 1958.
- 1315- Jabre, F., *La notion de Ma^crifah chez Ghazali*, Paris, 1958.
- 1316- Leeuwen, A.P. van, "Essai de bibliographie sur Al-Ghazzali", *IBLA*, 1958, 21: 221-7.
- 1317- Lelong, M., "Actualité de Ghazzali", *IBLA*, 1958, 21: 195-212.
- 1318- MacDonald, D.B., "al-Ghazālī", *EI¹*, 2: 146-9.
- 1319- MacDonald, D.B., "The life of al-Ghazzālī, with especial reference to his religious experience and opinions", *JAOS*, 1899, 20: 71-132.
- 1320- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 51-2, 307-13,

Review of ten publications on Ghazzālī.

نقدی از ده کتاب درباره غزالی .

- 1298- Bouyges, M., *Essai de chronologie des oeuvres de al-Ghazālī (Alghazali)*, ed. by M. Allard, Beyrouth, 1959, 230 pp.
- 1299- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 419-26; Supplementband, 1: 744-56.
- 1300- Carra de Vaux, *Ghazālī*, Paris, 1902, 330 pp.
- 1301- Corbin, H., "Ghazālī, Abū Ḥamid Muḥammad", *Encyclopaedia of Islam*, 3: 326-8.
- 1302- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*, 251-61.
- 1303- Deneenseman, A., "Le Maghreb a-t-il une marque ghazzālienne?" *Islam*, 1953, 21: 109-16.
- 1304- Donaldson, D.M., "Mohammed al-Ghazzali", *ISW*, 1921, 11: 377-88.
- 1305- *Journal of the American Oriental Society*, 47: 1-10. Ghazzālī in *Maghrib al-Sham*.

برحمد آرادى از شرح حال غزالی در مطلع السمس .

- 1306- Faris, N.A., "al-Ghazzālī", *The Arab Heritage*, 1944: 142-58.
- 1307- Fricke, H., *Ghazālī's ar-Risālah al-fīḥrīyah. Ein neugriechisch mit arabisch-gegründetes Werk*, Leipzig, 1919, 88 pp.
- 1308- Gifford, W.H.T., "Al-Ghazālī's *Mishkāt al-Anwār* and the Ghazālī-Problem", *Journal of the American Oriental Society*, 1914, 5: 121-53.
- 1309- Gifford, W.H.T., *The Philosophy of Ghazālī and his works*, 1913, 200 pp.

discovery of other manuscripts of the abridged version of the *al-Munīf*.

مس منفع عربی منسخت کتاب جامع المعرفات از عافعی که خلاصه آن توسط اس. عبی تهیه شده است از روی نسخ سمورپانا در فاهره و گونا با ترجمه انگلیسی و حواشی مفصل عالمانه و مقدمه ای درباره تاریخ داروشناسی فصل از عافعی و خودمؤلف . مترجمان بیس ارکشف نسح دیگر از تلخیص کتاب الجامع از دنبال کردن چاپ این اثر صرف نظر کردند .

1290- Nasr, S.H., *Sci. and civilisation in Islam*: 215-6.

1291- Sarnelli, T., "Al-Ghāfiqī", *ET*, 2: 995.

1292- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 424.

al-Ghazzālī

1293- Abū Rīdah, M.A.H., *Al-Manāli and other works on the philosophy of Ghazzālī (Tahāfut al-falāsifah)* (Diss.), Madrid, 1952, 199 pp.

1294- Ahmad, R., "Al Ghazali", *Kalimatun-nabi al-qadim*, 1936: 107-10.

1295- Arnaldez, R., "Ghazālī (Al-)", *Encyclopædia universalis*, 7: 722.

1296- Barbier de Meynard, M., "Traduction nouvelle du Traité de Ghazzālī intitulé le Préservatif de l'erreur, et Notices sur les extases (des soufis)", *JA*, 1877, 9: 5-96.

1297- Bouyges, M., "Algazeliana", *Mélanges de la Faculté orientale*, 1922, 8: 479-520.

- mentband, 2: 295.
- 1284- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 707-8.
- 1285- Suter, H., *Die Math. und Astronomie der Araber*, 1900: 159.
- 1286- Wiedemann, E., "Kamāl al-Dīn", *El^b*, 2: 704.

al-Ghāfiqī

- 1287- Brockelmann, C., *Math. der Arabischen Lit.*, 1: 488; Supplementband, 1: 891.
- 1288- Meyerhof, M., "Über die Pharmakologie und Botanik des Ahmad al-Ghāfiqī", *Archiv für Gesch. der Math., der Naturwiss. und der Medizin*, 1930, 13: 65-74.

1289- *al-Ghāfiqī and his 'Kāmil al-Mufradāt' and its significance.*

مقاله کلی درباره عاقی و جامع المفردات او واهمیت آن .

- 1289- Meyerhof, M. and Sobhy, G.P. (ed. and trans.), *The English translation of "The Kāmil al-Mufradāt" of Ahmad ibn Muhammad al-Ghāfiqī*, *Journal of the American Oriental Society*, 4 vols., Cambridge, 1932-40.

1290- *al-Ghāfiqī's "Kāmil al-Mufradāt" al-Mufradāt of al-Ghāfiqī*, *Journal of the American Oriental Society*, from the *Journal of the American Oriental Society*, in Cairo and the *Journal of the American Oriental Society*. This is a very important and extensive and scholarly commentary on the *Kāmil al-Mufradāt* of al-Ghāfiqī, which is a history of pharmacology before al-Ghāfiqī. The *Kāmil al-Mufradāt* of al-Ghāfiqī was also included upon the

- 1274- Watt, W.M., "al-Fārābī", *Encyclopedia of philosophy*, 3: 179-80.
- 1275- Zajaczkowski, W., "Wielcy uczeni Azji Strodkowej -- Farabi i Biruni", *Przeglad orientalistyczny*, 1950, 3: 67-72.

"The great scholars of Central Asia -- Farabi and Biruni", in Polish.

."دانشمندان بزرگ آسیای میانه : فارابی و بیرونی ."

al-Farghānī

- 1276- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 221; Supplementband, 1: 392-3.
- 1277- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 508-9.
- 1278- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 169, 182-3.
- 1279- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 546, 567.
- 1280- Suter, H. and Vernet, J., "al-Farghānī", *EI*², 2: 793.
- 1281- Suter, H., "al-Farghānī", *EI*¹, 2: 66-7.
- 1282- Suter, H., *Die Math. und Astronomèn der Araber*, 1900: 18; Nachträge, 1902: 160.

al-Fārisī, Kamāl al-Dīn

- 1283- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 211; Supple-

1950.

Examines al-Fārābī as artist, physician and philosopher and discusses his influence. The work is in French with an English summary.

بررسی فارابی بعنوان هنرمند و طبیب و بحثی دربارهٔ نفوذ او. اثر بزبان فرانسوی است و شامل خلاصه ای نیز به انگلیسی می باشد.

- 1267- Shaikh, M.S., "Al-Fārābī", *Iqbal*, 1961, 9(3): 57-65.
- 1268- Sheikh, M.S., "Al-Fārābī", *Islamic review*, 1961 (Sept.), 49: 15-17.
- 1269- Steinschneider, M., *Al-Farabi (Alpharabius). Des arabischen Philosophen Leben und Schriften mit besonderer Rücksicht auf die Geschichte der griechischen Wissenschaft unter den Arabern, undet Anhänger: Joh. Philoponus bei den Arabern. Leben und Werkent des Aristoteles von Ptolemaeus. Darstellung der Philosophie Plotins hauptsächlich nach handschriftlichen Quellen*, St. Petersburg (Mem. de l'Acad des sci. de St. Petersburg, 13(41), 1869; reprinted Amsterdam, 1966.
- 1270- Stern, S.M., "Al-Mas'ūdī and the philosopher al-Fārābī", *Al-Mas'ūdī*, 1960: 28-41.
- 1271- Strauss, "Eine vermisste Schrift Fārābīs", *Monatschrift für die Gesch. d. Wiss. des Judentums*, 1936, 80: 96-100.
- 1272- Stern, H., "Die Musik und Astronomie der Araber", 1900: 54-6; *Monatschrift für die Gesch. d. Wiss. des Judentums*, 1902: 165.
- 1273- Walzer, R., "Al-Fārābī", *Journal of Islamic Studies*, 2: 778-81.

218

- 1256- Loewenthal, A., "Alfarabi", *Jewish encyclopedia*, 1: 374-5.
- 1257- Madkour, I., "Al-Fārābī", *A hist. of Muslim philosophy*, 1: 450-69.
- 1258- Madkour, I., *La place d'al Fārābī dans l'école philosophique musulmane*, Paris, 1934.
- 1259- Mahdi, M., "Alfarabi circa 870-950", *History of political philosophy*, ed. L. Strauss and J. Cropsey, 1963: 160-80.
- 1260- Marquet, Y., "Al-Fārābī", *Encyclopaedia universalis*, 6: 932.
- 1261- Munk, S., "Farabi", *Dictionnaire des sciences philosophiques*, 521-3.
- 1262- Nallino, C.A., "al-Farabi", *Encyclopedia italiana*, 1932, 14: 797-8; also in Nallino's *Raccolta di scritti editi e inediti*, vol. 5.
- 1263- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 46-7, etc.
- 1264- Pines, S., "Ibn Sina et l'auteur de la 'Risalat al-fusus fi'l-hikma'; quelques données du problème", *REI*, 1951, 121-4.
- The *Risalat al-fusus* is generally ascribed to al-Fārābī or under the title *Risālat al-firdaws* to Ibn Sīnā.
- مؤلف متعدد است که رساله 'فصوص الحکم یا الفصوص فی الحکمة' منسوب به فارابی تحت عنوان رساله الفردوس به ابن سینا نسبت داده شده است .
- 1265- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 628-9.
- 1266- Sehsevaroglu, B.N., *Fārābī, Alfarabi, 870-950*, Istanbul,

- plementband, 1: 375-7.
- 1247- Carra de Vaux, "al-Fārābī", *ET^L*, 2: 53-5.
- 1248- Carra de Vaux, B., "Fārābī", *Encyclopaedia of religion and ethics*, 5: 757-9.
- 1249- Corbin, H., *Hist. de la phil. arabe. Islamique*: 222-33.
- 1250- Dieterici, F., *Alfarabi's philosophische Abhandlungen*, 2 vols., Leiden, 1890-2.

1251- Arabic text with German translation of 9 small treatises.

سامل است برمنی عربی ۹ رساله کوناہ افارابی تاریخہ المانی .

- 1252- Djann, K., *Al-Fārābī (Thèse)*, Paris, 1946.
- 1253- Fackenheim, S. L., "Al-Farabi, his life, times and thought", *Journal of Islamic Studies*, 1951, 2: 54-9.
- 1254- *Al-Fārābī's life and thought*.

وصف کلی حیات و افکار فارابی .

- 1255- Gahr, K., "Fārābī est-il l'auteur de *Al-Fārābī*", *ET^L*, 1951, 2: 31-9.
- 1256- Gerasimov, M.M., "Izuchenie nauchnogo naslediya Farabi v zhurnalakh", *Trudy Vostochnogo universiteta*, XXV, 1960, 3: 229-30.
- 1257- *Al-Fārābī's life and thought*, 2: 504-5.

tant introduction concerning Čelebi and his *Siyāhat-nāmah*, the research which has been carried out concerning him and partial translation into Serbo-Croatian (pp. 9-55). The annotated transl. covers pp. 57-578. It is followed by a glossary (pp. 579-652) and two indexes (pp. 653-682).

اولین ترجمه کامل قطعات سیاحت نامه اولیاچلیبی مربوط به یوگسلاوی . کوشش فراوانی از برای تعیین و تشخیص نام اماکن مخصوصاً "اماکن مربوط به بوزنیا وهرتز وگوبینیا بکاربرده شده است . مقدمه مهمی درباره چلیبی و سیاحت نامه و تحقیقاتی که پیرامون او شده آمده است و قسمتی از آن به زبان سربوکروتین ترجمه شده است . ترجمه همراه با دو فهرست و فرهنگ مصطلحات است .

- 1240- Mordtmann, J.H., "Ewliya Čelebi", *EI^L*, 2: 33-4.
- 1241- Mordtmann, J.H. and Duda, H.W., "Ewliya Čelebi", *EI^S*, 2: 717-20.
- 1242- Šopov, A., "Evlīja Čelebi, *Periodičesko spisanie na Bulgarskoto Knizovno Druzestvo v sofija*, 1902, 62.

Falakī Shirwānī

- 1243- "al-Falakī", *EI^L*, 2: 47.
- 1244- Hadi Hasan, *Falakī: His life, times and works*, 1929.
- 1245- Hadi Hasan, "Falakī Shirwānī", *EI^S*, 2: 764.

al-Fārābī

- 1246- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 210-13; Sup-

- 1232- Issa Bey, A., "Abu Hanifa el-Dinawari et son 'Livre des plantes'", *BIE*, 1934, 16: 1-7.

Containing the Arabic text of Abū Ḥanīfah's *Kitāb al-nabāt* with a good introduction and notes.

شامل متن عربی کتاب النبات ابوحنیفه، دیووری نامقدمه ای سودمند وحواسی .

- 1233- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 298-300.
- 1234- Lewin, B., *The book of plants of Abu Ḥanīfah al-Dīnawarī*, Upsala, 1953.
- 1235- Lewin, B., "al-Dīnawarī", *MF*⁸, 2: 300.
- 1236- Sarton, G., *Suppl. to the hist. of sci.*, 1: 615.
- 1237- Suter, H., *Die Arab. u. Islam. Geogr. von Arabien*, 1900: 31.

Ewliya Celebi

- 1238- Danzinon, P., "Un grand voyageur turc", *Le Bulgare*, 16 May 1943.
- 1239- Ewliya Celebi, *Travels*. *Kitāb al-ḥikmah wa'l-ḥikmān wa'l-ḥikmah*, translation, introduction and commentary by H. Sabanovic, Sarajevo, 1967.

This is a translation of the fragments concerning Yugoslavia, which were first published in two volumes (Sarajevo, 1962-63). The author is very competent in identifying place names, especially in the Balkans and the Caucasus. The work begins with an impor-

- 1225- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 130; Supplementband, 2: 161.
- 1226- al-Dimashqī, *Mukhbat al-Jahr fī 'ajā'ib al-barr wa'l-bihar*; *Cosmographie de Thems-ed-Din Abou Abdallah Mohammad al-Dimashqui*, texte arabe, publié d'après l'édition commencée par M. Fraehn et les mss. de St.-Petersbourg, de Paris, de Leyde et de Copenhague par M.A.F. Mehren, St.-Petersbourg, 1866; reprinted, Leipzig, 1923.
- 1227- al-Dimashqī, *Mukhbat al-Jahr*, transl. by A.F. Mehren: *Manuscript of the Cosmographie in the Middle Ages*, Copenhagen, 1874.
- 1228- Dunlop, D.M., "al-Dimashkī", *FI*, 2: 291.

al-Dīnawarī

- 1229- Brockelmann, C., "al-Dīnawarī", *FI*, 1: 977-8.
- 1230- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 123; Supplementband, 1: 187.
- 1231- Hamidullah, M., "1100^e anniversaire de la mort de Dīnawarī", *Türk bioloji dergisi*, 1963, 8: 113-24.

Life and works of the great botanist. The author in addition explains how he restored the lost section of his alphabetic dictionary of plants from *zayn* to *yā'*.

دربارهٔ حیات و آثار معروف گیاه‌شناس دیبوری و بحث دربارهٔ روشی که مؤلف از برای ازبوساختن فرهنگ
العنای نبات دیبوری از طنائی بکار برده است .

- 1216- Narain, S., "Dara Shikoh as an author", *J. of the Panjab hist. Soc.*, 1913-14, 2: 21-38.
- 1217- Panfey, Ram Prasa, "An apostle of Hindu-Muslim unity or Prince Dara Shikoh", *3rd Sikh Centenary Commemorative*, 1937: 33-34.
- 1218- Prasad, M., "The unpublished translation of the Upanishads by Prince Dara Shikoh", *Pr. M. S. Soc. Ind. Soc.*, 1930; 622-38.
- 1219- Sengupta, S.R., "Prince Muhammad Dara Shikoh and Mirza Rajah of Sindh (Kachwan)", *J. of the Indian Hist. Soc.*, 1926, 3: 36-38.
- 1220- Singh, G.D., "Prince Dara Shikoh and his Persian translation of the Upanishads", *Pr. M. S. Soc. Ind. Soc.*, 1959, 12-3: 1-9.

Dawānī

- 1221- Dawānī, M., *Shah-Jawānī*, 1917, 1: 933.
- 1222- Dawānī, M., *Shah-Jawānī*, 1917, 2: 217-8; Suppl. to 1917, 2: 306-8.
- 1223- Dawānī, M., *Shah-Jawānī*, 1917, 2: 174.

Shah-Jawānī

- 1224- Dawānī, M., *Shah-Jawānī*, 1917, 1: 915.

IIA

- 1203- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 666-7.
 1204- Suter, H., "Abu'l-Wafā' al-Būzadjānī," *EI*², 1: 159.
 1205- Suter, H., "Abu'l-Wafā'," *EI*¹, 1: 112-3.
 1206- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*, 1900: 71-2, 224; Nachträge, 1902: 166-7.

al-Damīrī

- 1207- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 138, Supplementband, 2: 170-1.
 1208- Kopf, L., "al-Damīrī", *EI*², 2: 107-8.
 1209- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 278-9.
 1210- MacDonald, D.M., "Damīrī", *EI*¹, 1: 912.
 1211- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 1639-41.
 1212- Somogyi, J. de, "Al-Jāhiz and Ad-Damīrī", *Annual of the Leeds univ. oriental soc.*, 1958-9, 1: 55-60.
 1213- Somogyi, J. de, "Die Stellung ad-Damīrīs in der arabischen Literatur", *WZKM*, 1960, 56: 192-206.

Dārā Shukūh

- 1214- Beveridge, H., "Dārā Shikūh", *EI*¹, 1: 920-1.
 1215- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 2: 619.

- 1191- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 636, 683; Supplementband, 1: 414, 416, 886.
- 1192- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*, Cambridge, 1951: numerous references.
- 1193- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 96-102; 370-4.
- 1194- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 537, 573.
- 1195- Soudel, D., "Bukhtīshū^c," *RI^h*, 1: 1298.

al-Būnī

- 1196- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 497-8; Supplementband, 1: 910-11.
- 1197- Browne, E.G.L., *A trad. liter. of Persia*, 2: 486-7.
- 1198- Carra de Vaux, B., "al-Būnī," *RI^h*, 1: 793.
- 1199- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 595-6.
- 1200- Suter, H., "Die Medizin der Araber vom 10. bis 12. Jhd., 1900: 136, 138; Nachrichten, 1902: 174.

al-Būzjānī, Abū'l-Wafā'

- 1201- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 223-4; Supplementband, 1: 400.
- 1202- Hase, Karl, *Die Geschichte der Astronomie der Araber*: 170-1.

by Yahyā ibn al-Bitrīq from the mss. Istanbul Yeni Cami 1179, Vatican Codex Vaticanus Hebraicus 378, and the Oxford Hatton (Or.) no. 10 with an Arabic-Greek glossary and an introduction on "Aristoteles Arabus" and the al-Bitrīqs and their work.

من مفتح عربي ترجمه كتاب الآثار العلوية لأرسطو از يحيى بن بطريق مبنی بر نسخه سی جامع اسلا مبول (سمازه ۱۱۷۹) و سح وایکان واکسفورد مذکور در فوق با فهرست مصطلحات یونانی و عربی و مقدمه ای درباره آثار ارسطو به عربی و سرح حال و آثار بطریق و يحيى بن البطريرق .

1183- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 556.

al-Bitrūjī

- 1184- Brockelmann, C., *Jesch. der arab. Lit.*, Supplementband, 1: 866.
- 1185- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 521-3.
- 1186- Nasr, S.H., *Col. of al-Bitrūjī in Islam*: 172, 315.
- 1187- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 399-400.
- 1188- Suter, H., *Die Math. und Astronomie der Araber*, 1900: 131; Nachträge, 1902: 174.
- 1189- Vernet, J., "al-Bitrūdijī", *RI*, 1: 1250.

Bukhtīshū^c

- 1190- Brockelmann, C., "Bakhtīshū^c", *RI*, 1: 601-2.

"دانشمندان بزرگ آسیای میانه : فارابی و بیرونی ."

- 1176- Zakhidov, V.I., "Biruni kak muislitel'," *Biruni Sbornik*, 1950: 30-54.

"Biruni as a thinker".

بحثی از بیرونی به عنوان یک متفکر .

- 1177- Zakhidov, *Al-Biruni, grand savant uzbek du Moyen Age* (in Russian), Taskent, 1950, 91 pp.

- 1178- Ziauddin Ahmad, "al-Biruni his life and his works", *IC*, 1931, p: 343-51.

1179- Ziauddin Ahmad.

ترجی محترم و کلی از حیات و آثار بیرونی .

al-Bitrīq

- 79- Brockelmann, C., *Musik. in arabischen Zeit.*, Supplementband, p: 364.

- 80- Dunlop, D.M., "The translations of al-Bitrīq and Yahyā (Yuhannā ib. al-Bitrīq)", *Jour. Amer. of Orientalists*, XXIV, 1957: 303-5, also *J.Ori.*, 1959: 140-50.

- 81- Decker, U., *Musik. & Lit. im Isl. Arab.*, 1: 181-2.

- 82- Dunlop, D.M., *The Arabic version of Aristotle's Meteorology*, Beirut, 1967.

83- Dunlop, D.M., *The Arabic version of Aristotle's Meteorology*

Gesch. der Naturwiss., 28), *SPMSE*, 1912, 44: 113-8; also in the same author's *Aufsätze zur arabischen Wissenschaftsgeschichte*, Hildesheim, 1970, 1: 816-21.

The translation of the biographical account of Bayhaqī from Yāqūt and al-Bīrūnī from Ibn Abī Usaybi^cah.

ترجمه شرح حال بیہقی از یاقوت و احوال بیرونی از ابن ابی اصیبعہ .

1172- Wiedemann, E. and Hell, J., "Über al-Bīrūnī", *Mitt. zur Gesch. der Med.*, 1912, 11: 313-21.

1173- Wiedemann, E. and Suter, H., "Über al-Bīrūnī und seine Schriften" (Beitr. zur Gesch. der Naturwiss., 60), *SPMSE*, 1920-1, 52-3: 55-96; also in the Wiedemann's *Aufsätze zur arabischen Wissenschaftsgeschichte*, Hildesheim, 1970, 2: 474-515.

Extensive study of al-Bīrūnī, his life, poetry and sayings, list of writings and Muslim authors' account of his life including the correction of Yāqūt's biography of al-Bīrūnī.

مطالعه مفصلی درباره بیرونی و حیات و اسرار و گفتار و آثار او و شرح حال او از دیگر نویسندگان اسلامی . در پایان شرح حال یاقوت از بیرونی صحیح شده است .

1174- Zahuri, A.W., "Al-Biruni, a great astronomer, mathematician and chronologist", *Hamdard med. digest*, 1965, 9(5-6): 7-11.

1175- Zajaczkowski, W., "Wielcy uczeni Azji Strodkowej-Farabi i Biruni," *Przegląd orientalistyczny*, 1950, 3: 67-72,

"The great scholars of Central Asia - Farabi and Biruni", in Polish.

- 1167- Tavadia, J.C., "Al-Biruni and Firdausi", *Visvabharati qly.*, 1949-50, 15: 51-9.
- 1168- Tavadia, J.C., "al-Biruni and orientalistics", *Al-Bīrūnī com-memorative vol.*, 1951: 287-91.

این کتاب منعکس کننده شخصیت علمی و روش علمی ابوالبیرونی است که در این کتاب به خوبی منعکس شده است. این کتاب حاوی اطلاعات ارزشمندی است که برای محققان و پژوهشگران در زمینه تاریخ و تمدن هند و ایران بسیار مفید است.

در روس بی نظر وبدون تعصب بیرونی در تحقیق چنانکه در تحقیق ماللهند مسهود است و اطلاعات برارحی که این کتاب درزمینه آداب ورسوم هندوان حتی برای محققان معاصر دربردارد.

- 1169- Tolstov, S.P., "Biruni i ego vremya", *Biruni Štornik*, 1950: 3-29.

"Al-Biruni i ego vremya".

بحث عمومی درباره بیرونی و زمانه او.

- 1170- Tolstov, S.P., "Biruni i problema drevney srednevekovoy istorii Khorezma", *Materialy i issledovaniya k 1000-letnuyu konfe-rentsiiu i 1000-letnuyu godovoyu yubileyu 1000-letiya 1000-letiya 1000-letiya*, 1958: 126-30.

"Al-Biruni i problema drevney srednevekovoy istorii Khorezma" (Beitr. zur Geschichte der Wissenschaften und Kulturen der islamischen Welt).

"بیرونی و مسأله تاریخ خوارزم در آغاز قرون وسطی".

- 1171- Winternitz, E., "1. Biographie von al-Baihaqī nach Jāqūt. 2. Biographie von al-Bērūnī nach Ibn Abī Uṣaibi'a" (Beitr. zur

- 1162- Saidan, A.S., "The Rasa'il of Biruni and Ibn Sinan. A rearrangement", *IC*, 1960, 34: 173-5.

Suggestions as to how the pages of the publications of the *Dā'irat al-ma'ārif* (Hyderabad) of *Rasā'il al-Bīrūnī* and *Rasā'il Ibn Sinan* should be rearranged to make them resemble more closely the original.

پیشنهاداتی از برای ترتیب جدیدی در صفحات رسائل بیرونی و رسائل ابن سینا چاپ حیدرآباد به منظور منطبق کردن بیشتر این متون با اصل نسخ خطی آنها .

- 1163- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 707-9.

- 1164- Semionov, A., "Al-Biruni - Veliki uchioni srednevekovogo Vostoka i Zapada", *Literatura i iskusstvo Uzbekistana*, 1938, 1: 106-16.

"Al-Biruni - a great scientist of the East and West in the middle ages".

"بیرونی - دانشمند بزرگ شرق و غرب در قرون وسطی".

- 1165- Süheyl Ünver, A., "Eburreyhan de Biroun (Harzémi), médecin turc, et ses ouvrages médicaux (972-1048)" (In Turkish and French), *Türk Tib Tarihi Arkivi*, 1935, 1(3): 1335.

- 1166- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*, 1900: 98-100, 225; *Nachträge*, 1902: 170-2.

commemoration vol., 1951: 209-15.

On the artistic aspect of al-Bīrūnī's exposition.

درباره جنبه هنری و زیبایی نحوه بیان بیرونی.

- 1155- Najib-Ullah, "Abouraihan Al-Beiruni and his time", *Afghanis-
tan*, 1951, 6(1): 17-40.
- 1156- Nasr, S.H., *An introduction to Islamic cosmological doctri-
nes*, Cambridge(U.S.A.), 1964: 107-76.
- 1157- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 50-1, 137-8, 144-
5.
- 1158- Nizamuddin, M., "Al-Bīrūnī -- a pioneer Muslim scientist",
Archivum Islamologicum, 1965: 73-91.
- 1159- Pope, A.U., "Alberuni as a thinker", *Al-Bīrūnī commemoration
vol.*, 1951: 281-5.

در اینجا به دو جنبه از بزرگی و عظمت al-Bīrūnī's در terms of his
commemoration در نظر گرفته شده است.

تحلیلی از دلایل بزرگی او در جهان که به نظر مؤلف در عموماً بی چون و چرای او در طلب حقیقت بود.

- 1160- Rakhov, T.I., "Al-Biruni --- veliky uchenuy Srednei Azii",
*Trudy Sredneaziatskogo iuznogo Nauchnogo Tsentra, Moscow, Issledovaniya
Srednei Azii*, 1949, 8: 101-16.
- 1161- Ray Chowdhury, M., "Abu Raihan Al-Bīrūnī and his Indian Studies",
Journal of Islamic Studies, 1954, 7(3): 9-22.

- 1151- Massignon, L., "al-Beruni et la valeur internationale de la science arabe", *Al-Bīrūnī commemoration vol.*, 1951, 217-9.

On the reason why the Persian al-Bīrūnī wrote in Arabic rather than Persian and a discussion of the importance of the international character of the former.

درباره دلایل اینکه بیرونی که یک دانشمند ایرانی بود بیشتر به عربی می نوشت تا به فارسی و اهمیت جنبه بین المللی زبان عربی .

- 1152- Meyerhof, M., "Das Vorwort zur Drogenkunde des Bērūnī", *Zeitschen und Studien zur Gesch. der Naturwiss. und der Med.*, 1932, 3: 147-208 and 18 pages of Arabic text.

Important study on the introduction of al-Bīrūnī to the *Kitāb al-ṣaydala* and al-Bīrūnī himself with the Arabic text from the unique manuscript from Bursa with German translation and summary.

تحقیق مهمی درباره مقدمه بیرونی بر کتاب الصيدله وجود مؤلف با متن عربی از نسخه منحصر موجود در بourse و ترجمه و خلاصه .

- 1153- Minorsky, V., "On some of Bīrūnī's informants", *Al-Bīrūnī commemoration vol.*, 1951: 233-6.

A brilliant re-construction of the links through which Bīrūnī must have received some of his information of far away regions.

کسفی مینکرا به ارطرفی که بیرونی بعضی از اطلاعات خود را درباره مناطق دور دست کسب می کرد .

- 1154- Moreno, M.M., "L'arte dell'espore in al-Biruni", *Al-Bīrūnī*

شرحی مختصر و دگر اسامی رساله های کوچک بیرونی و نیز رسائلی که ساگرداش و پیروانش به او اهدا کرده اند.

1147- Krause, M., "Al-Biruni. Ein iranischer Forscher des Mittelalters", *Zeits.*, 1942, 26: 1-15.

1148- Krenkow, F., "Abu'r-Raihan al-Beruni", *IC*, 1932, 6: 528-34.

This article is drawn from various mss. of his works, including the following: the passage from his drug-book saying his mother language was Persian; Arabic and Persian.

یادداشت هائی درباره بیرونی از آثار مختلف او من جمله قطعه ای از مقدمه بر صمدله حاکی از اسکندریه زبان مادری او خوارزمی بوده است و به فارسی و به عربی .

1149- Krenkow, F., "Bērūnī and the MS. Sultan Fatih No. 3386", *Zeits.*, 1951: 195-208.

This article is drawn from the introduction to al-Bīrūnī's *Maqāṭil* dealing with the Arabic language, sections of *Tahdīd al-Aḥādīth* dealing with geography are translated and analysed. A section of *Maqāṭil* dealing with the Arabic language is also added from the Fatih MS.

پس از ترجمه قسمی از مقدمه کتاب الصمدله درباره خط و زبان عربی مسجدهای ارکان تجدیدیه است که از روزی مسجده سلطان فاتح ۳۳۸۶ درباره جغرافیا با ترجمه آمده است .

1150- Krenkow, F., *Iranica*, 1933, 1: 480-2.

- 1140- Corbin, H., *Hist. de la philosophie islamique*: 208-10.
- 1141- Courtois, V., *Al-Biruni, a life sketch*, Calcutta, 1952, 42pp.

A popular account of the life of al-Bīrūnī with the greatest emphasis placed upon his relation with India.

شرح عامیانه ای از حیات بیرونی با توجه خاص به رابطه او با هند .

- 1142- Courtois, V., "Sheikh Abu Raihan al-Biruni", *Islamic lit.*, 1952, 4(Sept.): 35-40.
- 1143- "The greatest scientist of the Middle Ages (Biruni (in Russian))", *Vestnik Akad. Nauk. SSSR*, 1949(4): 58-69.
- 1144- Jeffery, A., "al-Bīrūnī's contribution to comparative religion", *Al-Bīrūnī commemoration vol.*, 1951: 125-60.

An extensive appraisal of al-Bīrūnī's contributions to comparative religion and his methodology in studying other religions, based mostly on *India and the Chronology of Ancient Nations*.

ارزیابی مبسوطی از خدمات بیرونی به تاریخ ادیان و روش او در تحقیق در این زمینه با اتکا خاص بر آثار الباقیه و تحقیق ماللهد .

- 1145- Kahle, P., "Al-Bīrūnī", *J. of the Asiatic Soc. of Pakistan*, 1956, 1: 18-24.
- 1146- Khan, A.R., "On the minor tracts of Abū Raihān Muḥammad bin Aḥmad al-Bīrūnī", *Al-Bīrūnī commemoration vol.*, 1951: 171-5.

Brief account and catalogue of al-Bīrūnī's minor tracts and those of his students and followers dedicated to him.

1132- Bīrūnī, *Izbrannye proizvedeniĵa* (Selected works), III, Tashkent, 1966.

Translation of the *Geodesy - Tahdīd nihāyāt al-amākin li-taṣḥīḥ masāfāt al-masākin* - with copious introduction, pp. 7-78, on Bīrūnī's life and works, the manuscript (Istanbul, Fatih, 3386), his conception of the world, language and terminology, etc. The translation with abundant commentary, indexes, etc. by P. G. Bulgakov.

ترجمه روسی کتاب تحدید نهایات الاماکن بیرونی با مقدمه مفصل دربارهٔ حیات و آثار ابوریحان و سحبه خطی (فاتح ۳۳۸۶ اسلامبول) و تحلیلی از مفهوم جهان نزد او و اصطلاحات علمی که بکار برده است . ترجمه همراه با شرح مفصل و فهرست های متعدد است که توسط بولگاکوف انجام یافته است .

1133- "Al-Biruni millenary celebrations", *Indo-Iranica*, 1952-53, 5(4), 14-34.

1134- Baillet, D.J., "Al-Bīrūnī", *SI*, 1: 1236-8.

1135- Baillet, D.J., "L'oeuvre d'al-Beruni: essai bibliographique", *SI*, 1955, 2: 161-256; corrigenda et addenda, 1956, 3: 391-6.

1136- Brockelmann, C., "Al-Bīrūnī", *SI*, 1: 726-7.

1137- Brockelmann, C., *Handb. der arabischen Lit.*, 1: 475-6; Supplementband, 1: 870-5.

1138- Bulgakov, P.G., "K biografii Bīrūnī (On the biography of Bīrūnī)", *Journal of Asia & Africa*, 1966(4): 195-9.

1139- Chaitanya, K., "Al-Bīrūnī: a pioneer of the Indian synthesis", *Indo-Iranica*, 1967, 16: 155-9.

Discusses work, personality and career of the two men in comparison. In the notes reference is made to the questions and answers exchanged between them.

مقایسه آثار و شخصیت ابن سینا و بیرونی با اشاره به سؤال و جواب هائی که بین آنها رد و بدل شد.

- 1129- Bīrūnī, *Alberoni's India*, transl. with notes by C.E. Sachau, 2 vols., London, 1888, reprinted London, 1910, etc.

Well-known English translation of *Tahqīq mā li'l-hind* with an important preface on al-Bīrūnī and notes.

ترجمه معروف بحقیق ماللهند بیرونی با مقدمه ای مفصل درباره بیرونی و حواشی.

- 1130- Bīrūnī, *Épître de Beruni contenant le répertoire des ouvrages de Muhammad b. Zakariya al-Razi*, publiée par P. Kraus, Paris, 1936.

Arabic text (31 p.) of the unique Leiden manuscript.

مسی رساله بیرونی فی فهرست کتب محمدی زکریا الرازی از روی نسخه منحصر به فرد لیدن ۸۸۹، با مقدمه محققانه از کراوس.

- 1131- Bīrūnī, *Izbrannie proizvedeniya* (Selected works, I) *Pamyatnikiki minuvshikh pokolenii*, translated from the Arabic by M. A. Salie, with an introduction by S.P. Tolstov and V.P. Scegllov, Tashkent, 1957.

Russian translation of *al-Āthār al-bāqiyah*.

ترجمه روسی آثار الباقیه بیرونی.

- 1120- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 222; Supplementband, 1: 397.
- 1121- Nallino, C.A., "al-Battānī", *EI¹*, 1: 680-1.
- 1122- Nallino, C.A., "al-Battānī", *EI²*, 1: 1104-5.
- 1123- Sartori, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 602-3.

al-Bīrūnī

- 1124- Abdullaev, K.M., "Biruni i znachenie ego rabot v razvitii nauki", *Materialy k 100-letnyu nauchnoy konferentsii posvyashchennoy 100-letiyu 1-10 avgusta 1880 g.*, 1958: 115-24; also *Trudy nauchnoy konferentsii istorikov i etnologov. Tezisy dokladov i vyvody*, 1957: 31-7.

1125- [?], "The writings of al-Bīrūnī for the development of science in India", *Journal of the Asiatic Society of India*, 1953: 1-10.

"بیرونی و اہمیت آثار اوارنظر پیرسرف علوم"

- 1126- [?], "Al-Bīrūnī: the scholar and the writer", *Indo-Iranian Journal*, 1953, 3: 243-52.

- 1127- [?], "al-Bīrūnī", *Encyclopedia Universalis*, 3: 333-4.
- 1128- [?], "al-Bīrūnī's scientific achievements", *Indo-Iranian Journal*, 1954, 5: 37-48.

- 1129- [?], "The sīna and Alberuni, a study in similarities between the two", *Journal of the Asiatic Society of India*, 1956: 3-14.

sanctuaires", éd. et traduite en français par Ján Bakoš, Leiden, 1948, 319 pp.

Syriac text with French transl.

متن سریانی با ترجمه فرانسوی .

- 1114- Brockelmann, C., "Abu'l-Faradj", *EI*⁷, 1: 85.
- 1115- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 349-50; Supplementband, 1: 591.
- 1116- Janssens, H.F., "Crème de la science ou science des sciences? Le vrai titre d'un ouvrage de Bar Hebraeus", *Muséon*, 1930, 43: 365-72.
- 1117- Mieli, A., "Abu al-Faraj Yuhanna ibn al-^cIbrī al-Malati (Bar-hebraeus)", *Archeion*, 1943, 25: 56-63.
- 1118- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 975.

al-Battānī

- 1119- al-Battānī, *Opus Astronomicum*, ed. transl. with notes by C. A. Nallino, Rome, 3 vols., 1899-1909; reprint, 1969.

The first volume contains the Arabic text of the *al-Zīj al-Sābi* of al-Battānī from the Escorial collection, volumes 2 and 3 the translation into Latin of the text with masterly notes and explanations and glossaries. This work is the most thorough and scholarly study made in modern times upon a Muslim astronomical text.

رجوع شود به بحث زیباییهای اسلامی تحت عنوان البتانی ، کتاب الزیج الصابی .

- 1105- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 560-1.
 1106- Steinschneider, M., "Die Söhne des Musa ben Schakir", *Bibl. math.*, 1887, 44-48, 71-75.
 1107- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*, 1900: 20-1; Nachträge, 1902: 160.

al-Bāqillānī

- 1108- Brockelmann, C., "al-Bāqillānī", *ET¹*, 1: 603-4.
 1109- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 197; Supplementband, 1: 349.
 1110- McCarthy, R.J., "al-Bāqillānī", *ET²*, 1: 958-9.
 1111- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 706

Barhebraeus

- 1112- Barhebraeus, *Le livre de l'ascension de l'esprit sur la forme du ciel et la terre, cours d'Astronomie rédigé en 1279 par Grégoire Aboufaradj, dit Bar Hebraeus*, ed. and transl. by F. Nau, 2 vols., Paris, 1899-1900.

... with French transl.

من سرایسی با ترجمه فرانسوی .

- 1113- Barhebraeus, *Topologie de Grégoire Aboufaradj dit Barhebraeus d'après la même base de l'ouvrage "Le caducataire des*

- 1094- Vernet, J., (Note on the geographer al-Bakrī, in Spanish), *Revista del Inst. de estudios islámicos*, 1965-6, 13: 17-24.

al-Balkhī, Abū Zayd

- 1095- al-Balkhī, *Ṣiwar al-Aqālīm (Figures of Climates)*, ed. and transl. by G. Le Strange and R.A. Nicholson, Cambridge, 1921.
- 1096- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 226; Supplementband, 1: 408.
- 1097- Dunlop, D.M., "al-Balkhī", *EI*², 1: 1003.
- 1098- de Goeje, M.J., "Die Istakhrī-Balkhī Frage", *ZDMG*, 1871, 25: 42-58.
- 1099- Huart, C., "al-Balkhī", *EI*¹, 1: 624.
- 1100- Kramers, J.H., "La question Balhī-Istakhrī-Ibn Hawkal et l'Atlas de l'Islam", *Acta Orientalia*, 1932, 10: 9-30.
- 1101- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 631.
- 1102- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*, 1900: 211.

Banū Mūsā

- 1103- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 216-7; Supplementband, 1: 382-3.
- 1104- Ruska, J., "Mūsā", *EI*¹, 3: 741-2.

ṭabīʿah (Leiden 1484).

متن عربی وترجمہ آلمانی دو کتاب از بہمنیارین مرزبان : رسالہ فی مراتب الموجودات (از نسخہ لیدن
۱۴۸۲/۳) ورسالہ فی موضوع العلم المعروف بما بعد الطبیعة (نسخہ لیدن ۱۴۸۴) .

Bahr al-^culūm

- 1085- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband,
2: 624-5.
- 1086- Hidayat Husayn, M., "The life and works of Bahr al-^culūm",
J.S.P., 1911, 7: 693-5.
- 1087- Shafī^c, M., "Bahr al-^culūm", *ET²*, 1: 936-7.

al-Bakrī

- 1088- al-Bakrī, *al-ṭabīʿat al-nawāʾik wa'l-mamālik*, partially edited by
Baron de Slane, Algiers, 1857. Improved edition, Paris, 1910;
reprinted c. 1965.
- 1089- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 476; Supple-
mentband, 1: 875-6.
- 1090- Lane, A., "al-Bakrī", *ET¹*, 1: 606-7.
- 1091- Levey, L., *Notes de la méd. arabe*, 1: 553-4.
- 1092- Lévi-Provençal, E., "Abū ^cUbayd al-Bakrī", *ET²*, 1: 155-7.
- 1093- Sarton, G., *Intro. to the hist. of sci.*, 1: 768.

- 1077- Pines, S., "Abu'l-Barakāt", *EI*², 1: 111-13.
- 1078- Pines, S., "Etudes sur Awhad al-Zaman Abu'l-Barakāt al-Baghdādī", *Revue des études juives*, 1937, 103: 3-64; 1938, 104:1-33.
- 1079- Pines, S., *Nouvelles études sur Awhad al-Zamān Abu'l-Barakāt al-Baghdādī*, Paris, 1955; 90 pp.
- 1080- Pines, S., "Nouvelles etudes sur Awhad al-Zamān Abu'l-Barakāt al-Baghdādī", *Revue des études juives*, 1953.
- 1081- Pines, S., "Un précurseur Bagdadien de la théorie de l'impétus", *Isis*, 1953, 44: 247-51.

Abu'l-Barakāt al-Baghdādī.

بحثی از ابوالبرکات بغدادی به عنوان پایه گذار نظریهٔ میل در فیزیک .

- 1082- Ülken, H.Z., "Un philosophe de l'Islam: Ebu-l-Berekat Bagdadī", *Int. Congr. of philosophy*, X, 1948: 270-3.

Bahmanyār

- 1083- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 458; Supplementband, 1: 828.
- 1084- Poper, S., *Behmenjār ben al-Marzubān, der persische Aristoteliker aus Avicenna's Schule, zwei metaphysische Abhandlungen von ihm, arabisch und deutsch mit anmerkungen*, Leipzig, 1851.

Arabic text and German transl. of *Risālah fī marātib al-mawjūdāt* (Leiden 1482/3) and *Risālah fī mawdū^c al-^cilm al-ma^crūf bi mā ba^cd al-*

al-Baghdādī, ^CAbd al-Latīf

- 1068- Baghdādī, *al-Ifrādh wa'l-i^Ctibār*, French transl. by Silvestre de Sacy. *Relation de l'Égypte, suivie de divers extraits d'écrivains orientaux et d'un état des Provinces et de Villages de l'Égypte dans le XIVe siècle*, 1376, Paris, 1810.
Including detailed notes and elaborate index.
شامل است بر حواشی دقیق و فهرست مفصل .
- 1069- Brockelmann, C., *Handb. der arabischen Lit.*, 1: 481; Supplementband, 1: 380.
- 1070- Ibn Abī Uṣaybi^Cah, *ʿUyūn al-Ṣabāʾ*, section on biography of Baghdādī, ed. and trans. by John Mousley: *Abūllatīf al-Baghdādī, waṭṭan al-Ḥāḍir al-Ḥadīth*, Oxford, 1808.
- 1071- Sartori, G., *Index de l'Égypte arabe*, 2: 599-600.
- 1072- Stern, S.M., "Abd al-Latīf al-Baghdādī", *IFO*, 1: 74.
- 1073- Stern, S.M., "A collection of treatises by ^CAbd al-Latīf al-Baghdādī", *Journal of Islamic Studies*, 1962, 1: 53-70.

al-Baghdādī, Abu'l-Barakāt

- 1074- Stern, S.M., *Islamic Philosophy in the Middle Ages*: 247-51.
- 1075- Stern, S.M., *Islamic Philosophy in the Middle Ages*, 2: 29-31.
- 1076- Stern, S.M., *Islamic Philosophy in the Middle Ages*: 314-5.

- 1056- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 364; Supplementband, 2: 491-2.
- 1057- Brockelmann, C. and Vernet, J., "al-Antākī", *EI*², 1: 516.
- 1058- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 303-7.
- 1059- Zahuri, A.W., "Hakim Daud Antaki: a distinguished, wise and learned blind physician of Egypt", *Hamdard med. digest*, 1964, 8(9-10): 20-6.

^cArīb ibn Sa^cd

- 1060- Dozy, R., "Die Cordovaner ^cArīb ibn Sa^cd der Secretär und Rabi^c ibn Zeid der Bischof", *ZDMG*, 1866, 20: 595-609.
- 1061- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 432-6.
- 1062- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 680-1.

al-Asturlābī, al-Badī^c

- 1063- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 31-2.
- 1064- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 2: 204.
- 1065- Suter, H., "al-Badī^c al-Asturlābī", *EI*¹, 1: 556.
- 1066- Suter, H., "al-Badī^c al-Asturlābī", *EI*², 1: 858.
- 1067- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*, 1900: 117.

his *Shīr wa shikar*.

مقدمهٔ مختصری دربارهٔ شیخ بهائی و ترجمهٔ قسمت هائی از شیر و شکار او .

1046- Nasr, S. H., "The school of Ispahan", *A hist of Muslim philosophy*, 2: 909-14.

1047- Nasr, S.H., *Sci. and civilization in Islam*: 57-8.

^CAmmār al-Mawṣilī

1048- Brockelmann, C., *Jesch. der arabischen Lit.*, 1: 240; Supplementband, 1: 425.

1049- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 533-8.

1050- Mittwoch, E., "^CAmmār", *EI¹*, 1: 332-3.

1051- Mittwoch, E., "^CAmmār al-Mawṣilī", *EI²*, 1: 448-9.

1052- Sarton, G., *Intro. to the Hist. of sci.*, 1: 729.

Āmulī, Sayyid Haydar

1053- Āmulī, Sayyid Haydar, *Āmulī al-Asnār*, ed. by H. Corbin and O. Yahya as *La philosophie ash'arite*, Tehran-Paris, 1969.

Corbin, H., "Sayyed Haydar Anoli (VIIIe siècle) théologien et philosophe du soufisme", *Mélanges H. Massé*, 1963: 72-101.

al-Antāqī, Dāwūd

1055- Brockelmann, C., "al-Antāqī", *EI¹*, 1: 358-9.

[191]

- 1037- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 729-30.

^cAlī Khān

- 1038- Brockelmann, C., "^cAlī Khān", *EI¹*, 1: 293.
 1039- Brockelmann, C., "^cAlī Khān", *EI²*, 1: 392-3.
 1040- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 421; Supplementband, 2: 627-8.

^cĀmilī, Bahā' al-Dīn

- 1041- "al-^cĀmilī", *EI¹*, 1: 327.
 1042- Bahā' al-Dīn, *Mohammed Beha-eddin ben Alhossain, Essens der Rechenkunst*, ed. and transl. by G. H. F. Nesselmann, Berlin, 1843.

Text and transl. of the *Khulāṣah fi'l-hisāb*.

متن و ترجمه آلمانی خلاصه الحساب از شیخ بهائی .

- 1043- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 414-5; Supplementband, 2: 595-7.
 1044- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 4: 427-8.
 1045- Donaldson, D.M., "The Ṣūfī poem, 'Milk and Sugar' ", *MW*, 1939, 29: 385-93.

Brief introduction on Shaykh-i Bahā'ī and translation of sections of

The translation of 'Alī ibn 'Isā's *Tadhkirat al-kahhālīn* from several Arabic mss. in the Bibliothèque Nationale, Library of Florence, Royal library of Dresden, the Library of Gotha and the Khedivia library in Cairo, with notes and a still useful introduction.

ترجمہ، تذکرۃ الکحالیین از علی بن عیسیٰ میتنی بر چند نسخہ، خطی از کتابخانہ ملی پاریس و کتابخانہ فلورانس و کتابخانہ سلطنتی در ردم و کتابخانہ گوناو کتابخانہ حدیبیہ قاہرہ با حواشی و مقدمہ ای کہ هنوز سودمند است .

- 1030- Leclerc, L., *Hist. de la m'ed. arabe*, 1: 498-503.
 1031- Mittwoch, E., "'Alī", *ET*, 1: 288-9.
 1032- Mittwoch, E., "'Alī b. 'Isā. ET", 1: 388.
 1033- Santon, G., *Dirp. é. de l'hist. of med.*, 1: 731-2.
 1034- Steinschneider, M., "Zur Oculistik des 'Isa ben 'Alī (9. Jahrh.) und des sogenannten Canamusalī", *Ztsch.*, 1906, 11:399-406.

'Alī ibn Ridwān

- 1035- Brückelmann, C., *Archiv. für ophthalmol. u. opt.*, 1: 484; Supplementband, 1: 386.
 1036- Sirtelli, G., "Medicine scienziati Arabi: 'Alī ibn Ridwān", *Ann. Mag.*, 1924, 6: 500-6.

1037- *Alī ibn Ridwān. Arabische optik.*

شرح حال علی بن رضوان از منابع اصلی اسلامی .

1910, 12: 444-55.

°Alī ibn al-°Abbās

- 1020- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 237; Supplementband, 1: 423.
- 1021- Browne, E.G., *A lit. hist. of Persia*, 1: 372; 2: 114-5.
- 1022- Elgood, C., "°Alī b. al-°Abbās", *EI*², 1: 381.
- 1023- Elgood, C., *A med. hist. of Persia*: 155-8, 329-30, etc.
- 1024- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 381-3.
- 1025- Nasr, S. H., *Sci. and civilization in Islam*: 204-5, 208-9.
- 1026- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 677-8.

°Alī ibn °Isā

- 1027- °Alī ibn °Isā, *Memorandum book of a tenth-century oculist for the use of modern ophthalmologists. A translation of the Tadhkirat of Ali ibn isa of Baghdad ...* by A. Casey and A. Wood, Chicago, 1936.
- 1028- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 483; Supplementband, 1: 884.
- 1029- Hirschberg, J. and Lippert, J., *Die arabischen Augenärzte nach den Quellen bearbeitet. Pt. I: Ali Ibn Isa-Erinnerungsbuch für Augenärzte*, Leipzig, 1904.

IIA

Abu'l-Sahī Masīhī

- 1010- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 423-4.
- 1011- Ghouse Mohiuddin Sharafi, H.S., "The life and work of Abū Sahl-al-Masīhī, the Christian", *Indian J. of the hist. of med.*, 1958, 3(2): 8-13.
- 1012- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 1: 356-7.
- 1013- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 678.

Ahsā'ī

- 1014, "Ahsā'ī", *SI*, 1: 208.
- 1015- Bausani, A., "al-Ahsā'ī", *SI*, 1: 304.
- 1016- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 2: 844-5.
- 1017- Corbin, H., "L'école shaykhie en théologie shi'ite", *Annales de l'Institut de philosophie des hautes études: section des sci. religieuses*, 1960-1; reprinted Tehran, 1967.
- 1018- Nicolas, A.L.M., *Shaykh Ahmad Ahsā'ī*, Paris, 1910 (*Essai sur le Chéikhisme*, 1).
- 1019- Nicolas, A.L.M., "De Chéikhisme. Des raisons pour les quelles le Chéikh Ahmad Ahsā'ī a été excommunié", *Revue du monde musulman*, 1910, 10: 234-41, 509-23; 1910, 11: 78-93, 428-47;

1005- Pingree, D., *The Thousands of Abū Ma^cshar*, London, 1968.

An important study of Abū Ma^cshar's *Kitāb al-ulūf* and *Zīj al-hazārāt*, a careful analysis of their astronomical and astrological content, Abū Ma^cshar's concept of the history of science and cycles of history compared with other "world year" and cyclic theories especially those of the Hindus. Also the astrological history of the anonymous Berlin Arabic MS. 5900 and al-Sijzī's *Kitāb al-qirānāt* are thoroughly discussed and analyzed. Of special significance is the study of the relation of Abū Ma^cshar's writings to Sassanid and Indian sources. The book contains copious and valuable notes.

تحقیق مهمی درباره کتاب الالوف وزیح هزارات ابومعشر بلخی با تجزیه و تحلیل علمی محتویات نجومی و احکام نجومی این آثار و عقاید ابومعشر درباره تاریخ علوم و ادوار تاریخ و مقایسه آن با آراء ملل قدیم مخصوصاً هندوان . بعلاوه نسخه خطی عربی برلین (۵۹۰۰) که مؤلف آن گمنام است و کتاب القرانات و تحویل سی العالم از احمد بن محمد بن عبدالجلیل سجزی نیز دقیقاً بررسی شده و به رابطه بین آثار ابومعشر و علوم ایرانی و هندی قدیم توجه خاص شده است . کتاب دارای حواشی مفصل و پرارزش است .

1006- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 568-9.

1007- Suter, H., "Abū Ma^cshar", *EI^l*, 1: 99-100.

1008- Suter, H., *Die Math. und Astronomen der Araber*, 1900: 28-30; *Nachträge*, 1902: 162.

1009- Vernet, J., *Problemas bibliográficas en torno a Albumasar*, Barcelona, 1952.

Containing the translation of Abū Kāmil's *Algebra* from the Hebrew translation of Mordecai Finzi, the Hebrew text having been collated with the only existing Arabic ms. The English and Hebrew texts are published side by side with an introduction on Abū Kāmil and his works, pp. 1-100.

شامل ترجمه انگلیسی کتاب فی الجبر والمقابلہ ابوکامل الحاسب المصری از روی ترجمه عبری مردحای صری پس از مقابلہ متن عبری با تنہا نسخہ عربی موجود. متن عبری و انگلیسی مقابل ہم چاپ شدہ ومؤلف مقدمہ ای درباره ابوکامل وآثار او آورده وحواشی سودمندی بر ترجمہ متن افزودہ است.

- 998- Sartori, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 630-1.
 999- Suter, H., *Die Math. und Astronomie der Araber*, 1900: 43; Nachträge, 1902: 164.

Abū Ma^shar

- 1000- Bröckelmann, C., *Handb. der arab. Lit.*, 1: 221-2; Supplementband, 1: 394-6.
 1001- Henkelink, H., "Datierung des 'Liber introductorius' von Al-Bānāsir (Kitāb al-mudhal al-kabīr von Abū Ma^shar)", *Stud. orientales*, 1962, 46: 264-5.
 1002- Henkelink, H., *Stud. orientales*, 2: 509-10.
 1003- Marfat, M., "Abū Ma^shar al-Balkhī", *ibid.*, 1: 139-40.
 1004- Nasir, S., *ibid.*, 1: 168-9.

- 989- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 3: 793-9.
 990- Vadet, J.C., "Abū'l-Fidā", *Encyclopaedia universalis*, 1: 56.

Abu'l-Hudhayl al-^cAllāf

- 991- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 338.
 992- Carra de Vaux, "Abu'l-Hudhayl", *EI¹*, 1: 93.
 993- Nyberg, H.S., "Abu'l-Hudhayl al-^cAllāf", *EI²*, 1: 127-9.

Abū Kāmil

- 994- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, Supplementband, 1: 390.
 995- Hartner, W., "Abū Kāmil Shudjā^c", *EI²*, 1: 132-3.
 996- Karpinski, L.C., "The algebra of Abū Kāmil", *Amer. math. monthly*, 1914, 21: 37-48.

A general study of Abū Kāmil and his algebra and a mathematical analysis of some sections of the work from the Latin text.

بررسی کلی جبر ابوکامل و تجزیه و تحلیل ریاضی چند فصل از این اثر از روی متن لاتینی

- 997- Levey, M., *The algebra of Abū Kāmil (Kitāb jī al-jabr wa'l-muqābala) in a commentary by Mordecai Finzi*, Madison and London, 1966.

- 983- Abu'l-Fidā', *Taqwīm al-buldān* part edited in Arabic and Latin by Johan Bernhard Koehler, *Tabulae Syriae c. excerpto geogr. ex Ibn al Wardi geographia et hist. nat. ar. et lat. ed. notis explan.*; with valuable *Animadversiones ad Abulfedam et prodidagmata ad historiam et geographiam orientalem* by J. Reiske, Leipzig, 1766, 240 pp.; reprinted, 1786.
- 984- Brockelmann, C., "Abu'l-Fidā' ", *EI¹*, 1: 85-6.
- 985- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 2: 44-6; Supplementband, 2: 44.
- 986- Gibb, H.A.R., "Abu'l-Fidā' ", *EI²*, 1: 118-19.
- 987- Leclerc, L., *Hist. de la méd. arabe*, 2: 277.
- 988- Reinaud, J., *Géographie d'Aboulféda*, Paris, 1848-83. Vol. 1, 1848: Introduction générale à la géographie des orientaux; vol. 2, part 1, 1848: Introduction générale à la cartographie; vol. 2, part 2, 1883: *Atlas à la cartographie*; Index général (This part of the work was done by Stanislas Guyard); partly translated by S. Muzaffar Ali as *Arab geography*, Aligarh, 1960.

تقریباً تمام جغرافیای ابوالفداء در اینجا بر مبنای متن عربی چاپ شده است. این کتاب با توضیحاتی که در آن درج شده است، به همراه نقشه‌ها و دیگر مطالب جغرافیایی است.

ترجمه جغرافیای ابوالفداء، مسی برسن عربی چاپ ۱۸۴۰ پاریس با مقدمه‌ای مفصل دربارهٔ تاریخ و سایر جغرافی دانان اسلامی.

^cAbbās ibn Firnās

- 975- Khan, M.A.R., "A note on ibn-Firnas's successful attempt at soaring flight", *IC*, 1947, 21: 404-5.

On the interesting comments by writers of the East and the West resulting from al-Maqqārī's mention of this flight in *Nafh al-Tīb*.

مشمول بر بحث های قابل توجهی که نویسندگان شرق و غرب دربارهٔ کوشش موفقیت آمیز ابن فرنس از برای پرواز که در نفع الطیب المعری به آن اشاره شده است کرده اند .

- 976- Lévi-Provençal, E., "^cAbbās b. Firnās", *EI²*, 1: 11.
- 977- Terés, E., "^cAbbās ibn Firnās", *Al-Andalus*, 1960, 25: 239-49.

Abū Dulaf

- 978- Brockelmann, C., *Gesch. der arabischen Lit.*, 1: 228-9; Supplementband, 1: 407.
- 979- Minorsky, V., "Abū Dulaf", *EI²*, 1: 116.
- 980- Sarton, G., *Introd. to the hist. of sci.*, 1: 637.
- 981- Schlözer, K. de, *Abu Dolaf Misaris ben Mohalhal de itinere suo asiatico commentarius*, Berlin, 1845.

Abu'l-Fidā'

- 982- Abu'l-Fidā', *Taqwīm al-buldān*, complete Arabic edition of the société asiatique, prepared by J. Reinaud and de Slane, Paris, 1840, 590 pp., with French preface (47 p.).

II. Biographical and Bibliographical Studies of Muslim Men of Science

A. Men of Science with More Than One Source Devoted to Them

۴

۲. بررسی‌های مربوط به شرح حال و آثار دانشمندان اسلامی

الف. دانشمندانی که درباره آنها چند اثر در دست است

- 974- Zafar Nadvi, S.A., "Libraries during the Muslim rule in India", *ibid*, 1945, 19: 329-47; 1949, 20: 3-20.

- 966- Meyerhof, M., "Über einige Privatbibliotheken im fatimidischen Ägypten", *RSO*, 1930, 12: 286-290.

Translation of references in Ibn Abī Uṣaybiḥ to three private libraries in Fatimid Egypt.

ترجمه اشاراتی در ابن ابی اصیبه به سه کتابخانه خصوصی در مصر فاطمی .

- 967- Pinto, O., "Le biblioteche degli Arabi nell'eta degli Abassidi", *Bibliofilia*, 1928, 30: 139-65; and separately, Florence 1928; English transl. as "The libraries of the Arabs during the time of the Abbasides", *IC*, 1929, 3: 210-43.
- 968- Qasimi, A.S., "Libraries in the early Islamic world," *J. of the Univ. of Peshawar*, 1958, 6: 1-15.
- 969- Rao, M.R., "Libraries in ancient and medieval India", *J. of the Andhra hist. research soc.*, 1933, 8: 203-32.
- 970- Ribera y Tarragó, J., *La enseñanza entre los musulmanes españoles. Bibliófilos y bibliotecas en la España musulmana*, Tercera edición, Córdoba, 1925.
- 971- Roy Choudhury Sastri, M.L., "Library in Islam", *Bengal past and present*, 1941, 61: 65-70.
- 972- Weisweiler, M., "Avicenna und die iranischen Fürstenbibliotheken seiner Zeit", *Avicenna Commemorative*, 1956: 47-63.
- 973- Wiet, G., "Récherches sur les bibliothèques égyptiennes aux Xe et XIe siècles", *Cahiers de civilisation médiévale*, 1963, 6: 1-11.

caliphs in Baghdad, Cairo, Cordova, etc.

دورنمائی از کتابخانه های اسلامی مبتنی بر منابع عربی و مرتبط به کتابخانه های خلفاء در بغداد، قاهره، قرطبه، و غیره.

960- Levey, M., *Mediaeval Arabic book-making and its relation to early chemistry and pharmacology*, Philadelphia, 1962.

961- Levi Della Vida, G., "An Arabic block print", *Sci. monthly*, 1944, 59: 473-74.

مقاله ای در مورد کشف یک چاپ قرن چهاردهم در کتابخانه دانشگاه پنسیلوانیا.

درباره کشف یک قطعه چاپ شده عربی از قرن هفتم در موزه دانشگاه پنسیلوانیا.

962- Mackensen, R.S., "Arabic books and libraries in the Umayyad period", *Ann. N. Y. Acad. Sci. Oriental Languages and Literatures*, 1935-6, 52: 245-53; 1936-7, 53: 239-50; 1937, 54: 41-61; supplementary notes, 1939, 56: 149-57.

963- Mackensen, R.S., "Background of the history of Moslem libraries", *Ann. N. Y. Acad. Sci. Oriental Languages and Literatures*, 1934-5, 51: 114-25; 1935-6, 52: 22-33, 104-10.

964- Mackensen, R.S., "Four great libraries of medieval Baghdad", *Ann. N. Y. Acad. Sci.*, 1932, 2(3): 279-99.

965- Mackensen, R.S., "Moslem libraries and sectarian propaganda", *Ann. N. Y. Acad. Sci. Oriental Languages and Literatures*, 1934-5, 51: 83-91.

- 953- Grohmann, Adolf, *Arabische Pālaographie*, Part 1, vol. 1, Graz-Wien-Köln, 1967.

Including an examination of writing materials and implements.

سامل تحقیقی است دربارهٔ مواد و آلات و ادوات مربوط به نوشتن .

- 954- Gwarzo, H.I., "The theory of chronograms as expounded by the 8th century Katsina astronomer - mathematician M. b. Muhammad (al-Fulānī al-Kashīnāwī, fl. 1732)", *Center of Arabia Documentation Research Bull.* (Ibadan), 1967, 3(2): 116-123.

Concerns systems used to indicate dates in manuscripts.

بحسب ار رونی کد محمد بن الفلاسی الکسیناوی برای تعیین تاریخ نسخ خطی بکار برده است .

- 955- Hamid-uz-Zafar, M., "Abd-al-Rahim Khan-Khanan and his Library", *J. of the Pakistan hist. soc.*, 1955, 3: 118-26.
- 956- Hidayat Hosain, "The library of Tipu Sultan", *I*, 1940, 14: 139-67.
- 957- Imamuddin, S.M., "Hispano-Arab libraries, books and manuscripts, Muslim libraries and bookmen in Spain", *J. of the Pakistan hist. soc.*, 1959, 7: 101-19.
- 958- Ābir, M., "Libraries and academies during the Buwayhid period-946 A.D. to 1055 A.D.", *IC*, 1959, 33: 31-3.
- 959- Khuda Bukhsh, S., "The Islamic libraries", *Nineteenth century*, 1902 7, 52: 125-39.

A survey based on the Arab historians of the libraries founded by the

- 946- Deverdun, G., "Un registre d'inventaire et de prêt de la bibliothèque de la mosquée Ali ben Youssef à Marrakech, daté de 1111 H-1700 J.C.", *Hispania*, 1944, 31: 55-59.
- 947- Diaz y Diaz, M.C., "La circulation des manuscrits dans la péninsule ibérique du VIIIe au XIe siècle", *Cahiers de civilisation médiévale*, 1969, 12: 219-41, 383-92.
- 948- Dietrich, A., "Zur Geschichte einiger anatolischen Bibliotheken: Afyon, Akşehir, Çorum, Amasya", *Jahrbücher Mitt.*, 1967, 17: 306-11.
- 949- Ene, Y., "Les bibliothèques arabes publiques et semi-publiques en Égypte", *Revue de l'Égypte au Moyen Âge*, Damas, 1967.
- 950- Ene, Y., "Les bibliothèques arabes publiques et semi-publiques en Égypte", *Revue de l'Égypte au Moyen Âge*, Damas, 1967. *Revue de l'Égypte au Moyen Âge*, t. 1, n° 1, 1967, p. 1-11.
- 951- Ene, Y., "Natsional'naya Biblioteka v Stambule, fondatsiya Al-Fatih" (Bibliothèque Nationale de Stamboul fondée par Al-Fatih), *Revue de l'Égypte au Moyen Âge*, Damas, 1967, p. 1-11.
- 952- Ene, Y., "Die Bibliotheken der Araber im Zeitalter der Renaissance", *Revue de l'Égypte au Moyen Âge*, 1930, 47: 1-11.

- 939- Ahmad Rafique, S., "Imperial Library of the Mughal Kings", *All-Pakistan hist. conf.*, 1951, 1: 392-3.
- 940- Arnold, T. W. and Grohmann, A., *The Islamic book. A contribution to its art and history from the seventh to eighteenth century*, Leipzig, 1929.
- 941- Bhanu, D., "Libraries and their management in Mughul India", *J. of Indian hist.*, 1953, 31: 157-73.
- 942- Bhanu, D., "Library management in Mughal India", *Orissa hist. research J.*, 1954, 3: 80-3.
- 943- Bhanu, D., "The Mughul libraries", *J. of the Pakistan hist. soc.*, 1954, 2: 287-301.
- 944- Bielawski, J., "Księgozbiory jako wyraz kultury świata muzułmańskiego (Les bibliothèques - expression de la culture du monde musulman)", *Przegląd orientalistyczny*, 1960, 34: 131-44.
- 945- Chauvin, V., "Le livre dans le monde arabe", *Publ. du Musée du Livre*, 1911, 17: 3-12.

Discusses history of books in the Islamic world from the alleged burning of the library of Alexandria to the establishment of the first presses in the 19th century.

تاریخ کتاب میں مسلمین از کتابخانہ اسکندریہ و اتہام بہ مسلمین در آتش زدن آن تا آغاز چاپ در قرن سیزدهم ہجری .

2. Books and Libraries, Writing Implements

۴

(۴). کتاب و کتابخانه و وسائل تحریر

(n.d.) and the Leipzig ms. (Baumgartner, 1938) with corrections. An introduction on the author and education in medieval Islam and notes added.

ترجمہ، دقیقی از رسالہ، تعلیم المتعلم از برهان الدین الزرنوجی از روی دو چاپ قاہرہ و نسخہ، خطی لایپزیگ با تصحیحات. مقدمہ ای درباره، تعلیم و تربیت در قرون گذشتہ در اسلام و حواشی افزودہ شدہ است.

937- Al-Zarnūjī, *Taʿlīm al-mutaʿallim*, ed. by C. Casparari: *Enchiridion studiosi*. Ad fidem editionis Relandianae neo non trium codicum Lipss. et duorum Berolin. denuo arabice edidit, latine vertit, praecipuas lectt. varr. et scholia vocalibus instuxit et lexico explanavit, Lipsiae, 1838.

938- Al-Zarnūjī, *Taʿlīm al-mutaʿallim*, ed. by H. Relandus: *Enchiridion studiosi, arabice conscriptum a Barhaneddīno Alzernouchi, cum duplici versione latina, ... ex Museo Rostgaardiano edidit, Traj. ad Rhen., 1708.*

- 928- Tritton, A.S., "Arab theories of education", *J. of Indian hist.*, 1925, 3(3) and 4(1): 35-41.
- 929- Tritton, A.S., *Materials on Muslim education in the Middle Ages*, London, 1957, 231 pp.
- 930- Tritton, A.S., "Muslim education in the Middle Ages (circa 600-800 A.H.)", *MW*, 1953, 43: 82-94.
- 931- Vollers, K., "Azhar", *EI^I*, 1: 532-9.
- 932- Waardenburg, J., "Some institutional aspects of Muslim higher education and their relation to Islam", *Numen*, 1965, 12: 96-138.
- 933- Weisweiler, M., "Das Amt des Mustamli' in der arabischen Wissenschaft", *Siya*, 1950-1; 4: 27-57.

934- Translation and spread of Muslim culture.

درباره انتقال و توسعه فرهنگ اسلامی .

- 935- Wilber, D.N. and Minovi, M., "Notes on the Rab^c-i-Rashidi", *Journal of the Iran. Inst. for the History of Art*, 1938, 5: 247-54.
- 936- Wüstenfeld, F., *Die Araber in der Araber und ihre Lehren*, Jena, 1837; Neudruck, 1970.
- 937- al-Zarnūjī, *al-Fīr al-madīniyya - Farāq al-ta'ālīm*. *Investigation of the evolution of the method of learning*, trans. by G. Leavelle and T. M. Abel, New York, 1947, 83 pp.
- 938- al-Zarnūjī, *al-Fīr al-madīniyya - Farāq al-ta'ālīm*. *Investigation of the evolution of the method of learning*, trans. by G. Leavelle and T. M. Abel, New York, 1947, 83 pp.

Nizām al-Mulk as well as an analysis of the curriculum of the Nizāmīyah, its influence and some of its famous students. A good bibliography follows.

سامل دورمائی کلی ارتعلیم و تربیت اسلامی و حیات و عصر خواجه نظام الملک و نیز تحلیل برنامه دروس مدرسه نظامیہ و بعود این مدرسه و برخی از محصلین معروف آن . فہرست سودمندی از منابع ضمیمہ است .

- 920- Tawfiq, M.A., "A sketch of the idea of education in Islam", *IC*, 1943, 17: 317-27.
- 921- Tibawi, A.L., "The idea of guidance in Islam from an educational point of view", *IC*, 1956, 3: 139-56.
- 922- Tibawi, A.L., "Muslim education in the Golden Age of the Caliphate", *IC*, 1954, 28: 418-38.
- 923- Tibawi, A.L., "Origin and character of *al-madrasah*", *Islamic*, 1962, 25: 225-38.
- 924- Tibawi, A.L., "Philosophy of Muslim education", *IC*, 1957, 4: 78-89.
- 925- Tibawi, A.L., "Some educational terms in *Rasā'il Ihwān as-Safā'*", *Int. Congr. of Orientalists*, XXIV, 1957: 297-9. Also *IQ*, 1959, 5: 55-60.
- 926- Titus, M.T., "A study in Moslem religious education", *MW*, 1936, 26: 385-8.
- 927- Totah, K.A., *The contribution of the Arabic to education*, New York, 1926.

911- Shalaby, A., *History of Muslim education*, Beirut, 1954.

A scholarly analysis of the Muslim educational system including the *Madrasah's* libraries, teachers, students and the organization of education. A separate supplement is devoted to Ismā'īlism and education in Egypt.

تجزیه و تحلیلی محققانہ از تعلیم و تربیت اسلامی کہ شامل بحث دربارهٔ مدارس و کتابخانہ ہا و معلمان و شاگردان و سازمان مدارس می باشد. فصلی علیحدہ بہ تعلیم و تربیت تحت اسمعیلیہ در مصر اختصاص داده شدہ است .

912- Siassi, A.A., "L'Université de Gond-i Shāpūr et l'étendue de son rayonnement", *Mémoires H. Massé*, 1963: 366-74.

913- Siddiqi, B.H., "Ibn Miskawaih's theory of education", *Iqbal*, 1962, 11: 39-46.

914- Solder, N., "Mosque education in Afghanistan", *JW*, 1968, 58: 24-31.

915- Soudki, G., "Bāṭ al-ḥikmah", *JW*, 1: 1141.

916- Soudki, G., "Dār al-ḥikmah", *JW*, 2: 126-7.

917- Soudki, G., "Dār al-ḥikmah", *JW*, 2: 127.

918- Soudki, G., "Les professeurs de Madrasa à Alep aux XIIe - XIIIe siècles d'après Ibn Šaddād", *JW*, 1949-51, 13: 85-115.

919- Soudki, G., *Les professeurs de Madrasa à Alep - La Madrasa Nūr al-Dīn*, these, Paris, 1939.

920- Soudki, G., *Les professeurs de Madrasa à Alep - La Madrasa Nūr al-Dīn*, these, Paris, 1939.

- 907- Sayili, A., "Vâcidiyye Medresesi Kütabyada bir Ortacağ Türk rasathânesi, The Wâjidiyya Madrasa of Kutabya, a Turkish medieval observatory?", *Bulletin*, 1948, 12: 655-77 with several illustrations.

A study of the Wâjidiyyah Madrasah in Kutaya in Turkey and arguments for the validity of the legend that it was an astronomical observatory with maps and plans of the building. The article is in both Turkish and English.

تحقیقی با نقشه و طرح ساختمان دربارهٔ مدرسهٔ واجدیه در کوتایا در ترکیه با دلائلی جهت تأیید افسانه‌ای که این مدرسه در اصل رصدخانه بوده است. مقاله به زبانهای ترکی و انگلیسی است.

- 908- Sayili, A. and Ruben, W., "Preliminary report on the results of the excavation, made under the auspices of the Turkish Historical Society in the Caca Bey Madrasa of Kirşehir, Turkey", *Bulleten*, 1947, 11: 682-91.

- 909- Sékaly, A., "L'Université d'El Azhar et ses transformations", *REI*, 1927, 1: 95-116, 465-529; 1928, 2: 47-165, 255-337, 401-71.

- 910- Semaan, K., "Education in Islam, from the Jahiliyyah to Ibn Khaldun", *MW*, 1966, 56: 188-98.

A general survey of institutions and methods of instruction from before the rise of Islam to the 8th/14th century.

بحث کلی دربارهٔ سازمان‌ها و روش‌های آموزش از قبل از ظهور اسلام تا قرن هشتم هجری.

- 898- Ribera y Tarragó, J., *La enseñanza entre los musulmanes españoles. Bibliófilos y bibliotecas en la España musulmana*, Tercera edición, Córdoba, 1925.
- 899- Ribera y Tarragó, J., "Origen del Colegio Nidamí de Bagdad", *Homenaje a L. Fernández de Sotomayor*, 1904: 3-17; also in the same author's *Historia del arte y arquitectura*, 1928, 1: 361-83.
- 900- Rossi, E., "L'istituzione scolastica militare 'al-Futuwwah' nell'Iraq", *Archivum Islamologicum*, 1940, 20: 297-302.
- 901- Sadiq, I., "Avicenna on education", *Indo-Iranica*, 1956, 9(4); 71-7.
- 902- Sanjal, S.C., "History of the Calcutta Madrassa", *Bengal Journal of Education*, 1914, 8: 83-111, 225-50.
- 903- Sanjal, S.C., "The 'Itimad-ud-daulah institution at Delhi", *Journal of Education*, 1930, 4: 310-23.
- 904- Saville, A., "Gondīshāpūr", *SI*, 2: 1120.
- 905- Saville, A., "Higher education in Medieval Islam. The Madrasa of Gondīshāpūr", *Journal of the Asiatic Society of India*, 1947-8, 2: 30-69.
- 906- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 907- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 908- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 909- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 910- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 911- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 912- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 913- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 914- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 915- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 916- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 917- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 918- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 919- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.
- 920- Saville, A., "Gondīshāpūr, its origin, structure, staff, program, etc.", *Journal of Higher Education*. Summary in English.

timore, 1966.

- 891- Quraishi, M.A., "Ibn Jamā^cah's Tazkirat-us-Sami^c", *J. of the Maharaja Sayajirao univ. of Baroda*, 1958, 7(1): 23-7.
- 892- Quraishi, M.A., "The educational ideas of Ibn Khaldun", *J. of the Maharaja Sayajirao univ. of Baroda*, 1965, 14: 83-92.
- 893- Quraishi, M.A., "Al-Ghazzali's philosophy of education", *J. of the Maharaja Sayajirao univ. of Baroda*, 1964, 13(1): 63-9.
- 894- Quraishi, M.A., "A glimpse of Muslim education and learning in Gujarat", *J. of the Maharaja Sayajirao univ. of Baroda*, 1968, 17: 45-56.
- 895- Quraishi, M.A., "Muslim teachers and students (in the Middle Ages)", *J. of the Maharaja Sayajirao univ. of Baroda*, 1967, 16(1): 21-38.
- 896- Renaud, H.P.J., "L'Enseignement des sciences exactes et l'édition d'ouvrages scientifiques au Maroc avant l'occupation européenne", *Archeion*, 1931, 13: 325-36; also in *Hespéris*, 1932, 14: 78-89.

Discusses some of the traditional texts through which Islamic science was taught in the Maghrib before the French occupation.

دربارهٔ برخی از مسوون قدیم که توسط آن قبل از استعمار فرانسویان علوم اسلامی در مغرب تدریس می شد.

- 897- Renon, A., "L'éducation des enfants dès le premier âge, par l'Imām Al-Ghazālī, texte et traduction", *IBLA*, 1954, 8: 57-74.

- 882- Paye, L., "Physionomie de l'enseignement marocain au début du XXe siècle", *Études d'orientalisme Lévi-Provençal*, 1962, 2: 695-704.
- 883- Pedersen, J., "Masdjid: The Mosque as an Educational Center", *SI*, 3: 350-68.
- 884- Pedersen, J., "Some aspects of the history of the Madrasa", *SI*, 1929, 3: 525-37.
- 885- Pedersen, J., "A general survey including some mention of the teaching of science in al-Madāris al-Ḥikmah and similar institutions.
- بررسی کلی تاریخ مدرسه در اسلام که شامل دکتری است ارتدیرس علوم در بیت الحکمد که ما، مون صاحب و مؤسبات مشابه علمی .
- 887- Pérotin, A., "Las Madrasas de Fès", *Archives marocaines*, 1912, 18: 297-372.
- 888- Picknall, M., "Muslim education", *SI*, 1927, 1: 100-8.
- 889- Radjorny, G., "Islamic-Persian medical education, a survey from Jundi-Shapur to Cairo", *Journal of the history of medicine*, 1966, 27: 39-42, 203-8.
- 890- "Le programme des études chez les chîtes et principalement chez ceux de Neçef. Par un Mésopotamien", *Revue de la méditerranée*, 1913, 23: 268-79.
- 891- Richards, E.W., "Moslem philosophy of education", *SI*, 1916, 6: 170-94.
- 892- Qabain, K.H., "Education and culture in the Arab world", *Bal-*
- 162

- arabischer Herrschaft", *Forschungen und Fortschritte*, 1930, 6: 334-5.
- 876- Michaux-Bellaire, E., "L'enseignement indigene au Maroc", *Revue du monde musulman*, 1911, 15: 422-52.
- 877- Moussa, M.Y., "Avicenne et l'Azhar", *Revue du Caire*, 1951, 27 (141): 140-65.
- 878- Muchrif, al-, "La réforme de l'enseignement à la grande mosquée de Tunis", *REI*, 1930, 4: 441-515.
- 879- Nakosteen, M., *History of Islamic origins of Western education, A.D. 800-1350. With an introduction to medieval Muslim education*, Boulder (Colorado), 1964.
- 880- Nasr, S.H., "The immutable principles of Islam and Western education", *Iqbal review*, 1966, 7(3): 82-7; also *MW*, 1966, 56: 5-9.
- 881- Nasr, S.H., *Science and civilization in Islam*, Cambridge, 1968.

The first one volume survey of Islamic science in English. In addition to the sciences it discusses the general background of Islamic thought, Islam's educational institutions, philosophy, theology and mysticism.

اولین بررسی علوم اسلامی در یک جلد به زبان انگلیسی که علاوه بر علوم شامل فصولی دربارهٔ زمینهٔ کلی علوم اسلامی و مدارس و فلسفه و کلام و تصوف است.

- 865- Lecomte, G., "Le livre des règles de conduite des maîtres d'école par Ibn Salmun", *REI*, 1953, 21: 77-105.
- 866- Lelong, M., "L'enseignement supérieur islamique", *IBLA*, 1962, 25: 181-4.
- 867- Louis, A., "Sujets d'examen proposés aux étudiants de la Grande Mosquée", *IPDA*, 1953, 16: 247-54.
- 868- Majenczak, J., "Notes sur l'enseignement dans la Russie Musulmane avant la révolution", *Revue du monde musulman*, 1917-18, 34: 119-246.
- 869- Madjidi, G., "Muslim institutions of learning in eleventh-century Baghdad", *IPDA*, 1961, 24: 1-56.
- 870- Mardin, S., "Turkish education in the eighteenth century", *IPDA*, 1950, 20: 37-44.
- 871- Marty, R., "Le Collège Musulman Modlay Idris", *Renseignements généraux*, 1920: 7-61.
- 872- Marty, R., "Le Lycée de Qaraoulvne", *Renseignements généraux*, 1924: 329-34.
- 873- Masani, M.B., "Muslim education in India (1765-1928)", *Studies in Islamic History and Culture*, 1967, 4: 126-60; also, *IPDA*, 1967, 41: 173-83.
- 874- Meinhart, S., "Der Orientale chit seine Lehrer", *Nachrichten der Orientalischen Gesellschaft in Hannover, 1877*, *Journal des Seminaires in Hannover*, 1877: 1-10.
- 875- Meinhart, S., "Der Schicksal der Schule von Alexandrien unter

858- Jomier, J., "Coup d'oeil rapide sur les institutions d'enseignement, suivi d'une étude sur la pédagogie à l'école coranique (Contribution à l'étude de la pédagogie arabe)", *IBLA*, 1949, 12: 319-46.

859- Khan, M.A.M., "The Muslim theories of education during the Middle Ages", *IC*, 1944, 18: 418-33.

Mainly a comparison of the Hanafī and Shafi'ī viewpoints as found in the works *Ta'lim ul-muta'allim* of Zarnūjī and *Tadhkirat al-sāmi* of Ibn Jamā'a.

مقایسه نظریات علمای حنفی و شافعی دربارهٔ تعلیم و تربیت چنانکه در تعلیم المتعلم زرنوجی و تذکرة السامع ابن جماعة منعکس است

860- Khan, Y.H., "The educational system in medieval India", *IC*, 1956, 30: 106-25.

861- Khuda Bukhsh, "The educational system of the Muslims in the Middle Ages", *IC*, 1927, 1: 442-72.

862- Kissling, H.J., "Die soziologische und pädagogische Rolle der Derwischorden im osmanischen Reiche", *ZDMG*, 1953, 103: 18-28.

863- Law, N.N., *Promotion of learning in India during Muhammadan rule, by Muhammadans*, London, 1916, 308 pp.

864- Lecomte, G. and Canard, M., "Sur la vie scolaire à Byzance et dans l'Islam", *Arabica*, 1954, 1: 324-36.

- 849- Gibb, H.A.R., *The university in the Arab-Moslem world*, 1939.
- 850- Goldziher, I., "Education (Muslim)", *Encyclopaedia of religion and ethics*, 5: 198-207.
- 851- Gottschalk, H.L., "Die Entwicklung der Wissenschaft und der Universitäten in den arabischen Ländern", *Bustan*, 1961 (4): 8-14.
- 852- Grunebaum, G.E. von, and Abel, T.M., "The contribution of a medieval Arab scholar to the problem of learning", *J. of personality*, 1946-7, 15: 59-69.
- 853- Hanberg, D.B., *Abhandlung über das Schul- und Lehrwesen der Muselmanen im Mittelalter*, München, 1850.
- 854- Haskins, C.H., *The rise of Islam in Spain*, New York, 1923, 143 pp.
- 855- Hussain, S.M., "Islamic education in Bengal", *J.*, 1934, 8: 439-47.
- 856- Jaffar, S.M., "Islamic education", *Islamic education in India*, 1955, 119-129.
- 857- Jinnah, F., "The theological colleges of Najaf", *MA*, 1960, 30: 15-22.
- 858- Jinnah, F., *The university in Islam: including the curriculum*, London, 1960, 10-11.

یک بررسی نادر به زبانها ی اروپائی از یک دارالعلم سعه در نجف تا بحی از برنامه درسی و سازمان آن

An account of traditional *madrasahs* in Khurasan and their curriculum based on *Matla' al-shams* and Frazer's *Journey into Khorasan*.

شرح مدارس قدیمه در خراسان و برنامه های درسی آنها مبنی بر مطلع الشمس و سفر به خراسان از فریزر .

- 842- Doolittle, M., "Moslem religious education in Syria", *ISW*, 1928, 18: 374-80.
- 843- Draz, M.A., "Al-Azhar", *Int. social sci. bull.*, 1953, 5: 698-701.
- 844- Eberman, V.A., "Meditsinskaya shkola v Dzhundishnapure (L'école de médecine de Gundišapur)", *Asiatskiĭ kolektivnyi sbornik*, 1925, 1: 47-72.
- 845- Elgood, C., "Jundi-shapur. A Sassanian university", *Proc. of the Royal soc. of med.*, 1939, 32: 1033.
- 846- Gaulmier, J., "Note sur l'état présent de l'enseignement traditionnel à Alep", *BEO*, 1942, 9: 1-33.
- 847- Al-Ghazzālī, *O Science of man*, transl. and notes by T. Sabbagh, Paris, 1951.

Arabic text and translation of the *Syjuha' al-walad* of al-Ghazzālī with general introductions in French and Arabic.

مس عربی و ترجمه ایها الولد عراقی با مقدمه ای کلی به فراسوی و عربی .

- 848- Al-Ghazzālī, *O Kind! Die berühmte ethische Abhandlung Ihwālīa*. Arabische und deutsch... von J. von Hammer-Purgstall, 1838.

- 831- Bausani, A., "L'odierno ordinamento degli studi islamici nella 'madrasa' Mir-i Arab di Bukhara, *Oriente moderno*, 1954, 34: 395-404.
- 832- Berque, J., "Ville et université. Aperçu sur l'histoire de l'école de Fès", *Revue de l'hist. du droit franç. et étranger*, 1949, 27: 64-117.
- 833- Bowen, H., "The Nizamiya Madrasa and Baghdad topography", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1928: 609-14.
- 834- Brunschwig, R., "Quelques remarques historiques sur les médersas de Tunisie", *Revue musulmane*, 1931: 261-85.
- 835- Buchanan, J.R., "Moslem schools in Syria", *Trans. of the Asiatic Society of London*, 1913-22, 4: 51-5.
- 836- Buchanan, J.R., "Moslem education in Syria (Before the war)", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1922, 12: 394-406.
- 837- Cignolini, F., "Storia delle istituzioni scolastiche dell'Iran", *Annali di Storia e Geografia*, 1953, 1(3): 5-101.
- 838- Gair, M.L., "Al-Ghazzālī on the problem of education", *Journal of Islamic Studies*, 1955: 33-43.
- 839- Gombosi, F., *Die Nizamiyya Madrasa*, Berlin, 1865.
- 840- Goy, R., *Muslim Education in the United States*, Washington, D.C., 1957.
- 841- Hirschman, S.M., "The shrine colleges of Meshed", *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1926, 16: 12-21.

- 822- ^cAbdul Mu^cīd Khān, M., "The Muslim theories of education during the Middle Ages", *IC*, 1944, 18: 418-33.
- 823- Abdulwahab, H.H., "Bayt al-Hikma ou 'Maison de la Sagesse' d'Ifriqiya", *IBLA*, 1965, 28: 353-72.
- 824- Ahmad, N., "Progress of education, knowledge and science under the Muslim rule of the world", *Islamic literature*, 1956, 8(Mar.): 37-42.
- 825- Ahmed, M., *Muslim education and the scholars' social status up to the 5th century Muslim Era (11th century Christian Era) in the light of Ta'rikh Baghdād*, Zurich, 1968.
- 826- Amar, E., "La Khaldounyya (Une université musulmane en Tunisie)", *Revue du monde musulmane*, 1907, 1: 352-63.
- 827- Asín Palacios, M., *Un compendio musulmán de pedagogía*, Zaragoza, 1924, 19 pp. [◀]

Analysis of al-Ghazzālī's *Kitāb fātihāt al-^culūm*.

سامل تحليلي است از كتاب فاتحة العلوم عزالي .

- 828- Baloch, N.A., "Nahj al-Ta^callum. A mid-sixteenth century work on education", *Sind Univ. Research J. Arts series*, 1962, 2: 47-60.
- 829- Baqouri, A.H.al-, "Al-Azhar: its past and present", *Majallat al-Azhar*, 1965 (Jan.): 1-7.
- 830- Bastide, H. de la, "Les universités islamiques d'Indonésie", *Orient*, 1962, 21: 81-4.

بجی درباره دقت زبان عربی به عنوان یک زبان علمی با استفاده از نمونه هائی از اصطلاحات فنی
موجز القان ابن النفیس .

«

cial reference to Asia, Bangalore, 1952.

- 817- Winter, H.J.J., "Science in medieval Persia", *J. of the Iran Soc.*, 1951, 1: 55-70.

A good survey of Persian contributions to Islamic science covering many facts in a short space.

دورنمای سودمندی از سهم ایرانیان در علوم اسلامی که شامل مطالبی فراوان در صفحاتی محدود است .

- 818- Worthington, E.B., *Middle East science, a survey of subjects other than agriculture*, London, 1946.

Survey of different forms of applied science in the Middle East reflecting many traditional beliefs and practices.

گزارش کلی از انواع مختلف جواب عملی علوم در شرق میانه که حاکی از بسیاری از اعتقادات و طرز عمل های سنتی است .

- 819- Wüstenfeld, F., *Die Araber und ihre Lehrer*, Göttingen, 1837.

- 820- Yajima, S., *Arabia Akira no kamashi* ("Chats on Arabian science"), Tokyo (Iwanami shinsho series), 1965, 220 pp.

- 821- Young, M.J.L., "Some observations on the use of Arabic as a scientific language as exemplified in the *Māqālāt al-ḡibār* of Ibn al-Nafīs (d. 1288)", *Alp-Viertelj.*, 1959-60, 1: 68-72.

Some observations on the exactness of Arabic as scientific language in the examples of the terminology vocabulary of Ibn al-Nafīs in his *Māqālāt al-ḡibār*.

- der Technik*, 1909, 1: 216-7.
- 809- Wiedemann, E., "Über das Experiment im Altertum und Mittelalter", *Unterrichtsblätter für Math. und Naturwiss.*, 1906, 12: 73, 97, 121.
- 810- Wiedemann, E., "Über Versuche bei den Muslimen", *Archiv für die Gesch. der Naturwiss. und der Technik*, 1909, 1: 156.
- 811- Wiedemann, E., "Zu den Biographien arabischer Mathematiker, Naturforscher und Ärzte", *SPMSE*, 1909, 41: 208.
- 812- Wiet, G., Elisséeff, V. and Wolff, P., "La pensée scientifique au Moyen Âge", *J. of world hist.*, 1958, 4: 769-86.
- 813- Williams, E.T., "Arabian science", *Boston med. and sci. J.*, 1907, 157: 61.
- 814- Winter, H.J.J., *Eastern science*, London (Wisdom of the East Series), 1952.

Includes a useful summary of the contributions of Islamic science.

سامل خلاصه اہست مفید ارحدمات مسلمین بہ علوم .

- 815- Winter, H.J.J., "Formative influences in Islamic science", *AIHS*, 1953, 32: 171-92.

Scholarly assessment of the Greek and non-Greek elements that influenced Islamic science and the achievements of Islamic science itself.

بحث عالمانہ ای درباره عوامل یونانی و غیر یونانی کہ در علوم اسلامی تا تیر داشنه است و مطالبی کہ علوم اسلامی بہ کشف آن نائل آمده است .

- 816- Winter, H.J.J., *The history of scientific thought with spe-*

- 804- Vernet, J., "El valle del Ebro como nexo entre Oriente y Occidente", *Bol. de la Real acad. de buenas letras de Barcelona*, 1950, 23: 249-86.

enumeration of 149 Muslim men of science living in the Ebro Valley in the ninth, tenth and first half of the eleventh centuries, on the basis of *al-shajarat* biographies, towards the end of establishing intellectual relations between this frontier region and (1) Cordoba and the rest of the Andalusian caliphate and (2) the Islamic East. At least 100 of the named list had traveled in the East, establishing a network of scientific communication with the Islamic heartland.

ذکر ۲۴۵ دانشمند اسلامی که در قرن های سوم و چهارم و پنجم اول به حرم در دست البرون می رسند تحقیق مبتنی بر کتب مختلف "طبقات" است و هدف آن بیان دادن رابطه فکری بین این ناحیه و مرکز و ناحیه مرکزی خلافت اندلس است و شرق اسلام از سوی دیگر است. اطلاعات وسیع در مورد تاریخ دانشمندان به شرق اسلام سفر کرده بودند و بسیاری این رابطه علمی تا نسل چهارم اسلامی وجود داشت.

- 805- Wiedemann, G., "Aus der Geschichte der Naturwissenschaften (I. Die römisch-kaiserzeitlichen Irrtümer)", *JEMDF*, 1952-3, 76: 1-10.

- 806- Wiedemann, G., "Economic, political, and social structure in Almohad Spain", *Journal of Islamic Studies*, 1961, 2: 1-10.

- 807- Wiedemann, G., *Spain in the Middle Ages. A study of the economic and social structure*, Cambridge, 1949.

- 808- Wiedemann, G., "Die biographische Notizen aus arabischen Schriftstellern", *Journal für die Gesch. der Naturwiss. und*

cially in the first three volumes numerous references to Islamic science and its influence upon Western science.

این اثر عظیم درباره تاریخ علوم در غرب شامل اشارات فراوانی به علوم اسلامی و نفوذ آن در غرب است
مخصوصاً "درسه جلد اول".

802- Vernet, J., "Ambiente cultural de la Tortosa del siglo XII",
Tamuda, 1957, 5: 330-9.

Notes the scientific achievements of this eastern Spanish city during the Islamic period, citing such figures as Abū'l-Asbagh ibn 'Abd al-^cAzīz, the mathematician; and the physician Abū Amīr Muḥammad ibn Ahmad ibn Amīr al-Balawī .

اشاره ای به اهمیت علمی شهر تورتوزا در شرق اسپانیا در عصر اسلامی و ذکر اشخاصی مانند ابوالاصبح بن
عبدالعزیز ریاضی دان و ابوامیر محمد بن احمد بن امیرالبلیوی طبیب .

۴

803- Vernet, J., "La ciencia en Islam y Occidente", *L'Occidente e l'Islam nell'alto Medioevo*, 1965: 537-72.

Survey of scientific trends in the Western Islamic world up to 1091, with emphasis on scientific communication. The author shows that transmission of scientific data from East to West was rapid, although diffusion in the opposite direction was more difficult.

نگاهی به مکتب های علمی در غرب جهان اسلامی تا سال ۱۰۹۱ میلادی با توجه خاص به ارتباطات علمی
نگارنده نشان می دهد که انتقال افکار علمی از شرق به غرب سریع بود ولی از غرب به شرق مشکل تر .

- 796- Steinschneider, M., "Wissenschaft und Charlatanerie unter den Arabern in neunten Jahrhundert", *Virchow's Archiv*, 1866, 36: 570-86.
- 797- Strunz, F., *Geschichte der Naturwissenschaften im Mittelalter*, Stuttgart, 1910.
- 798- Süheyl Ünver, A., "Quelques nouveaux exemples du service rendu par les Artoukides de l'empire Seldjuk à l'histoire des sciences", *AIHC*, 1947: 585-8.
- 799- Süheyl Ünver, A., *Türk pozitif ilimler tarihinden bir bahis: 11. yüzyıldan itibaren Anadolu'da bilimsel gelişmeler (concerning some new material about positive sciences during the reign of Mohammed the First in Turkey, with English summary)*, Istanbul, 1948, 39 pp.
- 800- Taton, R. (ed.), *La science arabe et médiévale (Histoire générale des sciences, vol. 1)*, Paris, 1957; transl. by A. J. Pomeroy as *The history of the Islamic sciences*, New York, 1963, London, 1965.

یادداشت: در این مقاله، فهرست منابعی که در این مقاله ذکر شده است، در این مقاله ذکر شده است. (Note: The sources mentioned in this article are listed in the following table.)

سامل فصل طوبلی است درباره علوم اسلامی که علحدده توسط ندد است.

801- Walker, L., *The history of the Islamic sciences*, New York, 1923-58.

یادداشت: در این مقاله، فهرست منابعی که در این مقاله ذکر شده است، در این مقاله ذکر شده است. (Note: The sources mentioned in this article are listed in the following table.)

Lahore, 1951.

- 790- Sharif, M.R., "Scientific attitude and Islam", *Islamic literature*, 1957, 9(Aug.-Sept.): 11-16.
- 791- Siddiqi, M.R., "The contribution of Muslims to scientific thought", *IS*, 1940, 14: 33-44; also *Hamdani med. digest*, 1963, 7(3-4): 3-12.
- 792- Siddiqi, M.R., "On the attitude of Islam towards science", *Hamdani med. digest*, 1958, 2(5): 1-7; and *Islamic literature*, 1958, 10(Oct.-Nov.): 77-84.
- 793- Singer, C., *A short history of science, to the nineteenth century*, Oxford, 1941.
- 794- Singer, C., *Studies in the history and method of science*, 2 vols., Oxford, 1921; reprinted London, 1951.
- 795- Smith, D.E. and Ginsburg, J., "Rabbi ben Ezra and the Hindu-Arabic problem", *Amer. math. monthly*, 1918, 25: 99-108.

A study of Rabbi ben Ezra's account of the rise of Islamic science in his introduction to al-Bīrūnī's version of al-Khwārazmī's astronomical tables known only in the Hebrew version with a translation of the introduction.

تحقیقی درباره، شرح ری اس عزرا از چگونگی پیدایش علوم اسلامی در مقدمه، او بر شرح بیرونی از زیج حواری که فقط به زبان عبری موجود است. این شرح ترجمه شده و شامل یک مقدمه نیز می باشد.

- 782- Sarton, G., "Islamic science", *Near Eastern culture and society*, 1951: 83-98.

A general appraisal of Islamic science.

یک ارزیابی کلی از علوم اسلامی .

- 783- Sarton, G., "Oriente y Occidente en la historia de la ciencia", *Al-Andalus*, 1934, 2: 261-97; translated by A. G. Sandoval from chapter 2 of Sarton's *The history of science and the Arab Renaissance*, New York, 1931.

- 784- Sarton, G., "Science et tradition", *ATHS*, 1948, 5: 10-31.

- 785- Schipperges, H., *Ideologie und Historiographie des Arabismus*, Wiesbaden, 1961, 76 pp.

- 786- Schipperges, H., "Wissenschaftsgeschichte und Kultursoziologie bei Ibn Chaldun", *Arabica*, 1966, 23: 170-5.

- 787- Seroua, H., *Le paysan arabe*, Paris, 1960.

- 788- Spant, M.M. (ed.), *A bibliography of Muslim philosophy*, 2 vols., Wiesbaden, 1963.

A bibliography of various aspects of Islamic intellectual history .

تاریخچه و جنبه های مختلف علوم اسلامی جداگانه فهرست شده است .

یک بررسی عمومی از تاریخ علوم عقلی بین مسلمین . مقالاتی که در علوم اسلامی مرتبط است فهرست شده است .
کتاب فهرست شده است .

- 789- Spant, M.M., *Muslim thought: its origin and achievements*,

Discusses Islamic science in the 9th/15th century and its influence upon Jews and Christians at that time and the social and internal causes for the supposed decadence of Islamic science in that period. Little use is made of materials in the Eastern lands of Islam.

درباره علوم اسلامی در قرن نهم و پانزدهم و نفوذ آن بین مسیحیان و یهودیان و علل اجتماعی و درونی برای آنچه بنظر تاریخون انحطاط علوم اسلامی در این عصر است . در این تحقیق کمتر از منابع علوم اسلامی مربوط به بلاد شرقی اسلام استفاده شده است .

- 778- Sarton, G., "Arabic scientific literature", *Goldschmied memorial vol.*, 1948, 1: 55-72.
- 779- Sarton, G., *The history of science and the new humanism*, New York, 1931.
- 780- Sarton, G., *Horus, a guide to the history of science. A first guide for the study of the history of science, with introductory essays on science and tradition*, Waltham (Mass.), and Paris, 1952.
- 781- Sarton, G., *Introduction to the history of science*, 3 vols., Baltimore, 1927-48, etc.

The best known and still the most important general reference in Islamic science. Many of the individual scientists listed have been catalogued separately here.

معروف ترین و هنوز مهم ترین مرجع عمومی درباره تاریخ علوم اسلامی . بسیاری از دانشمندی که در این کتاب نامشان ذکر شده است علیحده در اینجا فهرست شده است .

773- "Sammelbericht über islamische Weltanschauung", *Philosophisches Jahrb.*, 1927, 40: 91-102, 198-206, 449-59; 1929, 42: 252-62; 1930, 43: 119-29, 222-8, 388-92; 1931, 44: 372-9; 1932, 45: 83-90; 1937, 50: 358-68.

774- Sánchez Pérez, J.A., *La ciencia árabe en la edad media*, Madrid, 1954.

A superficial survey organized, first, by discipline (mathematics; astronomy, physics and chemistry; natural history; and medicine) and, second, by the groups of scientists. Hardly more than a listing of names, totally lacking in critical apparatus.

یک بررسی سطحی از دانشمندان اسلامی که اول طبق علوم مختلف مانند ریاضیات و نجوم و فیزیک و شیمی و تاریخ طبیعی و طب تقسیم بندی شده و سپس شرح حال هر یک از دانشمندان که در واقع پس از ذکر نام آنها چیز دیگری نیست و بحث تحلیلی در بر ندارد آورده شده است.

775- Santaló Cerqua, C., "La vita intellettuale a Denia alla corte di Maḡānīd al-ʿĀmirī", *Annali dell'Istituto Orientale di Napoli*, 1964, 1: 597-633.

A superficial survey, with no critical apparatus.

بحثی ارحیاب فکری در دربار محاهد عامری با فطیانی ارسوز غریبی و برجسته و حوایی مفصل

776- Santaló, C., *Arabic science and learning in the fifteenth century*, 1954.

Santoló, C., "Arabic science and learning in the fifteenth century: Their decadence and fall", *Memoria de la Real Academia de Ciencias Exactas*, 1956, 1: 303-24.

- 769- Rosenthal, F., *A history of Muslim historiography*, Leiden, 1964; second revised edition, Leiden, 1968.

This major study on Islamic historiography includes in Part One, Chapter IV sections devoted to the discussion of geography and cosmography, astrology and philosophy in Muslim historical works. Also it is an excellent guide to the different kinds of historical writings in Islam which can serve as a basis for research in the history of Islamic science.

این اثر مهم درباره تاریخ نویسی بین مسلمین در بخش اول فصل چهارم شامل قسمت هائی درباره جغرافیا و علم نجوم و فلسفه درمنون تاریخی است و نیز راهنمایی است معید از برای انواع نواریخی که در اسلام نگاشته شده و از مواد اصلی در تحقیق در تاریخ علوم اسلامی است .

- 770- Rosenthal, F., *The technique and approach of Muslim historical scholarship*, Rome (Analecta orientalia, 24), 1947.
- 771- Sabra, I., "The astronomical origin of Ibn al-Haytham's concept of experiment", *Int. Congr. on the hist. of sci.*, XII, 1968, 3: 133-6.
- 772- Samadi, S.B., "Literary and scientific development and the growth of rationalism in the time of Al-Mamun", *IS*, 1956, 30: 77-94, 309-29.

General remarks on intellectual activity in Ma'mūn's time, including lists of books translated from various languages, especially Greek.

ملاحظاتی کلی درباره فعالیت فکری در عصر ما'مون که شامل فهرست کتابهایست که از زبانهای مختلف مخصوصاً یونانی ترجمه شده است .

- 763- Rahman, A., "Al-Masudi and contemporary science", *Al-Masudi Millenary commemoration vol.*, 1960: 45-50.

The article discusses some of the significant features of science at the time of Al-Mas'ūdī.

بحثی دربارهٔ برخی از خصائص برجستهٔ علوم در زمان مسعودی .

- 764- Rainov, T.I., *Velikie uchēnye Uzbekistana* ("The great scholars of Uzbekistan"), Tashkand (*Akademiya nauk SSSR: Uzbekistan-
skii filial Institut iazyka, literatury i istorii*, 3), c.
1949, 65 pp.

- 765- Regenbogen, O., "Eine Forschungsmethode antiker Naturwissenschaft," *Abhandlungen der Math. Astronomischen Gesellschaft*, 1931, 1: 131-82.

- 766- Renan, M., "L'islamisme et la science", *Revue d'Égyptologie*, 1883, 3: 163-4.

- 767- Riccardi, G., "La scienza antica dell'Islam", *Annali*, 1964, 101-2, 1: 38-50.

- 768- Rosenthal, F., "Al-Asturlābī and as-Samaw'al on scientific progress", *Isis*, 1950, 9: 555-64.

769- Rosenthal, F., "Al-Asturlābī and al-Asturlābī and Abū Nasr al-Bīrūnī on the relation between the science of their time and the science of their time."

دربارهٔ تدیج الرمان هند اللد بعدادی اسطرلابی و ابونصر سامونل مغربی و رابطۂ علم نجوم رمانی و نجوم قدیم .

relation existing between Islamic science and Islam and its culture in general. It also recalls the significance of this relationship for the present.

این مقاله، منبع اهمیت تاریخ علوم اسلامی را در تفهیم جهان بینی اسلامی و رابطه نزدیک بین علوم اسلامی و دین و فرهنگ اسلامی را بررسی می کند و اهمیت این رابطه را در عصر حاضر متذکر می نود.

758- Plessner, M., *Die Geschichte der Wissenschaften im Islam die Aufgabe der modern Islamwissenschaft. Ein Versuch*, Tübingen, (Philosophie und Gesch., 31), 1931, 36 pp.

759- Plessner, M., "Storia delle scienze nell' Islam", *De Militia dell'Oriente*, 1959; 3: 447-92.

760- Plessner, M., "Von der Islamwissenschaft zur Geschichte der Wissenschaften", *Weg zur Wissenschaftsgeschichte*, 1969: 78-81.

Examines the relationship between Islamic studies and the history of science.

بررسی رابطه بین اسلام ساسی و تاریخ علوم .

761- Pocock, E., *An account of the oriental philosophy, etc.*, Oxford, 1674.

762- Pope, A.U., "Scientific method and cultural studies", *Die Welt der islamischen Kunst, Festschrift K. Rahmet*, 1957: 376-87.

al-Jahīz in his *Kitāb al-hayawān*.

بحثی کوتاه ازآزمایشی توسط النظام دربارهٔ شتر مرغ که حا خط در کتاب الحیوان خود ذکر کرده است .

755- Pines, S., "Quelques tendances antipéripatéticiennes de la pensée scientifique islamique", *Philos*, 1940, 4: 210-19.

Discusses the significance of anti-peripatetic thought of such figures as 'Imr al-Dharrī and 'Abū Rāzī for the history of Islamic science.

بحثی اراهیت فکر صدمسائی افرادی همچون محمد بن زکریای رازی برای تاریخ علوم اسلامی .

756- Pines, S., "What was original in Arabic science?", *Journal of the American Oriental Society*, 1963: 181-205.

Discusses the original contributions of Islamic theory according to three classifications: (1) peripatetic, anti-peripatetic (mainly Muḥammad al-Fārābī and al-Ḥamadhānī) and the mathematico-physical sciences (mainly al-Bīrūnī and al-Battānī) and the sciences of the West.

www.marfat.com

مقاله ای مهم دربارهٔ نظریات فیزیکی سه گروه ارمستگران اسلامی . یعنی فلاسفه سنی و فلاسفه صمدی (مخصوصاً محمد بن زکریای رازی و ابوالنیرکاب بغدادی) و ریاضی دانان . بحثی دربارهٔ فلسفه سنی و اسلامی در نحوهٔ علوم غربی توسط نیابت افروود شده است .

www.marfat.com

757- Pines, S., "The originality of the Islamic sciences", *Journal of the American Oriental Society*, 1966, 15 pp.

Discusses the originality of the Islamic sciences in comparison of the history of Islamic science with the history of the West and a review of the above.

- 748- Needham, J., "L'Unité de la Science: l'apport indispensable de l'Asie", *AIHS*, 1949, 3: 563-682.
- 749- Nizāmī-yi 'Arūdī, *Chahār maqālah*, ed. by M.M. Qazwīnī, London, 1910.
- 750- Nizāmī-yi 'Arūdī, *Chahār maqālah*, transl. by E. G. Browne as "Four discourses", *JRAS*, 1899: 613-63, 757-845; revised ed., with notes, Leyden, 1921, 184pp.
- 751- O'Leary, D., "Arabic science in medieval Andalus", *Islamic literature*, 1957, 9(May): 43-50.
- 752- O'Leary, D., *Arabic thought and its place in history, the transmission of Hellenistic thought through the Muslim world to the medieval Christendom*, London, 1968, 335 pp.

Includes many references to Islamic science in its general survey of Islamic thought.

در حین بحث دربارهٔ تاریخ تفکر اسلامی به علوم اسلامی اشارات متعدد شده است .

- 753- Pareja, F.M., *Islamologia*, Rome, 1951.

The 21st chapter of this general handbook on Islam contains a survey of the Islamic sciences with a good bibliography.

بیست و یکمین فصل این راهنمای عمومی شامل دورمائیست از علوم اسلامی با فهرستی مفید .

- 754- Paret, R., "An-Nazzām als Experimentator", *Islam*, 1939, 25: 228-33.

Brief discussion of an experiment of al-Nazzām on the ostrich cited by

743- Nasr, S.H., "Science in the Muslim world," *Muslim world* (Karachi), 1965, 2(41): 2.

744- Nasr, S.H., *Three Muslim sages*, Cambridge, 1964.

Contains a study of Ibn Eīnā, Suhrawardī and Ibn ʿArabī and the intellectual tradition to which they belonged and which provided the background for Islamic science.

شامل مطالعه ای است دربارهٔ ابن سینا و سهروردی و ابن عربی و مکتب عقلی و فکری که به آن تعلق داشتند . مکتبی که خود زمینهٔ ظهور علوم اسلامی بود .

745- Nasr, S.H., "The unity of the intellectual and philosophical tradition of Iran, Turkey and Pakistan", *Papers read at the 1st. Islamic Conference on Cultural Heritage*, Tehran, 1965: 135-141.

746- Needham, J., "History of science and technology in India and Southeast Asia", *Science*, 1951, 168: 64 ff.

747- Needham, J., "The pattern of nature-mysticism and empiricism in the philosophy of science: third century B.C. China, tenth century A.D. Arabia, and seventeenth century A.D. Europe", *Journal of the History of Ideas*, 1953, 2: 361-88.

748- Needham, J., "The relation between Aristotle and experimentation and the development of science in China, the Islamic world and Europe", *Journal of the History of Ideas*, 1953, 2: 389-407.

بررسی رابطهٔ بین عرفان و آریستاس و تجربه و اهمیت آن برای تاریخ علوم در چین و جهان اسلام و غرب

- 739- Nasr, S.H., *An introduction to Islamic cosmological doctrines*, Cambridge (U.S.A.), 1964.

A detailed study of the cosmology and the cosmological sciences of the Ikhwān al-Ṣafā, al-Bīrūnī and Ibn Sīnā.

یک بررسی با جزئیات از جهان‌شناسی و علوم جهان‌شناختی اخوان الصفا و بیرونی و ابن سینا .

- 740- Nasr, S.H., "Islamic arts and sciences", *Muslim world* (Karachi), 1965, 2(26): 2, 5.

- 741- Nasr, S. H., *Islamic studies*, Beirut, 1967.

Contains chapters on cosmology, the philosophy of nature, alchemy and Hermeticism in Islam as well as the meaning of nature in Sufism.

شامل فصولی است دربارهٔ جهان‌شناسی و فلسفهٔ طبیعت و کیمیا و مکتب هرمی در اسلام و نیز معنای طبیعت در تصوف .

۴

- 742- Nasr, S.H., *Science and civilization in Islam*, Cambridge, 1968.

The first one volume survey of Islamic science in English. In addition to the sciences it discusses the general background of Islamic thought, Islam's educational institutions, philosophy, theology and mysticism.

اولین بررسی علوم اسلامی در یک جلد به زبان انگلیسی که علاوه بر علوم شامل فصولی دربارهٔ زمینه کلی علوم اسلامی و مدارس و فلسفه و کلام و تصوف است .

Al-Andalus, 1947, 12: 199-210.

A fresh reappraisal of the whole of Islamic learning and science in the 4th/10th century in Spain.

بررسی و ارزیابی جدیدی از تمام علوم اسلامی در اسپانیا در قرن چهارم هجری .
جری .

135- Muzaffaruddin, S., "Some aspects of Muslim thought", *IC*,
1930, 4: 452-473.

136- Nadvi, S.M., *Muslim thought and its sources*, Lahore, 1953.

A study of different schools of Islamic thought, including the Peripatetic, Neoplatonist, Aristotelian, Hanafī and Shāfi'ī, and seeks to show their Islamic foundations.

بررسی مکاتب های کوناگون فکر اسلامی من جمله مکتب مسانی و اشراقی و کلام و صوت و کونین در اسلام اسلامی
اسلامی این مکتب ها .

137- Nadwi, S.H., "Les arts liberaux dans le monde non-Latin",
Journal of Islamic Studies, 1969: 73-7.

A study of the liberal arts in the Islamic World as it existed in the 10th century.

معی هنرهای آزاد در حجاب کلی عقلی اسلام و سراسر و علوم نبوی .

138- Nadwi, S.H., *Islamic Education: The spiritual and intellectual*, London, 1968.

A study of the Islamic educational system, including the spiritual and intellectual aspects of education.

در فصل سوم از اصول حکمت اسلامی مربوط به علوم طبیعی بحث شده است .

view. Stresses that Persian and Indian influences gave Arabic science its idiosyncratic, syncretistic character.

دید کلی درباره علوم باستانی و قرون وسطی از نظر گاه گسترش و پخش نفوذهای گوناگون. این نکته تا پیش از آنکه است که نفوذ علوم ایرانی و هندی بر علوم اسلامی به آن خصوصیتی التقاطی و حالتی خاص بخشیده است.

- 733- Millás Vallicrosa, J.M., "Las primeras traducciones científicas de origen oriental hasta mediados del siglo XII", *Int. Congr. on the hist. of sci.*, IX, 1959: 33-65; reprinted in the same author's *Nuevos estudios sobre historia de la ciencia española*, Barcelona, 1960: 79-115.

Discussion of the syncretistic nature of Arabic science, followed by a survey of scientific translations from Arabic made in Spain from the tenth through mid-twelfth centuries. Importance of the monastery of Ripoll as a center for the diffusion of Arabic science. Consideration of an important triad of Jewish translators: Pedro Alfonso, Abraham bar Hiyya, and Abraham ibn Ezra.

ارخصویت التقاطی علوم اسلامی سخن فی گوید و سپس ترجمه های علمی که از عربی در اسپانیا از قرن چهارم تا ششم انجام گرفت بررسی شده است. از دیر ریپول به عنوان مرکزی از برای پخش و گسترش علوم اسلامی سخن رفته است و به سه مترجم مهم یهودی پدرو آلفونسو و ابراهیم بارحیه و ابراهیم بن عزرا توجه شده است.

- 734- Millás-Vallicrosa, J.M., "Sobre la valoración de la ciencia arábigo-española de fines del siglo X y principios del XI",

- 728- Millás Vallicrosa, J.M., "La ciencia antigua y la ciencia medieval europea", *Atlántida*, 1965, 3: 28-41.

Section IV (pp. 35-36) deals with Arabic science as the successor to the Alexandrian tradition; section V (pp. 36-39) stresses the impact of the Arabic corpus on European scientific awakening.

قسمت چهارم از علوم اسلامی به عنوان جاسین مکتب اسکندریه سخن می گوید و قسمت پنجم اثر مجموعه علمی اسلامی را در بیداری علمی اروپا با بید می کند.

- 729- Millás Vallicrosa, J.M., *Detalle sobre historia de la ciencia árabe*, *Atlántida*, Barcelona, 1949.

- 730- Millás Vallicrosa, J.M., "George Sarton y la historia de la ciencia oriental", *ibid.*, 1957, 48: 315-9.

George Sarton's contribution to the understanding of Arabic science and its transmission to the West is discussed, based on a friendly and personal acquaintance with Sarton.

یک ارزیابی درک سارون از علوم اسلامی و اهمیت آن که منجر به بررسی تطبیق مکانها علمی در سارون است.

- 731- Millás Vallicrosa, J.M., *Detalle sobre historia de la ciencia árabe*, *Atlántida*, Barcelona, 1960.

- 732- Millás Vallicrosa, J.M., "Oriente y occidente en la historia de la ciencia", in the same author's *Detalle sobre historia de la ciencia árabe*, *Atlántida*, Barcelona, 1949: 1-22.

Comparison of the scientific cultures of the East from a diffusionist point of

رساله ای درباره علوم و استعمال علوم در کاتالونیا در سده های نخستین قرون وسطی : بخش اول - علوم در کاتالونیا در عصر کارولسین ها (قرون سیم تا پنجم میلادی) . بخش دوم - دورانی از علم در اندلس مخصوصاً نجوم و علوم مربوط ریاضی (قرون دهم تا دوازدهم میلادی) و بررسی علوم بین مسیحیان در همین دوره مخصوصاً در دیر ریپول و نفوذ علوم اسلامی بر روی گریتر از اوریاک . قسمت مهمی از کتاب صرف تحلیل سحه حظی ریپول (۲۲۵) سده است که یک جنگ علمی متعلق به دوران اول قرون وسطی است و حاکی از نفوذ فرایان علوم اسلامی است . صما " ترجمه کاتالانی رساله ای از ابی الصغار درباره سطرلاب (اسکوریال ۹۶۴) و بررسی با سد ارسخ مختلف لائینی ارسخه ریپول ۲۲۵ آمده است که این نسخ شامل چند رساله درباره سطرلاب و سایر آلات علمی است .

727- Millás Vallicrosa, J. M., "Carácteres de la ciencia hispan-árabe", in the same author's *Estudios sobre historia de la ciencia española*, Barcelona, 1949: 23-41.

Survey of Islamic science in Spain. Science began to flourish only in the tenth century, under the aegis of ^cAbd al-Rahman III. Before that time the traditionalist, anti-philosophical attitudes of the Andalusī *fuqahā'* impeded the diffusion of science. Stress on achievements in mathematics and astronomy.

بررسی علوم اسلامی در اسپانیا . مؤلف می گوید که علم فقط در قرن چهارم تحت توجه عبدالرحمن سوم نصیح گرفت و قبل از آن نظریات فقهی و صد فلسفی فقهی اندلس از گسترش علوم جلوگیری می کرد . بیشتر به ریاضیات و نجوم که توسط مسلمین توسعه یافت توجه شده است .

tains a new index as well as a hastily prepared bibliography.

یکی از معروف ترین تاریخ های علوم اسلامی به زبان های عربی که از روی آثار دیگران و با کمک دانشمندان دیگر مانند روسکا بدوین سده است ولی به علت اینکه مؤلف زبان عربی را نمی داند دارای فهرستی بسیار مشکل است که استفاده از آنرا تقریباً غیرممکن می باشد. در چاپ دوم فهرستی جدید تهیه شده است که انضمام یک فهرست مراجع جدید که آن نیز با سواب ردگی جمع آوری شده است.

725- Mieli, A., "Tables chronologiques d'histoire des sciences",
ibid., 1949, 7: 728-9.

726- Millis vallicrosa, J.M., *Acadèmia d'història de les ciències físiques i matemàtiques de Catalunya*, Barcelona, 1931.

This work is a study of scientific transmission in early medieval Catalonia and the development of science in Carolingian Catalonia. It is a survey of science in Al-Andalus, particularly in the field of mathematics, and studies the influence of Islamic science on the development of science in Europe during the same period. It also studies the influence of Islamic science on the development of science in the Middle Ages. It is an analysis of the scientific and mathematical knowledge in Latin which was derived from Arabic sources. It is a detailed translation of the Arabic text of the *Almagest* and a detailed study of the astronomical and mathematical treatises from the Middle Ages. It is a study of the astronomical and mathematical knowledge of the Middle Ages. It is a study of the astronomical and mathematical knowledge of the Middle Ages.

up to the 6th/11th century paying little attention to what came later.

خلاصه ای محققانه و هموز سودمند طب و علوم اسلامی که مخصوصاً "از لحاظ طبی قوی است و موضوع را تا قرن ستم مطرح می سازد لکن به بعد از این تاریخ چندان توجهی نشده است .

721- Meyerhof, M., "A sketch of Arabic science", *J. of the Egyptian med. assoc.*, 1936, 19: 462-74.

A general but scholarly sketch of the history of Islamic science mentioning the great figures in most of the sciences up to the 8th/14th century.

یک بررسی کلی لکن عالمانه از تاریخ علوم اسلامی با ذکر شخصیت های بزرگ بیشتر علوم اسلامی ناقرن هشتم .

722- Mieli, A., "El desarrollo de la ciencia islamica segun un historiador musulman del siglo XIV (con pasajes escogidos de Abū Zayd Abd al-Rahmān Ibn Haldūn)", *Archeion*, 1942, 24: 82-96.

723- Mieli, A., *Panorama general de historia de la ciencia. I: El epoca medieval mundo islamico y Occidente cristiano*, Madrid-Buenos Aires, 1946.

724- Mieli, A., *La science arabe et son role dans l'évolution scientifique mondiale*, Leiden, 1938; second ed., Leiden, 1966.

One of the best known general histories of Islamic sciences in Western languages which brought together the research of various scholars written with the help of Ruska and several other famous historians of science. Because of the author's lack of knowledge of Arabic the index to the first edition is nearly useless. The second edition con-

در باره دلائل اینکه بیرونی که یک دانشمند ایرانی بود بیشتر به عربی می نوشت تا به فارسی و اهمیت حسه بین المللی زبان عربی .

216- Massignon, L., "Les formes de pensée déterminées par la structure de la langue arabe", *Annales de la faculté de philologie*, vol. 1, 1936; reprinted in the same author's *para mélanges*, 1946.

217- Massignon, L., *La langue de l'Al-Buhārī*, 2 vols., Paris, 1914-15, etc.

218- Massignon, L., "L'écriture arabe et l'écriture de l'Al-Buhārī", *Annales de la faculté de philologie*, vol. 1, 1936; reprinted in the same author's *para mélanges*, 1946.

یکی از مهم ترین تحقیقات عربیان دربارهٔ تصوف تا بحث منطقی دربارهٔ حیات فکری و عقلی شیخ صدیق در رسد های فلسفه و علوم در ترویج اول تاریخ اسلام .

219- Massignon, L., "L'écriture arabe et l'écriture de l'Al-Buhārī", *Annales de la faculté de philologie*, vol. 1, 1936; reprinted in the same author's *para mélanges*, 1946.

220- Massignon, L., "L'écriture arabe et l'écriture de l'Al-Buhārī", *Annales de la faculté de philologie*, vol. 1, 1936; reprinted in the same author's *para mélanges*, 1946.

221- Massignon, L., "L'écriture arabe et l'écriture de l'Al-Buhārī", *Annales de la faculté de philologie*, vol. 1, 1936; reprinted in the same author's *para mélanges*, 1946.

222- Massignon, L., "L'écriture arabe et l'écriture de l'Al-Buhārī", *Annales de la faculté de philologie*, vol. 1, 1936; reprinted in the same author's *para mélanges*, 1946.

- 710- Kraus, P., *Essai sur l'histoire des idées scientifiques dans l'Islam*, Paris-Cairo, 1935.

A brilliant and suggestive essay on the history of science in Islam in its relation with general Islamic intellectual history.

رساله ای درحسام وپیشتر درباره تاریخ علوم در اسلام در رابطه آن باناریح کلی تفکر در اسلام .

- 711- Lacroix, P., *Sciences et lettres au moyen-âge*, Paris, 1877.
- 712- Lippmann, E. O. von, *Abhandlungen und Vorträge zur Geschichte der Naturwissenschaften*, 2 vols., Leipzig, 1906-13.
- 713- MacDonald, D.M., " 'ilm", *EI*, 2: 469-70.
- 714- Mamedov, S.F., *Kazvitie filosofskoj mysli v Azerbaidžane* ("The evolution of philosophical thought in Azarbaijan"), Moscow, 1965.

From the 6th c. B. C. to the 18th c., where it stops with Farābī.

حقی درباره تحول فلسفه در آذربایجان از قرن ششم قبل از میلاد تا قرن هجدهم میلادی که با فضولی ختم می شود.

- 715- Massignon, L., "al-Beruni et la valeur internationale de la science arabe", *Al-Biruni commemoration vol.*, 1951, 217-9; reprinted in the same author's *Opera minora*, 1963, 2: 588-90.

On the reason why the Persian al-Bīrūnī wrote in Arabic rather than Persian and a discussion of the importance of the international character of the former.

- 705- Khan, M.A.R., "A survey of Muslim contribution to science and culture", *IC*, 1942, 16: 1-20, 136-52; note by D.M.Dunlop, 1943, 17: 330. Also published separately as *A brief survey of Muslim contribution to science and culture*, Lahore, 1946, 1959.

A general work, concerning mainly the Abbasid period.

بحنی کلی درباره خدمات مسلمین به علوم و فرهنگ مخصوصاً در عصر عباسی .

- 706- Khan, M.M., "Arabs and their intellectual progress", *Islamic Studies*, 1966, 12 (July): 19-26; (Aug.): 51-61.
- 707- Korneev, S.G., "Organizatsiya nauki v stranach Azii i Afriki", *Uchenye zapiski Kazanskogo universiteta. Seriya Gumanitarnye nauki* (iv), 1966: 290-357.
- 708- Kraners, J.H., "Science in Islamic civilisation", *Annals of the History of Science*, 1956, 2: 78-148.
- 709- Kratchinsky, I., "Daghestan et Yémen" *Mélanges H. P. Grégoire*, 1937: 285-96.

709- The author's study of the Islamic sciences in Daghestan and the Yémen is based on the Arabic text of the *Maqamat* of Mūsā al-Qasāsī and on the study of the Islamic sciences in that region.

درباره نفوذ علوم اسلامی در داعستان و حصص صالح النبی که ساگرد او محمد بن موسی القاسمی در آن علوم اسلامی آن ناحیه مؤثر بوده است .

- 696- Izutsu, T., *Arabic philosophy* (in Japanese), Tokyo, 1948.
- 697- Izutsu, T., *History of Arabic thought* (in Japanese), Tokyo, 1941.
- 698- Jouveau-Dubreuil, G., *Les débuts de la science arabe*, s.l., n.d.
- 699- Jurji, E.J., "The course of Arab scientific thought" *The Arab heritage*, 1944: 221-50.
- 700- Kahle, P., "Muslim contribution to scholarship, past, present and future", *Proc. of the Pakistan hist. cong.*, 1956: 50-64.
- 701- Kennedy, E.S., "The exact sciences in Iran under the Saljuqs and Mongols", in J.A. Boyle (ed.), *Cambridge history of Iran*, Cambridge, 1968, 5: 659-79.
- 702- Khan, M.A.R., "How did scientific research get out of Muslim hands?", *Islamic literature*, 1949, 1 (Sept.): 22-5.
- 703- Khan, M.A.R., "Scientific discoveries of the Muslims", *IT*, 1952, 26: 23-63.

Summary of well-known achievements from the 2nd/8th to the 7th/13th century.

جسم اداری به کشفیات مهم علمی مسلمین از قرن دوم تا ہفتم ہجری .

- 704- Khan, M.A.R., "Some important scientific discoveries expected to result from a more critical study of the works of mediaeval Arab scientists", *Hyderabad acad. studies*, 1951(12): 70-4.

- 689- Hartner, W., "Humanismus und technische Präzision", *Wiss. und Wirtschaft*, 1956: 121-59.
- 690- Hartner, W., "Quand et comment s'est arrêté l'essor de la culture scientifique dans l'Islam? " *Islamisme et déclin culturel. Une Mémoire de l'Islam*, 1957: 319-37.

An extension of the author's earlier discussion on the reason for the "stagnation" of the Islamic sciences in the 16th century.

بسط بحث پیشین مؤلف دربارهٔ علل "انحطاط" علوم در اسلام در قرن دهم .

- 691- Hashimi, Z.A., "Muslims and science: the challenge", *Islamica*, 1965, 9(5-6): 32-6.
- 692- Haskins, C.C., *The Renaissance in the West: the origins of modern science*, Cambridge (Mass.), 1924; second ed., Cambridge, 1927.
- 693- Hirata, H., "Arabia no Kagakushatachi" ('Arabian scientists'), *Shinshu*, 1930, 19: 29 ff.
- 694- Hirth, H.K., "Arab contributions to science", *Journal of the American Oriental Society*, 1941, 3: 6-8.
- 695- Hirth, H.K., "A plea for deeper study of the Muslim scientists", *Journal of the American Oriental Society*, 1941, 3: 20-4.

این مقاله را می‌توان به‌طور کلی به‌عنوان تالیف منسوب به: Fakhr al-Dīn

تفسیر کرده است، که در آنجا به‌عنوان یک "مرحلهٔ ابتدایی" توصیف شده است.

این مقاله را می‌توان به‌عنوان تالیف منسوب به: Fakhr al-Dīn

شامل قسمت مفصلی است دربارهٔ سجدای مربوط به زبان و مکان مسقط به بحراندیش برای نگاشتن
به معنی مرحلهٔ ابتدایی نظریهٔ "قوی فضای" جدید مطرح کرده است .

685- Guénon, R., *La grande triade*, Paris, 1946.

Contains a study of some of the symbols of the traditional sciences which are important for an understanding of many aspects of the Islamic sciences.

سامل مطالعه ای است دربارهٔ بعضی از تمثیلات علوم سنتی که از برای درک بسیاری از جوانب علوم اسلامی حائز اهمیت است .

686- Guénon, R., *Symboles fondamentaux de la science sacrée*, Paris, 1962.

Contains many basic studies of various symbols used in the Islamic sciences.

سامل مطالعات اساسی متعددی است دربارهٔ تمثیلات گوناگونی که در علوم اسلامی به کار برده می شود .

۴

687- Hammer-Purgstall, J. von, *Encyclopaedische Übersicht der Wissenschaften des Orients*, aus sieben arabischen, persischen und türkischen Werken übersetzt, Leipzig, 1804, 714 pp.

688- Hartner, W., "Les aspects de l'essor et du déclin scientifique dans l'Islam", *Int. congr. on the hist. of sci.*, VIII, 1956, 3: 1188-95.

A discussion of the reasons for the "decline" of Islamic science in the 16th century seen in the light of the development of Western science.

بحسب دربارهٔ علل "انحطاط" علوم در اسلام در قرن دهم از دیدگاه بحول و توسعهٔ علوم عربی .

- 680- Gottschalk, H.L., "Die Entwicklung der Wissenschaft und der Universitäten in den arabischen Ländern", *Bustan*, 1961 (4) : 8-14.
- 681- Grigorian, S.N., *Srednevekovaja filosofija narodov bliznego i srednego Vostoka* ("The Philosophy of the peoples of the Near and Middle East in the Middle Ages"), Moscow, 1966.
- 682- Grigorian, S.N. "Velikie mysliteli Srednei Azii" ("The great thinkers of central Asia"), Moscow (*Vsesoiuznae obshchestvo po rasprostraneniю politicheskikh i nauchnykh znaniĭ* ("All-union society for the dissemination of political and scholarly knowledge" . seria II, no. 7), 1958, 31 pp.
- 683- Grunbaum, G.E. von, "Muslim world view and Muslim science", *Journal of Islamic Studies*, 1963, 17: 353-68; reprinted in the same author's *Islamic Science: The Nature and Growth of a Cultural Tradition*, 1965: 111-20.

684- Grunbaum, G.E. von, "Muslim view of the world and the Islamic sciences", *Journal of Islamic Studies*, 1963, 17: 369-84.

دربارهٔ رابطهٔ بین جهان بینی مسلمین و علوم اسلامی .

- 685- Grunbaum, G. von, "On the development of the type of scholarship in early Islam", in *Islam* ed. by A. Schirokauer and W. Brinner, Durham (North Carolina), 1941: 142-7.

686- Grunbaum, G. von, "The development of the type of scholarship in the Islamic world in the early centuries of the caliphate", *Journal of Islamic Studies*, 1963, 17: 385-400.

دربارهٔ نوع جدیدی محقق که در جهان اسلامی در برکسیرس علوم بوجود آمد.

- 671- Feghali, A., "La science arabe en Espagne, du Xe au XIIe siècle. L'empreinte scientifique marquée par les écoles de Tolédo et de Salerne dans la péninsule ibérique", *Archivos iberoamericanos de hist. de la med.*, 1956, 8: 145-7.
- 672- Garbers, K., "Das aktuelle Interesse am Studium der Geschichte der Mathematik und der Naturwissenschaften im Islamischen Kulturkreis", *Mitt. zur Gesch. der Med.*, 1941-2, 40: 306-7.
- 673- Gardet, L., "Philosophie et religion en Islam avant l'an 330 de l'hégire", *L'élaboration de l'Islam*, 1961: 39-60.
- 674- Gardet, L., "De quelle manière s'est ankylosée la pensée religieuse de l'Islam? " *Classicisme et déclin culturel dans l'histoire de l'Islam*, 1957: 93-108.
- 675- Gardet, L. and Anawati, M.M., *Introduction à la théologie musulmane*, Paris, 1948, 543 pp.
- 676- Gauthier, L., *La pensée musulmane à travers les âges*, Alger, 1957.
- 677- Ghani, A.R., "Medieval Muslim science: A handlist of Indo-Pakistani references", *Pakistan J. of sci.*, 1954, 6: 49-53.
- 678- Ghaussy, A., *Aufbau und System der Philosophie und der Wissenschaften im Islam: Al-Kindī, Al-Fārābī, und Ibn Sīnā*, Hamburg, 1961 (Typescript of 233 pp).
- 679- Gottheil, R.J.H., "La Génizah du Caire et son intérêt pour l'histoire des sciences", *Archivon*, 1933, 15: 232-8.

fundamental work based on purely Western sources but including sections of major importance for Islamic astronomy especially in volumes II and III.

اثری عظیم در تاریخ نجوم صرفاً "منشی بر منابع عربی ولی با بخش های مهمی درباره نجوم اسلامی مخصوصاً در مجلدات دوم و چهارم .

665- Ehrenfels, O. R. von, "Islam und Wissenschaft", *Kairo*, 1963, S: 114-24.

669- Eljeudi, O., "Persian science", *Magazine of Farabi*, 1953: 292-317.

The author's main emphasis is the achievements of the Persians in the Islamic period: in the fields of mathematics, astronomy, medicine and natural science, the author also emphasizes the influence of the Islamic culture on the development of that science which is now being revived in the West.

علاوه بر ذکر خلاصه ای سودمند از سهم ایرانیان در علوم اسلامی در زمینه های ریاضیات و نجوم و طب و غیره مربوط ، مؤلف اهمیت خاص ایرانیان را در ترویج علوم اسلامی که در غرب در بسیاری از موارد علوم غربی خوانده می شود بیان می دهد .

ویرایش و چاپ: مؤسسه مطالعات و تحقیقات اسلامی، تهران، ۱۳۵۲.

ترجمه: دکتر محمد علی باقری، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۵۴.

670- Eljeudi, O., "The development of Islamic science and philosophy in the Islamic period", *Magazine of Farabi*, 1953: 318-337.

بخشی عمومی درباره خدمات مسلمین به علم و فلسفه که اردبکاد علوم عربی - اسلامی است .

- 662- Darmstaedter, L., *Handbuch zur Geschichte der Naturwissenschaften und der Technik*, Berlin, 1908; a much smaller first ed. published under the title *4000 Jahre Pioneer-Arbeit in der exakten Wissenschaften*, Berlin, 1904.
- 663- Daumas, M., *Histoire de la science; des origines au XXe siècle*, Paris, 1957.
- 664- Derenbourg, H., *Les manuscrits scientifiques arabes de l'Escurial*, Paris, 1941, vol. 2, fasc. 2 and 3.

A description of Arabic mss. on medicine, natural history, the exact and the occult sciences in the Escorial library. The descriptions include many references to and information of interest for the history of Islamic science. Study completed by H.P.J. Renaud.

شرح نسخ عربی درباره طب و تاریخ طبیعی و علوم دقیقه و غریبه در کتابخانه اسکوریال . شرح شامل اشارات فراوان و اطلاعات سودمند درباره تاریخ علوم اسلامی است . این اثر توسط رنو تکمیل یافته است .

- 665- Dieterici, F., *Naturwissenschaft der Araber*, 2 vols., Leipzig, 1878.
- 666- Dieterici, F., *Die Philosophie der Araber im 9. und 10. Jahrh. aus der Theologie des Aristoteles, den Abhandlungen Alfarabis und den Schriften der Lautern Brüder herausgegeben und übersetzt*, 16 vols., Leipzig, 1858-1895; reprint, 1968.
- 667- Duhem, P., *Le système du monde*, Paris, 1913-7; reprinted, 1954, 1964.

point of view of the Islamic sciences vols. II and IV dealing with the sciences, theology and music still contain elements of value especially the philosophical interpretations by the author of certain trends in Muslim thought.

یکی از معروف ترین آثار مستشرقین که در آن کوشیده شده است ارتمام حواصت تاریخ تفکر اسلامی بحث سود. از نظر علوم اسلامی مجلدات دوم و چهارم که درباره علوم طبیعی و ریاضی و موسیقی و کلام است هموارارای برخی مطالب سودمند است مخصوصاً از لحاظ تعبیر فلسفی که مؤلف ازجید حسد اریفکر اسلامی بعمل آورده است.

664- Clarke, W.E., "Science," *The History of India*, 1937: 335-68.

665- The development of science in India in antiquity and medieval times. Some of the developments mentioned owe their origins to developments in Persia and West Asia.

سخنی از توسعه علوم در عهد در عهد عیون و قرون وسطی که برخی از حواصت آن مرصطبه محولات علوم در ایران و عرب آسیا است.

666- Sabine, H. with Nasr, S. H. and Yahya, O., *History of Islamic Philosophy*, vol. 1., Paris, 1964.

667- *History of Islamic Philosophy* by H. Sabine with a section on the history of Islamic philosophy in Iran.

تاریخ فلسفه اسلامی تا اس رند بافعلی علیحدده درباره فلسفه طیب.

668- *Islamic Philosophy*, by H. Sabine, vol. 1., Cambridge, 1961.

669- *Islamic Philosophy*, by H. Sabine, vol. 2., Cambridge, 1961.

La Troisième Asie: le monothéisme islamique et judaïque dans ses rapports avec l'astrobiologie", *Revue de métaphysique et de morale*, 1935, 42: 185-213.

653- Bielawski, J., "Deux périodes dans la formation de la terminologie scientifique arabe", *Rocznik orientalistyczny*, 1956, 20: 262-320.

654- Blachère, R.L., "Une source de l'histoire des sciences chez les Arabes: les tabakāt al-umam de Sā'id al-Andalusī", *Revue de métaphysique et de morale*, 1928, 8: 357-61.

655- Butterfield, H., *The origins of modern science*, London, 1949, 227 pp.

656- Cardanus, G., *De subtilitate*, Paris, 1550 and later.

Containing the famous reference to al-Kindī as one of the twelve greatest figures in the intellectual history of man and showing a general appreciation of the importance of Islamic thought.

اسری کہ درآن کندی بعنوان یکی از بزرگترین متفکران دوازده گانه بشر بشمار آمده و حاکی از اهمیت و نفوذ
فکر اسلامی در عرب است .

657- Carra de Vaux, "Notes d'histoire des sciences", *ibid*, 1917, 10: 449-61.

658- Carra de Vaux, *Les penseurs de l'Islam*, 5 vols., Paris, 1921-6.

One of the best known works of Western Orientalists seeking to deal with the whole spectrum of Islamic intellectual history. From the

- 643- Bailly, J. S. (and Voltaire), *Lettres sur l'origine des sciences, et sur celle des Peuples de l'Asie, précédées de quelques lettres de M. de Voltaire à l'auteur*, 2 vols., Paris, 1777.
- 644- Bakar, S.N., "Islam and science", *Iqbal*, 1953, 1(3): 29-45.
- 645- Bammate, N., "The status of science and technique in Islamic civilization", *Philosophy East and West*, 1959, 9: 23-25.
- 646- Barny, F.J., "The Moslem idea of 'Ilm (knowledge)", *MW*, 1919, 9: 159-68.

آنچه در مورد مفهوم و ارزش علم در قرآن
 در کتاب "فلسفه و تمدن اسلامی" آمده است.

حتی در معنی و ارزش علم چنانکه در قرآن و حدیث و سایر در افکار عرالی آمده است.

- 647- Baudouin, P., "L'islamisme et la science", *Revue de la théologie*, 1894, 30 pp.
- 648- Baudouin, P., "L'islamisme et la science", Paris, 1894, 30 pp.
- 649- Baudouin, P., "L'islamisme et la science", Paris, 1950.
- 650- Baudouin, P., "L'islamisme et la science", Paris, 1967.
- 651- Baudouin, P., "La science dans les pays musulmans au XVIe siècle", *Revue de la théologie*, 1906, 211-25.
- 652- Baudouin, P., "Archéologie et histoire des sciences", *Mémoires de la Société de géographie*, 1906, 49.
- 653- Baudouin, P., "Astronomie et la pensée d'Asie: essai sur les origines des sciences et des théories morales. VI,

à-vis medieval Christian thought or modern Western thought.

بحث جامعی با هدف تعیین کردن رابطه بین تفکر اسلامی و تفکر مسیحی قرون وسطی از یک سو و تفکر جدید عربی از سوی دیگر .

- 640- Arnaldez, R., "Sciences et philosophie dans la civilisation de Bagdad sous les premiers ^cAbbāsides", *Arabica*, 1962, 9:357-73.
- 641- Arnaldez, R. and Massignon, L., "La Science arabe" in René Taton (ed.) *La Science antique et médiévale (des origines à 1450)*, (= vol. I of the editor's series *Histoire générale des sciences*), Paris, 1957: 430-71. English transl. by A. J. Pomerons: *Ancient and medieval science*, New York, 1963; London, 1965: 385-421.

An outline historical treatment of the achievements of Islamic science which summarizes for the most part the work of Sarton and earlier scholars.

محصوری از فعالیت های دانشمندان اسلامی در زمینه علوم که در واقع بیشتر خلاصه ای از تحقیقات سارتون و سایر محققان پیشین است .

- 642- ^cAwa, ^cA., *L'Esprit critique des 'Freres de la Pureté'. Encyclopédistes arabes du IVe - Xe siècle*, Beyrouth, 1948.

An analysis of the *Rasā'il* of the Ikhwan al-Safā' with translation of many passages.

تحلیلی از رسائل اخوان صفا با ترجمه سیاری از قسمت های آن .

- 632- Adnan-Adivar, A., "La science chez les turcs ottomans du commencement des temps modernes jusqu'aux premières années du XVIIe siècle", *Archéion*, 1930, 21: 35-61.
- 633- Ahmad, A., *An intellectual history of Islam in India*, Edinburgh, 1969.
- 634- Ahmad, N., "Progress of education, knowledge and science under the Muslim rule of the world", *Islamic literature*, 1956, 8 (Mar.): 37-42.
- 635- Amer, A.K., "The role of Islam in the development of science", *Al-Farooq*, 1966 (Aug.): 1-5.
- 636- Anawati, G.C., "Universalisme et particularisme dans la pensée musulmane au moyen-âge", *Universalismus und Partikularismus in der Islamwissenschaft*, 1968.
- 637- Anawati, M. M., "La science arabe", *Éditions de l'École théologique*, Cairo, n.d. (1946), 11 pp.
- 638- Anwar, Mahan M., "La corte literario de Alháquem II en Córdoba", *Al-Farooq*, 1929, 5: 25-43, 171-88, 347-69.
- 639- Anwar, Mahan M., "The scientific revolution in al-Andalus in the tenth century", *Journal of Islamic Studies*, 1969, 10: 1-12.
- 640- Anwar, Mahan M., "جسم اندازی بر هیئت علمی در اندلس در قرن چهارم هجری", *Journal of Islamic Studies*, 1969, 10: 1-12.
- 641- Anwar, Mahan M., "Introduction à la pensée islamique classique", *Journal of Islamic Studies*, 1969, 11: 579-614.
- 642- Anwar, Mahan M., "The scientific revolution in Islamic thought vis-

- 627- ^cAbdul Waheed, K., *The Islamic background of modern science*, Lahore, 1945.
- 628- Abel, A., "La pensée musulmane et la philosophie", in A. Abel (éd.), *Le monde arabe et musulman*, Bruxelles, 1968.
- 629- Abel, A., "La place des sciences occultes dans la décadence", *Classicisme et déclin culturel dans l'histoire de l'Islam*, 1957: 291-318.
- 630- Adnan-Adivar, A., *La science chez les turcs ottomans*, Paris, 1939.

The standard survey of science among the Ottomans beginning with the *madrasah* of Nicea and its director Dā'ūd Qaysarī to the beginning of the 13th/19th century. Some of the Central Asiatic scholars and scientists around the court of Ulug Beg are also included.

معروف ترین دورنمای علوم در عهد عثمانی که از مدرسه بیسه و رئیس آن داود فیضی شروع شده و به آثار قرن سیزدهم هجری پایان می یابد. شرح برخی از دانشمندان آسیای مرکزی و علمائی که در دربار الع بیک کرد هم آمده بودند نیز افزوده شده است.

- 631- Adnan-Adivar, A., "La science chez les turcs ottomans du commencement jusqu'à la fin du moyen-âge", *Archéion*, 1937, 19:347-65.

A scholarly general survey of science in the Ottoman Empire and some of its characteristics.

بررسی عمومی و محققانه ای از علم در دوره عثمانی و برخی از خصائص آن.

- 617- Wensinck, A.J., *The Muslim creed*, Cambridge, 1932.
- 618- Wensinck, A.J., *Semitische Studien*, Leiden, 1941.
- 619- White, J., *Historia Egypti, Compendium Arabice et Latine*, Oxford-London, 1800.

(See al-Baghdādī in section on Islamic languages).

(رک . البغدادی در بخش زبانهای اسلامی) .

- 620- Wiet, G., Chapter on Islam in *Histoire universelle* = vol. 2 of *Encyclopédie de la Pléiade*, Paris, 1955.
- 621- Wiet, G., *Le marchands d'épices sous les sultans mamluks*, Cairo, 1955.
- 622- Wüstenfeld, F., *Geschichte der fatimiden Kalifen*, Göttingen, (Abhandl. der königlichen Ges. der Wiss. zu Göttingen, 27), 1881.
- 623- Wüstenfeld, F., *Die Geschichtschreiber der Araber und ihre Werke*, 2 parts, Göttingen, 1881-2.
- 624- Young, T.C. (ed.), *Near Eastern culture and society*, Princeton, 1951.
- 625- Ziadeh, N.A., *Damascus under the Mamluks*, Norman, 1964.
- 626- Ziadeh, N.A., *Urban life in Syria under the early Mamlūks*, Beirut, 1953.

- 610- Vasiliev, A., *Kitāb al-^cuwān*, Histoire universelle écrite par Agapins (Mahboub) de Menbidj; Éditée et traduite en français in *Patrologie Orientale*, (c. 1904), 2: 399-547.
- 611- Vernet, J., "Un precedente milenario de las modernas teorías racistas", *Pol. de la soc. científica Hispano-Marroquí de Al-uzanquibir*, (2): 3-12.

An analysis of several chapters of *Ṭabaqāt al-umam* of Qādī Sā'id al-Aghani in the differentiation among peoples and races.

تجزیه و تحلیل چند فصل از طبقات الامم فاضل صاعد اندلسی دربارهٔ امسارات بین اقوام و برادها .

- 612- Vintejoux, M., *Le monde arabe*, préface de Louis Massignon, Paris.
- 613- v. Harns, K., *Fragmente aus dem Mughribi des Ibn Sā'id*, Berlin *Semitische Studien*, 11, 1894.
- 614- Weisweiler, M., "Das Amt des Mustahlik in der arabischen Wissenschaft", *Zeits.*, 1950-1; 4: 27-57.
- 615- *Kitāb al-^cuwān*, printed at Museum of Berlin.
- دربارهٔ اسفال و توسعهٔ فرهنگ اسلامی .
- 616- Wellmann, G., *Die Araber in der Zeit der Propheten*, Berlin, 1907.
- 617- Wellmann, G., "Ergänzung einer Lucke im Kitab al-Aghani", *Zeits.*, 1906, 80: 446-51.
- 618- *Kitāb al-^cuwān*, 1: 1-107.
- من مفتح قطعاتی از کتاب الاعانی .

- H. Zotenberg, Paris, 1900, reprinted, Tehran, 1963.
- 601- al-Tijānī, *Tuhfat al-^carūs*, three chapters (i, vii, viii) translated into French, Alger, 1848.
- 602- Trummer, F., *Ibn Sa^cid's Geschichte der Vorislamischen Araber*, Stuttgart, 1928.
- 603- Usāmah ibn Munqidh, *Kitāb al-i^ctibār*, Arabic text edited by P.K. Hitti, Princeton, 1930, 300 pp.
- 604- Usāmah ibn Munqidh, *Kitāb al-i^ctibār*, English transl. by P.K. Hitti: *An Arab-Syrian gentleman and warrior in the period of the Crusades. Memoirs of Usāmah ibn Munqidh*, New York, 1929, 278 pp. Reprinted Beirut.
- 605- Usāmah ibn Munqidh, *Kitāb al-i^ctibār*, English transl. (from the French) by G.H. Porter: *The autobiography of Usāmah ibn Mounqidh*, London, 1929, 313 pp.
- 606- Usāmah ibn Munqidh, *Kitāb al-i^ctibār*, French transl. by H. Derenbourg: *Souvenirs historiques et récits de jeunesse*, Paris, 1895.
- 607- Usāmah ibn Munqidh, *Kitāb al-i^ctibār*, German transl. (from the French) by G. Schumann, Innsbruck, 1905.
- 608- Usāmah ibn Munqidh, *Kitāb al-i^ctibār*, Russian translation published in Moscow, 1958.
- 609- Vajda, G., *Introduction à la pensée juive de Moïse à Jésus*, Paris, 1947.

- A historical survey, part II: The Mongol period*, Leiden, 1960.
- 591- Spuler, B., *Iran in früh-islamischer Zeit*, Wiesbaden, 1952.
- 592- Spuler, B., *Die Mongolen in Iran: Politik, Verwaltung und Kultur der Ilchanzeit. 1220-1350*, Leipzig, 1939, English transl. by H. and S. Drummond: *History of the Mongols*, London, c. 1968.
- 593- Steinschneider, M., *Kulturhistorische und geographische Literatur des Mittelalters in Syrien, besonders Mädlben, Christen und Juden*, Leipzig (Abhandl. für die Kunde des Morgenlandes, 6(3)), 1877, 466 pp.
- 594- Stronch, G.A., *The religion literature. A 1000-1100 geographical survey*, London, 1927-39.
- 595- Strauss, G., *Islam: religion and the art of writing*, Glencoe, Ill., 1952, 204 pp.
- 596- Stronch, G.A., *Die Religionen des Mittelalters. Ein geographisch-literarisches Handbuch des Mittelalters*, Leipzig, 1926.
- 597- Ṭabarī, *al-Furūq al-Bayn al-Dīn al-Islāmī wa-Ḍ-Ḍīn al-Madīyī*, ed. by M. J. Gabor, Leiden, 1879-1901.
- 598- Ṭabarī, *al-Furūq al-Bayn al-Dīn al-Islāmī wa-Ḍ-Ḍīn al-Madīyī*, transl. by A. M. Gabor, Manchester, 1922.
- 599- Ṭabarī, *al-Furūq al-Bayn al-Dīn al-Islāmī wa-Ḍ-Ḍīn al-Madīyī*, 1967, 197 pp.
- 600- Ṭabarī, *al-Furūq al-Bayn al-Dīn al-Islāmī wa-Ḍ-Ḍīn al-Madīyī*, ed. and transl.

- 583- Somogyi, J. de, "Chess and backgammon in ad-Damīrī's *Ḥayāt al-ḥayawān*", *Études orientales à la mémoire de Paul Hirschler*, 1950: 101-10.

Describes sections of *Ḥayāt al-ḥayawān* on these games, the way they were invented and the question of their licitness.

شرح قسمت های حیاة الحیوان دمیری درباره شطرنج و تخته نرد ، نحوه اختراع این بازی ها و مسأله مشروع بودن آن .

- 584- Somogyi, J. de, "A history of the caliphate in the *Ḥayāt al-ḥayawān* of al-Damīrī", *BSOAS*, 1935-7, 8: 143-55.

- 585- Somogyi, J. de, "Muslim table games. A contribution to their history in ad-Damīrī's *Ḥayāt al-ḥayawān*", *IQ*, 1956-7, 3: 236-44.

- 586- Soualah, M., *L'islam et l'évolution de la culture arabe, depuis l'antiquité jusqu'à nos jours*, 3e éd. revue et compl., Alger, 1947.

- 587- Sourdel, D. and Sourdel-Thomine, J., *La civilisation de l'Islam classique*, Paris, 1968, 832 p.

- 588- Spuler, B., *Chwarizms (Choresmiens) Kultur nach S. I. Tolstovs Forschungen*, 1950.

- 589- Spuler, B., *Geschichte der islamischen Länder. I: Die Chalifenzeit: Entstehung und Zerfall des Islamische Welt Reiches*, Leiden, 1952; transl. by F.R.C. Bagley as *The Muslim world, A historical survey, part I, The age of the caliphs*, Leiden, 1960.

- 590- Spuler, B., *Geschichte der islamischen Länder, II-Die Mongolenzeit*, Berlin 1948; transl. by F. Bagley, *The Muslim world*,

contains invaluable expositions of the most difficult aspects of Islamic cosmology.

شامل بحث‌هایی بسیار بزرگ درباره برخی از مشکل‌ترین جنبه‌های جهان‌شناسی اسلامی است.

- 574- Schuon, F., *Spiritual perspectives and human facts*, transl. by D.M. Matheson, London, 1955.
- 575- Schuon, F., *The transcendent unity of religions*, transl. by P. Townsend, London, 1953.
- 576- Schwarzlose, K., *Die Quellen in geschichts-philosophischer Hinsicht zur Kenntnis der Stellung zur Kultur des mittelalterlichen Islam* (Dissertation), Borna-Leipzig, 1918, 95 pp.
- 577- Siffert, L., *Islam in der arabischen Welt*, 2nd ed., Paris, 1877.
- 578- al-Shadūnī, *al-Ḥayāt al-Ḥaqīqīyah fī al-Islām*, transl. García Gómez, Madrid-Granada, 1934.
- 579- Shusterman, A.M.A., *al-Ḥayāt al-Ḥaqīqīyah fī al-Islām*, 2 vols., London, 1938.
- 580- Simon, H., *Die Entwicklung der islamischen Weltanschauung im 10. und 11. Jahrhundert*, Leipzig, 1959, 126 pp.
- 581- von Stack-Burgdorff, G., "Der Islam", in *Lehrbuch der Religionsgeschichte*, ed. by A. Bertholet and E. Lehman, 2 vols., Tübingen, 1909, 1: 100-11.
- 582- von Stack-Burgdorff, G., "Die Qualitengeschichte in Damiri's *Ḥayāt al-Ḥaqīqīyah*", *Zeitschrift für Islamwissenschaft*, 1929, 18: 154-8.

- 568- Sarrāj, Abū Nasr, *Pages from the Kitab al-lum^āah* being the edition of R. A. Nicholson, ed. from the Bankipore Ms. with memoire, preface and notes, by A. J. Arberry, London, 1947.
- 569- Sauvaget, J., *Alep*, Paris, 1941.
- 570- Schmidt, N., *Ibn Khaldun, historian, sociologist and philosopher*, New York, 1930, 68 pp.

A readable general introduction to Ibn Khaldūn and the different facets of his intellectual life. A study of the extant mss. of Ibn Khaldūn is included.

مدخل روان وحواثی به ابن خلدون وجواب مختلف تفکرات او به انضمام بحثی دربارهٔ سبب موجود آثار او .

- 571- Schroeder, E., *Muhammad's people*, Portland, 1955.

An exceptional mosaic study of various facets of Islamic civilisation including the sciences.

تحقیقی درحسان ازجواب گوناگون تمدن اسلامی من جمله علوم .

- 572- Schuon, F., *Comprendre l'Islam*, Paris, 1961; transl. by D. M. Matheson as *Understanding Islam*, London, 1963.

Basic for an understanding of the intellectual and metaphysical background of the Islamic sciences.

برای درک رمیبهٔ علمی و عرفانی علوم اسلامی ضروری است .

- 573- Schuon, F., *Dimensions of Islam*, transl. by P. Townsend, with a preface by S.H. Nasr, London, 1969.

- 562- Rūmī, Jalāl al-Dīn, *Mathnawī*, ed. and transl. by R. A. Nicholson, 8 vols., London, 1925-40.
- 563- Rūmī, Jalāl al-Dīn, *Selected poems from the Diwānī Shamsī Tabrīzī*, transl. by R. A. Nicholson, Cambridge, 1898, and several later editions.
- 564- Rypka, J., *Bejiny perche a tadzicke literatury*, Prague, 1956; second ed., 1963; German transl. as *Iranische Literaturgeschichte*, Leipzig, 1959; English transl., revised, as *History of Persian Literature*, Dordrecht, 1968.

The extensive survey included chapters devoted to the writings of the great pre-Islamic and phil. sphere as al-Bīrīnī, Nāsir-i Khusraw and others.

این بررسی مفصل از تاریخ ادبیات فارسی شامل فصولی درباره آثار برجی داسمندان بزرگ ایرانی مانند بیرونی و ناصر خسرو و حیات می باشد.

- 565- Sacy, S. de, *Essai sur la langue et la littérature persane au dixième siècle*, Paris, 1810.

ششدهشت-از-شدهشت-ساله-در-تاریخ-ادبیات-فارسی-در-قرن-دهم-قمری.

بررسی دقیق و مهمی از کتاب الافادۃ از تعدادی.

- 566- Julio Alvaroz, C., "El Islam de España y el Occidente", *Estudios de Historia Islámica*, Madrid, 1958; transl. as *Islam in Spain and the Occident*, Spoleto, 1968, pp. 1-408.

- 567- Jinnah, J., *History of Muhammad*, 5 vols., Calcutta, 1912-16, etc.

555- Rashīd al-Dīn, *Tārīkh-i mubārak-i ghāzānī*, Persian text with German summary, Prag, 1941.

556- Ravaisse, P., *Zoubdat Kachf el-mamālik*. (of Khalīl al-Zāhirī). *Tableau politique et administratif de l'Egypte, de la Syrie et du Hidjāz du XIIIe au XVe siècle*, Paris, 1894, 158 pp. Arabic text only, no index.

557- Remiro, G., *Història de los Musulmanes de Espana y Africa*, 2 vols., Granada, 1917-19.

History of Spain and the Maghrib from al-Nawayrī's *Nihāyat al-arab*.

تاریخ اسپانیا و مغرب ارضیة العرب بویری .

558- Ritter, H., "Ein arabisches Handbuch des Handelswissenschaft", *Islam*, 1917, 7: 1-91.

Arpopos of the *Kitāb al-ishārah ilā mahāsīn al-tijārah* by Ja'far ibn ^cAlī al-Dimashqī.

درباره؛ کتاب الاسارة الى محاسن التجارة ارجعفر بن علی دمشقی .

559- Roeper, Th., *Lectiones Abulpharagianae*, Danzig, 1844.

560- Rovira i Virgili, A., *Història nacional de Catalunya*, 1 vols. Barcelona, 1922-34.

561- Rubió i Lluch, A., *Documents per l'història i la cultura catalana mig-eval.*, 2 vols., Barcelona, 1908-21.

Deals with the period from 1275 to 1406.

بھنی ارباریح فرھکی کاتالان ار ۱۲۷۵ تا ۱۴۰۶ میلادی .

agāni, c'est à dire *Recueil de chansons*", *JA*, 1835, 16: 385-419, 497-545.

Including translations of certain sections.

شامل است بر ترجمه قسمت هائی از کتاب الاعانی .

- 548- Rahman, R., *Islam*, London and New York, 1966.
- 549- Rashīd al-Dīn, *Jamī' al-tawārīkh: Histoire des Mongols de la Chine*, texte traduit en franç. avec des notes et un mémoire sur la vie et les oeuvres de l'auteur par E. M. Quatremère, Paris, 1836.
- 550- Rashīd al-Dīn, *Le Journal Tatarikh. Histoire universelle de Rashīd al-Dīn, l'Historien des Empires*. Texte persan avec traduction et annotation par K. Jahn, Leyde, J. Brill, 1951.
- 551- Rashīd al-Dīn, *Jamī' al-tawārīkh*, vol. 3, Russian transl. by A. H. Arends under the direction of A. A. Romanskevic, E. E. Bertels and A. G. Jakubovskii, Moscow, 1946.
- 552- Rashīd al-Dīn, *Jamī' al-tawārīkh*, Russian transl. by A. A. Hruslovov, 2 vols., Moscow, 1952; annotations by B. J. Pankratov, 2 vols., Moscow, 1952.
- 553- Rashīd al-Dīn, *Jamī' al-tawārīkh*, tome II, ou le *Jamī' al-tawārīkh*, texte persan édité par E. Blochet, Leyde, 1911.
- 554- Rashīd al-Dīn, *Jamī' al-tawārīkh*, London, (Edgewood Monorial Series, new series, 14), 1940.

- 536- Ohsson, I.M. d', *Tableau général de l'Empire Ottoman*, 3 vols. 1787-1820, et al.
- 537- Ollone, C. d', *Recherches sur les Musulmans chinois*, Études de A. Vissière, E. Blochet, etc., Paris, 1911, 484 pp.
- 538- Osborn, R.D., *Islam under the Kalifs of Baghdad*, London, 1878.
- 539- Pagliaro, A. and Bausani, A., *Storia della letteratura Persiana*, 1960.
- 540- Pascual de Gayangos, D., *The history of the Mohammedan dynasties in Spain*, 2 vols., London, 1840-3.
- 541- Pellat, C., *Langue et littérature arabe*, Paris, 1952.
- 542- Pellat, C., *Le milieu basrien et la formation de Gāhiz* (these), Paris, 1953.
- 543- Pelliot, P., *Mélanges sur l'époque des Croisades*, Paris, 1950.
- 544- Plessner, M., "Beiträge zur islamischen Literaturgeschichte", *Islamica*, 1931, 4: 525-61.
- 545- Poliak, A.N., *The history of the Arabs* (in Hebrew), Jerusalem, 1945.
- 546- Qazwīnī, Hamdullāh Mustāwfi, *Tārīkh-i guzī la*, ed. E.G. Browne, vol. 1, text vol. 2, partial translation and indices, London, 1910-13.
- 547- Quatremère, E., "Mémoire sur l'ouvrage intitulé *Kitāb al-*

- 528- Müller, A., *Der Islam im Morgen- und Abendland*, 2 vols., Berlin, 1885-7.
- 529- Nallino, C.A., *Raccolta di scritti editi e inediti*. A cura di M. Nallino, 6 vols., Rome, 1939-48. Vol. I: *L'Arabia Sa^cu-
lita*. II: *L'Islam: Dogmatica, Sūfismo, Confraternite*. III: *Storia dell' Arabia preislamica. Storia e istituzioni musul-
mane*. IV: *Diritti musulmano. Diritti orientali cristiani*. V: *Matematica. Astronomia. Geografia*. VI: *Letteratura. Ling-
uistica. Filosofia. Varia*.
- 530- Nasr, S.H., *Ideals and realities of Islam*, London, 1966.
The author's book is necessary for an understanding of Islamic intel-
lectual life, including the sciences.
بحث در زمینه کلی که برای درک حیات عقلی در اسلام من جمله علوم لارم است .
- 531- Nasr, S.H., "Revelation, intellect and reason in the Quran",
Journal of Islamic Studies, 1968, 1(3): 60-4; also in
the same author's *Islamic Science*, London, 1972: 52-6.
- 532- Nuri, M., *The life and times of Sultan Mahmud of Persia*,
Cambridge, 1931.
- 533- Nicholson, R.A., *A literary history of the Arabs*, Cambridge,
1907, etc.
- 534- Nicholson, R.A., *The mosque of Islam*, London, 1914.
- 535- Oubon, G. J., *Islam in the Middle Ages*, Le Haye et Amsterdam,
1844-5.

tion by S. Vila, *El Renacimiento del Islam*, Madrid-Granada, 1936.

A brilliant study of the life and culture of the Islamic world in the 4th/10th century containing much material on the background of the intellectual activity of the period and some chapters on some of the sciences including geography and navigation.

بررسی درخشانی از حیات و فرهنگ جهان اسلامی در قرن چهارم که شامل مطالب فراوانی دربارهٔ زندگانی فکری آن عصر و چند فصل دربارهٔ برخی علوم من جمله جغرافیا و دریانوردی می باشد.

- 522- Miquel, A., *La géographie humaine du monde musulmane jusqu'au milieu du XIe siècle J.-C.*, Paris, 1967.
- 523- Miquel, A., *L'Islam et sa civilisation, VIIe-XXe siècle*, Paris, 1968.
- 524- Monserrat, M.G., "Contribución al estudio del estado cultural del valle del Ebro en el siglo XI y principios del XII", *Bol. de la Real acad. de buenos letras de Barcelona*, 1957-8, 27: 227-72.
- 525- Moscati, S., *The face of the ancient orient*, translated from Italian original, London, 1960, 344 pp.
- 526- Moscati, S., *Histoire et civilisation des peuples sémitiques*, trad. franç. avec revue et mise à jour par l'auteur, Paris, 1955, 238 pp.
- 527- Muir, W., *The caliphate: Its rise, decline, and fall*, Oxford, 1891.

- 515- Massignon, L., *Recueil de textes inédits concernant l'histoire de la mystique en pays d'Islam*, Paris, 1929, 266 pp.

The first serious study of the history of Sufism in Western languages.

اولین تحقیق اساسی در تاریخ تصوف به زبانهای اروپائی .

- 516- al-Mas^ūdī, *Murāj al-Iḥāḥib (Meadows of Gold)*, English trans. (unfinished) by A. Sprenger, vol. 1, London, 1841.

- 517- al-Mas^ūdī, Abu l'Ḥasan, *Murāj al-Iḥāḥib*, éd. et trad. Barbier de Meynard et (pour les trois premiers vol.) Pavet de Courteille, *Le Jardinier d'Or*, 9 vols., Paris, 1861-77, reprinted, Tehran; new translation, C. Pellat, Paris, 1962.

- 518- Ma^ṣsumī, M.S.H., "Bengal's contribution to Islamic learning", *Journal of Islamic Studies*, 1967, 6: 155-70.

- 519- Mazaneri, A., *La civilisation musulmane au Moyen-Age*, Paris, 1952, 373 pp.; German: *Die Kultur des Islam im Mittelalter*, transl. by K.H. Laier, Stuttgart, 1957, 339 pp.

- 520- Meynard, M., *Le murāḥ al-ḥāḥib*, Paris, 1926.

- 521- Meisner, A., *Die Renaissance des Islams*, Heidelberg, 1922; reprinted 1968. English translation by S. Khuda Bukhsh and D. S. Margolis, "The renaissance of Islam", *J.*, 1928, 2: 92-101, 160-66, 593-610; 1929, 3: 273-97, 427-51, 569-91; 1930, 4: 291-309, 430-51; 1931, 5: 118-41, 442-61; 1932, 6: 131-42, 371-18, 431-59; 1933, 7: 114-124, 309-23, 457-63, 536-69, and separately, Patna and London, 1937; Spanish transla-

Muslim histories in his notes to clarify some of the problems of the history of Islamic science such as the life and works of Ibn Abī Usaybi^h, the author of *Uyūn al anbā'*.

علاوه بر اهمیت متن کتاب برای تاریخ دورهٔ مالیک مصر و فعالیت های علمی آن عصر، کترمر درحواشی خود از تواریخ دیگر جهت روشن ساختن منابع تاریخ علوم اسلامی مخصوصاً "ابن ابی اصیبه صاحب عین الانبأ" استفاده کرده است.

511- Massé, H., *L'Islam*, Paris, 1930; sixth ed., Paris, 1952.

512- Massignon, L., *Essai sur les origines du lexique technique de la mystique musulmane*, Paris, 1922.

Pioneering work on technical vocabulary employed by Sufis with many discussions relevant to Islamic philosophy and the sciences.

اثری نوین و ابتکاری دربارهٔ اصطلاحات صوفیه با بحث های متعددی مربوط به فلسفه و علوم اسلامی.

513- Massignon, L., *Opera Minora*, 3 vols., ed. Y. Moubarac, Beirut, 1963.

514- Massignon, L., *La Passion d'al-Hallaj*, 2 vols., Paris, 1914-21, etc.

Major study on Sufism with extensive discussion of Islamic intellectual life in the domain of philosophy and the sciences during the early Islamic centuries.

یکی از مهمترین تحقیقات عربیان دربارهٔ تصوف با بحث مفصلي پیرامون حیات فکری و عقلی بین مسلمین در زمینه های فلسفه و علوم در قرون اول تاریخ اسلام.

Jemen, Textkritische Teilausgabe mit Übersetzungsprobe, Kommentar und Einführung in die historisch-jemenisch-zaiditische Literatur, Berlin-Leipzig, 1936.

- 505- Mahdi, M., *Ibn Khaldūn's philosophy of history. A study in the philosophic function of the science of culture*, London, 1957.
- 506- al-Maqqārī, *Maḥḥ al-tīb*, partly edited by R. Dozy, G. Dugat, L. Krehl and W. Wright in *Analectes sur l'histoire et la littérature des Arabes d'Espagne*, 5 vols., Leyden, 1855-61.
- 507- al-Maqqārī, *Maḥḥ al-tīb*, partly translated by D. Pascual de Gayangos in *The history of the Mohammedan dynasties in Spain*, London, 1840-3.
- 508- al-Maqrīzī, *Kitāb al-mawā'iz wa'l-i'tibār fī dhikr al-khitāṭ wa'l-ūkhr*, Arabic text ed. by G. Wiet, 5 vols., Cairo, 1911-27.
- 509- al-Maqrīzī, *Kitāb al-mawā'iz wa'l-i'tibār fī dhikr al-khitāṭ wa'l-ūkhr*, French transl. by U. Bouriant and P. Casanova: *Notes et extraits pour la documentation pour l'histoire des monuments et des monuments*, Cairo, 1895-1920.
- 510- al-Maqrīzī, *Kitāb al-awāk fī ma'rifaḥ ḥawāl al-mulūk: His-ṭoirah al-mulūk wa'l-mamlakaḥ al-Miṣriyah*, ed. and French transl. by M. Quatremère, 2 vols., Paris, 1837-45.

511- al-Maqrīzī, *Kitāb al-awāk fī ma'rifaḥ ḥawāl al-mulūk: His-ṭoirah al-mulūk wa'l-mamlakaḥ al-Miṣriyah*, ed. and French transl. by M. Quatremère, 2 vols., Paris, 1837-45.

512- al-Maqrīzī, *Kitāb al-awāk fī ma'rifaḥ ḥawāl al-mulūk: His-ṭoirah al-mulūk wa'l-mamlakaḥ al-Miṣriyah*, ed. and French transl. by M. Quatremère, 2 vols., Paris, 1837-45.

- 498- Lévi-Provençal, E., *Séville musulmane au début du XIIe siècle*, Paris, 1947.

Translation of Ibn ^cAbdūn's treatise on Seville based on Lévi-Provençal's own Arabic edition (JA, 1934). with introduction and notes. This short work has sections devoted to agriculture around Seville as well as the social and cultural life of the city itself.

ترجمه رساله ابن عبدون درباره اشبیلیه مبتنی بر متن عربی به تصحیح لوی پرووانسال (ژورنال آسیاتیک ۱۹۳۴) بامقدمه و حواشی. این اثر کوتاه شامل بخشی درباره کشاورزی در اطراف اشبیلیه و نیز حیات اجتماعی و فرهنگی در داخل خود شهر است.

- 499- Lévi-Provençal, E. and García Gómez, E., *Una Crónica anónima de ^cAbd al-Rahmān III al-Nāsir*, Madrid-Granada, 1950.

The anonymous Arabic text of the chronicle of ^cAbd al-Rahmān III from a manuscript acquired in Fez with translation and introduction.

متن شرح وقایع عبدالرحمن سوم از نویسنده ای گمنام از نسخه ای از فاس با ترجمه و مقدمه.

◀

- 500- Lewis, B., *The Arabs in history*, London-New York, 1954; French trans., Bruxelles, 1958.
- 501- Macdonald, D.B., *Aspects of Islam*, New York, 1911.
- 502- Macdonald, D.B., *Religious attitude and life in Islam*, Chicago, 1909; reprinted Beirut, 1965.
- 503- al-Ma^cdanī, ^cAbū ^cAlī al-Ḥasan ibn Raḥḥāl, *Le Taḍmīn al-ṣunnā'*, de la responsabilité civile de l'artisan, édition et traduction annotées par J. Berque, Alger?, 1949.
- 504- Madi, M. (ed. and transl.), *Ibn al-Mu^cayyid al-Yamanī, Anbā' al-Zamān fī akhbār al-Yaman: Anfänge des Zaiditertums in*

489- Law, N.N., *Promotion of learning in India during Muhammadan rule, by Muhammadans*, London, 1916, 308 pp.

490- Le Strange, G., *Baghdad during the Abbasid Caliphate*, Oxford, 1900. Photographic reprint, Oxford, 1924.

Inclides, besides the description of Baghdad, Muslim geographical and literary sources pertaining to this city and its surrounding areas.

علاوه بر شرح بغداد شامل منابع جغرافیائی و ادبی اسلامی دربارهٔ بغداد و مناطق اطراف آن می باشد.

491- Le Strange, G., *India of the Eastern Caliphate, Mesopotamia, Arabia and Central Asia, from the Moslem conquest to the time of Timur*, Cambridge, 1905; reprint, 1930.

492- Le Strange, G., *Islamism under the Moors*, London, 1890.

493- Levi Della Vida, G., "Dominant ideas in the formation of Islamic culture", *Iranian Stud.*, 1944, 21 (July); Italian translation in the same author's *Scritti di lingua araba e non arabi*, 1950.

494- Lévi-Provençal, E., *Les civilisations hébraïques d'Espagne*, new ed., Paris, 1948, 205 pp.

495- Lévi-Provençal, E., *Magyarisme musulman au même siècle*, Paris, 1932.

496- Lévi-Provençal, E., *Essai de géographie musulmane*, new ed. (revised), Paris, 1950-3.

497- Lévi-Provençal, E., *Les sites néo-égyptiens*, Paris, 1922.

498-

120 (3): 60 pp. III and IV: 1890, 120(8): 92 pp.

- 481- Kress, H.J., *Die islamische Kulturepoche auf der iberischen Halbinsel. Historisch-kulturgeographische Studie*, Marburg, 1968, 393 pp.
- 482- Lammens, H., *L'Islam, croyances et institutions*, Beyrouth, 1926, 288 pp.
- 483- Landau, R., *Arab contributions to civilization*, San Francisco, 1958.

A general sympathetic account including chapters on the different sciences which summarize Muslim contributions in them.

شرحی بادیی نسبة موافق ازسهم مسلمین در ایجاد تمدن با فصولی درباره علوم مختلف که سهم مسلمانان را در آن علوم خلاصه می کند.

- 484- Lane, E.W., *An account of the manners and customs of the modern Egyptians*, 2 vols., London, 1836; third ed., enlarged, 1846; etc.
- 485- Lane-Poole, S., *Mediaeval India under Mohammedan rule, A.D. 712-1764*, 1903, 467 pp.
- 486- Lane-Poole, S. and Gilman, A., *The Moors in Spain*, 1887, 305 pp.; 10th ed., London, 1920.
- 487- Lane-Poole, S., *Studies in a Mosque*, second ed., London, 1893; reprinted Beirut.
- 488- Laoust, H., *Les schismes dans l'Islam, introduction à une étude de la religion musulmane*, Paris, 1965; index général, établi par Y. Moubarac, Paris, 1969, 29 pp.

- 471- al-Jāhiz, *Kitāb al-mahāsin wa'l-ādāb*, German translation by O. Rescher, Stuttgart and Stamboul, 1922-6.
- 472- Jahn, K., *Rashīd al-Dīn's History of India. Collected essays with facsimiles and indices*, Paris, 1965 (Including essay "The Yugas of the Indians in Islamic historiography" et al.).
- 473- Jockel, R., *Islamische Geisteswelt von Mohammed bis zur Gegenwart*, 1954.
- 474- Juwaynī, 'Alā' al-Dīn, *Tārīkh-i Jihāngushā*, 3 vols., London, 1912-37.
- 475- Khuda Bukhsh, "Ibn Khaldun and his history of Islamic civilization", *IS*, 1927, 1: 567-607.
- 476- Kraemer, J., *Die Anfänge der islamischen Kulturgeschichte*, Tübingen, 1959, 69 pp.
- 477- Krejčí, J., "The role of the Levant in the history of Civilization", *Geometriae*, 1969, 7: 69-137.
- 478- Kremer, A. von, *Geschichte der herrschenden Ideen des Islam*, 1868; reprinted Hildesheim, 1961, 484 pp.
- 479- Kremer, A. von, *Kulturgeschichte des Orients unter den Kalifen*, 2 vols., Vienna, 1875-8; reprinted 1966; English transl. by S. Khuda Buksh, *The Orient under the caliphs*, Calcutta, 1920.
- 480- Kremer, A. von, "Studien zur vergleichenden der Culturgeschichte, vorzüglich nach arabischen Quellen", I and II: *Sitzber. der Akad. der Wiss. in Wien: Philosophische-hist. Klasse*, 1889,

- 462- Imamuddin, S.M., *Some aspects of the socio-economic and cultural history of Muslim Spain, 711-1492*, Leiden, 1965.
- 463- Iqbal, A., *Culture of Islam*, Lahore, 1967.
- 464- al-Isfahānī, Abū Nu^caym, *Kitāb dhikr akhbār Isbahān*, *Geschichte Isbahāns*. Nach der Leidener Handschrift herseg. von S. Dederling, 2 vols., Leiden, 1931-4. Reprinted, n.d. (ca. 1969).
- 465- al-Isfahānī, Ḥamzah, *Kitāb ta'rikh sinī mulūk al-ard wa'l-anbiyā'*: *Hamzae Ispahanesis Annalium libri X*, ed. and transl. by J.M.P. Gottwaldt, 2 vols., Leipzig, 1844-8.
- 466- Issawi, C., "The contribution of the Arabs to Islamic civilization", *MW*, 1948, 38: 172-84.

A re-evaluation of the share of Arabs in the construction and development of Islamic civilization.

ارزیابی جدیدی از سهم اعراب در تکوین و توسعه تمدن اسلامی .

- 467- *Iz istorii epokhi Ulug-beka*, Tashkent, 1965, 387pp.

"On the history of the period of Ulugh Beg."

"درباره تاریخ دوران الغ بیک ."

- 468- Jaeschke, G. and Taeschner, F., *Aus der Geschichte der islamischen Orient*, Tubingen, 1949.
- 469- Jāhiz, *Kitāb al-bukhalā: Gahiz. Le livre des avaries*, trad. avec intr. et notes. par C. Pellat, Beyrouth, Paris, 1951.
- 470- al-Jāhiz, *Kitāb al-mahāsin wa'l-addād*, edited by G. van Vloten, *Le Livre de beautés et des antithèses*, Leyden, 1898.

- 455- Ibn Khaldūn, *Le rationalisme d'Ibn Khaldoun, extraits de la Muqaddima* (histoire, sociologie, politique, sciences, philosophie), texte choisis et classés, avec avant-propos, notes et index par G. Labica; trad. fr. revue J.-D. Bencheikh, Paris-Alger, 1965.
- 456- Ibn Khaldūn, "Šifā' as-Sā'il li tazīb al-Masā'il (Appaise-ment à qui cherche comment clarifier les problèmes)", édition, introduction et vocabulaire technique par I.A. Khalife, *Mélanges de la Faculté orientale*, 1958, 35: 3-192.
- 457- Ibn Maskowaih, *Une partie de son ouvrage Tadjāribu-l-Omami*, ed. M. J. de Goeje, vol. 2, Leyden, 1871.
- 458- Ibn Taghri-bardi, *Annale intitulée al-Nuḡm al-Zāhirah, fī ma'āshir al-Muḥimmīn wa al-Šūhrah*, edited by W. Popper, 17 volumes, Berkeley, 1909-29.
- 459- Ibn Taghri-bardi, *Annale intitulée Ḥamādit al-dihār fī ma'āshir al-Muḥimmīn wa al-Šūhrah*, edited by W. Popper, 4 vols., Berkeley and Los Angeles, 1930-42.
- 460- Ibn Taghri-Bardi, *Extraits de l'œuvre Ḥamādit al-dihār*, 4 vols., Berkeley, 1930-40.
- 461- Jones, H.R., "Contribution à l'histoire de l'Ifrikiya. Tableau de la vie intellectuelle et administrative à Kairouan sous les Aghlabites et les Fatimites (4 premiers siècles de l'Hégire). I. Les Aghlabites. En Nufūs de Abū Bakr al Mālikī", *ASJ*, 1935, 9: 101-78; 273-305; 1936, 10: 45-104.

- Dozy et de nouveaux mss., ed. by G. S. Colin and E. Levi-Provencal, vols. 1-2, Leiden, 1948-51; vol. 3 ed. by Levi-Provencal, Paris, 1930.
- 447- Ibn Iyās, *Histoire des Mamelouks circassiens*, transl. by G. Wiet, vol. 2, Cairo, 1945.
- 448- Ibn Khaldūn, *An Arab philosophy of history*, Selections from the Prolegomena of Ibn Khaldun of Tunis (1332-1406), transl. and arranged by Charles Issawi, London, 1950, 204 pp.
- 449- Ibn Khaldūn, *Ausgewählte Abschnitte aus der Muqaddima*, aus dem Arabischen von Annemarie Schimmel, Tübingen, 1951, 243 pp.
- 450- Ibn Khaldūn, *The Muqaddimah: an introduction to history*, transl. from the Arabic by F. Rosenthal, 3 vols., New York, 1958, 1696 pp. ; second ed., with corrections and augmented bibliography, London, 1967.
- 451- Ibn Khaldūn, *al-Muqaddimah*, ed. by E. Quatremère, *Prolegomènes d'Ebn Khaldoun*, Paris (*Notices et extraits des manuscrits, 16-18*), 1858-68.
- 452- Ibn Khaldūn, *al-Muqaddimah*, French transl. by M. de Slane: *Les prolegomènes d'Ibn Khaldoun*, Paris (*Notices et extraits des manuscrits 19-21*), 1862-8; reprinted Paris, 1932-3, etc.
- 453- Ibn Khaldūn, *al-Muqaddimah*, Hebrew transl. by I. Koplewitz, Jerusalem, 1966.
- 454- Ibn Khaldūn, *al-Muqaddimah*, Portuguese transl. by Mr. and Mrs. J. Khoury, 3 vols., Sao Paola, 1958-60.

Includes several sections on Islamic intellectual life and the sciences.

شامل چند بخش است دربارهٔ حیات علمی در اسلام .

- 438- Horten, M., "Menschentypen, Relativismus und Entwicklung in der orientalischen Kultur", *Philosophisches Jahrb.*, 1926, 39: 152-71.
- 439- Hourani, A., *Arabic thought in the liberal ages (1798-1939)*, Oxford, 1962.
- 440- Huart, C., *Histoire des arabes*, 2 vols., Paris, 1912-13.
- 441- Huart, C., *Littérature arabe*, fourth ed., Paris, 1923.
- 442- Huart, C., *History of Arabic literature*, London, 1903.
- 443- Hurtado y Jiménez De La Serna, J., and González Palencia, A., *Historia de la literatura española*, Tercera ed., Madrid, 1921; sixth ed., Madrid, 1949, 1117 pp.
- 444- Ibn al-Athīr, *al-Kāmil fī al-tārīkh*, ed. C.J. Tornberg, 14 vols., Leiden, 1851-76.
- 445- Ibn al-Shīḥnah, Muḥibb al-Dīn al-Ḥalabī Abu'l-Faḍl Muḥammad, *Maḥabib al-ḥalab*, matériaux pour servir à l'histoire de la ville d'Alep, tome Ier., transl. by J. Sauvaget, Beyrouth, 1933.
- 446- Ibn al-Ḥabārī al-Marrākushī, *al-Ḥabārī al-maghribī fī al-ḥikmah wa'l-ḥadīth wa'l-ḥaqāiq*, *Remémoires sur l'histoire d'al-Maghrib*. D'après l'édition de 1851 de R.

- 430- Hammer-Purgstall, J. von, *Geschichte der Ilchane, das ist der Mongolen in Persien*, 2 vols., Darmstadt, 1842-3.
- 431- Hammer-Purgstall, J. von, *Literaturgeschichte der Araber*, Wien, 1852.
- 432- Hasan, M., "Ibn Hazm and his Jamharatu'l-Ansāb", *JASB*, 1946, 12: 7-18.
- 433- Hasluck, F.W., *Christianity and Islam under the Sultans*, Oxford, 1929.
- 434- Hell, J., *Arab civilization*, trans. from the German (*Die Kultur der Araber*) by S. Khuda Bukhsh, Cambridge, 1926; Lahore, 1943, 1951 etc.
- 435- Hemmerdinger, B., "Une mission scientifique arabe à l'origine de la renaissance iconoclaste", *Byzantinische Z.*, 1962, 55: 66-67.
- 436- Hitti, P.K., *History of Syria including Lebanon and Palestine*, New York, 1951.

In a sweeping history of Syria from ancient times chapters XXXVIII and XLII are concerned with science and culture under the Umayyads and the role of Syrian scholars in the rise of Islamic thought.

درتاریخی با دیدی وسیع ازسوریه درادوار قدیم فصل های سی و هشتم و چهل و دوم به علوم و معارف تحت بنی امیه و سهم دانشمندان سوری در پیدایش تفکر اسلامی اختصاص داده شده است .

- 437- Hitti, P.K., *History of the Arabs*, London, 1937; seventh ed., 1960.

al-Iklīl: on the history and antiquities of Yemen, containing much information on the scientific ideas of the early Arabs (cosmology, astronomy, natural philosophy).

قسمتی از متن الاکلیل با ترجمه آلمانی درباره تاریخ و آثار باستانی یمن و اطلاعات فراوان درباره افکار علمی اعراب قدیم من جمله درجه‌شناسی و نجوم و طبیعیات .

425- al-Hamadānī, *The antiquities of South Arabia*, transl. by N. A. Faris, Princeton, 1938.

The translation of the eighth book of al-Hamadānī's *al-Iklīl* with introductory and notes.

ترجمه فصل هشتم کتاب الاکلیل ابن الحانک الهمدانی با مقدمه و حواشی .

426- Hamid, K.A., "The conception of man in Islam", *IS*, 1945, 19: 153-66.

427- Hamidullah, M., "Cultural and intellectual history of Indian Islam", *IS: West for Salama*, 1954, 3: 127-44.

428- Hamidullah, M., "Defense de la culture Islamique pendant la domination anglaise de l'Inde", *Shari' presentation vol.*, 1955: 87-105.

429- Hammer-Purgstall, J. von, *Geographie des Osmanischen Reiches*, 12 vols., Pest, second edition, Pest, 1840; French transl. by J.J. Hellert, *Etat de l'Empire Ottoman...*, 18 vols., Paris, 1843; also E.S. Creasy, *History of the Ottoman Turks from the beginning of their empire to the present time*. Chiefly founded on von Hammer, 1854, etc.

no. 2, part 2, Mem. no. 76.

- 420- Grunebaum, G.E. von (ed.), *Unity and variety in Muslim civilization*, Chicago, 1955.
- 421- Grunebaum, G.E. von, *Der Islam im Mittelalter*, Zurich, 1963.
- 422- Halphen, L. and Sagnac, P., *Peuples et civilisations*, V: *Les barbares des grandes invasions aux conquêtes turques du XI. siècle*, fourth ed., Paris, 1940. VI: *L'essor de l'Europe (XIe-XIIIe siècles)*, third ed., Paris, 1946.
- 423- Hamarneh, S. K. and Sonnedecker, G., *A pharmaceutical view of Abulcasis al-Zahrāwī in Moorish Spain*, Leiden, 1963.

An important study on al-Zahrāwī, starting with a general account of Islamic culture in Spain, then his identity, life and works, the transmission of his writings to the West and a thorough study of his masterpiece *al-Tasrīf*. A special section is devoted to the twenty-fifth treatise of his work on *ad-hān*, of which the Arabic text and English translation are given.

سر مهمی درباره زهراوی که با مقدمه ای پیرامون تمدن اسلامی اسپانیا آغاز شده و سپس به هویت و حیات زهراوی و گسترش آثار او در غرب و سپس تجزیه و تحلیل دقیق شاهکار او التصریف می پردازد. بخش خاصی به رساله بیست و پنجم التصریف بنام "ادهان" که درباره چربی ها و آثار طبی آن است اختصاص داده شده و عربی این رساله با ترجمه انگلیسی درج شده است.

- 424- al-Hamadānī, Abū Muhammad al-Ḥasan, *al-Iklīl*, partially published and translated by D. H. Müller in *Sitzungsber. der Wiener Akad.*, vols. 94 and 97, 1879-1880.

Includes a chapter on the relation between Muslim and Hellenistic science and one on the relation between the Islamic world view and Islamic science.

شامل فصلی است دربارهٔ ارتباط بین علوم اسلامی و یونانی و فصل دیگری دربارهٔ رابطهٔ بین جهان بیسی مسلمان و علوم اسلامی .

- 414- Grunebaum, G.E. von, *Der Islam in seiner klassischen Epoche (622-1258)*, Zurich und Stuttgart, 1966, 183 pp.
- 415- Grunebaum, G.E. von, *Medieval Islam: A study in cultural orientation*, Chicago, 1946; second edition, 1953; French transl., 1962; enlarged German transl., 1963.

A cultural essay of value including chapters on Christian-Muslim contacts in the Middle Ages in different fields and also in the sciences and the survival of Greek legends and motifs in Muslim sources.

تحقیقی دربارهٔ فرهنگ اسلامی که از برخی جهات با ارزش است و شامل فصولی راجع به تماس بین اسلام و مسیحیت در زمینه های گوناگون من جمله علوم و نیز استمرار داستانها و عوامل یونانی در منابع اسلامی است .

- 416- Grunebaum, G.E. von, "Self-image and approach to history", *Journal of Islamic Studies*, 1962; 457-83.
- 417- Grunebaum, G.E. von, "The spirit of Islam as shown in its literature", *ibid.*, 1953, 1: 101-19.
- 418- Grunebaum, G.E. von, *Studien zum Kulturbild und Selbstverständnis des Islam*, Zurich, 1969.
- 419- Grunebaum, G.E. von, et al., *Studies in Islamic cultural history*, in *The American Anthropological Association*, vol. 56,

- 405- González Palencia, A., *Historia de la España Musulmana*, Barcelona, 1925.
- 406- González Palencia, A., *Historia de la literatura arabigo-española*, Barcelona-Buenos Aires, 1928; second edition, 1945.
- 407- González Palencia, A., *Moros y Christianos en España Medieval*, Madrid, 1945.
- 408- González Palencia, A., *Los Mozárabes de Toledo en los siglos XII y XIII*, 3 vols. and preliminary vol., Madrid, 1926-40.
- 409- Gottschalk, L., Mackinney, L.C. and Pritchard, E.H., *History of mankind: cultural and scientific development*. vol. 4: *The foundations of the modern world (1300-1775)*, London, 1969, 1175 pp.
- 410- Grau Monserrat, M., "Contribución al estudio cultural del valle del Ebro en el siglo XI y principio del XII", *Bol. de La Real Acad. de Buenos Letras de Barcelona*, 1957-8, 28: 227-72.
- 411- Grunebaum, G. E. von, "An analysis of Islamic civilization and cultural anthropology", *Colloque sur la sociologie musulmane*, 1961; 21-73.
- 412- Grunebaum, G.E. von, "Idéologie musulmane et esthetique arabe", *SI*, 1955, 3: 5-23.
- 413- Grunebaum, G.E. von, *Islam: Essays in the nature and growth of a cultural tradition*, London, 1955; second ed., 1961.

- 400- Goldziher, I., "Bemerkungen zu Huart's Ausgabe des Kitāb al-bad' wal-ta'rīch von al-Balchī", *ZDMG*, 1900, 54: 396-405.
- 401- Goldziher, I., *Muhammedanische Studien*, 2 vols., Halle, 8 1888-90; English transl. by C.R. Barber and S. M. Stern: *Muslim Studies*, London, 1967-71.
- 402- Goldziher, I., *Vorlesungen über den Islam*, 1910, 351 pp.; second ed., 1925; transl. by F. Arin as *Le dogme et la loi de l'Islam*, 1920.
- 403- Goldziher, I. and de Somogyi, J., "The Spanish Arabs and Islam", *SW*, 1963, 53: 5-18, 91-105, 178-84, 281-6; 1964, 54: 27-38.

The English translation by de Somogyi of Goldziher's *A spanyolországi arabok története az első araboktól a keresztényekig*, össze hasonlítva a keletkezésével és fejlődésével, from the Hungarian which first appeared in the *Dissertationes* of the First Division of the Hungarian Academy in 1877. The English edition is the first studies of Goldziher on the role of Spanish Arab culture in the history of Islamic civilization especially in relation to the West also including the field of the arts and sciences.

ترجمه انگلیسی اثر گلدزیهر از زبان محارکه برای بار اول بصورت رساله های بخش اول آکادمی محارکه در سال ۱۸۷۷ چاپ شد. این نوشته شامل اولین تحقیقات گلدزیهر درباره سیم اعتبار ادلیس در تاریخ عمومی تمدن اسلامی است مخصوصاً در دین و فقه و سر در ادبیات و علوم.

Goldziher, I., *Die Araber in Spanien*, *Monographien der Orientalischen Anstalt der Universität Wien*, Vienna, 1862.

- 394- Gaudefroy-Demombynes, M. and Platonov, S.F., *Le monde musulman et byzantin jusqu'aux Croisades*, Paris, 1931 = vol. 7 of *Histoire du monde*, ed. by E. Cavignac.
- 395- Gibb, H.A.R., *Arabic literature: an introduction*, London, 1926; revised ed., 1963.
- 396- Gibb, H.A.R., "An interpretation of Islamic history", *J. of world hist.*, 1953, 1: 39-62; also in *MW*, 1955, 45: 4-15, 121-133; published separately, Lahore, 1955; and reprinted in *Gibb's Studies on the Civilization of Islam*, Boston, 1962: 3-33; and in J. Stewart-Robinson (ed.), *The traditional Near East*, 1966: 6-35.

Speculations on the whole structure of Islamic history and its transformation from the earliest times to the dawn of the modern age with many valuable insights, although the assessment of the role of Sufism and its relation with intellectual sciences is rather negative.

فکرانی دربارهٔ ساختمان کلی تاریخ اسلام از قدیم ترین اعصار تا آغاز عصر جدید با مشاهداتی سودمند
گرچه ارزیابی اهمیت تصوف و رابطهٔ آن با علوم عقلی نسبتاً منفی است.

- 397- Gibb, H.A.R., *Mohammedanism*, London, 1949, etc.
- 398- Gibb, H.A.R., "The structure of religious thought in Islam", *MW*, 1948, 38: 17-28, 113-23, 185-97, 280-91.
- 399- Gibb, H.A.R., and Landau, J.M., *Arabische Literaturgeschichte*, transl. from the English by R. Hiestand, Zurich, 1968, 340 pp.

of the first edition by F. G. Stokes, *Spanish Islam*, London, 1913; Spanish trans. by Magdalena Fuentes, *Historia de los musulmanes de España hasta la conquista de los almoravides*, 4 vols., Barcelona, 1920.

386- Fahd, T., "Les corps de métiers au IV/Xe siècle à Bagdad d'après le chapitre XII d'*al-Qādirī Fi-t-ta'bīr de Dīnawarī*", *JESHO*, 1965, 8: 186-212.

387- Faris, N.A., *The Arab heritage*, Princeton, 1944.

388- Feer, L., *La puissance de la civilisation mongole au XIIIe s.*, Paris, 1867.

389- Field, C., *Tales of the caliphs*, 1909, 127 pp.

عبدی بن مسعودی.

داستان هائی از خلفاء مبتنی بر مسعودی .

390- Gabrieli, F., *L'Islam nella storia. Saggi di Storiographia musulmana*, Bari, 1966.

391- Gabrieli, G., "Saggio di bibliografia e concordanza della storia d'Ibn Haldūn", *AS*, 1923-5, 10: 169-211.

392- García Gómez, E., "La trayectoria Omeya y la civilización de Córdoba", introduction to volume IV of *Historia de España*, ed. by R. Menéndez Pidal, Madrid, 1950.

393- Guadetroy-Demombynes, M., *Les institutions musulmanes*, Paris, 1921, English transl. by J. MacGregor, *Muslim institutions*, 1950.

- 379- Derenboug, H., *Ousāma ibn Mounkidh*, 2 vols., Paris, 1886-93.

Volume 1 deals with Usāmah's life, and volume 2 is the Arabic text of the *Kitāb al-i^ctibār*.

جلد اول مرتبط است به حیات 1سامه و جلد دوم شامل است بر متن عربی کتاب الاعتبار. فصل هشتم و برخی قسمت های دیگر شامل اشاراتی به فرهنگ و علوم اسلامی و نفوذ آن در غرب است.

- 380- Derenboug, H., *Ousāma. Un émir syrien du XIIe siècle préface du livre du bâton (kitāb al-^casā)*, Paris, 1887.

- 381- Diehl, C. and Marcais, G., *Histoire du Moyen Age*, vol. 3: *Le monde oriental de 395 à 1081*, Paris, 1936; second ed., Paris, 1944.

Chapter VIII and certain other sections include references to Islamic culture and science and their influence upon the West.

فصل هشتم و برخی قسمت های دیگر شامل اشاراتی به فرهنگ و علوم اسلامی و نفوذ آن در غرب است.

- 382- Diercks, G., *Die arabische Kultur im mittelalterlichen Spanien*, Hamburg, 1887.
- 383- Ad-Douri, Abdul-Aziz, *Essai sur l'origine des sciences historiques chez les Arabes*, Beirut, n.d., 440 pp.
- 384- Dozy, R.P.A., *Histoire de l'Afrique et de l'Espagne par Ibn Adhārī et fragments de la chronique d'Arib*, 2 vols., Leyde, 1848-51.
- 385- Dozy, R., *Histoire des Musulmans d'Espagne*, 4 vols., Leiden, 1861; 2nd ed. rev., 2 vols., Leiden, 1932; English translation

Still the most thorough study of the history of Persian language existing in a European language including many pages on general cultural history of each period, an account of many scientists and scientific works written in Persian.

این اثر هنوز مفصل ترین تحقیق درباره تاریخ ادبیات فارسی بزبانهای اروپائی است و شامل صفحات فراوانی درباره زمینه کلی هر عصر و شرح حال بسیاری از دانشمندان و شرح آثار علمی به فارسی می باشد.

- 372- Cahen, C., Chapters on Islam in *Le moyen âge*, ed. by E. Perroy, Paris, 1955 (vol. 3 of *Histoire générale des civilisations*).
- 373- Chejne, A.G., "Some remarks on Hispano-Arabic culture", *Islamic Studies*, 1966, 12(May): 49-54; (Nov.): 19-28.
- 374- Clermont-Ganneau, "Note sur le 'Livre de la création'" *J.A.*, 1900, 15: 199 ff (Note on Balkhi's work, Huart's edition).
- 375- Conde, D.J. Antonio, *Historia de la dominacion de los Arabes en España*, 4 vols., Madrid, 1820; and later editions.
- 376- Dar, M.L., "Cultural and literary activities under the Sultans of Gujarat", *Journal of the Asiatic Research Soc.*, 1948, 10: 240-57.
- 377- Grousset, F.G., *Islam and India through the ages*, Bombay, 1962, 150 pp.
- 378- Leventbourg, H., *Islam légende et réalités inédits par Jussuma et Jean Leventbourg*, Paris, 1893, 149 pp.

zation, especially in the ^cAbbasid and Mamluk bureau of state. Then translation of *Subh IX*, pp. 229-48.

مقدمه ای بر نحوه رمز و زبانهای رمزی در تمدن اسلامی مخصوصاً "در دیوان های عباسیان و مالیک با" ترجمه، قطعه ای از صبح الاعشاء از قلقشندی .

- 364- Bourdieu, P., "The attitude of the Algerian peasant toward time", *Mediterranean countrymen*, 1963: 55-72.
- 365- Bousquet, G.H., "Ibn Battūṭa et les institutions musulmanes", *SI*, 1966, 24: 81-106.
- 366- Bouvat, L., "Essai sur la civilisation timouride", *JA*, 1926, 208: 193-299.
- 367- Bowen, H., *The life and times of ^cAlī b. ^cIsā, (859-946), the good vizier*, Cambridge, 1928.
- 368- Brockelmann, C., *Geschichte der islamischen Völker und Staaten*, München and Berlin, 1939. English transl. by J. Carmichael and M. Perlmann; *History of the Islamic peoples*, 1947; poor French transl.: *Histoire des peuples islamiques*, Paris, 1949.
- 369- Brockelmann, C., Finck, F.N., Leipoldt, J. and Littmann, E., *Geschichte der christlichen Literaturen des Orients*, Leipzig, 1909.
- 370- Brunschvig, R., "Perspectives", *SI*, 1953, 1: 1-21, also in *Unity and variety in Muslim civilization*, 1955.
- 371- Browne, E.G., *A literary history of Persia*, 4 vols., London, 1902-24, et al.

subject, including material by Ibn Khaldūn and al-Maqrīzī.

تحلیلی مفصل از نہایۃ الرتبہ دربارہٴ حسبہ از عبدالرحمن بن نصر و فطمانی از آثار دیگر در این موضوع
من جملہ از ابن خلدون و مقریزی .

- 357- Beliaiev, E.A., "Musulmanskoe sektanstvo", *Islam Sbornik Statey*, Moscow, 1931: 51-77.

A work on Islamic sects.

اثری دربارہٴ فرق اسلامی .

- 358- Beliaiev, E.A., *Musulmanskoe sektanstvo (Istoricheskie ocherki)*, Moscow, 1957, 100 pp.

A historical description of Islamic sects.

شرح تاریخی فرق اسلامی .

- 359- Bérourkhim, M., *La pensée iranienne à travers l'histoire*, Paris, 1938.

- 360- Blachère, R., *Histoire de la civilisation arabe*, 2 vols., Paris, 1952-64.

- 361- Blochet, L., *Les Tartares et les Mongols de Kaiféi* (Kaiféi 1211-1227), London (E.J.W. Gibb Memorial Series, 12), 1914.

- 362- Lombardi, A., *La lingua della letteratura araba*, Milan, 1956.

- 363- Lowry, C.E., "The section on codes and their decipherment in the *Maqāṭil*", *J. of Middle Studies*, 1963, 1: 1-10.

- 364- Lowry, C.E., "The Arabic language in Muslim civil-

- 350- Barthold, W., *Turkestan down to the Mongol invasion*, second ed. transl. from the Russian and revised by the author with the assistance of H.A.R. Gibb, London, 1928, 532 pp.
- 351- Batlivala, S.H., "Intellectual movements of Iranians in relation to non-Iranian cultural influences", *Indo-Iranica*, 1961, 14(3): 25-39.
- 352- Bebel, A., *Die mohamedanisch-arabische Kulturperiode*, 2nd edition, Stuttgart, 1889.
- 353- Becker, C.H., "Der Islam als Problem", *Islam*, 1910, 1: 1-21, reprinted in the same authors, *Vom Wesen und Werden der islamischen Welt*, vol. 1.
- 354- Becker, C.H., "Der Islam im Rahmen einer allgemeinen Kulturgeschichte", *ZDMG*, 1922, 76: 18-35.
- 355- Becker, C.H., *Islam Studien vom Wesen und Werden der islamischen Welt*, 2 vols., Leipzig, 1924-32.

One of the important works of Orientalists dealing with the whole of Islam and Islamic civilization with some attention paid to cultural history.

یکی از آثار مهم شرق شناسان دربارهٔ دین اسلام و تمدن اسلامی با بحث‌هایی دربارهٔ تاریخ فرهنگ اسلامی.

- 356- Behrnauer, W., "Mémoire sur les institutions de police chez les arabes, les persans et les turcs", *JA*, 1860, 15: 461-508; 16: 114-90, 347-92; 1861, 17: 5-76.

A long analysis of the *Nihāyat al-rutbah* on the *ḥisbah* of ^cAbd al-Rahmān ibn Nasr, and extracts from various other works on the same

- 341- al-Balkhī, Abū Zayd Aḥmad ibn Sahl, *al-Bad' wa'l-ta'rīkh*:
Le livre de la création et de l'histoire, publié et traduit,
d'après le manuscrit de Constantinople, par Cl. Huart, 6 vols.,
Paris, 1899-1919.
- 342- Barhebraeus, *Abulfaragius: Historia Dynastorum*, ed. and
transl. by G. L. Bauer, *Des Gregorius Abulfaradsch kurze Ges-
chichte der Dynastien*, Leipzig, 1783-5.
- 343- Barhebraeus, *Chronicon ecclesiasticum*, ed. by J.B. Abbeloos
and T. J. Lamy, Louvain, 1872-7.
- 344- Barhebraeus, *Chronicon syriacum*, ed. by P. Bedjan, Paris,
1890.
- 345- Barhebraeus, *Chronicon syriacum*, Latin translation by P.J.
Bruno et G. Kirsch, Leipzig, 1789.
- 346- Barhebraeus, *The Chronography of Gregory Abū'l Faraj, the
son of Aaron, the Helene physician: commonly known as Bar Hebraeus. Being the first part of his political history of the
East. Transl. from the Syriac by E.A. Wallis Budge, 2 vols.:
1. English translation, 2. Facsimile Syriac texts in the Bod-
leian MS Hunt no. 52, Oxford, 1932.*
- 347- Barthold, W., *Histoire des Turcs d'Asie centrale*, Adaptation
franç. par Mme M. Donskis, Paris, 1945.
- 348- Barthold, W., *Turkmen*, Petrograd, 1918, 98 p.
- 349- Barthold, W., *Moslems in Central Asia*, English trans. by Shahid
Suhrawardy, Calcutta, 1934.

- 333- Aschbach, J., *Geschichte Spaniens und Portugals zur Zeit der Herrschaft der Almoraviden und Almohaden*, 2 vols., Frankfurt am Main, 1837.
- 334- Asin Palacios, *Abenházam de Córdoba y su historia crítica de las ideas religiosas*, 5 vols., Madrid, 1927-32.
- Includes a nearly complete translation of Ibn Hazm's *Kitāb al-fisāl fi'l-milal wa'l-ahwā' wa'l-nihal*.
- شامل است بر ترجمه "تفريفا" كامل كتاب الفصل في الملل والاهواء والنحل ابن حزم.
- 335- Ayad, Mohammed Kamil, *Die Geschichte - und Gesellschaftslehre Ibn Ḥaldūns*, Stuttgart/Berlin, 1930, 219 pp.
- 336- Badar, K., "Development of religious thought in India", *Iqbal* 1964, 13(1): 31-77.
- 337- Badawi, A., "L'humanisme dans la pensée arabe", *SI*, 1956, 67-100.
- 338- al-Balādhurī, Aḥmad ibn Yahyā, *Futūḥ al-Bulḍān, Liber expugnationis regionum*, ed. M.J. de Goeje, Leiden, 1866.
- 339- al-Balādhurī, *Futūḥ al-Bulḍān: The origins of the Islamic state: being a translation from the Arabic, accompanied with annotations, geographic and historical notes, of the Kitāb Futūḥ al-Bulḍān of al-Imam Baladhuri, vol. I, by Philip K. Hitti, vol. II, by F.C. Murgotten, New York, 1916, 1924.*
- 340- Balbas, L. T., "Cronica arqueologica de la Espana musulmana", *Al-Andalus*, 1934, 2: 344 ff.

many facets of Islamic intellectual history in the sub-continent.

شرحی فاضلانہ ورو ان از فرهنگ اسلامی درهند که در فصل سوم از تحقیقات مسلمین درباره علوم ہندی (بیرونی وامیر خسرو) و در فصل دہم و یازدہم از اوضاع فرهنگی کہ شامل بسیاری از جوانب حیات عقلی اسلامی در شبہ قارہ می شود بحث می کند.

- 324- Ahmad, S. D., "Development of Muslim culture", *Islamic literature*, 1966, 12: 15-6.
- 325- Amari, M., *Storia dei Musulmani di Sicilia*, 3 vols., 1854-72.
- 326- Amedroz, H. F., "The Tajārib al-Umam of Abu ^cAli Miskawaih", *Journal*, 1914, 5: 335-57.
- 327- Ameer Ali, S., "Islamic culture in India", *IC*, 1927, 1: 331-57.
- 328- Ameer Ali, S., "Islamic culture under the Mughals", *IC*, 1927, 1: 439-521.
- 329- Ameer Ali, S., *Short History of the Saracens*, reprinted, London, 1966.
- 330- Artzy, A., *Islamic Art and Architecture*, London, 1958.
- 331- Artzy, A., "Les relations diplomatiques et culturelles entre l'Espagne d'Espagne et musulmans d'Orient au temps des Nasrides", *Journal de la Société de l'Asie Mineure*, 1955, 1: 87-107.
- 332- Artzy, A., "Muslimanskaya sivilizatsiya v abbasidski period", *Journal*, 1930 (58): 102-112.
- 333- Artzy, A., "The Abbasid Caliphate".

"تمدن اسلامی در روزگار خلافت عباسیان"

- 317- Abd el-Jalil, J.M., *Histoire de la littérature arabe*, Paris, 1947; reprinted, 1960.

Containing a survey of Arabic literature in general with sections devoted to Arabic philosophical and scientific literature.

سرچی از ادبیات عربی با بخش هائی که به منون فلسفی و علمی به زبان عربی اختصاص داده شده است .

- 318- Abu'l-Faraj al-Isfahānī, *al-Aghānī*, complementary volume, edited by R. A. Brünnow, Leyden, 1888.
- 319- Abu'l-Faraj al-Isfahānī, *al-Aghānī*, partial edition with Latin translation by J.G.L. Kosegarten, *Alii Ispahanensis Liber cantilenarum magnus*, Greifswald, 1840-6.
- 320- Abu'l-Faraj al-Isfahānī, *al-Aghānī*, indices published by I. Guidi, Leyden, 1900.
- 321- Abu'l-Fidā', *al-Mukhtasar*, edition by J. Reiske of the second (Muslim) part of the chronicle, *Annales musulmanes arabicae et latine*, published posthumously by J. G. C. Adler, 5 vols., Copenhagen, 1789-94, with Arabic and Latin indexes and abundant notes.
- 322- Abu'l-Fidā', *al-Mukhtasar*, the pre-Islamic part edited in Arabic and Latin by H. L. Fleischer, Leipzig, 1831.
- 323- Ahmad, A., *Studies in Islamic culture in the Indian environment*, Oxford, 1964.

This learned and readable account of Islamic culture in India included in chapter III Islamic studies of Hindu sciences (Bīrūnī and Amīr Khusrāw) and in chapters X and XI cultural orientations which touch upon

B. General Background

1. *Historical, Cultural and Social*

ب. زمينه كلى تاريخ علوم اسلامى

(۱). زمينه تاريخى و فرهنگى و اجتماعى

- 311- Faddegon, J. M., "L'état actuel des études concernant les sciences exactes en Orient durant le moyen âge", *Archeion*, 1932, 14: 372-91.
- 312- Kennedy, E. S., "The digital computer and the history of the exact sciences", *Centaurus*, 1967, 12: 107-13.

Discusses ways in which computers are used in the history of sciences including problems of Islamic science.

بحثی دربارهٔ نحوه‌های استفاده مورخان علوم از ماشین‌های محاسبه که شامل برخی از مسائل مربوط به علوم اسلامی نیز هست .

- 313- Meyerhof, M., "Propositions de travail à l'égard de l'étude historique des sciences arabes", *Archeion*, 1932, 14: 465-6.
- 314- Renaud, H.P.J., "Sur l'état des études relatives la la médecine arabe", *Archeion*, 1932, 14: 448-52.
- 315- Ruska, J., "Rapport sur les travaux récents concernant la science arabe", *Archeion*, 1934, 16: 536-57.
- 316- Schipperges, H., "Zur Arabistik in der Geschichte der Medizin", *Sudhoffs Archiv.*, 1959, 43: 361-7.

4. *The State of the Art*

(۴). بررسی در وضع تحقیق در شعب مختلف تاریخ علوم اسلامی

- 307- Yāqūt, *Kitāb mu^cjam al-buldān*, *Jacuts geographisches Wörterbuch*, ed. by F. Wüstenfeld, 6 vols., Leipzig, 1866-73; Neudruck, 1965.
- 308- Yāqūt, *Moschtarik, das ist: Lexicon geographischer Homonyme*. Aus den Hss. zu Wien und Leyden hrsg. von F. Wüstenfeld, Göttingen, 1846; Neudruck, ca. 1962.
- 309- Yāqūt, *Mu^cjam al-buldān*, ed. by C. Barbier de Meynard, *Dictionnaire géographique historique et littéraire de la Perse et de contrées adjacentes extrait du Modjam el-bouldan et complété à l'aide de documents arabes et persans pour la plupart inédits*, Paris, 1871.
- 310- Young, M.J.L., "Some observations on the use of Arabic as a scientific language as exemplified in the *Mūjiz al-Qānūn* of Ibn al-Nafīs (d. 1288)", *Al-Nahrain*, 1959-60, 1: 68-72.

تجربہ شدہ کثرت و کثرت کے عربی کے علمی زبان کے طور پر استعمال کے بارے میں ابن النیس نے اپنے *Mūjiz al-Qānūn* میں ایک کتاب لکھی ہے۔

بعض دیگر، عربی زبان کے علم کے لیے استعمال کے بارے میں ابن النیس نے ایک کتاب لکھی ہے۔

- 300- al-Tahānawī, *Kashshāf-iṣṭilāḥāt al-funūn (Dictionary of the technical terms used in the sciences of the Musalmans)*, ed. by Muhammad Wajīh, ʿAbdal-Ḥaqq and Ghulām Qādir. Appendix, containing the logic of the Arabians (being Najmal-Dīn al-Kātibī's manual entitled *al-Shamsiyyat*) in the original Arabic with English translation by A. Sprenger, 2 vols., Calcutta, 1853-62; reprint, Tehran, 1967, 1704 pp.
- 301- Taspinar, A.H., *Technical dictionary English-Turkish. A comprehensive dictionary of engineering sciences, technology, industry, business administration and management*, Istanbul, 1968.
- 302- Thillet, P., "Projet de vocabulaire grec-arabe pour l'étude des philosophes 'arabes' ", *Arabica*, 1957, 4: 179-82.
- 303- Thompson, R.C., *A dictionary of Assyrian botany*, London, 1949.
- 304- Thompson, R.C., *A dictionary of Assyrian chemistry and geology*, Oxford, 1936.
- 305- Triepel, H., *Die anatomischen Namen. Ihre Ableitung und Aussprache. Mit einem Anhang: Eigennamen, die früher in der Anatomie verwendet wurden. 26 Aufl., neu bearb. u. ergänzt nach den neuen anat. Namen (Pariser N.A.) v. Robert Herrlinger. München, 1962, 99 pp.*
- 306- Wahba, M., *An English-Arabic vocabulary of scientific, technical and cultural terms (with an index of Arabic words and phrases)*, Cairo, 1968.

- 293- Rath, G., "Die arabischen Nomina Anatomica in der lateinischen Canonübersetzung", *Avicenna commemoration vol.*, 1956: 229-44.
- 294- Schaller-Kalla-Ambros, *Wörterbuch der Anatomie (Latein-Arabisch)*, Wien, 1964.
- 295- Schieffer, J., "Zu Sobhys General Glossary der *Ḍahīra*", *OLZ*, 1936, 39: 665-74.

باحتی از اصطلاحات دخیره ثابت بی فره .

باحتی از اصطلاحات دخیره ثابت بی فره .

- 296- Schlimmer, *Terminologie médico-pharmaceutique et anthropologique française-iranienne*, Tehran, 1874; reprinted Tehran, 1970.
- 297- al-Shaḥrānī, Hasan, *al-Muḥḍab. English-Arabic dictionary of scientific and technical terms*, Beirut, 1967.
- 298- al-Shihabi, Mustafa, *Le dictionnaire français-arabe des termes médicaux*, Damascus, 1943; Cairo, 1957.
- 299- Siggei, A., *Arabische Wörterbuch der Stoffe und der Wirkstoffe im Bereich der traditionellen alchemischen Handlungstechnik des arabischen Mittelalters. Arabische Terminologie der Pharmazie*, Berlin, 1950.

300- *Terminologie pharmaceutique: mineral and plant substances found in the medical and pharmaceut. regional texts with German equivalents*, *Journal of Islamic Studies*, London, 1977.

فرهنگی از مصطلحات مربوط به حواهر معدنی و نباتی که در سون کساننی وطنی و سیدله العلامی بوجود آمد.
با مرادفات آلمانی و در بسیاری از موارد لاطینی و گاهگاهی یونانی .

- 288- Massignon, L., "Le rôle du génie iranien dans la présentation de l'idée et dans la formation du vocabulaire technique arabe de la civilisation islamique", in the same author's *Opera minima*, 1963, 1: 527-33.
- 289- Maymandi-Nazhad, M. J., *Farhang-i asāmī 'ilmī-i giyāhān Anglīsī wa Fārsī (Dictionary of plant epithets, including a section on Latin and Greek grammar, and a dictionary of prefixes and suffixes)*, Tehran, 1967, 212 pp.
- 290- Meyerhof, M. and Schacht, J., *Galen über die medizinischen Namen, arabische und deutsch herausgegeben*, Berlin (Abhandl. der preussischen Akad. der Wiss.: Philosophisch-hist. Klasse, 3), 1931.
- 291- Nagelberg, S. (ed.), *Kitāb aṣ-ṣaḡar, Ein botanisches Lexikon zum ersten Male nach einer berliner Handschrift ediert*, Berlin, 1909.

The Arabic text of Husayn ibn Ahmad ibn Khālūyah's *Kitāb al-shajar* from Royal Berlin Library MS. 7051 with an introduction and notes.

مس عربی کتاب الشجر از حسین بن احمد بن خالویه از نسخه کتابخانه سلطنتی برلین بامقدمه و حواشی .

- 292- Raswan, C.R., "Vocabulary of Bedouin words concerning horses", *JNES*, 1945, 4: 97-129.

1050 terms given in Arabic script and transcription, and explained.

فهرست ۱۰۵۰ کلمه عربی مربوط به اسب که بین بادیه نشینان متداول است به الفبای عربی و لاتینی و شرح هر کلمه .

1914-24.

- 281- Mahfuz, Husayn ^cAlī, *Dictionary of Arabic musical terms*, Baghdad, 1964.
- 282- Ma'luf, A., *An Arabic zoological dictionary*, Cairo, 1932.
- 283- Malouf, A. F., *An astronomical glossary*, Cairo, 1935.

See the volume in Islamic languages.

رجوع شود به بخش کتب به زبانهای اسلامی.

- 284- Maimonides, *Sharh asmā' al-^caqqār (L'explication des noms de drogues)*. Un glossaire de matière médicale. Texte publié pour la première fois d'après le ms. unique par M. Meyerhof, Cairo (Mem. présentés à l'Inst. d'Egypte, 41), 1940. Reimpression, Baghdad, c. 1966.
- 285- Massignon, L., *Essai sur les origines du lexique technique de la mystique musulmane*, Paris, 1922.

An interesting work on technical vocabulary employed by Sufis with many discussions relevant to Islamic philosophy and the sciences.

اثری نوین و ابتکاری درباره اصطلاحات صوفیه با بحث های متعددی مربوط به فلسفه و علوم اسلامی.

- 286- Massignon, L., "Les formes de pensée déterminées par la structure de la langue arabe", *Actes du Congr. int. de philosophie* (1936), 1936; reprinted in the same author's *Œuvres minores*, 2: 542.
- 287- Massignon, L., "Notes sommaires sur la formation des noms abstraits en arabe et l'influence des modèles grec", *REI*, 1934, 8: 507-12; reprinted in the same author's *Œuvres minores*, 1963, 2: 537-41.

288

275- Jurjānī, *Kitāb al-ta^crīfāt*, *Definitiones viri meritissimi Sejjid Scherif Ali ben Mohammed Dschordschāni, accedunt definitiones theosophi Mohji-ed-din Mohammed ben Ali vulgo Ibn Arabi dicti*, ed. et adnot. crit. instruxit Gustavus Flūgel, Lipsiae, 1845.

276- Kaké, B.l., *Glossaire critique des expressions géographiques concernant pays des Noirs d'après les sources de langue arabe du milieu du VIIIe à la fin du XIIIe siècle*, Paris, 1965.

Examines 40 terms, including two plant names. Numerous errors, hasty identifications, unclear and incomplete references.

بررسی چهل اصطلاح جغرافیائی و گیاهی ولی با اشتباهات فراوان و مراجع نارسا و ناقص .

277- Karst, J., "Das trilingue Medizinalglossar aus Ms. 310 der Wiener Mechitaristen-Bibliothek", hrsg. u. erläutert von Jos. Karst, *Z. für armenische Philologie*, 2: 112-48.

A glossary of 200 drugs. The Armenian terminology follows the Arab, Persian and Turkish expressions and the Latin term.

فهرست دویست دارو که نام ارمی آنها به دنبال نامهای عربی و فارسی و ترکی ولاتینی آنها آمده است .

278- Kāshānī, ^cAbd al-Razzāq, *Istīlāḥāt al-ṣūfīya*, ed. by Aloys Sprenger, *Dictionary of the technical terms of the Sufis*, Calcutta, 1845.

279- Khodeiri, M. el., "Lexique arabo-latin de la Métaphysique du Shifā'", *MIDEO*, 1959-61, 6: 309-24.

280- Luckey, P. and Kroner, H., *Zur Terminologie der arabischen Medizin und zu ihrem zeitgenössischen hebräischen Ausdrucke*,

Sīnā.

مقایسه، مصطلحات فلسفی ارسطو و ابن سینا.

- 269- Habibi, B., *Deutsch-persisches Fachwörterbuch für Naturwissenschaften, Medizin und Landwirtschaft*, Wiesbaden, 1964.
- 270- Hitti, Y. K., *Hitti's English-Arabic medical dictionary (with an Arabic-English glossary)*, Beirut, 1967.
- 271- Ibn al-Hashshā', Abū Ja'far Ahmad ibn Muhammad, *Ibn al-H'ashshā' al-Hashshā' sur le Mansūr al-Rāzī*, Texte arabe établi sur plusieurs manuscrits et publié avec une introduction par G. S. Colin et H. P. Renaud. 163 p. (in Arabic). 5 p. (in French). Rabat (collection de textes arabes, publiée par l'Institut des Hautes-Études Marocaines, 11), 1941.
- 272- Ibn al-Hashshā', *Ibn al-Hashshā' al-Hashshā' wa madīd al-ḥumūm al-ḥaywānīyah*, with commentary on the *Ḥisū al-Mansūr* of al-Rāzī. 163 p. (in Arabic). 5 p. (in French). Rabat (collection de textes arabes, publiée par l'Institut des Hautes-Études Marocaines, 11), 1941.
- 273- Ibn al-Hashshā', *Ibn al-Hashshā' wa madīd al-ḥumūm al-ḥaywānīyah*, with commentary on the *Ḥisū al-Mansūr* of al-Rāzī. 163 p. (in Arabic). 5 p. (in French). Rabat (collection de textes arabes, publiée par l'Institut des Hautes-Études Marocaines, 11), 1941.
- 274- Ibn Sīnā, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, Torino, 1929.
- 275- Ibn Sīnā, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, Cairo, 1930.
- 276- Ibn Sīnā, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, Beirut, 1950.
- 277- Ibn Sīnā, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, *Ḥisū al-Mansūr*, Beirut, 1950.

A useful list of 3718 anatomical Arabic and medieval Latin terms and their English equivalent.

فہرست مفیدی از ۳۷۱۸ اصطلاح علم تشریح بہ عربی ولاتینی قرون وسطی با مترادف انگلیسی آنها.

- 263- Foureau, F., *Essai de catalogue des noms arabes et berbères de quelques plantes, arbustes et arbres algériens et sahariens*, Paris, 1896.
- 264- Freytag, G. W., *Lexicon arabico-latinum*, 4 vols., Halle, 1830-7.
- 265- Friedlander, J., *Der Sprachgebrauch des Maimonides. Ein Lexikalischer und grammatischer Beitrag zur Kenntnis des Mittel-arabischer. I. Teil: Arabische-Deutsches Lexikon zum Sprachgebrauch des Maimonides. Ein Nachtrag zu den arabische Lexicus*, Frankfurt, a.M., 1902.
- 266- Ghaleb, E., *Dictionnaire des sciences de la nature. Agriculture, botanique, zoologie, ornithologie, ichtyologie, entomologie, parasitologie, bactériologie, microbiologie, affections animales et végétales, termes techniques (physique, chimie, mathématiques, géologie, astronomie, droit)*, vol. 1-3, Beyrouth, 1965-66. (Arabic-German-English-French-Italian-Latin).
- 267- Goichon, A. M., *Le lexique de la langue philosophique d'Ibn Sīnā*, Paris, 1938, 510 pp.
- 268- Goichon, A.M., *Vocabulaire comparé d'Aristote et d'Avicenne*, Paris, 1939.

Comparison of philosophical terminology adopted by Aristotle and Ibn

- 256- Athanasius, A., *A medical phrasebook and vocabulary in English and Arabic*, Cairo, 1953, 195 pp.
- 257- Bedevian, A.K., *Al-Mu'jam al-musawwar li asma' al-nabātāt. Illustrated polyglottic dictionary of plant names in Latin, Arabic, Armenian, English, French, German, Italian and Turkish languages*, Cairo, 1936.
- 258- Brockelmann, C., *Lexicon Syriacum*, Halis Saxonum, 1928.
- 259- *A comprehensive glossary of Avicenna's Canon of medicine*, Hyderabad, Deccan. (Inst. of the hist. of med. and med. research), 1967.

A glossary of terms pertaining to medicine and related fields drawn from the *Qānūn* of Ibn Sīnā and with English translation and analytical notes in Arabic and English. Because of a large number of typographical errors this edition was withdrawn and is to appear again.

فہرست مصطلحات طب وعلوم تابع آن ارفاقوں سے عربی و انگلیسی سے ترجمہ کی گئی ہے اور متعدد ترمیمیں
 تحلیل سے انگلیسی و عربی سے بہ علت اغلاط فراوان درجہ اولیٰ اس کتاب سے آوری شدہ و ترمیم سے جات
 جدیدی اراں سے زیادہ.

- 260- al-Babbagh, Abdul Wahab, *A dictionary of geography and geology*, Dar al-Farāsiḥ, Beirut, 1964.
- 261- P. de Sacy, *Le dictionnaire des dialectes de l'Afrique du Nord*, Librairie de la Sorbonne, Paris, 1906, 242 pp.
- 262- H. H. Brown, *Arabic and medical terminology*, Kristiania, 1922.

- 251- ^cAbd al-Mu'min ibn ^cAbd al-Ḥaqq, *Marāsīd al-ittilā' 'alā asmā' al-awkinah wa'l-biqā'*, ed. by T.G.J. Juynboll, 6 vols., Leiden, 1850-64.
- 252- Afnan, S. M., *A philosophical lexicon in Persian and Arabic*, Beirut, 1969.

Equivalents are given in English, French, Latin, Greek and Pahlavi.

مصطلحات فلسفی عربی و فارسی و مترادفات آن به انگلیسی و فرانسوی و لاتینی و یونانی و پهلوی .

- 253- Afnan, S.M., *Philosophical terminology in Arabic and Persian*, Leiden, 1964, 124 pp.

A discussion of the genesis of Arabic and Persian philosophical prose and vocabulary making use of some hitherto unknown manuscripts. The author emphasizes the special role of the Persian clerical class in the creation of Arabic philosophical prose.

بحثی دربارهٔ پیدایش نثر و مصطلحات فلسفی و علمی به زبان عربی با استفاده از برخی نسخ خطی که تا کنون مورد مطالعه قرار نگرفته بوده است . مؤلف مخصوصاً " سهم طبقهٔ ایرانی دبیران و کاتبان را در پیدایش نثر علمی عربی تأکید می کند .

- 254- al-^cAlaylī, *Al-marjī^c. Dictionnaire moyen langue, sciences, technique*, tome I (alif-gīm), Beyrouth, 1963.

With indices of English and French terms.

فرهنگ اصطلاحات علمی عربی با فهرست های اصطلاحات انگلیسی و فرانسوی .

- 255- *Arbaa Anahsar. The four elements. A dictionary of technical terms in English, Arabic, Persian and Hindustani*, Lucknow, 1881, 51 pp.

IA3b

b. Dictionaries, Glossaries and General Lexicographic Studies

(ب). فرهنگ‌ها و فهرست‌های اصطلاحات و مطالعات در
باره اصطلاحات علمی

written after it by himself and others and needs much revision. But it still remains a most valuable source of information on Islamic mathematics and astronomy.

این اثر معروف که شامل شرح حال ۵۲۸ ریاضی دان و منجم اسلامی است در چند مقاله بعدی توسط خود او و دانشمندان دیگر تکمیل یافته است و محتاج به تجدید نظر است لکن هنوز منبع بسیار سودمندی از اطلاعات درباره ریاضیات و نجوم اسلام است .

- 250- Vernet, J., "El valle del Ebro como nexo entre Oriente y Occidente", *Bol. de la Real acad. de buenas letras de Barcelona*, 1950, 23: 249-86.

Enumeration of 245 Muslim men of science living in the Ebro Valley in the ninth, tenth and first half of the eleventh centuries, on the basis of *ta'arūf* biographies, towards the end of establishing intellectual connections between this frontier region and (1) Cordoba and the core area of the Andalusī caliphate and (2) the Islamic East. At least some of the figures listed had traveled in the East, establishing a pattern of scientific communication with the Islamic heartland.

ذکر ۲۴۵ دانشمند اسلامی که در قرن های سوم و چهارم و پنجم، اول پنجم در دست "ابرو" می ریسند. تحقیق مبتنی بر کتب مختلف "طبقات" است و هدف آن نشان دادن رابطه فکری بین این ناحیه و برطند و ناحیه مرکزی خلافت اندلس از یک سو و شرق اسلام ارسوی دیگر است. افلا "سبب و پنج درصد از این دانشمندان به شرق اسلام سفر کرده بودند و بنابراین رابطه علمی با قلب جهان اسلامی وجود داشت .

- 246- Sarton, G., *Introduction to the history of science*, 3 vols. Baltimore, 1927-48, etc.

The best known and still the most important general reference on Islamic science. Many of the individual scientists listed have been catalogued separately here.

معروف ترین و هنوز مهمترین مرجع عمومی درباره تاریخ علوم اسلامی . بسیاری از دانشمندی که در این کتاب نامشان ذکر شده است علیحده در اینجا فهرست شده است .

- 247- Sharif, M. M. (ed.), *A history of Muslim philosophy*, 2 vols., Wiesbaden, 1963.

A general study of various aspects of Islamic intellectual history. Sections related to Islamic science have been catalogued separately here.

یک بررسی عمومی از تاریخ علوم عقلی بین مسلمین . مقالاتی که به علوم اسلامی مرتبط است علیحده در این کتاب فهرست شده است .

- 248- Storey, C. A., *Persian literature. A bio-bibliographical survey*, London, 1927-39.

- 249- Suter, H., *Die Mathematiker und Astronomen der Araber und ihre Werke*, Leipzig (Abhandl. zur Gesch. der math. Wiss., 10), 1900, 288 pp.; "Nachträge und Berichtigungen", 1902, 14: 155-85. Reprinted, Ann Arbor, 1963.

This famous work including the account of 528 Muslim mathematicians and astronomers has been supplemented by several scholarly articles

physicians included in the present bibliography have been mentioned in section II.

با وجود نحوه غیرعلمی ذکر اسامی اسلامی، این دورنمای مفصل از تاریخ طب اسلامی هنوز سودمند است و دارای اطلاعاتی است که در سایر منابع بزبانهای غربی یافت نمی شود. این اثر دوره چند قرن قبل از اسلام و زمینه طب اسلامی را تا قرن هفتم دربر دارد، و شرح حال و آثار اطبای اسلامی را مبتنی بر کتب معروف رجال و تاریخ اسلامی ذکر کرده است. شماره صفحه مربوط به اطباء که در کتابشناسی فعلی ذکر شده است در قسمت دوم آمده است.

- 239- Nasr, S.H., *Science and civilization in Islam*, Cambridge, 1968.

The first one volume survey of Islamic science in English. In addition to the sciences it discusses the general background of Islamic thought, Islam's educational institutions, philosophy, theology and mysticism.

اولین بررسی علوم اسلامی در یک جلد به زبان انگلیسی که علاوه بر علوم شامل فصولی درباره زمینه کلی علوم اسلامی و مدارس و فلسفه و کلام و تصوف است.

۴

- 240- Nicholson, R. A., *A literary history of the Arabs*, Cambridge, 1907, etc.

- 241- Pauly, *Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, neue Bearbeitung unter Mitwirkung zahlreicher Fachgenossen herausgegeben von Georg Wissowa, Bd. I ff., Stuttgart, 1893 ff.

The most thorough encyclopedic study of Greek science, touching upon the influence of Greek science upon Islam and using Islamic sources in many instances for the study of Greek figures and schools.

Baltimore, 1946.

Catalogue listing of famous Jewish physicians and works by or about them as well as general works on the history of medicine, especially medieval medicine, from the author's own collection.

فهرستی شامل نام اطباء معروف یهودی و آثار آنان و درباره آنان و نیز آثار کلی در تاریخ طب مخصوصاً " طب
فرون وسطی از مجموعه خود مؤلف .

236- Hastings, J., *Encyclopedia of religion and ethics*, New York, 1928.

Includes many articles on Islam which have been catalogued separately here.

شامل مقالات متعددی است درباره اسلام که در این کتاب علیحده فهرست شده است .

237- Hughes, T.P., *A dictionary of Islam. Being a cyclopaedia of the doctrines, rites, ceremonies and customs, together with the scientific and theological terms of the Muhammadan religion, with index in Arabic script*, pp. 719-50. London, 1885. Photographic reprint, London, 1935.

238- Leclerc, L., *Histoire de la médecine arabe*, 2 vols., Paris, 1876; photoreprinted, New York, 1960.

In spite of the scientific transliteration, this **extensive** survey of Islamic medicine contains some information not found elsewhere in the literature. It comes from the background of Islamic science in the Middle East from the 7th/13th century giving a list of the great physicians and their works drawn from the well-known Arabic, Persian, and historical sources. Page numbers for

sciences, theology and music still contain elements of value especially the philosophical interpretations by the author of certain trends in Muslim thought.

یکی از معروفترین آثار مستشرقین که در آن کوشیده شده است از تمام جوانب تاریخ تفکر اسلامی بحث شود. از نظر علوم اسلامی مجلدات دوم و چهارم که درباره علوم طبیعی و ریاضی و موسیقی و کلام است هنوز دارای برخی صفحات سودمند است مخصوصاً "از لحاظ تعبیر فلسفی که مؤلف از چند جنبه از تفکر اسلامی بعمل آورده است .

- 233- *Encyclopaedia of Islam*, a dictionary of the geography, ethnography and biography of the Muhammedan peoples. Edited by M. T. Houtsma, T. W. Arnold, R. Basset, R. Hartmann, A. J. Wensinck, W. Heffening, E. Lévi-Provençal, H.A.R. Gibb, 4 vols. plus supplement, Leiden and London, 1908-38; New edition, edited by H.A.R. Gibb, J.H. Kramers, E. Lévi-Provençal, J. Schacht, B. Lewis, C. Pellat, V. L. Ménage, Leiden and London, 1960 onward.

Contains numerous articles which have been catalogued separately here.

شامل مقالات متعددی است مربوط به علوم اسلامی که علیحده در این کتاب فهرست شده است .

- 234- *Encyclopedia of philosophy*, ed. by P. Edwards, 8 vols., New York - London, 1967.

Containing articles on Islamic philosophy which have been catalogued separately here.

شامل چند مقاله مربوط به فلسفه اسلامی که علیحده در این کتاب فهرست شده است .

- 235- Friedenwald, H., *Jewish luminaries in medical history*,

- 230- Brockelmann, C., *Geschichte der arabischen Litteratur*, vol. 1, Weimar, 1898; vol. 2, Berlin, 1902; suppt. vol. 1, Leiden, 1937; suppt. vol. 2, Leiden, 1938; suppt. vol. 3, Leiden, 1939-42; This volume deals with modern Arabic literature but includes (p. 1191-1326) addenda and errata to vols. 1 and 2. 2nd edition, 1943.

The standard catalogue and description of Arabic mss. including many in sciences. The work is now being updated by F. Sezgin. Sections of the treatment on science have been catalogued separately here.

فهرست وتوصیف معروف نسخ خطی عرب که قسمت های فراوانی از آن مربوط به علوم اسلامی است. نواد سزگین اکنون مشغول تکمیل این اثر بزرگ است. قسمت های بروکلمان مربوط به علوم اسلامی علیحده در این کتاب فهرست شده است.

- 231- Browne, E. G., *A literary history of Persia*, 4 vols., London, 1902-24, etc.

A standard and useful study of the history of Persian language existing in a very plain language including many pages on general cultural history. Contains a list, in account of many scientists and scientific works written in Persian.

این اثر هنوز مفصل ترین تحقیق درباره تاریخ ادبیات فارسی بر پایه های اروپایی است و شامل صفحات فراوانی درباره زمینه کلی هر عصر و شرح حال بسیاری از دانشمندان و شرح آثار علمی فارسی می باشد.

- 232- Carron de la Vaux, *Le langage de l'Islam*, 5 vols., Paris, 1921-24.

A work of Western orientologists seeking to deal with the language of Islamic intellectual history. From the *Journal asiatique*, vols. II and IV dealing with the

224- Antonio, N., *Bibliotheca hispana vetus*, aumentada por Francisco Pérez Beyer, 2 vols., Madrid, 1788.

225- Baldwin, J. M., *Dictionary of philosophy and psychology*, New York, 1904; reprinted, 1959.

Containing brief references to the more famous Muslim philosophers and scientists.

شامل اشاره مختصری به فلاسفه و دانشمندان معروف اسلامی .

226- Bayle and Thillaye, *Biographie médicale*, Amsterdam, 1967.

Contains biography of some of the well-known Muslim physicians.

شامل شرح حال برخی از اطباء اسلامی است .

227- Bayle, P., *Dictionnaire historique et critique*, Rotterdam, 1697; 4th edition, Amsterdam (Brunel), 1730.

Containing pages on the Muslim thinkers famous to the medieval West seen from the point of view of 18th century rationalism.

شامل فصولی درباره آن دسته از متفکران اسلامی که در قرون وسطی در اروپا شهرت داشتند. بحث از دید تفکر اصالت عقل استدلالی یا "راسیونالیسم" قرن هیجدهم انجام گرفته است .

228- Blachère, R., *Histoire de la littérature arabe*, 2 vols., Paris, 1952-64.

229- Boll, F., *Catalogus codicum astrologorum graecorum*, ed. F. Boll et al., eleven vols., Brussels, 1898-1934.

Containing references in passing to Muslim scientists.

در ضمن بحث درباره نجوم یونانی اشاره هائی به علمای اسلامی شده است .

1A3a

3. Reference Works

a. General and Encyclopedic

•

(٣). مراجع عمومي

(الف). آثار عمومي و دائرة المعارفي

- 14: 57-61.
- 217- Steinschneider, M., "Über die mathematischen Handschriften der amponianischen Sammlung", *Bibl. math.*, 1890, 4: 65-72; 1891, 5: 41-52.
- 218- Suter, H. (trans.), "Der V. Band des Katalogs der arabischen Bücher der viceköniglichen Bibliothek im Kairo. Aus dem Arab übersetzt und mit Anmerkungen versehen", *Z. für Mathematik und Physik, Hist.-literarische Abteilung*, 1893, 38: 161-184.
- 219- Suter, H., "Über zwei arabische mathematische Manuskripte der Berliner kgl. Bibliothek", *Bibl. math.*, 1898: 73-8.
- 220- Tritton, A.S., "Catalogue of Oriental manuscripts in the Library of the Royal College of Physicians", *IBAO*, 1951: 182-92.
- 221- Vollers, K., "Aus der viceköniglichen Bibliothek in Kairo. II. Die medicinische Abteilung", *SiM*, 1890, 44: 373-89.
- 222- Winter, H.J.J., "The Arabic optical MSS. in the British Isles (Mathematical and physical optics)", *Isis*, 1956-57, 5: 73-88.
- 223- Weiske, M.F., "Notice sur quelques manuscrits arabes relatifs aux mathématiques, et récemment acquis par la Bibliothèque impériale", *A.*, 1862, 19: 101-27.

- 209- Sbath, P., "1500 manuscrits scientifiques et littéraires tres anciens en arabe et en syriaque", *BIE*, 1926-7, 8: 21-43.
- 210- Schipperges, H., "Handschriftenstudien in spanischen Bibliotheken zum Arabismus des lateinischen Mittelalters", *Sudhoffs Archiv.*, 1968, 52: 3-29.
- 211- Schmidt, A.E., "Rukopisi proizvedenii Avitsenni v gosudarstvenno publichnoy biblioteki Uz SSR", *TIV*, 1941, 36: 31-3.
- 212- Schullian, O.M. and Sommer, F. E., *A catalogue of incunabula and manuscripts in Army Medical Library*, New York, 1950.
- 213- Sédillot, L.A., "Notice de plusieurs opuscules mathématiques qui composent le MS. arabe No 1104, ancien fonds de la bibliothèque du Roi", *Notices et extraits des manuscrits*, 1838, 13: 126-50.
- 214- Siggel, A., *Katalog der arabischen alchemistischen Handschriften Deutschlands*, 3 vols., Berlin, 1949-56.

An important catalogue containing much information on Islamic alchemy in general. The alchemical mss. are thoroughly described.

فہرست مهمی کہ دارای اطلاعات فراوانی راجع بہ کیمیائگری در اسلام است . نسخ بہ دقت توصیف شدہ
اسب .

- 215- Stapleton, H.E., "Further notes on the Arabic alchemical manuscripts in the libraries of India", *Isto*, 1936, 26: 127-31.
- 216- Stapleton, H.E., "Note on the Arabic MSS. on alchemy in the Āsafīyah library, Hyderābād (Deccan), India", *Arabicist*, 1932,

sischen Akad. der Wiss., philosophisch-hist. Klasse, 1934, 26:
801-46.

A detailed catalogue of mss. of Arabic translations of Greek medical works in Istanbul containing many useful references to other works and editions.

فهرست دقیق نسخ خطی ترجمه های کتب طبی از یونانی به عربی در اسلامبول که شامل اشارات فراوان سودمندی به آثار و چاپ های دیگر نیز هست .

205- Robles, F.G., "Los manuscritos árabes de medicina de la Biblioteca nacional; catalogados por ..., *Siglo méd.*, 1888, 35: 36-8, 100-1, 117-8, 181-3, 199-202, 327-8, 420-2.

206- Rosenthal, F., "From Arabic books and manuscripts V: a one-volume library of Arabic philosophical and scientific texts in Istanbul", *ASJ*, 1955, 75: 14-23.

فهرست کتابخانه ف. رزنتال از کتابخانه ملی اسلامبول ms. 1279.

تشریح نسخه شماره ۱۲۷۹ کتابخانه ملی اسلامبول .

207- Rozenfeld, B.A., "Arabskie i persidskie fiziko-matematicheskie rukopisi v bibliotekakh Sovetskogo Soyuza", *Fiziko-matematicheskie nauki v stranakh Vostoka*, 1 (iv), 1966: 256-89.

208- Ruska, J. and Hartner, W., "Katalog der orientalischen und lateinischen Originalhandschriften, Abschriften und Photokopien des Instituts für Geschichte der Medizin und der Naturwissenschaften in Berlin, Berlin, 1939", *Zeitschr. für Geschichte der Medizin und Naturwissenschaften*, 1939, 7: 155-303.

- 199- Plessner, M., "The cataloguing of Arabic manuscripts on medicine and the sciences", *Int. Congr. of Orientalists*, XXIII, 1954: 336-7; also *AIHS*, 1956, 55: 345-8.
- 200- Renaud, H.P.J., "Les manuscrits arabes relatifs à la médecine de la Bibliothèque de Rabat", *Bull. de la Soc. française d'hist. de la méd.*, 1923, 17: 269-77.
- 201- Renaud, H.P.J., "Un prétendu catalogue de la bibliothèque de la grand mosquée de Fès, daté de 1268 Hég. (1851-1852 J.C.)", *Hespéris*, 1934, 18: 76-99.

Criticizes catalogues of Fes library by Bel and al-Kattānī and discusses a Bibl. Nat. ms. of the catalogue of non-religious works in Morocco. An appendix gives a summary inventory of the scientific mss. in the Zāwiyah of Sīdī Hamza.

بعد فهرست های کتابخانه فاس که توسط بل والکتانی تهیه شده و بحث دربارهٔ نسخه ای خطی در کتابخانه ملی پاریس از فهرست آثار غیر از علوم دینی در مغرب . در ملحقات کتاب خلاصه ای از نسخ خطی علمی موجود در زاویهٔ سید حمزه در مغرب درج شده است .

- 202- Ritter, H., "Aus türkischen Bibliotheken (Historiker, Werke al-Bīrūnī's, Mystiker)", H. Ritter, *Orientalia I (Istanbuler Mitt. I)*, 1933: 67-83.
- 203- Ritter, H., "Philologica IX. Die vier Suhrawardī. Ihre Werke in Stambular Handschriften", *Islam*, 1937, 24: 270-86; 1939, 25: 35-86.
- 204- Ritter, H. and Walzer R., "Arabische Übersetzungen griechischen Ärzte in Stambuler Bibliotheken", *Sitzungsber. der preuss.*

- 197- Millás Vallicrosa, J.M., *Las traducciones orientales en los manuscritos de la biblioteca Catedral de Toledo, Madrid, 1942.*

Study and description of Romance and Latin translations from Arabic and Hebrew contained in the library of the Cathedral of Toledo (now housed in the Biblioteca Nacional, Madrid). The most important scientific manuscripts described are the astronomical canons and tables entitled *al-Mawā'id al-dawr 'ala' l-dawr* by Abū Ja'far Ahmad ibn Kammād, the original Arabic versions of which are lost, in Latin translation (MS 17); a Latin translation of the astronomical treatise of al-Hasan ibn al-Hajjāj (MS 17); fragments of medical works of Ibn Wārīd (MS 31); and several other treatises derived from works of Abū 'l-Muṭarrif al-Ḥamḍānī, Ibn Wārīd of Tiberias and Ibn Bassāl (MS 19).

بررسی و توصیف ترجمه های رومانس و لاتیسی از روی منون عربی و عبری که در کتابخانه کلسای بررک ظلینده وجود داشته و اکنون به کتابخانه ملی مادرید منتقل شده است . مهمترین نسخ علمی که توصیف شده است به این قرار است :

رسائل نجومی المفسس والکور علی الدور از ابو جعفر احمد بن کماذ که اصل عربی آن از سن ۱۰۰۰ و در ترجمه لاتیسی موجود است (سجده ۵۰) ، ترجمه لاتیسی یک رساله نجومی از حسن بن الهیثم (سجده ۴۳) . قطعات آثار طبی ابن وافد (سجده ۳۱) و دورساله کساوری مسی بر آثار ابن وافد و ابن حمال (سجده ۱۹) .

Abū Ja'far Ahmad ibn Kammād, *al-Mawā'id al-dawr 'ala' l-dawr*, in *al-Mawā'id al-dawr 'ala' l-dawr*, ed. by J. Millás Vallicrosa, Madrid, 1942.

Abū Ja'far Ahmad ibn Kammād, *al-Mawā'id al-dawr 'ala' l-dawr*, Berlin, 1965.

Abū Ja'far Ahmad ibn Kammād, *al-Mawā'id al-dawr 'ala' l-dawr*, in *al-Mawā'id al-dawr 'ala' l-dawr*, ed. by J. Millás Vallicrosa, Madrid, 1942.

مهرست و تحلیل نسخ عربی درباره بردگان سکار (نارها) در شرق جهان اسلامی .

- ment. of the hist. of med.*, 1963, 1: 110-2.
- 190- "List of Persian medical manuscripts compiled in India ... preserved in Osmania Medical College", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1965, 3: 230-1.
- 191- "List of Persian medical manuscripts in Government Unani Tibbi College, Charminar, Hyderabad", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1963, 1: 237-42.
- 192- "List of Unani medical manuscripts preserved in Sayeedia Library, Jam Bagh, Troop Bazaar", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1965, 3: 39-40.
- 193- Matvievskaja, G.P., *O matematicheskikh rukopissiakh iz sobraniya instituta vostokovedeniya AN Uz. S.S.R.* ("On the mathematical manuscripts in the collection of the Institute of Oriental studies of the Academy of sciences of the Uzbek S.S.R."), Acad. of Sciences, Uzbek SSR (Physical and mathematical sciences series, pt. 9, no. 3), 1965.
- 194- Mayer, C.F., "The collection of Arabic medical literature in the Army Medical Library, with a checklist of Arabic manuscripts", *Bull. of the hist. of med.*, 1942, 11: 201-16.
- 195- Meyerhof, M., "Les manuscrits arabes sur l'ophtalmologie au moyen âge existant à la Bibliothèque Khédiviale du Caire", *Bull. de la Soc. d'Ophthalmologie d'Égypte*, 1908-9 (1909): 33-6.
- 196- Meyerhof, M., "Les plus anciens manuscrits des oculistes arabes", *Bull. de la Soc. d'Ophthalmologie d'Égypte*, 1910(1911). 7-11.

فهرست توصیفی ۱۸۸ نسخه خطی طبی در کتابخانه ولکم با مقدمه ای شامل مقایسه دقیق قانون و کتاب الحاوی و چند فهرست دقیق و عکس برخی صفحات از نسخ کمیاب .

- 183- Klebs, A.C., "Incunabula scientifica et medica", *Osiris*, 1938, 4: 1-359.
- 184- Kronick, D.A. and Ehrenkreutz, A.S., "Some highlights of Arabic medicine, A.D. 750-1400. A description of the exhibit of Arabic contributions to medical sciences in the Middle Ages, held at the Medical library of the University of Michigan", *Univ. of Michigan Med. Bull.*, 1956, 22(6): 215-26.
- 185- "List of Arabic and Persian medical manuscripts in Osmania University, Hyderabad", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1963, 1: 50-3.
- 186- "List of Arabic medical manuscripts compiled in India and not printed so far", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1965, 3: 229.
- 187- "List of Arabic medical manuscripts in The Salarjung Oriental Library, Hyderabad", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1964, 2: 33-9.
- 188- "List of Arabic medical manuscripts in Government Unani Tibbi College, Hyderabad", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1963, 1: 188-9.
- 189- "List of Arabic, Persian and Urdu medical manuscripts, in the department of history of Medicine, Hyderabad", *Bull. of the depart-*
- 84

Apropos of the mss. of the *Quwwat al-adwiyat al-mufradah* composed in 964 by Abu Ja'far Ahmad ibn Muhammad ibn Abi al-Ash'ath, and of *Al-adwiyat al-mufradah* by Abū Bakr Hāmid ibn Samhūn.

درباره نسخ خطی قوه الادویة المفردة از ابوجعفر احمد بن محمد بن ابی الاشعث والادویة المفردة از ابوبکر حامد بن سمحون .

- 177- Furlani, G., "Eine Sammlung astrologischer Abhandlungen in arabischer Sprache", *Z. fur Assyriologie*, 1921, 33: 157-68.
- 178- Goriawala, M., *A descriptive catalogue of the Fyzee collection of Ismaili manuscripts*, Bombay, 1965.
- 179- Gottheil, R.J.H., "La Génizah du Caire et son intérêt pour l'histoire des sciences", *Archéion*, 1933, 15: 232-8.
- 180- Hamarneh, S., *Index of Arabic manuscripts on medicine and pharmacy at the National Library of Cairo. Part I: Tibb Khairi Aghā collection with a brief history of the library and an introduction to Arabic medicine*, Cairo, 1967.
- 181- Hamarneh, S., "Medical manuscripts at the Zahiriyah National Library", *Viewpoints*, 1966, 6 (4): 1-9.
- 182- Iskandar, A.Z., *A catalogue of Arabic manuscripts on medicine and science in the Wellcome Historical Medical Library*, London, 1967.

A descriptive catalogue of 188 medical mss. in the Wellcome Collection with an introduction concerning the critical comparison of *al-Qawānīn* and *al-Hawā'ī* and several carefully prepared indices and reproductions of many pages of the rarer mss.

"Geographical and ethnographical material in Turkish preserved at the Institute of the Peoples of Asia of the Academy of Sciences of the USSR".

"مطالب مربوط به جغرافیا و مردم شناسی در ترکی از مؤسسه، ملل آسیائی آکادمی علوم شوروی".

173- Dmitrieva, L.V., "Tureckie medičinskie rukopisi v sofranii instituta narodov Azii Akademii Nauk SSR", *Strany i Narody Azii*, 1961, 2: 251-7.

"The Turkish medical mss. preserved in the Institute of the Peoples of Asia of the Academy of Sciences of the USSR".

"فهرست نسخ خطی رسائل طبی در زبان ترکی در مؤسسه، ملل آسیائی آکادمی علوم شوروی".

174- Farmer, H. G., "The Arabic musical manuscripts in the Bodleian library", *ibid.*, 1925: 639-54; also separately, London, 1925.

"The Bodleian library contains also useful information on music of the Arab world".

"یک فهرست توصیفی که شامل اطلاعات سودمندی نیز درباره موسیقی ملل اسلامی می باشد".

175- Farmer, H. G., *Arabic musical manuscripts*, Bersten (Scotland), 1925, 346.

"The Bodleian library contains also useful information on music with the help of the words dealing with music with the help of the words".

"فهرستی از نسخ عربی و کتب و مقالات درباره موسیقی با حواشی با ارس".

176- Farmer, H. G., "Arabic medical manuscripts", *Brit. Museum*, London, 1925, 11-13.

- 170- Diels, H., *Die Handschriften der antiken Ärzte. I. Teil* : "Hippokrates und Galenos", *Abhandl. der preussischen Akad. der Wiss. : Philosophisch-hist. Klasse*, 1905 (3); II. Teil: "Die übrigen griechischen Ärzte ausser Hippokrates und Galenos" , 1906 (1); "Erster Nachtrag zu den in den Abhandlungen 1905 und 1906 veröffentlichten Katalogen: Die Handschriften der antiken Ärzte. I und II. Teil", 1907 (2): 23-72.
- 171- Dietrich, A., *Medicinalia Arabica. Studien über arabische medizinische Handschriften in türkischen und syrischen Bibliotheken*, Gottingen, 1966.

A scholarly description of medical mss. in Turkish and Syrian libraries arranged according to history beginning with the Hippocratic corpus and containing to the later periods after Ibn Sīnā and his school with separate chapters devoted to *Materia Medica*, hippiatry and mss. of collections of treatises. Table of concordance and indices are included. The work contains also much information on the physicians themselves and their works.

توصیفی علمی از نسخ طبی موجود در کتابخانه های ترکیه و سوریه از روی تاریخ تقسیم بندی شده با آثار بفراطی آغاز شده به اطباء دوران اخیر بعد از ابن سینا و مکتب او خاتمه می یابد. فصول علیحده ای صرف نسخ مربوط به مفردات و امراض اسب ها و مجموعه های طبی شده و فهرست های سودمندی افزوده شده است. در حین توصیف نسخ اطلاعات فراوانی درباره خود اطباء و آثارشان درج شده است.

- 172- Dmitrieva, L.V., "Tjurkojazyčnye geografičeskie i etnografičeskie materialy v Institute narodov Azii ANSSSR", *Strany i narodi Vostoka*, 1964, 3: 189-97.

- 165- "A brief account of two medical manuscripts in the Library of Government Nizamiah Unani Tibbi College, Hyderabad: 1. Sharh-a-Qanoon, 2. Tibb-a-Dara Shikohi," *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1963, 1: 190-2.
- 166- Codera, F., "Los manuscritos arabes de Aben Amira y Aben Bas-sam en la biblioteca de la Real Academia de la Historia", *Bol. de la Real Acad. de la hist.*, 1889, 14: 177-86.
- 167- Collangettes, M., "Appendice sur les manuscrits d'astronomie de notre Bibliothèque Orientale (de l'Université St. Joseph à Beyrouth) ", *Al-Mashriq*, 1900, 3: 1128-30.
- 168- Collangettes, M., "Les manuscrits de médecine de la Bibliothèque Orientale de l'Université St. Joseph", *Al-Mashriq*, 1901, 4: 121-8, 290-6.

تاریخ طب و داروغه.

توصیف ۳۴ سجدہ طبی در کتابخانہ ترقی دانشگاه سب زورف .

- 169- Derenbourg, H., *Les manuscrits orientaux arabes de l'Es-timé*, Paris, 1941, vol. 2, fasc. 2 and 3.

A description of Arabic manuscripts in medicine, natural history, the exact sciences, etc., held in the Es-timé library. The descriptions include titles, authors, and information of interest for the history of medicine. The work is completed by A. P. J. Renaud.

شرح نسخ عربی دربارہ طب و تاریخ طبیعی و علوم دہیہ و عربیہ در کتابخانہ اسکورسکایا، شرح سحر عازرات فراوان و اطلاعات سودمند دربارہ تاریخ علوم اسلامی است . این اثر توسط رینو ریناود تکمیل یافته است .

- 159- Almagro y Cárdenas, A., "El código árabe de medicina de esta biblioteca universitaria", *Gaceta méd. española*, 1903, 21: 169-72.
- 160- Attié Attié, B., "Les manuscrits agricoles arabes de la Bibliothèque Nationale de Paris", *Hespéris Samouha*, 1969, 10: 241-61.
- 161- Aziz Pasha, M., "List of Persian Manuscripts of Unani Medicine in Salar Jung Oriental Library, Hyderabad", *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1964, 2: 172-84.
- 162- Borisov, A. Y., "Mu^ctazilitskie rukopisi Gosudarstvennoi Publichnoi Biblioteki v Leningrade", *Bibliografiya vostoka*, 1936, 8-9: 69-95.

"Mu^ctazilite manuscripts of the State Public Library in Leningrad".

"سجده های خطی معتزلیان موجود در کتابخانه عمومی دولتی لنینگراد".

- 163- Borisov, A. Y., "Ob otkritikh v Leningrade Mu'tazilitskikh rukopisiakh i ikh znachemi dlia istori musulmanskoj misli", *TIV*, 1937, 24: 113-25.

"Concerning the discovery of a number of Mu^ctazilite manuscripts in Leningrad and its importance for the history of Islamic thought".

"در باره کشف سجده های خطی معتزله در لنینگراد و اهمیت آن در تاریخ اندیشه اسلامی".

- 164- "A brief account of two medical manuscripts in the department. 1. Ber-us-Saaw by Rhazes. 2. Janeul-Fewa-ed by Yousufi" *Bull. of the department of the hist. of med.*, 1963, 1: 113-7.

- 153- Seeman, H.J., "Eilhard Wiedemann, geb. 1. August 1852 -- gest. 7. Januar 1928" *Isis*, 1930, 14: 166-86.
- 154- Raymond, A., "Bibliographie de l'oeuvre scientifique de M. Gaston Wiet", *Bull. de l'Inst. français d'archéologie orientale*, 1960, 59: ix-xxiv.
- 155- Pritsak, O., "Schriftenverzeichnis Ananiasz Zajaczkowski 1925-1963", *Ural-Altäische Jahrb.*, 1964, 36: 234-51.
- 156- Uluçay, Ç. and Dickson, M.B., "Published writings of Professor Zeki Velidi Togan", *Zeki Velidi Togan'a Armağanı*, 1950-5: xxxiii-xlv.
- 157- Uluçay, Ç. and Dickson, M.B., "Unpublished works of Professor Zeki Velidi Togan", *Zeki Velidi Togan'a Armağanı*, 1950-5: xlvii-1.
- 158- "Spisok nauchnuikh rabot V. A. Zhukovskogo", *Čchenki po istorii russkogo vostokovedeniya*, 1960, 5: 140-5.

- 142- Rosenthal, F., "Steinschneider's contribution to the study of Muslim civilization", *Proc. of the Amer. Acad. for Jewish research*, 1958, 27: 67-81.
- 143- Geddes, C.L., "The geographical and other works of Guy Le Strange", *Islamic studies*, 1965, 4: 213-8.
- 144- Ruska, J., "Heinrich Suter", *Islam*, 1923, 13: 102-3.
- 145- Ruska, J., "Heinrich Suter (Geb. 4. I. 1848, gest. 17. III. 1922)", *Islam*, 1923, 5: 409-20.
- 146- Schuy, C., "Heinrich Suter (1848-1922)", *Vierteljahrsschrift für orientalische Kunst- u. Literatur*, 1922, 67: 407-13.
- 147- "Schriftenverzeichnis Franz Taeschner", *Islam*, 1964, 39: 261-70.
- 148- "A brief bibliography (of S. H. Taqizadeh) (confined to writings in learned subjects)", *Journal of Islamic Studies in honor of S. H. Taqizadeh*, 1962: 19-20.
- 149- "Bibliografía de Don Leopoldo Torres Balbas", *Al-Andalus*, 1960, 25: 263-86.
- 150- Barthold, V.V., "Historichesky i geografichesky trudui V. P. Vasil'eva" (Les travaux de V. P. Vasiliev ayant rapport à l'histoire et la géographie), *Ann. de l'Inst. de Ét. de Ét. Pétersbourg*, 1918, 12: 549-60.
- 151- "Bibliografia degli scritti di Laura Veccia Vaglieri", *Annali di Scienze Religiose*, 1964, 14: vii-xii.
- 152- Kasper, G., "E. Thad. Wiedenmann", *Islam*, 1928, 17: 294-5.

- 131- Ettinghausen, R., "The publications of Jean Sauvaget", *Ars orientalis*, 1954, 1: 208-13.
- 132- "Les publication de Jean Sauvaget, articles et ouvrages", *Mémorial J. Sauvaget*, 1954, 1: 1-31.
- 133- Avierino, C.D., "Notice nécrologique sur le R. P. Paul Sbath (1887-1945)", *BIE*, 1947, 28: 55-71.
- 134- Ruska, J., "Carl Schoy (Geb. den 7. April 1877, gest.den 6. Dezember 1925)", *Isis*, 1927, 9: 83-95.
- 135- Smith, D. E., "The early contributions of Carl Schoy", *Amer. math. monthly*, 1926, 33: 28-31.
- 136- Spies, O., "Carl Schoy und seine Schriften. 7. Dezember 1925. Ein Nachruf", *ZDMG*, 1926, 80: 319-27.
- 137- Wieleitner, H., "Karl Schoy", *Jahresbericht der Deutschen Mathematiker-Vereinigung*, 1927, 36: 163-7.
- 138- Voronovsky, D. G., "Bibliografiya nauchnuikh rabot A. A. Semenova", *Trudy Akademii Nauk Tadzhik. SSR (Sabornik Semenova 1953)*, 17: 7-24.
- 139- Berliner, A., *Die Schriften des Dr. M. Steinschneider zu seinem 70. Geburtstag, 30 März 1886*, Berlin, 1886.
- 140- Garrison, F.H., "Bibliographie der Arbeiten Moritz Steinschneiders zur Geschichte der Medizin und der Naturwissenschaften", *Archiv für Gesch. der Med.*, 1932, 25: 249-78.
- 141- Kohut, G.A., *Bibliography of the writings of Professor Dr. Moritz Steinschneider*, Leipzig, 1896.

- 119- Littman, E., "Carlo Alfonso Nallino (1872-1938)" *ZDMG*, 1938, 92: 633-52.
- 120- Meyerhof, M., "Carlo Alfonso Nallino (1872-1938)", *Archaeion*, 1938, 386-9.
- 121- Meyerhof, M., "Notice nécrologique sur Carlo Alfonso Nallino", *BIE*, 1939, 21: 5-9.
- 122- Burckhardt, T., "Islamic surveys: four works by Seyyed Hossein Nasr", *Studies in comparative religion*, 1968, 2: 171-7.
- 123- Kuhn, E., "Versuch einer Übersicht der Schriften Theodor Nöldeke's", *Orientalische Studien T. Nöldeke*, 1906, 1: xiii-li.
- 124- "Bibliographie. Travaux de Dr. Henri-Paul-Joseph Renaud", *Ann. des études arabes*, 1945, 5: 152-7.
- 125- Terrasse, H., "Docteur H.P.J. Renaud (1881-1945). Travaux du Dr. Renaud", *Magérie*, 1945, 32: 1-10.
- 126- Bücher, A., "Verzeichnis der Schriften von Hellmut Ritter", *Zeitsch.*, 1965-6, 18-19: 5-32.
- 127- "Chronologisches Verzeichnis der Arbeiten Julius Ruskas", *Z. d. Arabistik der Universität der Akademie*, 1937: 20-40.
- 128- Kraus, P., "Julius Ruska", *Zeitsch.*, 1938, 5: 5-40.
- 129- Wolff, G., "Die Schriften Eduard Sachaus", *Festschrift E. Sachaus*, 1915: 1-14.
- 130- Martín Vallierosa, J.M., "George Sarton y la historia de la ciencia oriental", *Zeitsch.*, 1957, 48: 315-9.

- 107- Mayer, C. F., "Arabism, Egypt and Max Meyerhof", *Bull. of the hist. of med.*, 1946, 19: 375-432.
- 108- Schacht, J., "Max Meyerhof. Biography, bibliography, and portrait", *Osiris*, 1950, 9: 7-32.
- 109- Sergescu, P., "Aldo Mieli (1879-1950)", *AIHS*, 12: 519-35.
- 110- Romano, D. and Vernet, J., "José M. Millás Vallicrosa", *Anuario de estudios medievales*, 1967, 4: 537-63.
- 111- Vernet, J., "José María Millás Vallicrosa", *Al-Andalus*, 1967, 32: 469-71.
- 112- "Bibliography of the publications of Professor V. Minorsky", *BSOAS*, 1952, 14: 669-81.
- 113- "Bibliografia degli scritti di C.A. Nallino", *RSD* 1940: 163-71.
- 114- Emanuelli, P., "Carlo Alfonso Nallino, storico dell' astronomia araba (1872-1938)", *Archeion*, 1938, 21: 391-8.
- 115- Giannini, A., "Carlo Alfonso Nallino", *Oriente moderno*, 1938, 18: 399-400.
- 116- Guidi, M., "Carlo Alfonso Nallino (16 febbraio 1872 - 25 luglio 1938)", *RSD*, 1940, 18: 155-62.
- 117- Levi della Vida, G., "Bibliografia degli scritti di C. A. Nallino", *Oriente moderno*, 1938, 18: 479-82.
- 118- Levi della Vida, G., "Carlo Alfonso Nallino (1872-1938). Bibliografia degli scritti di C. A. Nallino", *Oriente moderno*, 1938, 18: 459-82.

- 95- Amadasi, M.G.G., "Bibliografia degli scritti (di Giorgio Lévi Della Vida)", *Index antiquus*, 1968, 7: 17-38.
- 96- "Bibliographie analytique de l'oeuvre d'E. Lévi-Provençal", *Études orientales Lévi-Provençal*, 1962, 1: xvii-xxx.
- 97- García Gómez, E., "E. Lévi-Provençal", *Études orientales Lévi-Provençal*, 1962, 1: ix-xv.
- 98- García Gómez, E., "E. Lévi-Provençal (4 enero 1894 - 23 marzo 1956)", *Index antiquus*, 1956, 21: i-xxiii.
- 99- Goussard, J. and D., "Liste des travaux du Professeur E. Lévi-Provençal", *Index antiquus*, 1957, 3: 136-46.
- 100- "Travaux de E. Lévi-Provençal", *Index antiquus*, 1956, 4: 1-10.
- 101- Zapałowski, W., "Bibliographie des travaux de Tadeusz Lelewel", *Index antiquus*, 1963, 11: 7-47.
- 102- "Bibliography of the writings of Duncan B. Maddox", *Maximalist*, 1933: 471-87.
- 103- "Bibliographie de Louis Massignon", *Mélanges de la Revue de l'histoire des religions*, 1966, 21: 1-56.
- 104- "Bibliography of the writings of Max Meyerhoff", *Maximalist*, 1933: 488-96.
- 105- "Bibliographie de Max Meyerhoff (1874-1945)", *Index antiquus*, 1946, 21: 167-176.
- 106- "Bibliographie de Max Meyerhoff (1874-1945)", *Index antiquus*, 1945-9, 99: 1-16.

- 83- Miles, G.C., "The writings of Ernst Herzfeld", *Ars islamica*, 1940, 7: 82-92.
- 84- "A bibliography of works by Philip K. Hitti", *The world of Islam. Studies in honor of P.K.Hitti*, 1959: 10-37.
- 85- ^cAbdel Rahmān, I. H., "Dr. Ahmed ^cIssa Bey (1876-1946)", *AIHS*, 1950, 11: 419-420.
- 86- Sobhy Bey, M., "Dr. Ahmed ^cIssa Bey (1876-1946)", *AIHS*, 1950, 11: 417-19.
- 87- Menzel, T., "Versuch einer Jacob-Bibliographie", *Festschrift G. Jacob*, 1932: 369-81.
- 88- "Fuad Koprūlū nūn ilmi neşriyatı", *Mélanges F. Koprūlū*, 1953: xxv-1.
- 89- Belyaev, V.I., "Spisok nauchnuikh trudov I. Y. Krachkovskogo" ("Liste des travaux de I^c Krachkovskij"), *Zapiski Kollegii Vostokovedov*, 1930, 5: 807-36.
- 90- Elisseeff, N., "Bibliographie des publications de I. I. Kratchkovski (1936-1946)", *BEO*, 1948, 12: 61-75.
- 91- Menzel, T., "Über die Werke des russischen Arabisten Krackovskij", *Archiv orientální*, 1930, 2: 54-86.
- 92- Vinnikov, I.N., "Dopolneniya i bibliografii trudov Akademika I. Yu. Krachkovskogo", *Palestinsky Sbornik*, 1954, 1(63): 125-9.
- 93- Kuentz, C., "Paul Kraus (1904-1944)", *BIE*, 1946, 27: 431-41.
- 94- Spies, O., "Fritz Krenkow", *Islam*, 1953, 31: 228-36.

- 74- "Bibliografia degli scritti di Francesco Gabrieli", A *Francesco Gabrieli*, 1964: xiii-xxviii.
- 75- "Principales publications de M. Gaudefroy-Demombynes", *Mélanges Gaudefroy-Demombynes*, 1935-45: xi-xii.
- 76- Pérès, H., "Travaux de H.A.R. Gibb, professeur à l'Université d'Oxford (Grande Bretagne)", *Bull. des études arabes*, 1943, 3: 133.
- 77- "Goldziher Ignáczi irodalmi műveinek jegyzéke. Összeállította több tanítványa" ("Bibliographie des oeuvres de M. I. Goldziher. Par plusieurs de ses élèves"), *Keleti tanulmányok Goldziher*, 1910: 7-26.
- 78- Kratschkovsky, I., "Quelques additions et corrections à la 'Bibliographie des oeuvres de Ignace Goldziher par B. Heller, Paris 1927'", *J. Asiatique* memorial vol., 1948, 1: 430-1.
- 79- Scheiber, A., "A supplementary bibliography of the literary work of Ignace Goldziher", *J. Asiatique* memorial vol., 1948, 1: 419-50.
- 80- Mitchell, R.J.H., "Ignazio Guidi -- selected bibliography", *ibid.*, 1939, 55: 458-63.
- 81- Leucke, H., "Nachträge zur Richard Hartmann Bibliographie anlässlich seines 80. Geburtstages am 8. Juni 1961", *Mitt. des Instituts für Iranistik*, 1963, 9: 139-43.
- 82- M. H. ... "Additions to the bibliography of Ernst Herzfeld", *Journal of the American Oriental Society*, 1952:
- 18

- 63- Salvo-Cozzo, C., "Le opere a stampa di Michele Amari", *Centenario Amari*, 1910, 1: xiv-cviii.
- 64- Longás, P., "Bibliografía de Don Miguel Asín", *Al-Andalus*, 1944, 9: 293-319.
- 65- Menzel, T., "Versuch einer Barthold-Bibliographie", *Islam*, 1933, 21: 236-42; 1935, 22: 144-62.
- 66- "Publicatons d'Henri Basset", *Mémorial Henri Basset*, 1928, 2: 285-9.
- 67- "Bibliographie des travaux scientifiques de M. René Basset", *Mélanges René Basset*, 1925, 2: 463-503.
- 68- Aliev, G. Y., "Bibliografiya nauchnuikh trudov chlenakorrespondenta AN SSSR E. E. Bertel'sa" ("A bibliography of the works of E. E. Bertels, corresponding member of the USSR Academy of Science"), *Sovetskoe vostokovedenie*, 1958 (1): 115-24.
- 69- Ishaque, M., "The works of the late Professor E. G. Browne", *Indo-Iranica*, 1963, 16 (1): 52-7.
- 70- Ettinghausen, R., "The writings of Ananda K. Coomaraswamy", *Ars islamica*, 1942, 9: 125-42.
- 71- Vernet, J., "César E. Dubler (1915-20 Julio 1966)", *Anuario de estudios medievales*, 1967, 4: 593-5.
- 72- Plessner, M., "Generalregister zu den Schriften Professor A. Fischers", *Islamica*, 1926, 2: 618-44.
- 73- Furlani, S., "Bibliografia degli scritti di Giuseppe Furlani. Dal 1914 a tutto il 1956", *RSO*, 1957, 32: xiii-xxxvii.

b. Author Bibliographies

۴

(ب). فهرست‌های آثار دانشمندان معاصر

- 61- Váret, V., *Manuel de bibliographie philosophique*, vol. 1, Paris, 1956.

Includes sections on Islamic philosophy especially the Peripatetic school.

شامل بخش هائیت دربارهٔ فلسفه اسلامی مخصوصاً "مکتب مشائی".

- 62- Vernet, J., "Una bibliografía de la historia de las ciencias matemáticas y astronómicas entre los árabes (años 1942-1956)", *Al-Andalus*, 1956, 21: 431-40; 1958, 23: 215-36.

A carefully prepared list of works on Islamic mathematics and astronomy.

فهرست دقیقی از آثار مربوط به ریاضیات و نجوم اسلامی.

ء

A general guide to Islamic history with certain works pertaining to Islamic science.

یک راهنمای عمومی برای تاریخ اسلام با ذکر برخی آثار که به تاریخ علوم اسلامی مرتبط است .

56- Scheibel, *Astronomische Bibliographie*, Breslau, 1972.

57- Schioler, T., *An annotated bibliography of the Persian wheel [i.e. the sūqiyah]*, Privately circulated, 1963.

58- Siddiqī, M.Z., *Studies in Arabic and Persian medical literature*, Calcutta, 1959.

A general study containing an account of the Muslim hospitals in both the Arab-Islamic world as well as in India, the practice of Islamic medicine in the sub-continent today, survey of early Islamic medicine with special reference to the *Siphur al-ḥayāt* of al-Tabarī and a study of the medical literature produced in India.

اتر سودمدی دربارہ، بیمارستانهای مسلمین در جهان ایرانی و عربی و سر در هند و طب اسلامی - در هند و پاکستان در عصر حاضر و تاریخی از ادوار اولیہ طب اسلامی با توجه خاص به تردوس الحکیم از طبری و بررسی آثار فارسی طبی که در هند نگاشته شده است .

59- Scheibel, G., *Beiträge zur medizinisch-pharmazeutischen Bibliographie des Islams*, Berlin, 1968, 44: 138-71.

60- Scheibel, G., *Journal of Islamic Studies*, no. 29,

اصافات مهمی بر تحقیق حمزید دربارہ، کتابسازسی طب اسلامی (سارہ ۲۹ تا ۳۱)

61- Scheibel, G. and Forner, L., *Lehrbuch der Islamischen Pharmazie, 2. Auflage, in: Handbuch der Arabischen Wissenschaften, Islamwissenschaft, Islamische Pharmazie*, Berlin (Orientalistische, Teil 3), 1954.

A fine bibliographical study of works on al-Kindī and also by him, partly annotated, and a division of al-Kindī's works and studies of them according to different fields of study. Sources in European languages and Arabic are considered.

تحقیق ارزنده ای از کتابشناسی مربوط به کندی که شامل آثار او و تحقیقات مربوط به او به زبانهای اروپائی و عربی است. آثار کندی و تحقیقات مربوط به آن طبق موضوعهای مختلف علمی نیز تقسیم بندی شده و برخی از منابع توصیف و تشریح شده است.

- 51- Rosenthal, F., "Bibliographical notes on medieval Muslim dentistry", *Bull. of the hist. of med.*, 1960, 34: 52-60.
- 52- Saba, M., *Bibliographie française de l'Iran*, Paris, 1933; re-published Tehran, 1951, 1966.
- 53- Sallandar, H., *Bibliotheca Walleriana. The books illustrating the history of medicine and science collected by Dr. Erik Waller and bequeathed to the Library of the Royal University of Uppsala*, Stockholm, 1955.
- 54- Sandler, A., "Medizinische Bibliographie für Syrien, Palästina and Cypern. II. Teil. Mit einem Anhang: über die medizinische Literatur Palästinas und ihre bibliographische Bearbeitung", *Z. des deut. Palästina-Vereins*, 1909, 32: 225-46.
- 55- Sauvaget, J., *Introduction à l'histoire de l'Orient musulman. Eléments de bibliographie*, Paris, 1943, 1946. English translation from the 2nd French ed. by C. Cohen under the direction of G. E. von Grunebaum, *Introduction to the history of the Muslim East: A bibliographical guide*, Berkeley and Los Angeles, 1965.

- 44- Pearson, J. D., *Index Islamicus: 1906-1955*, Cambridge, 1958; *Index Islamicus supplement: 1956-1960*, Cambridge, 1962; *Index Islamicus - second supplement: 1961-1965*, Cambridge, 1967; *Third supplement, 1966-70*, London, 1972.

Major catalogue of articles on all aspects of Islam and Islamic civilisation in Western languages.

تحقیق بسیار مهمی که فهرست مقالات مربوط به تمام جوانب اسلام و تمدن اسلامی را به زبانهای اروپائی دربر دارد.

- 45- Pfanmüller, G., *Handbuch der Islam-Literatur*, Berlin, 1923.

- 46- Pickens, C., *An annotated bibliography of literature on Islam in China*, Hankow, 1950, 72 pp.

- 47- Pens Boiques, F., *Handbuch der Islam-Literatur. sobre los libros de la literatura árabe y musulmana en España*, Madrid, 1898, 514 pp.

- 48- Renaud, H.P.J., "De quelques acquisitions récentes sur l'histoire de la médecine arabe au Maroc", *Ann. Inst. Ét. Orient.*, 1925: 114-21.

- 49- Roscher, W., *Die Araber in der Geschichte der Weltliteratur*, Pittsburgh, 1904, 36 pp.

- 50- Roscher, W., *Die Araber in der Geschichte der Weltliteratur*, Pittsburgh, 1904, 36 pp.

یک بررسی دقیق از کتب و مقالات مربوط به فارسی و عربی آثار خود او و ترجمه آنها.

- 51- Roscher, W., *Die Araber in der Geschichte der Weltliteratur*, Pittsburgh, 1904, 36 pp.

48 pp.

Arranged both topically and by names of major philosophers, with an index of names.

بهرت منابع مربوط به فلسفه اسلامی که از لحاظ موضوع و نیز نام فلاسفه معروف تقسیم بندی شده است .

37- Mennessier de la Lance, Gen., *Essai de bibliographie hippique*, Paris, 1915.

38- Millás Vallicrosa, J., "Sobre bibliografía agronómica hispanoárabe", *Al-Andalus*, 1954, 19: 129-42.

Important bibliography of Islamic agronomy in Spain.

یک اثر مهم کتاب شناسی دربارهٔ فلاحت بین مسلمین در اندلس .

39- Monchicourt, C., "Essai bibliographique sur les plans imprimés de Tripoli, Djerba et Tunis-Goulette au XVIe siècle, et note sur un plan d'Alger", *Revue africaine*, 1925, 66: 385-418.

40- Mottelay, P.F., *Bibliographical history of electricity and magnetism, chronologically arranged*, London, 1922, 693 pp.

41- Nafisi, S., *Bibliographie des principaux travaux européens sur Avicenne*, Tehran, 1953.

42- Paret, R., "Notes bibliographiques sur quelques travaux récents consacrés aux premières traductions arabes d'oeuvres grecques", *Byzantion*, 1959-60, 29-30: 387-446.

43- Pauly, A., *Bibliographie des sciences médicales*, Paris, 1874.

Includes several Islamic medical works known to the West.

سامل چند کتاب طب اسلامی است که در عرب شناخته شده بوده است .

4)

30- Houzeau, J.C., *Vade-Mecum de l'astronome*, Bruxelles (Annales de l'Observatoire Royal de Bruxelles, Appendice à la nouvelle série des Annales Astronomiques), 1882.

31- Houzeau, J.C. and Lancaster, A., *Bibliographie générale de l'astronomie*, 3 vols., Bruxelles, 1887-9.

Includes some works on Islamic astronomy.

شامل برخی آثار مربوط به نجوم اسلامی است .

32- Ivanow, V., *A guide to Ismaili literature*, London, 1933; second, amplified edition under the title *Ismaili literature*, Tehran, 1963.

A useful survey survey of Ismaili writings including many on philosophy and mysticism.

یک فهرست محققانه وقابل اعتماد از آثار اسمعیلی من جمله نوسه های مربوط به فلسفه و حیات‌سناسی

33- Kunitziden, G., "Bibliographie zu Ibn Gabirol", *Friedländer Z. für Arab. Stud.*, vol. 16, 1966-7, 13-14: 207-9.

34- Leveau, A. F. van, "L'Ismaélisme en Tunisie (Essai de bibliographie)", *Journal asiatique*, 1951, 20: 133-7.

35- Massignon, L., "L'inventaire de la littérature hermétique arabe", in *Journal de la Société Asiatique*, ed. by A. J. Gauthier, and A. D. Neck, Paris, 1950, 1: 384-400; reprinted in *Journal asiatique*, 1963, 1: 650-66.

36- Meisner, H., ed., *Die Ismaeliten. Bibliographie der Ismaeliten-Literatur*, *Journal asiatique*, 1948.

منبع حاضر ارزی است از برای آثار جغرافی دانان اسلامی .

- 26- Garcia Gomez, E., "Sobre agricultura arabigoandaluza. Cuestiones bibliográficas," *Al-Andalus*, 1945, 10: 127-46.
- 27- Ghani, A. R., "Medieval Muslim science: A handlist of Indo-Pakistani references", *Pakistan J. of sci.*, 1954, 6: 49-53.
- 28- Habibullah, A.B.M., "Medieval Indo-Persian literature relating to Hindu science and philosophy, A.D. 1000-1800. A bibliographical survey," *Indian hist. qly.*, 1938, 14: 167-81.
- 29- Hamarneh, S., "Bibliography on medicine and pharmacy in medieval Islam", *Veröffentlichungen der int. Ges. für Gesch. der Pharmazie*, 1964, 25: 20-204; also separately, Stuttgart, 1964.

A bibliographical study of works on pharmacology in Islam divided into four sections dealing with medicine and pharmacy, history of Islamic civilization, reference books and current periodicals with a German introduction by R. Schmitz on the role of Muslims in the history of pharmacy. The bibliography is in general well annotated but has omitted completely studies in article form and also many books of importance. Some fine illustrations of medical and pharmacological treatises are also provided.

تحقیقی درباره منابع تاریخ علوم داروئی در اسلام که در چهار قسمت به ذکر کتب طبی و داروئی ، کتب مربوط به تاریخ تمدن اسلامی ، منابع و مراجع عمومی و مجلات پرداخته است . مقدمه ای نیز به آلمانی توسط ردولف اسمیت درباره مقام مسلمین در تاریخ علوم داروئی درج شده است . رویهمرفته منابع بخوبی توصیف و تشریح شده است لکن گرد آورنده از ذکر مقالات بکلی احتراز کرده و برخی از منابع مهم نیز که به صورت کتاب وجود دارد ذکر نشده است . چند تصویر زیبا از نسخ نفیس کتب طبی و مفردات اضافه شده است .

- 20- Duveen, D. I., *Bibliotheca alchemica & chemica*, London, 1949.
- 21- Farmanfarmaian, H. F., *Iron, a selected and annotated bibliography*, Washington, 1951.
- 22- Farmer, H. G., "Ghosts, An excursus on Arabic musical bibliographies", *IJA*, 1946, 36: 123-30.
- 23- Farmer, H. G., *The sources of Arabian music*, Bersden (Scotland), 1940.
- فهرستی از کتب و مقالات دربارهٔ موسیقی با حواشی نااررس.
- 24- Friedenwald, H., *Arabic pharmacology and medical history*, Baltimore, 1946.
- فهرستی از کتب و مقالات دربارهٔ داروسازی و تاریخ پزشکی اسلامی، به ویژه در مورد داروهای گیاهی و حیوانی.
- فهرستی شامل نام اطباء معروف یهودی و آنا را با و دربارهٔ آنان و سرآمار کلی دربارهٔ طب محفوظ است.
- فرون وسطی از مجموعهٔ خود مؤلف.
- 25- Gauthier, F., "Bibliographie géographique arabo-orientale. Ossia primo gruppo di opere geografiche musulmane antiche, moderne, turche che siano tradotte in tutto o in parte, o parzialmente tradotte, in lingue occidentali, con particolare riguardo all'Iran, precedate da una introduzione sommaria o generale sulla storia e sullo sviluppo della letteratura geografica musulmana", *Annali di Geografia*, 1925, 6: 33-45.
- فهرستی از کتب و مقالات دربارهٔ جغرافیا.

- 13- Chauvin, V., *Bibliographie des ouvrages arabes ou relatif aux arabes, publiés dans l'Europe chrétienne de 1810 à 1885*, republished Liège, 1922.
- 14- Choulant, L., *Handbuch der Bücherkunde für die ältere Medizin*, Leipzig, 1841; Munich, 1926.

A still useful bibliographical study on medical works starting from Greek and including material in Arabic and Persian.

کتاب ساسی رسائل طبی از زمان یونانیان به بعد که شامل رسائل عربی و فارسی نیز هست و هنوز درخسور استفاده می باند.

- 15- Codera, F., *Bibliotheca arabico-hispana*, Diez tomos, Madrid-Zaragoza, 1883-9.

- 16- Creswell, K.A.C., "A bibliography of glass and rock crystal in Islam", *Bull. of the Faculty of arts, Cairo*, 1952, 14(1): 1-28.

۴

- 17- Creswell, K.A.C., "A bibliography of Islamic astrolabes," *Bull. of the Faculty of arts, Cairo*, 1947, 9(2): 1-15.

- 18- Davison, R., *The Near and Middle East: An introduction to history and bibliography*, Washington, 1959.

A brief bibliographical study of the Middle East combined with a historical outline touching only incidentally on the history of science.

مطالعه کویاهی درباره کتابشناسی حاورمانه نوام باشرح تاریخ این منطقه که درآن فقط اشاره ای به تاریخ علوم سده است .

- 19- Derwisch, *Bibliographie général de l'astronomie*, London, 1964.

- 7- Ben Cheneb and Lévi-Provençal, E., "Essai de répertoire chronologique des éditions de Fès," *Revue africaine*, 1921, 62: 158-73, 275-90; 1922, 63: 170-85, 333-47.

A chronological catalogue of 356 books lithographed and printed in Fes including many works on Islamic science.

فهرست تاریخی ۳۵۶ کتاب چاپ سنگی و سربی از فاس که شامل آثار زیادی در علوم اسلامی است .

- 8- Brie, G. A. de, *Bibliographia Philosophica 1934-1945*, vol. 1: *Bibliographia Historiae Philosophiae*, Bruxellis, 1950.

Containing items referring to the history of Muslim thought.

شامل مطالبی درباره تاریخ تفکر اسلامی .

- 9- Calverley, E. E., "A brief bibliography of Arabic philosophy", *ibid.*, 1942, 32: 60-8.

A useful guide to Western writings on Islamic philosophy including references in general encyclopedias and histories of philosophy.

راهنمای سودمندی به نوشته عربیان درباره فلسفه اسلامی که شامل اساره به مراجع از قبیل دائرةالمعارف ها و تواریخ فلسفه عمومی می باشد .

- 10- Campbell, E., *Bibliographia medica de Catalonia*, Inventari primer, Barcelona, 1918, 510 pp.

- 11- Carbonelli, G., *Bibliographia medica typographica pedemontana*, *op. cit.*, vol. III, Rome, 1914, 436 pp.

- 12- Casanova, M., *Bibliographia medica - hispanica oscuriatensis*, 2 vols., Madrid, 1760-70.

13- *Index of books for the study of Islamic science in*

هنوریکی از منابع مهم تحقیق است درباره علوم اسلامی در اندلس .

1- Adams, C. J., *A reader's guide to the great religions*, New York and London, 1965, esp. 287-337.

2- Ainslie, W., *Materia Indica*, 2 vols., London, 1826.

Containing a list and discussion of works on Islamic and Indian medicine and other sciences.

تامل فهرست و شرحی از آثار مربوط به طب و سایر علوم اسلامی و هندی .

3- Ansari, M. I., "Bibliography of works on al-Mas^cūdī," *Al-Mas^cūdī commemoration vol.*, 1960, 113-6.

4- Artelt, W., *Einführung in die Medizinhistorik, ihr Wesen, ihre Arbeitsweise und ihre Hilfsmittel*, Stuttgart, 1949.

A helpful guide to sources in the general history of medicine, including some useful references for Islamic medicine.

راهنمایی مفید برای منابع تاریخ عمومی طب که شامل برخی مراجع قابل استفاده برای تاریخ طب اسلامی است .

5- Artelt, W., *Index zur Geschichte der Medizin, Naturwissenschaft und Technik*, vol. 1, Munich, 1953.

First of several projected volumes containing an index of general works on the history of medicine and science.

اولین مجلد در چند جلد که طرح انتشار آن ریخته شده است و شامل فهرستی از آثار عمومی مربوط به تاریخ طب و علوم است .

6- Assemani, J. S., *Bibliotheca orientalia*, 3 vols., Rome, 1719-25.

Includes many references to works on the Islamic sciences.

شامل اشارات متعددی است به آثار مربوط به علوم اسلامی .

I. General Works

A. Bibliography, Manuscripts, Reference Works, the State of the Art

1. *Bibliographical Works*

a. Subject Bibliographies

،

۱. منابع عمومی

الف. فهرست‌های منابع و مراجع، نسخ خطی، مراجع عمومی، بررسی در وضع تحقیق در شعب مختلف تاریخ علوم اسلامی

(۱). فهرست‌های منابع و مراجع

(الف). فهرست‌های موضوعی منابع و مراجع

MIDEO	Melanges de l'Inst. dominicaine d'etudes orientales du Caire
Mitt.	Mitteilungen
ms. mss.	manuscript, manuscripts
MW	Muslim world
Naturwiss.	Naturwissenschaften, etc.
OLZ	Orientalistische Literaturzeitung
Phys.	physics, physikalische, etc.
Proc.	proceedings
Publ.	publications
Qly.	quarterly
REI	Revue des etudes islamiques
RSD	Rivista degli studi orientali
Sci.	science
ser.	series, etc.
SI	Studia Islamica
Sitzungsber.	Sitzungsberichte
Soc.	society, sociedad, etc.
SMSB	Sitzungsberichte der Physikalisch-medizinischen Sozietat in Erlangen
T.	Trudy Institut Vostokovedeniia AN SSSR
Trans.	transactions
Transl.	translation, translated by
Univ.	university, universitat, universidad, etc.
Verm.	Vernhandlungen
Vol.	volume
Wiss.	Wissenschaften, etc.
Z.	weiner Zeitschrift fur die Kunde des Morgenlandes
Z.	Zeitschrift
Z.	Zeitschrift der Deutschen morgenlandischen Gesellschaft
Z.	Zeitschrift

List of Abbreviations

Abhandl.	Abhandlungen
Ac(c)ad.	academy, accademia, etc.
AIHS	Archives internationales d'histoire des sciences
Akad.	Akademie
Amer.	American
Assoc.	association
BEO	Bulletin d'etudes orientales
Beitr.	Beitrage
Ber.	Bericht, etc.
Bibl.	bibliotheque, bibliotheca, etc.
BIE	Bulletin de l'Institut egyptien (d'Egypte)
Bol(I).	boletin, bollettino, etc.
Brit.	British
BSOAS	Bulletin of the School of Oriental and African studies
Bull.	bulletin
Chem.	chemistry, chemische, etc.
Conf.	conference
Congr.	congrès, congress, etc.
Deut.	deutsche, etc.
ed.	edited, edition, etc.
EI ¹	Encyclopedia of Islam, first edition
EI ²	Encyclopedia of Islam, second edition
Geogr.	geography, - ical, etc.
Ges.	Gesellschaft
Gesch.	Geschicht(e)(s)
Hist.	History, Histoire, etc.
IBLA	IBLA: Institute des belles lettres arabes
IC	Islamic culture
Inst.	institut(e) etc.
Int.	international
introd.	introduction
IQ	Islamic quarterly
ital.	italia, etc.
J.	journal
JA	Journal asiatique
Jahrb.	Jahrbuch
JAOS	J. of the American Oriental soc.
JASB	J. (and proceedings) of the Asiatic soc. of Bengal
JESHO	J. of the economic & social history of the Orient
JNES	J. of Near Eastern studies
JRAS	J. of the Royal Asiatic soc.
Lit.	Literature, Litteratur, literary, etc.
math.	mathematics, mathematische, etc.
med.	medical, etc.
mem.	memoirs, memoires, etc.

Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Hercegovina, Wien, 1899

Woolner commemoration volume (in memory of the late Dr. A.C. Woolner), ed. by Mohammad Shafi, Lahore (Meher Chand Lachhman Das Sanskrit and Prakrit series, 8), 1940

The world of Islam: studies in honour of P.K. Hitti, ed. by J. Kritzeck and R. Bayly Winder, London, 1959

The world of philosophy, ed. C.A. Qadir, Lahore, 1965

Xenia Thomistica a plurimis orbis carholici viris eruditis praeparata quae Sancto Thomae Aquinati ... anno ab eius canonizatione sexcentesimo devotissime offert L. Theissling. Edenda curavit S. Szabo, 3 vols., Romae, 1925

Yoga, science de l'homme intégral, Paris, 1953

Zakir Husain presentation volume, New Delhi, 1968

Zeki Velidi Togan'a armağan (60. doğum yılı münasebetiyle). Symbolae in honorem Z.V. Togan, Istanbul, 1954-5

Studies and essays in the history of science and learning offered in homage to George Sarton on the occasion of his sixtieth birthday, 31 August, 1944, ed. by M.F. Ashley Montagu, New York, (1947)

Studies in Jewish bibliography and related subjects in memory of Abraham Solomon Freidus, New York, 1929

Studies in the history of science (Univ. of Pennsylvania Bicentennial conference), Philadelphia, 1941

Studien zur Geschichte der Chemie. Festgabe Edmund O. v. Lippmann zum siebenzigsten Geburtstag, hrsg. von J. Ruska, Berlin, 1927

Trudui vtoroy sessii Assotziatzii arabistov, 19 - 23 oktyabrya 1937 g., Moskva (Akad. nauk SSSR, Trudui Inst. vostokoved., XXXVI), 1941

Unita mediterranea (Annali Accademia Mediterranea)

Unity and variety in Muslim civilization, ed. by G.E. von Grunebaum, Chicago, (1955)

Universalismus und Partikularismus im Mittelalter, ed. P. Wilpert, Berlin, 1968

Universität Tübingen 27. Reden bei der Rektoratsübergabe am 30 April 1930. Tübingen-Mohr, 1930

Vorträge und Vorträge der dritten internationalen Mathematiker-Kongress in Heidelberg, Leipzig, 1905

Walter Robinson memorial volume, New York, 1948

Writings in astronomy, London and New York, 1955

Centenaire de l'École des langues orientales vivantes, 1795-1895, Paris, 1895

Collection of Indian and Iranian studies presented to Sir E. Denison Ross on his 68th birthday 6th June 1939. Ed. by S.M. Kare and P.K. Ghose, Bombay (New Indian antiquary, extra series, 2), 1939

Collection of Oriental studies presented to Edward G. Browne on his 60th birthday. (7 February 1922), ed. by T.W. Arnold and R.A. Nicholson, Cambridge, 1922

Die alte Geschichte der Historii narodov Jugovostocnoji i Central'noj Evropy (Ante-orientales ad historiam populorum Europae Mediorientalis pertinentes), 2 vols., Moscow, 1949

Die Welt der Völker. Von R. Tschudi. Zum siebenzigsten Geburtstag übergeben von Freunden, Kollegen und Schülern, herausgegeben von Fritz Meier, Leipzig, 1928

Die Welt der Völker. Festschrift der Metallgesellschaft A.G., Frankfurt am Main, 1928

- Saadya anniversary volume, New York (Texts and studies, 2, American Acad. for Jewish research), 1943
- Sbornik statei posvyashchennuikh iskusstvu Tadzhijskogo naroda (Akad. nauk Tadzhijskoi SSR, Institut istorii, arkheologii i etnografii, tradui, tom XLII), 1956
- La science au seizième siècle. Union internationale d'histoire et de philosophie des sciences -- colloque international de Royaumont, 1957; Paris, 1960
- Science, medicine and history. Essays in honour of C. Singer, 2 vols., London, 1953
- Scientific change, ed. A.C. Crombie, London, 1962
- Scritti in onore del Prof. P. Capparoni, Torino, 1941
- The seed of Wisdom. Essays in honour of T.J. Meek. Edited by W.S. McCullough, Toronto, (1964)
- Sefer ha'asif (Hebrew almanac for 5610 (- 1849-50), London, 1849)
- Semietische studien mit de nalatenschap van A.J. Wensinck (7 augustus 1882 - 10 september 1939), Leiden, 1941
- Semitic and oriental studies. A volume presented to William Popper on the occasion of his seventy-fifth birthday, October 29, 1949. Ed. by W.J. Fischel, Berkeley, 1951
- Semitic studies in memory of Alexander Kobut, Berlin, 1897
- Semitic studies in memory of Immanuel Löw, Budapest, 1947
- Semitskie yazuiki, vuipusk 2 (ch. 1-2). Materialui Pervoy konferenzii po semitskim yazuikam 26-28 oktyabra 1964 g./Semitic languages, Issue 2 (pt. 1-2). Papers presented for the First conference on Semitic languages 26-28 October 1964, Moscow, 1965
- Shafi^c Professor Muhammad presentation volume. Edited by Dr. S.M. Abdullah, on behalf of the Majlis-e-Armughan-e-Ilmi Lahore (Pakistan), Lahore, 1955
- Silver jubilee volume of the Zinbun-kagaku-kenkyusyo, Kyoto, 1954
- Spiegel memorial volume. Papers on Iranian subjects written by various scholars in honour of the late Dr. Frederic Spiegel, ed. by Jivanji Jamshedji Modi, Byculla, 1908
- Stranui i narodui vostoka. Vuip. 1: Geografiiya, etnografiiya, istoriya, pod red. V.V. Struve, Moskva (Akad. nauk SSSR, Vostochnaya komissiya geogr. obshchestva soyuza SSR), 1959
- Studi orientalistici in onore di Giorgio Levi della Vida, 2 vols., Roma, 1956
- Studia arabica I (F. Rosenthal, G. von Grunebaum, W.J. Fischel), Rome (Analecta orientalia, 14), 1937
- Studia biblica et orientalia, III (Analecta biblica, 12), 1959
- Studia historica w 35-lecie pracy naukowej H. Lowmanskiego
- Studia orientalia in memoriam Caroli Brockelmann, Halle, 1968
- Studia semitica et orientalia by seven members of Glasgow University Oriental Society (A volume presented to J. Robertson), Glasgow, 1920
- Studia semitica philologica necnon philosophica Ioanni Bakos dicata, edenda curavit Stanislaus Segert, Bratislava, 1965
- Studien zur Geschichte der Medizin, herausgeben von d. Puschmann-Stiftung, Heft 4, Leipzig, 1908
- Studies and essays in honour of Abraham A. Neuman, ed. by M. Ben-Horin, B.D. Weinryb, S. Zeitlin, Leiden, 1962

- Mélanges Maspéro. III. Orient islamique, Le Caire (Mémoires publiés par les membres de l'Institut Français d'Archéologie Orientale du Caire, 68), 1935-40
- Mélanges offerts à Etienne Gilson, Paris, 1959
- Mélanges offerts à M. Nicolas Lorga par ses amis de France et les pays de langue française, Paris, 1933
- Mélanges offerts à William Marçais par l'Institut d'études islamiques de l'Université de Paris, Paris, 1950
- Mélanges R. Linossier, 1932
- Mélanges René Basset. Études nord-africaines et orientales publiées par l'Institut des Hautes-Études Marocains, 2 vols., Paris, 1923-5
- Mélanges Taha Husain. Offerts par ses amis et ses disciples à l'occasion de son 70ème anniversaire, publiés par A. Badawi, Le Caire, 1962
- Mémorial Henri Basset. Nouvelles études nord-africaines et orientales, publiées par l'Institut des Hautes-Études Marocains, 2 vols., Paris, 1928
- Mémorial Jean Sauvaget, Damas (Institut français de Damas), 1954
- Mémorial Mgr. Gabriel Khouri-Sarkis (1898-1968), Louvain, 1969
- Men and cultures: selected papers of the Fifth international congress of anthropological and ethnological sciences, Philadelphia, September 1-9, 1956, ed. under the chairmanship of A.F.C. Wallace, Philadelphia (1960)
- Die Metaphysik im Mittelalter: ihr Ursprung und ihre Bedeutung (vol. 2 of *Miscellanea mediaevalia*, ed. by P. Wilpert), Berlin, 1963
- Miscellanea F. Ehrle (*Studi e testi*, 38), Rome 1924
- Miscellanea - Mémorial Avicenne, vol. 4, ed. L. Massignon, D. Remondan and G. Vajda, Cairo, 1954
- Modi memorial volume. Papers on Indo-Iranian and other subjects written by several scholars in honour of Shams-ul-Ulama Dr. Jivanji Jamshedji Modi, Bombay, 1930
- Morgenlandische Forschungen. Festschrift Herrn Professor Dr. H.L. Fleischer, ed. H. Derenbourg, H. Ethé, O Loth et al., Leipzig, 1875
- Muhammad Shahidullah felicitation volume, Dacca, 1966
- Mulla Sadra Commemoration Volume, ed. S. H. Nasr, Tehran, 1962
- Near eastern culture and society. A symposium on the meeting of East and West, ed. by T. Cuyler Young, Princeton (*Princeton oriental studies*, 15), 1951
- Nederlands-Arabische Kring, 1955-1965, Eight studies marking its first decade, Leiden, 1966
- Normes et valeurs dans l'Islam contemporain, ed. by J. Berque and J.F. Charnay, Paris, 1966
- L'Occidente e l'Islam nell'alto medioevo, 2-8 april 1964, Spoleto (*Settimane di studio del Centro di studi sull'alto medioevo*, XII), 1965

Livre d'or à l'occasion du jubilé de Theodore L. Papayoannou, Naumburg (Saale), 1932

Le livre du millénaire d'Avicenne, vol. 4: Conférences des membres du Congrès d'Avicenne prononcées en langues allemande, anglaise et française sur la biographie, l'époque, les opinions et les œuvres d'Avicenne (2-7 Ordibehechte 1333/22-27 Avril 1954), Téhéran, 1956

A locust's leg: studies in honour of S.H. Taqizadeh, London, 1962

Louis Ginzberg jubilee volume, on the occasion of his seventieth birthday. English and Hebrew sections, New York, 1945

M.P. Knareghat memorial volume. I: A symposium on Indo-Iranian and allied subjects, Bombay, 1953

The Macdonald presentation volume. A tribute to Duncan Black Macdonald, consisting of articles by former students, presented to him on his seventieth birthday, April 9, 1933, Princeton, 1933

Al-Mas'ûdî millenary commemoration volume, ed. by S. Maqbul Ahmad and A. Rahman, Aligarh, 1960

Medioevo e Rinascimento: Studi in onore di Bruno Nardi, Florence, 1955

Mediterranean countrymen. Essays in the social anthropology of the Mediterranean, edited by J. Pitt-Rivers, Paris-La Haye, 1963

Mélanges Alexandre Koyre, Paris, 1964

Mélanges Crozet, Poitiers, 1966

Mélanges d'études luso-marocaines dédiés à la mémoire de D. Lopes et F. de Cenival, Lisboa (Collection portugaise, 6. Inst. franç. du Portugal), (1945)

Mélanges d'orientalisme offerts à Henri Massé à l'occasion de son 75ème anniversaire, Téhéran, 1963

Mélanges de géographie et d'orientalisme offerts à E.F. Gautier, Tours, 1937

Mélanges de la Casa de Velázquez, 1955

Mélanges de philologie grecque offerts à Mgr. Diès, Paris, 1956

Mélanges Fuad Köprülü 160. dogum yıl münasebetiyle Fuad Köprülü anma kitabı. İstanbul (Dil ve tahrih- coğrafya fakültesi tarafından yayımlanmıştır), 1953

Mélanges Gaudetroy-Derenbourg. Mélanges offerts à Gaudetroy-Derenbourg par ses anciens élèves. Le Caire, 1935-45

Mélanges Hartwig Derenbourg (1844-1908). Recueil de travaux d'études arabes dédiés à la mémoire d'Hartwig Derenbourg par ses amis et ses élèves, Paris, 1909

Mélanges Henri Weil, Paris, 1898

Mélanges de philologie, vols. I and II, Le Caire (Publications de l'Institut français d'archéologie orientale du Caire), 1954

Mélanges de philologie. Publiés sous le patronage de l'Institut français d'archéologie orientale de l'Université de Paris et de l'Institut français d'archéologie orientale, 3 vols., Damas, 1956

Mélanges de philologie, études d'histoire littéraire et doctrinale du Moyen Âge, vols. 13, 14, 15 (Thémis Théoriste, 13, 14), 1930

International Congress on the history of science
 III Coimbra, 1934. Comptes rendus, Lisbon, 1934; Actes, conférences et communications, Lisbon, 1936
 VII Jerusalem, 1953. Actes, Paris, 1953
 VIII Florence, Milan, 1956. Actes, 3 vols., Florence, 1958
 IX Barcelona, Madrid, 1959. Actes, Paris, 1959
 X Ithaca, 1962. Actes/Proceedings, Paris, 1964
 XII Paris, 1968
 Iransky sbornik k semidesyatipyatiletiyu professora I.I. Zarubina, Moskva (AN SSR, Inst. Yazuikoznaniya. Inst. narodov Azii), 1963
 L'Islam et l'Occident, Mélanges composés par plusieurs auteurs, ed. C. Levy, Paris, 1947.
 Islamic research association miscellany, vol. 1, 1948, London (Islamic research association ser., II), 1949
 Issledovaniya po istorii kul'turui narodov Vostoka. Sbornik v chest' Akademika I.A. Orbeli, Moskva (Akad. nauk SSSR, otd. ist. nauk), 1960

Jewish encyclopedia, New York, 1901, etc.
 Jewish medieval and renaissance studies, Cambridge (Mass.), 1967
 Jewish studies in memory of George A. Kobut, New York, 1935
 Jewish studies in memory of Israel Abrahams, New York, 1927
 The Joshua Bloch memorial volume, New York, 1960
 Julius Ruska und die Geschichte der Alchemie mit einen vollständigen Verzeichnis seiner Schriften. Festgabe zu seinem 70. Geburtstag am 9. Februar 1937 dargeboten ..., Berlin, 1937

Katalog Rudolf Haupt no. 8, Der Mohammedanische Orient, Supplement, 1906
 Keleti tanulmányok Goldziher Ignác születésének hatvanadik évfordulójára írták tatítványai, Budapest, 1910
 Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederland-sch-Indie, 's-Gravenhage. Gedenkschrift uitgegeven ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan op 4 juni 1926, 's-Gravengage, 1926
 Krishnaswami Aiyangar commemoration volume, Madras, 1936

L.A. Mayer memorial volume 1895-1959, Jerusalem (Eretz-Israel, 7), 1964
 Le langage, Actes du 3e congrès des sociétés de philosophie de langue français, Genève, 1966
 Lectures delivered to the Persia society, London, 1913-4
 The legacy of India, ed. G.T. Garrat, Oxford, 1937
 The legacy of Islam, ed. T.W. Arnold and A. Guillaume, Oxford, 1931
 The legacy of Persia, ed. A.J. Arberry, Oxford, 1953
 Lignes des états arabs, Millénaire d'Avicenne, Congrès de Baghdad, Cairo, 1952

- XVI Actes du 16e Congrès international des orientalistes, Athènes (1912), Athènes, 1912; réimpression, 1968
- XVIII Actes du 18e Congrès international des orientalistes, Leiden, 1931; Leiden, 1932
- XIX Atti del 19 Congresso internazionale degli orientalisti, Roma, 1935; Roma, 1938
- XX Actes du 20e Congrès international des orientalistes, Bruxelles, 1938; Louvain, 1940
- XXI Compte rendu du 21e Congrès des orientalistes, Paris, 1948; Paris, 1950
- XXII Proceedings of the 22nd Congress of orientalistes, Istanbul, 1951; 2 vols., Istanbul, 1953
- XXIV Akten des 24. Internationalen Orientalisten-Kongresses, München, 1957; Wiesbaden, 1959
- XXV Trudy mezhdunarodnogo kongressa vostokovedov, Moskva, 1960; 5 Bde, Moskva, 1962-3
- XXVI Proceedings of the 26th International Congress of orientalistes, New Delhi, 1964; 4 vols., New Delhi and Poona, 1966-70
- International congress of philosophy
- 1) Atti del V congresso internazionale di filosofia, 1924
- 2) Proceedings of the sixth international congress of philosophy, 1926
- 3) Proceedings of the eleventh international congress of philosophy, Amsterdam, 1948; Amsterdam, 1949
- 4) Atti del III congresso internazionale di filosofia: Aristotele e la filosofia aristotelica e filosofia aristotelica, 1960
- Medieval philosophy
- 1) Actes du 1er congrès internationale de philosophie médiévale, Louvain, 1958
- 2) Atti della VII conferenza internazionale di filosofia medievale, Atti del III congresso internazionale di filosofia medievale, 1964; Milano, 1966
- Medieval art
- 1) Proceedings of the international symposium of Eastern and Western cultural studies, 1959
- 2) Proceedings of the history of medicine
- 1) Actes, 1923. Proceedings
- 2) Actes, 1924. Proceedings/Comptes rendus, Geneva, 1926
- 3) Actes, 1927. Actes, Awerp, 1929
- 4) Actes, 1931
- 5) Actes, 1933. Comptes rendus, Bucharest, 1933
- 6) Actes, 1935. Actes, Madrid, 1935
- 7) Actes, 1952. Comptes rendus, Brussels, 1952
- 8) Actes, 1954. Actes, 2 vols., Rome-Salerno, 1954
- 9) Actes, 1956. Actes, 2 vols., Madrid, 1956. Archivos iberoamericanos de la historia de la medicina, 8-91
- 10) Actes, 1959. Comptes rendus, Brussels, 1959
- 11) Actes, 1960. Actes, Louvain

Florilegium ou recueil de travaux d'érudition dédiés à Monsieur le Marquis Melchior de Vogüé à l'occasion du quatre-vingtième anniversaire de sa naissance, 18 Octobre 1909, Paris, 1909
Folia ophthalmologica orientalia, vol. 1, Jerusalem, 1933

Grazer und Münchener balkanologische Studien, München, 1967

Handwörterbuch des Islam, ed. A.J. Wensinck and J.H. Kramers, Leiden, 1941

Har Bilas Sarda commemoration volume presented on the occasion of his completing seventy years, ed. by P. Seshadri, Ajmer, 1937

Hebrew union college jubilee volume, 1925

Historians of the Middle East. Edited by Bernard Lewis and P.M. Holt, London (Historical writing on the peoples of Asia, 4), 1962

Homenagem ao Dr. Leite de Vasconcelos, Coimbra, 1931-2

Homenaje a D. Francisco Codera, Saragossa, 1904

Homenaje a Menéndez y Pelago, Madrid, 1809

Homenaje a Millás-Valllicrosa, 2 vols. Barcelona, 1954-6

Homenaje ofrecido a Menéndez Pidal. Miscelanea de estudios lingüísticos, literarios e históricos, 3 vols., Madrid, 1925

Ignace Goldziher memorial volume, part 1. Ed. by S. Löwinger, J. Somogyi, Budapest, 1948; vol. 2, Jerusalem, 1958

Indian history conference, Proceedings

Indian philosophical congress

Indian studies in honor of Charles Rockwell Lanman, Cambridge (Mass.), 1929

International congress of medicine, XVII, London, 1913; Proceedings, London, 1914

International congress of orientologists

III Travaux de la 3e session du Congrès international des Orientalists, St. Pétersbourg, 1876; 2 vols., St. Pétersbourg et Leyde, 1879-80; réimpression, 1967

VI Actes du 6e Congrès international des orientalistes tenu en 1883 à Leyde, 4 vols., Leyde, 1884-5; réimpression, 1972

VIII Actes du 8e Congrès international des orientalistes tenu en 1889 à Stockholm et à Christiania, 4 vols., Leyde, 1891-3

XI Actes du 11e Congrès international des orientalistes, Rome, 1899, Paris, 1897; 2 vols., Paris, 1897-9

XIII Verhandlungen des 13. Internationalen Orientalistenkongresses, Hamburg, 1902; Leiden, 1904

XIV Actes du 14e Congrès international des orientalistes, Alger, 1905, 3 tomes et supplément en 5, Paris, 1906-8; réimpression, 1968

Essays in honour of the Very Rev. Dr. J.H. Hertz, London, 1942
 Essays in medieval life and thought, presented in honor of Austin Pat-
 terson Evans, New York, 1955
 Essays on the history of medicine, presented to Karl Sudhoff, Zurich,
 1924
 Estudios eruditos in memoriam Adolfo Bonilla y San Martín (1875-1926),
 2 vols., Madrid, 1927-30
 Études archéologiques, linguistiques et historiques -- dédiées à Dr.
 C. Leemans, Leiden, 1885
 Études d'orientalisme dédiées à la mémoire de Lévi-Provençal, 2 vols.,
 Paris, 1962
 Études orientales à la mémoire de Paul Hirschler, ed. par O. Kumlós,
 Budapest, 1950
 Exposition de livres et de manuscrits d'auteurs arabes traduits en lan-
 gues étrangères. A l'Université de Genève 3 au 18 mai 1965 (Cen-
 tre cultural arabe de Genève)

Festsache für Hans Wehr, ed. by W. Fischer, Wiesbaden, 1969
 Festgruss Roth, 1893
 Festschrift Eduard Hahn zum LX. Geburtstag dargebracht von Freunden
 und Schülern, Stuttgart, 1917
 Festschrift Eduard Sachau zum siebzigsten Geburtstage gewidmet von Freu-
 nden und Schülern. In deren Namen hrsg. von G. Weil, Berlin, 1915
 Festschrift Franz Dölger zum 60. Geburtstage gewidmet. Hrsg. von J.
 M. Hoek, München (Byzantinische Zeitschrift, 1951, 44), 1951, 44),
 1951
 Festschrift für Hermann Baas, 1908
 Festschrift Georg Jacob zum siebzigsten Geburtstag 26. Mai 1932 gewidmet
 von Freunden und Schülern, hrsg. von T. Menzel, Leipzig, 1932
 Festschrift J. Rosenthal zur Vollendung seines siebzigsten Lebensjahres
 gewidmet, Leipzig, 1906
 Festschrift Joseph R. von Karabacek, Wien, 1916
 Festschrift -- publication d'hommage -- offerte au P.W. Schmidt, her-
 ausgegeben (directeur) W. Koppers, Wien, 1928
 Festschrift Werner Caskef, Leiden, 1968
 Festschrift zum achtzigsten Geburtstage Moritz Steinschneider, Leipzig,
 1896
 Festschrift zum 20. Geburtstage von Moritz Schaefer, herausgegeben von
 Freunden und Schülern, Berlin, 1927
 Festschrift zum 80. Geburtstag Max Neuburgers, Wien (Wiener Beiträge
 zur Geschichte der Med., 2), 1948
 Festschrift zum Fellen des hundertjährigen Bestehens der Wetterauischen
 Gesellschaft für die gesamte Naturkunde zu Hanau a.M., herausg.
 von J. W. W. W. W., Hanau, 1908
 Festschrift for Zeuthen, København, 1909
 Festschrift for Thomsen fra Disciple udgivet i anledning af hans
 femogtredsigste fødselsdagsjubilaum 23 Marts 1869 - 23 Marts 1894, Co-
 penhagen, 1894

In

Congrès international de médecine tropicale et d'hygiène, Le Caire, 1928; Comptes rendus, Cairo, 1929
Congrès mondial du pétrole, II, 1937
Contributions to medical and biological research dedicated to Sir William Osler in honour of his seventieth birthday, July 12, 1919, by his pupils and co-workers, 2 vols., New York, 1919
Convegno di scienze morali storiche e filologiche, 27 maggio - 10 giugno 1956. Tema: Oriente ed Occidente nel Medio Evo, Roma (Accad. naz. dei Lincei ... Atti dei convegni, 12). 1957
Crescent and green, a miscellany of writings on Pakistan, London, 1955
The cultural heritage of India, Calcutta (Ramakrishna Mission institute), vol. 7

Dante e la cultura veneta, ed. by V. Bronca and G. Padoan, Florence, 1966
Discursos leídos en la recepción pública del Señor D. Miquel Asín Palacios, Madrid, 1924
Disertaciones y opusculos (Julian Ribera y Tarragó). Edición colectiva que en su jubilación del profesorado le ofrecen sus discípulos y amigos. Con una introducción de M. Asin Palacios, 2 vols., Madrid, 1928
Dissertationes in honorem Dr. Eduardi Mahler (Emlékkönyv Dr. Mahler Ede.), Budapest, 1937
Documenta islamica inedita, ed. by J. Fück, Berlin, 1952
The dream and human societies, ed. by G.E. von Grunebaum and R. Caillouis, Berkeley and Los Angeles, 1966; Spanish translation as Los sueños y las sociedades humanas, Buenos-Aires, 1964; French as Le rêve et les sociétés humaines, Paris, 1967

L'élaboration de l'Islam. Colloque de Strasbourg, 12-13-14 juin, 1959, Paris (Bibliothèque des Centres d'études supérieures spécialisés. Travaux du Centre d'études supérieures spécialisé d'histoire des religions de Strasbourg), 1961
Emlékkönyv Kodály Zoltán hatvanadik születésnapjára (Mélanges offerts à Zoltán Kodály à l'occasion de son soixantième anniversaire), Budapest, 1943
Encyclopaedia universalis, Paris, 1968 onward
Enciclopedia Cattolica, Citta del Vaticana, 1951
Enciclopedia filosofica, Roma, 1957
Encyclopedia of Islam, old edition, Leiden and London, 1908-38; new edition, Leiden and London, 1960- (see # 233)
Encyclopedia of philosophy, ed. by P. Edwards, 8 vols., New York-London, 1967
Encyclopedia of religion and ethics, ed. by J. Hastings, Edinburgh, 1908-26, etc.
Encyclopédie de la musique, ed. by Lavignac, Paris, 1922
Erlanger Aufsätze aus ernster Zeit, 1917

Azerbajdzanskij étnograpiceskij sbornik (Azarbijgan etnografik magmuasi), Bakou, 1965

B.C. Law volume, ed. by D.R. Bhandarkar, K.A. Nilakanta Sastri, B.M. Barua, B.K. Ghosh, P.K. Gode, 2 vols., Calcutta, 1945-6

Beiträge aus der Geschichte der Chemie, dem Gedächtnis von Georg W. Kahlbaum... gewidmet, herausgegeben von P. Diergart, Berlin, 1909

Beiträge zur historischen Geographie, Kulturgeographie, Ethnographie und Kartographie, vornehmlich des Orients..., hrsg. von H. Mžik, Leipzig-Wien, 1929

Beiträge zur Kunstgeschichte Asiens, In Memoriam Ernst Diez, Istanbul, 1963

Biblical and other studies, edited by A. Altmann, Cambridge, Mass. (Philip W. Lown Institute of Advanced Judaic Studies, Brandeis University. Studies and texts, L), 1963

Biographie universelle, ed. par Michaud, Paris, 1854

Al-Biruni commemoration volume, A.H. 1362, Calcutta (1951)

Biruni: sbornik statei pod red. S.P. Tolstova (Akademiya nauk SSSR, Otdelenie istorii i filosofie), Moscow-Leningrad, 1950

Centenario della nascita di Michele Amari. Scritti di filologia e storia arabica... 2 vols., Palermo, 1910

Les sciences de l'Orient: Storia, letteratura, religioni, filosofia, geografia, ed. G. Tucci, Rome, 1959

Centennial studies in honour of Henry Drisler, New York, 1894

Les sciences et l'évolution culturelle dans l'histoire de l'Islam. Actes du colloque international d'histoire de la civilisation musulmane (Paris, 15-23 juin 1956), organisé par R. Brunschvig et G.E. von Grunebaum, Paris, 1957

Essays in Islam, 1946 (The Ismaili society, series A, no. 2), Leipzig, 1946

Essays in Islamic theology. Actes, 11-14 septembre 1961 (Cronica orientologica, l'Orient, no. 5)

Essays in the progress international d'histoire de l'océanographie, 1967-1968

Essays in the progress international de géographie, V, 1925, Cairo, 1925

Essays in the progress international des sciences, II, Bruxelles, 1935

Essays in the progress international de la découverte, série D, no. 36, Paris, 1936

Essays in the progress international (Serie orientale Roma, 5, 7), Roma, 1951

Essays in the progress international des sciences de Paris, 1900; Paris, 1901

Essays in the progress international française pour l'avancement des sciences, LXX, Paris, 1951

Essays in the progress international des sciences byzantines, Actes du colloque international de géographie historique, I, Mémoires, 1931

II. Other Collective Works

- A Francesco Gabrieli, Roma, 1964
Actes du congrès international de philosophie scientifique, Paris, 1936
All-India Oriental conference
All-Pakistan history conference
L'âme de l'Iran, Paris, 1951
Analecta arabica, Leipzig, 1828
Analecta biblica (= Studia biblica)
Analecta orientalia, posthumous writings and selected minor works of J.H. Kramers, 2 vols., Leiden, 1954-6
Anges, démons et autres intermédiaires, colloque du janvier 1968 à l'Alliance mondiale des religions, dirigée par M. Choisy, Paris, 1969
Antike und Orient im Mittelalter: Vorträge der Kölner Mediaevistentagungen 1956-1959, hrsg. von Paul Eckert, Berlin (Miscellanea mediaevalia, Veröffentlichungen des Thomas-Instituts an der Universität Köln ... Band 1), 1962
Arabic and Islamic studies in honor of Hamilton A.R. Gibb, edited by George Makdisi, Leiden, 1965
Arabsky sbornik. Uchenie zapiski Instituta vostokovedeniya, Tom. XIX, Moskva, 1959
Arbeiten aus den Gebieten der Physik usw., Julius Elster und Hans Geitel gewidmet, Braunschweig, 1915
Archaeologica orientalia in memoriam Ernst Herzfeld. G.C. Miles, editor, New York, 1952
Art and thought, issued in honour of Dr. Ananda K. Coomaraswamy on the occasion of his 70th birthday, ed. by K. Bharatha Iyer, London 1947
Arts libéraux et philosophie au Moyen Âge, Actes du quatrième congrès internationale de philosophie médiévale, Paris-Montréal, 1969
Atti del congresso geografico italiano
I. Genova, 1892
XII. Cagliari, 1935
Atti del Convegno internazionale di studi ruggeriani, Palermo, 1955
Aufsätze Professor Dr. Eugen Oberhummer zum 60. Geburtstage gewidmet von Freunden und Schülern, Brünn, 1919
Aus der Geisteswelt des Mittelalters. Studien und Texte Martin Grabmann zur Vollendung des 60. Lebensjahres von Freunden und Schülern gewidmet (Beiträge zur Geschichte der Philosophie und Theologie des Mittelalters, Supplementband 3, 1935)
Aus der Welt des islamischen Kunst. Festschrift für Ernst Kühnel zum 75. Geburtstag am 26.10.1957., hrsg. von R. Ettinghausen, Berlin, 1950
Aus fünf Jahrtausenden morgenländischer Kultur: Festschrift Max Freiherrn von Oppenheim zum 70. Geburtstage gewidmet von Freunden und Mitarbeitern, hrsg. von E.F. Weidner, Berlin (Archiv für Orientalforschung, Beiheft 1.), 1933
Avicenna commemorative volume, Calcutta, 1956
Avicenna: scientist and philosopher. A millenary symposium, ed. by G. M. Wickens, London, 1952

Zapiski imperatorskoy akademii nauk
 Zapiski Instituta vostokovedeniya akademii nauk SSSR
 Zapiski Kollegii vostokovedov pri Aziatskom muzee Rossiiskoi akademii nauk
 Zapiski vostochnago otdyeleniya Imperatorskago Russkago arkheologicheskago obshchestva
 De Zee: Zeevaartkundig Tijdschrift
 Zeitschrift des Deutschen Palästina-Vereins
 Zeitschrift die deutsche Zucker-industrie
 Zeitschrift für angewandte Bader-und Klimaheilkunde
 Zeitschrift für angewandte Chemie
 Zeitschrift für armenische Philologie
 Zeitschrift für ärztliche Fortbildung
 Zeitschrift für Assyriologie und verwandte Gebiete
 Zeitschrift für den Realschulwesen
 Zeitschrift für deutsche Wortforschung
 Zeitschrift für die gesammte Ornithologie
 Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes
 Zeitschrift für Ethnologie
 Zeitschrift für Instrumentenkunde
 Zeitschrift für Kirchengeschichte
 Zeitschrift für Kolonialsprachen
 Zeitschrift für Kulturaustausch
 Zeitschrift für Mathematik und Physik
 Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht
 Zeitschrift für Missionswissenschaft und Religionswissenschaft
 Zeitschrift für Musikwissenschaft
 Zeitschrift für ophthalmologische Optik
 Zeitschrift für philosophische Forschung
 Zeitschrift für Physik
 Zeitschrift für romanische Philologie
 Zeitschrift für Semiotik und verwandte Gebiete
 Zeitschrift für Urlogie
 Zeitschrift für vergleichende Erdkunde
 Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft
 Zeitschrift für Vermessungswesen
 Zeitschrift für Volkshygiene
 Zeitschrift für Bibliothekswesen
 Zeitschrift für praktische Augenheilkunde
 Zeitschrift für Optik und Mechanik, Elektrotechnik, etc.
 Zeitschrift für
 Zeitschrift für praktische Gärten
 Zeitschrift für praktische Pharmazie
 Zeitschrift für

Verhandelingen der (Koninklijke) Nederlandsche Akademie van Wetenschappen: Afdeeling Natuurkunde
 Verhandlungen der Deutschen physikalischen Gesellschaft, Berlin
 Verhandlungen der Gelehrten ethnischen Gesellschaft zu Dörpat
 Veröffentlichungen der Internationalen Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie
 Verslagen en mededeelingen van het Koninklijke vlaamsche Akademie voor Taal- en Letterkunde
 Vestnik Akademiya nauk SSSR
 Vestnik drevney istorii
 Vestnik oftalmologii
 Veterinär-historisches Jahrbuch (Gesellschaft für Geschichte und Literatur der Veterinärmedizin)
 Videnskapsfel skapets Skrifter, I. Mat.-Naturv. Klasse
 Vie médicale
 Vie médicale internationale
 Vienna oriental journal
 Vierteljahrsschrift der Astronomischen Gesellschaft (Leipzig)
 Vierteljahrsschrift der Naturforschenden Gesellschaft in Zurich
 Vierteljahrsschrift für Musikwissenschaft
 Viewpoints
 Virchows Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medizin
 Visva-Bharati annals
 Visva-Bharati quarterly
 Voice of Islam
 Vopros filosofii
 Voprosui istorii
 Voprosui istorii estestviziannia i tekhniki
 Vortrage der Bibliothek Warbürg
 Vox: Mitteilungen aus dem phonetischen Laboratorium der Universität Hamburg
 Vox Romanica

Der Weg zur Seele
 Welt als Geschichte
 Die Welt des Islams
 Weltall: Illustrierte Zeitschrift für Astronomie
 West Virginia medical journal
 Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes
 Wissenschaftliche Zeitschrift der Karl-Marx Universität, Leipzig
 Wochenblatt für Papierfabrikation
 Wochenschrift für Astronomie, Meteorologie und Geographie

Yearbook of oriental art and culture
 Yeda am

Spomenik srpske kraljevske akademije
 Sprawozdania (Państwowe muzeum archeologiczne)
 Sprawozdania Polskiej akademii umijetnosci
 Sprawozdania z posiedzeń Komisji oddziału Polskiej akademii nauk w kra-
 kowie
 St. Bartholomew's hospital journal
 St. Paul medical journal
 St. Thomas's hospital gazette (London)
 Sterne
 Strany i narody Azii
 Strany i narody vostoka
 Studi Colombiani
 Studi e testi (Biblioteca Vaticana)
 Studi italiani di filologia classica
 Studi magrebini
 Studi medievali
 Studia et acta orientalia
 Studia Islamica
 Studia musicologica (Academi scientiarum hungarica)
 Studia orientalia
 Studien und Mitteilungen zur Geschichte des Benediktinerordens und sei-
 ner Zweige
 Studies in Islam
 Sudan notes and records
 Sudhoffs Archiv für Geschichte der Medizin (und der Naturwissenschaften)
 Sumer
 Symbolon: Jahrbuch für Symbolforschung
 Syria

La table ronde
 Tamuda: Revista de investigaciones marroquíes (Delegación de educación
 y culture, Alta comisaría de España en Marruecos)
 Tanganyika notes and records
 Tarbiz: a quarterly review of the humanities (Jewish national and uni-
 versity library, Jerusalem)
 Tedavi kliniği ve laboratuvari
 Terapevticheskii archiv
 Terre saint
 Theologischer Jahresbericht
 Theosophical review
 Tijdschrift van het (Koninklijk) Nederlandsch aardrijkskundig Genoots-
 chap
 Tijdschrift voor indische taal-, en volkenkunde
 Tijdschrift voor wijsbegeerte
 Tomorrow (London)
 La Torre (Puerto Rico)
 T'oung Pao
 Traditio
 Transactions (and studies) of the College of physicians of Philadel-
 phia

Revue des sciences philosophiques et théologiques
 Revue des traditions populaires
 Revue du Caire
 Revue du monde musulman
 Revue du Moyen Âge latin
 Revue française d'ornithologie
 Revue générale de clinique et de thérapeutique
 Revue générale des sciences pures et appliquées
 Revue germanique
 Revue historique
 Revue iranienne d'anthropologie
 Revue médicale d'Égypte
 Revue médicale du Moyen-Orient (Beirut)
 Revue méditerranéenne
 La revue musicale
 Revue néo-scholastique (de philosophie)
 Revue numismatique
 Revue philosophique de la France et de l'étranger
 Revue philosophique de Louvain
 Revue pour l'étude des calamités
 Revue sémitique d'épigraphie et d'histoire ancienne
 Revue "TAM" (Algiers)
 Revue thomiste
 Revue tunisienne
 Revue tunisienne de droit
 Rheinisches Museum für Philologie
 Rinascimento (Centro nazionale di studi sul Rinascimento)
 Rivista critica di storia della filosofia
 Rivista degli studi orientali
 Rivista della Tripolitania
 Rivista di filosofia neo-scholastica
 Rivista di storia della medicina
 Rivista geografica italiana
 Rivista storica italiana
 Rivista storica Salentina
 Rivista trimestrale di studi filosofici e religiosi
 Rocznik orientalistyczny
 Romance philology (University of California)
 Romania: recueil trimestriel consacré à l'étude des langues et des litté-
 ratures romanes
 Romanica Helvetica
 Rotary bulletin (Cairo)
 Rythmes du monde

Saeculum
 Salerno
 Sammelbande der Internationalische Musik-Gesellschaft
 Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vorträge
 Saugar university journal

La reforma médica
 Religión y cultura
 Religionsgeschichtliche Versuche und Vorarbeiten
 Rendiconti della Accademia delle science fisiche e matematiche di Napoli
 Rendiconti della Reale accademia dei Lincei
 Renseignements coloniaux. Supplément au Bulletin du Comité de l'Afrique française
 Review of gastroenterology
 Review of metaphysics
 Revista de Angra
 Revista de Associação paulista de cirurgiões dentistas (São Paulo)
 Revista de archivos, bibliotecas y museos
 Revista de dialectología y tradiciones populares
 Revista de filología española
 Revista de filosofía
 Revista de la Biblioteca, archivo y museo del Ayuntamiento (Madrid)
 Revista de la Universidad de Madrid
 Revista de las ciencias
 Revista de Occidente
 Revista del Instituto egipcio de estudios islámicos (en Madrid)
 Revista do Museu Paulista (São Paulo)
 Revista general de marina
 revista medicina
 revista filosófica
 revista filosófica internacional
 Revue de médecine de la médecine hébraïque
 Revue de médecine de pharmacie
 Revue d'histoire ecclésiastique
 Revue de l'Académie arabe de Damas Maǧallat al-maǧma^C al-^Cilī^C al-^Cara-
 ǧī^C
 Revue de philosophie de religion
 Revue de philosophie des sciences et de leur applications
 Revue de philosophie de droit français et étranger
 Revue de philosophie chrétienne
 Revue de l'Orient latin
 Revue de l'Université de Bruxelles
 Revue de littérature comparée
 Revue de l'Université de Louvain
 Revue de philosophie
 Revue de philosophie de la religion
 Revue de philosophie
 Revue de philosophie chrétienne
 Revue de philosophie française en Orient
 Revue de philosophie
 Revue de philosophie archéologiques et sociologiques
 Revue de philosophie
 Revue de philosophie
 Revue de philosophie

Praxis (Bern)
 Presse médicale
 Presse médicale d'Égypte
 Prilozi za orijentalni filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod
 turskom vladavinom
 Problemi attuali di scienza e cultura: Quaderni (Accademia nazionale
 dei Lincei, Rome)
 Problemi vostokovedeniya
 Proceedings of the American academy for Jewish research
 Proceedings of the American numismatic and archaeological society
 Proceedings of the American oriental society
 Proceedings of the American philosophical society
 Proceedings of the Asiatic society of Bengal
 Proceedings of the Benares mathematical society
 Proceedings of the Indian historical records commission
 Proceedings of the Iran society
 Proceedings of the Mathematical and physical society of the United Arab
 republic
 Proceedings of the Royal society of medicine (History of medicine sec-
 tion)
 Proceedings of the Society of antiquaries of London
 Proceedings of the Society of Biblical archaeology
 Programm (Bonn)
 Proteus: Verhandlungsberichte der Rheinischen Gesellschaft für Geschi-
 chte der Naturwissenschaft, Medizin und Technik (Bonn)
 Przegląd archeologiczny
 Przegląd historyczny
 Przegląd orientalistyczny
 Psychoanalytic review
 Publication du Musée du livre

•

Quaderni di merceologia
 Quarterly of the Department of antiquities in Palestine
 Quarterly journal of the Mythic society
 Quellen und Studien zur Geschichte der Mathematik Astronomie und Physik.
 Abteilung B: Studien
 Quellen und Studien zur Geschichte der Naturwissenschaften und der Me-
 dizin

Rassegna di clinica, terapia e scienze affini
 Razón y fe
 Recherches de théologie ancienne et médiévale
 Recherches philosophiques
 Records of the botanical survey of India
 Recueil de travaux de la conférence d'histoire et de philologie, Uni-
 versité de Louvain
 Recueil des notices et mémoires de la Société archéologique de Constan-
 tine

Österreichische Monatsschrift für den Orient
Oversigt over det (kongelig) Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger: Bulletin de l'Académie royale des sciences et des lettres de Danemark

Pagine di storia della medicina (Istituto di storia della medicina dell'Università di Roma)
Pakistan journal of science
Pakistan philosophical journal
Pakistan quarterly
Palästina Jahrbuch
Palestine exploration fund. Quarterly statement
Palestinsky sbornik (Akademiya nauk SSSR. Rossiiskoe Palestinskoe obshchestvo) Vuipusk
Pamiętnik Stowiansky
Pantheon
Papiergeschichte: Zeitschrift der Forschungsstelle Papiergeschichte
Parnassus
Patrologia orientalis
Pensamiento
Pensée chiite
Periodičesko Spisanie na Bulgarskoto Knizovno Druzestvo v Sofija
Periodico di matematica per l'insegnamento secondario
Petersmanns geographische Mitteilungen
Petra nonius (Grupo Portugues da história das ciências, Lisbon)
Pharmaceutica acta Helvetiae
Pharmaceutical Journal
Pharmaceutisch Industrie
Pharmaceutisch tijdschrift voor België
Pharmazeutische Post
Pharmazeutische Zeitung
Phisiologische Wochenschrift
Philologia: Zeitschrift für das klassische Altertum
Philosophica Conimbricensia
Philosophical quarterly, (St. Andrews)
Philosophical review
Philosophisches Jahrbuch... auf Veranlassung und mit Unterstützung der Philosophen-Gesellschaft hrsg.
Phenomenological and phenomenological research
Philosophical East and West
Philosophy of science
Pubblicazioni di storia della scienza
Publications journal, the official publication of the honorary mathematical fraternity
Pulsologist
Pulsologia: a review of astronomy and applied sciences (Goodsell)
Pulsologia
Pulsologia
Pulsologia and letter pulsing digest (Sidney)
Pulsologia

XI

Navigation: Revue technique de navigation maritime et aérienne (Paris)
Near East service quarterly
Neophilologus
Neptunia
Neue gesellschaftliche Korrespondenz
Der Neue Orient
Neue Sammlung, Göttinger Blätter für Kultur und Erziehung
Neuphilologische Mitteilungen
New scholasticism
The nineteenth century
New York medical journal
North American medical and chirurgial review
North Carolina medical journal
Notes africaines
Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque nationale
Nouvelle Clio
Nouvelles annales des mathématiques
Nova Acta (Academiae Caesareae Leopoldino-Carolinae Germanicae naturae
curiosorum): Verhandlungen (Abhandlungen) der Kaiserlichen Leo-
poldinisch-Carolinischen deutschen Akademie der Naturforscher
Novi mir
Novuy vostok
Nowsze wydawnictwa akademii umiejetności, wydziałow filolog i histor.
filozof
Numen
Numismatic chronicle
Nuovi doveri (Palermo)

The observatory: a monthly review of astronomy
Obstetrics and gynecology
Occult review
Odontologie
Onomastica
Oriens
Oriens christianus
Orient
Orient chrétien
Oriental art
Oriental college magazine
Oriental institute communications
Orientalia
Orientalia neerlandica
Orientalia Suecana
Orientalisches Archiv
Oriente moderno
Oriente Poliano
Orissa historical research journal
Orvosi hétilap (Budapest)
Österreichische Hochschulzeitung

Mathematical gazette
 Mathematics teacher
 Mathematische Annalen
 Mededeelingen der (koninklijke) Nederlandse Akademie van Wetenschappen:
 Afdeeling Letterkunde
 Mediaeval studies
 Medical history
 The medical journal of Australia
 Medical leaves
 Medical life (American society of medical history)
 Medicina española
 Medicina nei secoli
 Médecine d'Égypt (Alexandria)
 Medicus (Karachi)
 Medieval India quarterly (Aligarh)
 Mediscope
 Meditsinskii zhurnal Uzbekistana
 Medizinhistorisches Journal
 Medizinische Klinik (Berliner medizinische Gesellschaft)
 Medizinische Monatsschrift: Zeitschrift für allgemeine Medizin und
 Therapie
 Medidinishe Welt
 Mélanges de l'Université Saint Joseph
 Mélanges de la Faculté orientale de l'Université St.-Joseph de Beyrouth
 Mélusine
 Mémoires de l'Académie (impériale) des sciences de St. Pétersbourg
 Mémoires de l'Institut égyptien
 Mémoires de la société archéologique de Montpellier
 Mémoires des savants étrangers présentés à l'Académie impériale des
 sciences de St. Pétersbourg
 Mémoires présentés par divers savants à l'Académie royale des inscrip-
 tions et belles-lettres de l'Institut de France
 Mémoires publiés par les membres de la Mission archéologique (française)
 au Caire
 Memoirs of the archaeological survey of India
 Memoirs of the Asiatic Society of Bengal
 Memoirs of the research department of the Toyo Bunko (the Oriental
 library)
 Memorie della classe di scienze morali, storiche e filologiche. Acca-
 demia dei Lincei
 Meteorologische Zeitschrift
 Metropolitan museum of art bulletin (= Bulletin of the Metropolitan
 Museum of art)
 Metropolitan museum studies
 Middle East forum
 Middle East journal
 Middle Eastern affairs
 Milla wa-milla; the Australian bulletin of comparative religion
 Mind: a quarterly review of psychology and philosophy
 Minerva medica
 Minnesota medicine

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...

XXX

Journal of the Egyptian medical association
 Journal of the Ganganatha Jha research institute
 Journal of the Gujarat research society
 Journal of the history of ideas
 Journal of the history of medicine and allied sciences
 Journal of the history of philosophy
 Journal of the International folk music council
 Journal of the Iran society
 Journal of the K.R. Cama oriental institute
 Journal of the Maharaja Sayajirao university of Baroda
 Journal of the Manchester oriental society; continued as Journal of
 the Manchester Egyptian and oriental society
 Journal of the Medical society of New Jersey
 Journal of the Michigan state medical society
 Journal of the Ministry of health (Cairo)
 Journal of the neurological sciences (Amsterdam)
 Journal of the Numismatic society of India
 Journal of the Oriental institute, Baroda
 Journal of the Pakistan historical society
 Journal of the Pakistan medical association
 Journal of the Palestine oriental society
 Journal of the Regional cultural institute (Tehran)
 Journal of the Royal African society
 Journal of the Royal anthropological institute
 Journal of the Royal Asiatic society
 Journal of the Society of chemical industry
 Journal of the Society of arts (London)
 Journal of the University of Bombay
 Journal of the University of Gauhati
 Journal of the University of Peshawar
 Journal of the Uttar Pradesh historical society
 Journal of the Walters art gallery
 Journal of the Warburg and Courtauld Institutes
 Journal of world history: Cahiers d'histoire mondiale: Cuadernos de his-
 toria mundial

Kagakushi kenkyū
 Kairos: Zeitschrift für Religionswissenschaft und Theologie
 Kantstudien
 Kartographische und schulgeographische Zeitschrift
 Keleti szemle
 Kirjath Sefer: the organ of the Hebrew university library in Jerusalem
 Klinicheskaya meditsina
 Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde
 Klinische Wochenschrift
 Klio
 Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter
 Koninklijke Vlaamsche Academie voor taal-en Letterkunde
 Koninklijke Vlaamsche Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone
 Kunsten van België

Jahrbuch für Photographie und Reproduktionstechnik (ed. J.M. Eder)
 Jahrbucher tur klassische Philologie
 Jahrbucher fur Literature
 Jahresbericht der Oberrealschule mit Knoben mittelschule Bayreuth und
 Zweigstell Pegnitz Schuljahr
 Jahresbericht des jüdisch-theologischen Seminars (Fraenkel'shce Stif-
 tung) zu Breslau
 Jahresbericht des Physikalischen Vereins zu Frankfurt a.M.
 Jahresberichte der deutschen Mathematiker-Vereinigung
 Jahresberichte des Forschungsinstituts für Geschichte der Naturwissen-
 schaften in Berlin
 Janus. Archives internationales pour l'histoire de la médecine
 Jewish quarterly review
 Johns Hopkins hospital bulletin
 Jordan medical journal (Jerusalem)
 Journal and proceedings of the Asiatic Society of Bengal
 Journal d'hygiène
 Journal de la Société des africanistes
 Journal de la Société finno-ougrienne
 Journal des savants (Académie des inscriptions et belles-lettres)
 Journal für praktische Chemie
 Journal médical libanais
 Journal of African history
 Journal of chemical education
 Journal of Hellenic studies (Society for the promotion of Hellenic stu-
 dies, London)
 Journal of Indian history
 Journal of iron and steel industry
 Journal of Jewish studies
 Journal of Maltese studies
 Journal of Pan-Asian historical society; continued as Journal of the Pan-
 university historical society
 Journal of psychiatry
 Journal of politics
 Journal of Roman studies
 Journal of Semitic studies
 Journal of Southeast Asian studies
 Journal of the Albert Einstein medical center
 Journal of the American dental association
 Journal of the American medical association
 Journal of the American pharmaceutical association
 Journal of the American osteopathic society
 Journal of the American research center in Egypt
 Journal of the American statistical research society
 Journal of the anatomical institute of Great Britain
 Journal of the orthopedic medical society of Bombay
 Journal of the medical society of Bengal
 Journal of the medical society of Pakistan
 Journal of the medical research society
 Journal of the medical research society
 Journal of the medical society of the Royal Asiatic society
 Journal of the medical society of the Oriental

Indo-Iranian journal
Indo-Iranica
Ingenior og bygningsvaesen (Copenhagen)
L'Institut
Institut etnografii; Kratkie soobshcheniya (Akademii Nauk SSSR)
International philosophical quarterly
International social science bulletin
Investigación y progreso
Investigative urology
Iqbal
Irak nouveau
Iran
Iraqi geographical journal
Isis
Der Islam
Islamic culture
Islamic literature (Lahore)
Islamic quarterly
Islamic review
Islamic studies: Journal of the central institute of Islamic research,
Karachi
Islamic world (Lahore)
Islamica
Israel exploration journal
Istanbul Üniversitesi tıp fakültesi mecmuasi: Bulletin de la Faculté
de médecine de l'Université d'Istanbul
Istoricheskie zapiski
Istorik Marksist
Istoriko-astronomicheskie issledovaniia
Istoriko-matematicheskie issledovaniia: Works of the seminar for the
history of mathematics of Moscow state university
Izvestiya Akademii nauk Azerbaydzhanskoy SSR (Azerbaïchan SSR Elmler.
Kheberleri)
Izvestiya Akademii nauk Khazakhskoy SSR. Seriya filologii i iskusstvo-
vedeniya
Izvestiya Akademii nauk SSSR: Otdelenie obshchestvennuikh nauk
Izvestiya Akademii nauk Tadzhikistana SSR, Otdelenie obshchestvennuikh
nauk
Izvestiya Akademii nauk Uzbekskoi SSR, otdelenie obshchestvennuikh nauk
Izvestiya gosudarstvennogo geograficheskogo obshchestva
Izvestiya obshchestva dlya izucheniya Tadzhikistana i Iranskikh narod-
nostoi za ego predelami
Izvestiya Rossiiskoi Akademii nauk

Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen in Wien
Jahrbuch für historische Volkskunde
Jahrbuch für jüdische Volkskunde
Jahrbuch für Philosophie und spekulative Theologie
Jahrbuch für Photographie, Kinematographie, und Reproduktionsverfahren

Hamdard medical digest
Ha Shiloah
Harefuah
Harofé haivri (= The Hebrew medical journal)
Harvard journal of Asiatic studies
Harvard studies in classical philology
Harvard theological review
Hauptner-Instrumente
Der Hautarzt
Health horizon
The Hebrew medical journal: Harofé haivri
Hebrew union college annual
Heidelberger Jahrbuch
Henschel's Janus: Zeitschrift für Geschichte und Literatur der Medizin
Hermes: Zeitschrift für klassische Philologie
Hesperia, Zeitschrift des schweizerischen Instituts für Auslandsforschung
Hespéris
Hespéris-Tamuda
Himmel und Erde
Histoire de la médecine (Société française d'histoire de la médecine)
Historia (Buenos Aires)
Historia Judaica
Historische Studien aus dem Pharmakologischen Institut der Universität
Dörpat
Historische Zeitschrift
History
History of religions: an international journal for comparative historical
studies (Chicago)
Human biology: a record of research
Haverford academy. Studies

IGAA: Institut des belles lettres arabes
İlahiyat Fakültesi dergisi. (Review of the Faculty of Divinity, Ankara
University)
Illustrated London news
Illustration juive (Alexandria)
Itages de Fouadine
Itaqiyyat
Ippocrate médica
Indian antiquary
Indian culture
Indian geographical journal
Indian historical quarterly
International journal of the history of medicine
International journal of the history of science
International journal of the history of medicine
International journal of the history of science
International journal of the history of medicine
International journal of the history of science
International journal of the history of medicine
International journal of the history of science
International journal of the history of medicine
International journal of the history of science

XXXII

Filosofia
Flambeau: Revue belge des questions politiques et littéraires
Földrajzi közlemények: Bulletin de la Société hongroise de géographie:
Mitteilungen der Ungarischen geographischen Gesellschaft
Folia orientalia
Folk. Dansk etnografisk tidsskrift
Folk-lore
Foro international (Mexico)
Forschung Praxis Fortbildung
Forschungen und Fortschritte
Fortschritte der Medizin
Fortschritte der Mineralogie, Kristallographie und Petrographie
La France médicale: Revue d'études d'histoire de la médecine

Gaceta matemática
Gaceta médica española
Galicia clínica (Madrid)
The Galpin society journal
Garcia de Orta: Revista da Junta de investigacoes do Ultramar
Gazette des beaux-arts
Gazette des hôpitaux
Gazette hebdomadaire de médecine et de chirurgie
Gazette médicale d'Algérie
Gazette médicale de Paris
Gazzetta medica di Lombardia
Geografia (Karachi)
The Geographer (Aligarh)
Geographical journal
Geographical review
La Géographie
Geographische Zeitschrift
Geography (Geographical association, London)
Geologica Hungarica: Series geologica
Geschichte Beilage der Deutschen Apotheker-Zeitung
Geschichtsblätter für Technik und Industrie
Gesnerus
De Gids: nieuwe vaderlandsche letteroefeningen
Gigiena i sanitariya (Leningrad)
La ginecologia pratica
Giornale critico della filosofia italiana
Giornale della Società asiatica italiana
Giornale di Sicilia
Globe (Société de géographie de Genève)
Globus
Gosudarstvenniy Ermitazh. Trudui Otdela Vostoka (Musée de l'Ermitage.
Travaux du Département Oriental)
Göttinger Blätter für...: see Neue Sammlung
Göttingische gelehrte Anzeigen
Gnomon
Gregorianum
Gutenberg-Jahrbuch

Deutsche Apotheker-Zeitung
Deutsche Klinik
Deutsche Literaturzeitung für Kritik der internationalen Wissenschaften
Deutsche Mathematik
Deutsche medizinische Wochenschrift
Deutsche Monatschrift für Zahnheilkunde
Deutsche optische Wochenschrift
Deutsche Zeitschrift für Chirurgie
Deutsche Zuckerindustrie
Deutsches Archiv für Geschichte der Medizin
Dialectica: International review of philosophy of knowledge
Dialogo Ecumenico
Diogenes
Dixus Thomas.
Doklady Akademii nauk Arm. SSR
Doklady Akademii Nauk Azerbaidzhanskoy SSR (Me ruzeler. Azerbaidzhan SSR Elmiler Akademiyasui)
Doklady Akademii nauk SSR
Dunbarton Oaks papers

East and west
Educa (Jerusalem)
Études Écclésiologiques (Budapest)
Études contemporaines
Euphrosin
Exploring and mining journal
Études historiques review
Études mathématiques (Commission internationale de l'enseignement mathématique)
Études mathématiques
Journal Aftensk at Universitat over det kongelig-Danske videnskabernes Selskab (Copenhague, Danemark)
Journal de l'Étude Hardt, (Vandoeuvres-Genève)
Journal des Orientalistes
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude (Palais de Mallorca)
Journal de l'Étude catalans
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude (Stockholm)
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude (organe officiel de la Société d'études philosophiques)
Journal de l'Étude et littéraires (Maroc)
Journal de l'Étude, historiques, historiques et littéraires
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude
Journal de l'Étude

XXX

Centaurus
 Center of Arabic documentation research bulletin (Ibadan)
 Central Asiatic journal
 Centralblatt: see Zentralblatt
 Chemiker-Zeitung
 Chemische Apparatur
 Chemistry and industry
 Chronique d'Égypte: Bulletin périodique de la Fondation égyptologique
 Reine Elisabeth
 Chymia: Annual studies in the history of chemistry (University of Penn-
 sylvania)
 Ciba review
 Ciba-symposia (Summit, New Jersey)
 Ciba-symposium (Society of chemical industry in Basle)
 Ciba Zeitschrift (Gesellschaft für chemische Industrie in Basel)

 Ciel et terre
 Ciencia tomista
 La ciudad de Dios
 Classica et mediaevalia
 Classical philology (Chicago university)
 The classical quarterly (Classical association, London)
 Clio medica
 Collana di "Pagine di storia della medicina"
 Colloquium
 Communications de l'Académie de marine de Belgique (Mededeelingen: Aka-
 demie van marine de België)
 Comparative literature
 Comparative studies in society and history
 Comptes rendus de l'Académie des sciences de Russie (Doklady Rossijskoj
 akademii nauk)
 Comptes rendus des séances (de l'Académie des inscriptions et belles-
 lettres)
 Confluent; revue culturelle et socio-économique
 Connecticut medicine
 Contributions from the Museum of history and technology
 Copernicus: International journal of astronomy
 Cosmos di G. Cora
 Crozer quarterly
 Cuadernos de la Biblioteca Española de Tetuan
 La Cultura: Rivista mensile di filosofia, lettere, arte

 Dacca university studies
 Denkschriften der (Kaiserliche) Akademie der Wissenschaften in Wien:
 Philosophisch-historische Klasse
 Dental abstracts
 Dergisi: dil ve tarih-coğrafya fakültesi, Ankara üniversitesi (Revue:
 Faculté de langues, d'histoire et de géographie de l'Université
 d'Ankara)

Bulletin of the Cleveland medical library
 Bulletin of the College of arts, Baghdad
 Bulletin of the College of arts and sciences, Baghdad
 Bulletin of the Deccan college research institute
 Bulletin of the Department of the history of medicine (Osmania medical college, Hyderabad, India)
 Bulletin of the Detroit institute (museum) of arts of the City of Detroit
 Bulletin of the Faculty of arts, Alexandria university
 Bulletin of the Faculty of arts, Cairo university
 Bulletin of the Government oriental manuscripts library, Madras
 Bulletin of the history of medicine
 Bulletin of the Institute of Islamic studies (Muslim University, Aligarh)
 Bulletin of the Institute of the history of medicine (Johns Hopkins University)
 Bulletin of the John Rylands library
 Bulletin of the Karachi geographical society
 Bulletin of the Medical library association
 Bulletin of the Metropolitan museum of art
 Bulletin of the Museum of fine arts, Boston
 Bulletin of the New York academy of medicine
 Bulletin of the Ophthalmological society of Egypt
 Bulletin of the Technical university of Istanbul (Istanbul Teknik Üniversitesi bülteni)
 Bulletin signalétique: Centre national de la recherche scientifique
 Burlington magazine
 Buztan
 Byzantina Metabyzantina: a journal of Byzantine and modern Greek studies
 Byzantinisch-neugriechische Jahrbücher
 Byzantinische Zeitschrift
 Byzantinoslavica
 Byzantion

Cahiers archéologique
 Cahiers de Byrsa
 Cahiers de civilisation médiévale
 Cahiers de Tunisie
 Cahiers des arts et techniques d'Afrique du Nord
 Cahiers du Cercle thomiste (Cairo)
 Cahiers du sud
 Cahiers internationaux de symbolisme
 Cahiers scientific journal
 Cahiers review
 Canadian journal of medicine and surgery
 Česká lékařská společnost: orgán Českého lékařstva
 La medicina nella storia e nell'arte
 L'Espresso
 L'Espresso

Bollettino filosofico
 Boncompagni's bollettino (= Bollettino di bibliografia e storia della
 scienze matematiche)
 Boston medical and scientific journal
 British journal of ophthalmology
 British medical student's journal
 British museum quarterly
 Buch und Schrift
 Buletinul Comisiei istorice a României
 Bulletin archéologique du Comité des travaux historiques et scientifi-
 ques
 Bulletin d'études orientales
 Bulletin d'Institut d'hygiène de Maroc
 Bulletin de correspondance africaine
 Bulletin de l'Académie d'Hippone
 Bulletin de l'Académie de médecine
 Bulletin de l'Académie impériale des sciences de St. Pétersbourg
 Bulletin de l'Académie royale de Belgique, Classe des lettres et des
 sciences morales et politiques
 Bulletin de l'Association Guillaume Budé
 Bulletin de l'École française d'Extrême-Orient, Hanoi
 Bulletin de l'enseignement public du gouvernement chérifien
 Bulletin de l'enseignement public du Maroc (marocain)
 Bulletin de l'Institut égyptien (d'Égypte)
 Bulletin de l'Institut français d'Afrique Noire
 Bulletin de l'Institut français d'archéologie orientale
 Bulletin de l'Institut des hautes études marocaines
 Bulletin de la Société archéologique d'Alexandrie
 Bulletin de la Société archéologique de Constantine
 Bulletin de la Société de géographie d'Alger (et de l'Afrique du Nord)
 Bulletin de la Société de philosophie de Bordeaux
 Bulletin de la Société des études indo-chinoises de Saïgon
 Bulletin de la Société des sciences naturelles de Maroc
 Bulletin de la Société des sciences naturelles de Tunisie
 Bulletin de la Société d'ophtalmologie d'Égypte
 Bulletin de la Société française d'histoire de la médecine
 Bulletin de la Société khédiviale de géographie d'Égypte
 Bulletin de la Société mathématique de France
 Bulletin de la Société médicale de Gand
 Bulletin de la Société (royale) de géographie d'Égypte (Cairo)
 Bulletin de liaison saharienne
 Bulletin de Madagascar
 Bulletin des études arabes
 Bulletin du Comité d'études historiques et scientifiques de l'Afrique
 occidentale française
 Bulletin of endemic diseases (Baghdad)
 Bulletin of the American college of surgeons
 Bulletin of the American institute for Persian (Iranian) art and archaeo-
 logy
 Bulletin of the British society for the history of science
 Bulletin of the Calcutta mathematical society

Baessler Archiv
 Bedi kartlisa. Revue de kartvélogie (Etudes géorgiennes et caucasiennes)
 Beilage zur Allgemeine Zeitung
 Beiträge zur Geschichte der Medizin
 Beiträge zur Geschichte der Philosophie (und Theologie) des Mittelalters
 Beiträge zur Kenntnis des Orients
 Belleten (Türk tarih kurumu)
 Bengal past and present
 Berichte der Deutschen botanischen Gesellschaft
 Berichte der (königliche) sächsischen Gesellschaft der Wissenschaft zu Leipzig
 Berichte über die Verhandlungen der (königlichen) sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig: Philologisch-historische Klasse
 Berliner klinische Wochenschrift
 Berliner Medizin
 Berktus
 Beskrivene
 Bethazar nasir-nurth (Kronensult)
 biografia vinda
 biografiailia
 biografi tek fir laager
 biografi tek fir gashlan
 biografi tek fir shemat'ia
 biografi tek fir turk'ia renaissance
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Revue d'érudition, consacrée spécialement à l'étude du moyen âge
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Genève
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Geneeskunde (Nederlandsche Maatschappij voor de Geneeskunde)
 biografi tek fir turk'ia renaissance: "Nederlandsche Maatschappij voor de Geneeskunde"
 biografi tek fir turk'ia renaissance
 biografi tek fir turk'ia renaissance: S. Sadar'itlenogo Universiteta
 biografi tek fir turk'ia renaissance
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Lisboa
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Orientalistas
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Letras y Bellas Artes
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Bellas Letras de Barcelona
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Ciencias, Bellas Letras y Nobles Artes
 biografi tek fir turk'ia renaissance
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de la Historia
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Geografía de Madrid
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Pediatría
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Medicina y Cirugía Hispano-Marroquí de Alcazarquivir
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Historia de la Farmacia
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Academia de Medicina
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Accademia di Filologici e Linguistici Siciliani
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Accademia Geografica Italiana
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Accademia Italiana dell'Arte Sanitaria
 biografi tek fir turk'ia renaissance: Accademia di Scienze Matematiche

Archives de l'Institut Pasteur d'Algérie
 Archives de philosophie
 Archives de sociologie et des religions
 Archives des missions, scientifique et littéraires, choix de rapports
 et instructions
 Archives des sciences physiques et naturelles
 Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen Âge
 Archives internationales d'histoire des sciences
 Archives marocaines
 Archives neerlandaises (Société des sciences de Haarlem)
 Archivio de storia della scienza
 Archivio per lo studio delle tradizioni popolari
 Archivio storico siciliano
 Archivos del Instituto de estudios africanos
 Archivos iberoamericanos de historia de la medicina y antropología mé-
 dica
 Archivum franciscanum historicum (Collegium S. Bonaventura, Quarracchi)
 Armenian affairs
 Ars islamica
 Ars medici
 Ars orientalis
 Art and letters, India and Pakistan
 Art Bulletin
 Art islamique
 Artibus Asiae
 Arts asiatiques
 Arzt und Christ
 Ärzte, Zeitschrift für Staatsarzneikunde
 Asclepio
 Asia major
 Asian quarterly review
 Asiatic journal
 Asiatic researches
 Asiatische Studien
 Ästhetische Rundschau
 Astronomical journal
 L'Astronomie: Bulletin de la Société astronomique de France
 Astronomische Nachrichten
 Astronomisches Jahrbuch
 Ateist
 Athenaeum
 Atlántida
 Atti dell' Accademia pontif de' Nuovi Lincei
 Atti della (Reale) Accademia (nazionale) dei Lincei: Memorie della
 classe di scienze morali, storiche e filologiche
 Atti della (Reale) Accademia (nazionale) dei Lincei: Rendiconti della
 classe di scienze morali, storiche e filologiche
 Atti del Reale istituto Veneto di scienze, lettere ed arti
 Atti e memorie dell'Accademia di storia dell'arte sanitaria
 Atti e relazioni dell'Accademia pugliese delle scienze
 Aus der Natur -- Zeitschrift für den naturwissenschaftlichen und erdkun-
 dlichen Unterricht
 Der Ausland, Wochenschrift für Erd- und Volkerkunde

Annals of the Bhandarkar oriental research institute
 Annals of the British school of Athens
 Annuaire de l'Institut de philologie et d'histoire orientales (et slaves)
 Annuaire du l'Ecole pratique des hautes études: section des sciences religieuses
 Annual of Leeds University Oriental Society
 Annual report of the archaeological survey of India
 Annuario della Società italiana per gli studi orientali
 Antaios
 L'Anthropologie
 Anthropos
 Antiquaries journal
 Antiquity
 Anuario de estudios medievales
 Anzeiger der (österreichischen) Akademie der Wissenschaft (in Wien), philosophisch-historische Klasse
 Al-Arab (New Delhi)
 Arab world
 Arabica
 Araştırma (Institute for research in philosophy, the history of science, psychology and sociology, Ankara)
 Arbor (Consejo superior de investigaciones científicas, Madrid)
 Arcadia
 Archaeologia
 Archeion
 Archeological journal
 Archiv der Mathematik (Karlsruhe)
 Archiv der Mathematik und Physik
 Archiv für Augenheilkunde
 Archiv für Dermatologie und Syphilis
 Archiv für die Geschichte der Naturwissenschaften und der Technik
 Archiv für Geschichte der Mathematik, der Naturwissenschaften und der Technik
 Archiv für Geschichte der Medizin
 Archiv für Geschichte der Philosophie
 Archiv für klinische Chirurgie
 Archiv für Kulturgeschichte
 Archiv für Musikwissenschaft
 Archiv für Ohren-, Nasen-, und Kehlkopfheilkunde
 Archiv für Psychiatrie und Nervenkrankheiten
 Archiv für Rechts- und Wirtschaftsphilosophie
 Archiv für Religionswissenschaft
 Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik
 Archiv für systematische Philosophie
 Archiv für wirtschaftsforschung in (nahen) Orient
 Archiv für allgemeine, natürliche und praktische Tierheilkunde
 Archiv für Zoologie
 Archives de l'enseignement des sciences exactes
 Archives de l'enseignement
 Archives de l'Institut des sciences de Haarlem: see Archives neerlandaises

American journal of science
 American journal of Semitic languages and literatures
 American mathematical monthly
 American Neptune
 American numismatic society. Museum notes
 Anales de la Asociación Española para el progreso de las ciencias
 Anales de la Sociedad Peruana de historia de la medicina
 Anales de la Universidad de Madrid
 Anales del Jardín botánico de Madrid
 Anales E. Merck (Darmstadt)
 Anatolia. Revue annuelle d'archéologie (Univ. d'Ankara. Fac. des
 lettres. Inst. d'Archéologie)
 Anatolian studies
 Al-Andalus
 Andover review
 Anesthesia and analgesia -- current reseaches
 Angelicum
 Angewandte Chemie
 Anglia: Zeitschrift für englische Philologie
 Anglican theological review
 Ankara üniversitesi dil ve tarih-cografya fakültesi dergisi
 Annalen der Hydrographie und maritimen Meterologie
 Annalen der Physik, etc.
 Annales Academiae scientiarum Fennicae (= Suomalaisen tiedeakatemia
 toimituksia, Ser. B.)
 Annales archeologiques de Syria: revue d'archeologie et d'histoire sy-
 riennes
 Annales de dermatologie et syphilographie
 Annales de la Société scientifique de Bruxelles, série A: Sciences
 mathématiques
 Annales de l'Institut d'études orientales, Université d'Alger
 Annales de l'Université d'Ankara (= Ankara Üniversitesi yilliği)
 Annales de l'Université de Madagascar. Série lettres et sciences hu-
 maines. Hors série: Problèmes généraux de l'archéologie mal-
 gache, 1965
 Annales de philosophie chrétienne
 Annales d'oculistique
 Annales. Economies, sociétés, civilisations
 Annales Guébbard-Séverine
 Annales médico-psychologiques
 Annales Musée Guimet
 Annali della Accademia del Mediterraneo
 Annali di matematica
 Annali di matematica pura ed applicata
 Annali Istituto orientale di Napoli
 Annals of anatomy and surgery
 Annals of medical history
 Annals of oriental research. University of Madras
 Annals of science
 Annals of surgery
 Annals of the Association of American geographers

Mrs. I. Hakemi, who is responsible for the typing of the text, and Mr. Heidary who has supervised its publication.

wa mā tawfiqī illā bi'llāh

Seyyed Hossein Nasr

Tehran

Shahrivar 1354 (A.H. solar)

Sha^cban 1395 (A.H. lunar)

August 1975 A.D.

making full use of all the material so far available, including not only the printed material contained in this bibliography but also the manuscript material, such as that now being catalogued and described by F. Sezgin in his *Geschichte der arabischen Schriftums* of which volumes III, IV and V and some of the future volumes concern the sciences.

During the past few years several general works have been written on Islamic science including besides the classical work of Sarton, the two volumes of M. Ullmann, *Die Medizin im Islam* and *Geheim- und Naturwissenschaften im Islam* which together provide a detailed history of most branches of Islamic science, and S.H. Nasr, *Science and Civilization in Islam* and *Islamic Science, an Illustrated Study*, in which historical and morphological studies of Islamic science are combined with selections of original texts and illustrations in the two areas respectively. But none of these works has been able to do full justice to all the facets of Islamic science. A joint effort is needed by scholars basing themselves on the material presented in this bibliography, and that given by Sezgin and others to make a definitive presentation in every facet and period of Islamic science possible. Besides the importance of such an undertaking for Western scholarship, it is crucial for Muslims themselves as a monument to their achievements in the field of the sciences, achievements which must of necessity remain the basis for their present day intellectual activities and development to lose their spiritual mooring.

In conclusion we wish to thank His Excellency Ja'far Sharif-Abadi, the director of the Farabi Foundation, Mr. Reza Qotbi, the director of the National Iranian Television and Mr. Mohajer, the president of Farabi Publications in Tehran for their financial assistance which made this project possible. Our thanks are also due to Mr. Gholamreza and Mr. Daqostar, who assisted us during the first year of the project, and especially Dr. William Chittick, who has collaborated with us in all phases of this work. Thanks are also due to

- F. Magic
- G. Other Occult Sciences
- XI. Philosophical, Theological and Scriptural Works Related to the Islamic Sciences
- XII. The Influence of Islamic Science
 - A. In the Western World (both Christian and Jewish)
 - B. In the Byzantine World
 - C. In India
 - D. In the Far East

*

* *

To assemble all the material written in different languages concerning all the subjects here mentioned has not been an easy task. Not only are there numerous books dealing with these subjects often in a way not reflected in their title or even table of contents but also a wide variety of periodicals, memorial volumes, monographs, encyclopaedias and the like which are spread all over the world and not to be found *in toto* in any single library even the most famous. For research into these sources use was made of the British Library, the Bibliothèque Nationale, the Library of Congress and most of all the Widener Library of Harvard University. A list of sources, excluding books, was assembled and follows this introduction.

*

* * .

This is the first of five projected volumes which we hope will complete the bibliography of printed material pertaining to all the sections of the classification outlined above. After the completion of this bibliography and the one in Islamic languages it is our hope that means can be found to write a work on the history of Islamic science

1. General Medicine and its Theory, Philosophy and History
 2. Hygiene and Health
 3. Internal Medicine
 4. Surgery and Anatomy
 5. Ophthalmology
 6. Dietary Medicine
 7. Hospitals and Medical Education
 8. Veterinary Medicine
 9. Others
10. Pharmacology and Pharmoscopy
1. General Works, Theory, and Relation to Medicine and Natural Philosophy
 2. Simple
 3. Compound
 4. Medical
 5. Veterinary
 6. General Works
 7. Descriptive Geography, including Travels with Historical Descriptions
 8. Astronomy
 9. Mathematical Geography and Geodesy
 10. Astronomical, Chronological and Maritime Studies
 11. Chronology
 12. Cosmography
 13. Astronomical Tables and Ephemerides
 14. Chronological Tables and Calendars
 15. Astronomical Instruments
 16. Astronomical Discoveries
 17. Astronomical Philosophy
 18. Astronomical Poetry
 19. Astronomical Miscellany
 20. Astronomical Miscellany
 21. Astronomical Miscellany
 22. Astronomical Miscellany
 23. Astronomical Miscellany
 24. Astronomical Miscellany
 25. Astronomical Miscellany
 26. Astronomical Miscellany
 27. Astronomical Miscellany
 28. Astronomical Miscellany
 29. Astronomical Miscellany
 30. Astronomical Miscellany
 31. Astronomical Miscellany
 32. Astronomical Miscellany
 33. Astronomical Miscellany
 34. Astronomical Miscellany
 35. Astronomical Miscellany
 36. Astronomical Miscellany
 37. Astronomical Miscellany
 38. Astronomical Miscellany
 39. Astronomical Miscellany
 40. Astronomical Miscellany
 41. Astronomical Miscellany
 42. Astronomical Miscellany
 43. Astronomical Miscellany
 44. Astronomical Miscellany
 45. Astronomical Miscellany
 46. Astronomical Miscellany
 47. Astronomical Miscellany
 48. Astronomical Miscellany
 49. Astronomical Miscellany
 50. Astronomical Miscellany
 51. Astronomical Miscellany
 52. Astronomical Miscellany
 53. Astronomical Miscellany
 54. Astronomical Miscellany
 55. Astronomical Miscellany
 56. Astronomical Miscellany
 57. Astronomical Miscellany
 58. Astronomical Miscellany
 59. Astronomical Miscellany
 60. Astronomical Miscellany
 61. Astronomical Miscellany
 62. Astronomical Miscellany
 63. Astronomical Miscellany
 64. Astronomical Miscellany
 65. Astronomical Miscellany
 66. Astronomical Miscellany
 67. Astronomical Miscellany
 68. Astronomical Miscellany
 69. Astronomical Miscellany
 70. Astronomical Miscellany
 71. Astronomical Miscellany
 72. Astronomical Miscellany
 73. Astronomical Miscellany
 74. Astronomical Miscellany
 75. Astronomical Miscellany
 76. Astronomical Miscellany
 77. Astronomical Miscellany
 78. Astronomical Miscellany
 79. Astronomical Miscellany
 80. Astronomical Miscellany
 81. Astronomical Miscellany
 82. Astronomical Miscellany
 83. Astronomical Miscellany
 84. Astronomical Miscellany
 85. Astronomical Miscellany
 86. Astronomical Miscellany
 87. Astronomical Miscellany
 88. Astronomical Miscellany
 89. Astronomical Miscellany
 90. Astronomical Miscellany
 91. Astronomical Miscellany
 92. Astronomical Miscellany
 93. Astronomical Miscellany
 94. Astronomical Miscellany
 95. Astronomical Miscellany
 96. Astronomical Miscellany
 97. Astronomical Miscellany
 98. Astronomical Miscellany
 99. Astronomical Miscellany
 100. Astronomical Miscellany

- H. Music
 - 1. General, Theory and Philosophy
 - 2. Instruments
- I. Astronomy
 - 1. General including History
 - 2. Observatories and Instruments
 - 3. Tables and Celestial Figures
 - 4. Mathematical Astronomy and the Movement of the Stars
 - 5. Chronology
- J. Astrology
- IX. Natural Philosophy
 - A. General Works including History
 - B. Physics
 - 1. General Principles and its Philosophy and History
 - 2. Dynamics and Statics, and Mechanics
 - 3. Hydrology
 - 4. Mechanical Instruments
 - 5. Weights and Measures
 - 6. Applied Physics and Technology (excluding above categories)
 - C. Meteorology
 - D. Geology and Mineralogy
 - 1. Geology
 - 2. General Principles of Mineralogy
 - 3. Descriptions of Minerals and Metals (also Metallurgy)
 - E. Biology
 - 1. General Principles
 - 2. Botany
 - 3. Zoology
 - F. Agriculture, Agronomy and Geoponica
 - G. Medicine

The Principles of Classification

- I. General Works
 - A. General Sources, including Bibliographical Sources and Reference Works
 - B. General Studies of Scientific Thought and Movements
 - C. Scientific Education and the Transmission of Learning
- II Biographical and Bibliographical Studies of Muslim Men of Science
- III. Sciences Influential in the Formation of the Islamic sciences
 - A. General
 - B. Graeco-Alexandrian and Roman
 - C. Babylonian and Mesopotamian
 - D. Iranian
 - E. Indian
 - F. Chinese
 - G. Others
- IV. Translation of Scientific Texts into Islamic Languages
- V. Classification of the Sciences, Scientific Encyclopedias and Reference Works
- VI. Bibliography and Bibliography
- VII. Mathematics
 - A. General works, including the History and Philosophy of Mathematics
 - B. Arithmetic and the Science of Numbers
 - C. Algebra
 - D. Geometry
 - E. Trigonometry
 - F. Instruments and Instruments for Computation
 - G. Other

included who are not primarily scientists or who are not strictly speaking Muslim, and in these cases no attempt has been made to find all the articles and books dealing with the person in question. Rather one or two general articles are mentioned, such as that in the *Encyclopedia of Islam*, which will enable the reader to find the data necessary for further research. Nevertheless, in the present work and in contrast to most previous bibliographies on Islamic science, nearly every opus which we felt touches more or less directly upon science in one way or another has been included, with the hope of enabling scholars to have access to all the sources concerning the subject of their interest, even those not dealing in a specific sense with the history of science.

Some of the basic reference works such as Sarton's *Introduction* and Nasr's *Science and Civilization in Islam* have moreover been divided according to chapters and sections and each part referred to separately in the appropriate section rather than being cited as individual works. As far as annotation is concerned an attempt has been made to describe the major works and as much of the others as was feasible and possible with the limited sources at hand. We simply did not have the means or the knowledge to annotate all the entries. The annotation has been given in both English and Persian because we have had both the foreign and Persian community of scholars in mind.

*

* * *

Another important question with which we were faced in organizing the material assembled in a meaningful fashion was, needless to say, that of classification. Somehow this vast amount of material had to be systematized in such a way as to be logical, easily available and again in harmony with the traditional Islamic schemes of classification of the sciences. In this matter also after a great deal of research and consultation finally the following system of classification was adopted, one which we feel can do justice to the structure of Islamic science as well as to the needs of such an extensive bibliography:

the like and anthropological and ethnographic studies in general. Here again an attempt has been made to include any work of this kind which has some bearing on the study of nature. The same problem was confronted in studies of history and geography and again the same type of solution applied. Finally, in as much as the book includes technology in its relation to the sciences, the problem arose as to how to distinguish articles which are more descriptive and concern art history from those which are relevant to the subject of the bibliography. Here again a line was drawn, although a hazy one in many instances, upon the basis of the above principle. The unity of Islamic civilization does not make a complete segmentation of one of its parts possible. Therefore, based on the general indications presented above a territory has been roughly demarcated within the total landscape of Islamic civilization and culture stretching from philosophy to technology and ethnography to treaties, but nevertheless forming a distinct area which, although without sharp borders in certain places, contains within it all the disciplines related to the study of nature or the mathematical sciences, to the methods of these sciences, to their history and development and finally to their interrelation with other disciplines.

As for the works in which the subject matter is contained, the unity of the very nature of Islamic learning has made clear distinction in certain cases impossible. Of course where an article or book deals only with the above-mentioned aspects of Islamic science it has been included in the bibliography. The problem exists in either primary or secondary sources which deal with fields which only touch upon the subject at times, for example works on Islamic civilization, history, etc., etc. This is particularly obvious in section 18', where the author has made an attempt to give a cross-section of the sciences which would be hard to index all works exhaustively, for the present bibliography is far larger than the present volume. It is felt that a bibliography of Islamic civilization, in extreme border cases, has been given in the next chapter to give guidelines for the reader. This is done, for example, in section 11. Bibliographical works on the history of the various sciences listed have been included.

From the beginning the project was divided into two distinct parts: one dealing with printed works in non-Islamic languages and the other with works in Islamic languages. The goal was in both cases to prepare a complete bibliography of all printed works, whether they be books, monographs, articles or the like, which have appeared in various languages since the 12th/18th century. Now after a dozen years the part devoted to non-Islamic languages and concerning the period up to 1970 has been completed and the first volume is being here presented to the public. The part dealing with the Islamic languages has been delayed because of the shortage of available funds, which forced us to concentrate on only one part rather than being able to terminate the two simultaneously. It is hoped that means can be found to complete that part of the bibliography also as soon as possible.

*

* *

The first problem which confronted us at the beginning was the scope which was to be given to the term "science" and therefore to the bibliography itself. Considering the unity of knowledge in Islam and the absolute necessity of viewing the subject from within the Islamic tradition itself, it was necessary to find a range for this word which would be manageable and at the same time not incongruous with the very structure of Islamic intellectual life. The "spectrum" of meaning which was finally chosen for the meaning of "science" in this context embraces nearly all the traditional "intellectual sciences" (*al-ʿulum al-ʿaqliyyah*) of Islam, minus those elements which are not in any way related to either the world of nature or mathematics. For example all branches of philosophy are included except those dealing with "practical philosophy" such as ethics, politics, etc. Likewise, in Sufism, theology and literature works which touch upon the sciences of nature and mathematics from the point of view of either method or content are included and the rest not.

Another border difficult to define was the one between studies on magic, folk medical practices, popular "occult" sciences and

Although most of the research into the history of Islamic science in the modern sense has been carried out in Western languages and of course mostly - but not exclusively - by Western scholars, the work done by Muslim scholars themselves is appreciable and especially valuable in those instances where traditional knowledge of the subject has been presented in a contemporary language. These works are also spread over a wide territory and are even less accessible to the scholar than Western works, despite certain attempts made to provide annual bibliographies.

Finally there are small, but in certain cases significant, contributions of non-Muslim and non-Western scholars who have concerned themselves with the Islamic sciences. Of these the most important is the Japanese contribution, if India where Hinduism and Islam live within the same world is put aside. The work of Far Eastern scholars also is usually confined to their own milieu and not well known outside.

It was with a concern for the necessity to **make** this vast literature well known to scholars that in 1962 Prof. E.S. Kennedy, himself one of the leading present day authorities on the history of Islamic mathematics and astronomy, suggested to us to prepare a complete bibliography of all printed works on the history of Islamic science. Seeing the necessity of such a research tool for both Western historians of science and Islamicists in general and Muslims themselves, who must not only learn their own traditional sciences and build upon them, we accepted the suggestion of Prof. Kennedy, little aware that a task far more than had been originally imagined lay ahead. A research center was formed in Tehran under our own direction and assisted by several competent young scholars, foremost among them Dr. William Chittick, who has collaborated in all the stages of the work. The center was supported by the Franklin Publications of Tehran and the research was carried out through the generous assistance by the Pahlavi Foundation in Tehran. A special help in television. The aid of specialists was enlisted in the form of Prof. N. Sidiq and T. Glick, both of American universities. In India actually helped in preparing the list of references in Hindi, Chinese and Japanese, Spanish and Catalan languages, and in the preparation of the bibliography.

In the Name of Allah, most Merciful and Compassionate

Islamic science encompasses a vast spectrum of intellectual activity over a period of a millenium of human history and within a geographical area extending from Spain to eastern Asia. Besides being a very important component of Islamic civilization and culture related to fields as far apart as mysticism and technology, it has influenced profoundly science and learning in the Latin West, in Byzantium, in India and even in China. It remains in many of its aspects to this day as a part of the life pattern of the Islamic people and offers to the modern world, faced with the danger of the total destruction of the human and the natural environment, a precious doctrine concerning man's true relation *vis-à-vis* the cosmic *milieu* and valuable practical insights as to how man can live with nature without destroying the natural environment in the process.

The importance of the Islamic sciences for an understanding of Western science and philosophy was not lost to Western scholars, nor was the significance of the sciences as an integral part of Islamic and Oriental studies in general forgotten. Therefore, with the rise of historical interest in both the Orient and the Middle Ages in the 12th (A.H)/18th (A.D.) century methodical research began in the West on various branches of the Islamic sciences, although nearly all of this research was from the beginning and continues to be to this day from the point of view of Western science. With the establishment of the history of science as a distinct discipline early during this century by such men as Ernst Mach, Pierre Duhem and George Sarton a further impetus was given to studies in the Islamic sciences and as a result thousands of articles and books have appeared in various countries in different journals and in nearly every Western language.

To the effort of scholars writing in Western languages must be added that of Muslim scholars themselves, who have also edited, analyzed and researched into numerous texts of Islamic science in Arabic, Persian, Turkish, Urdu, Bengali and other languages used by Muslims.

xi

CONTENTS

Introduction	xi
List of Sources	xxii
I. Periodicals	xxii
II. Other Collective Works	xlix
List of Abbreviations	lxiii
I. General Works	I
A. Bibliography, Manuscripts, Reference Works, the State of the Art	I
1. Bibliographical Works	I
a. Subject Bibliographies	1
b. Author Bibliographies	15
2. Manuscripts	27
3. Reference Works	41
a. General and Encyclopedic	41
b. Dictionaries, Glossaries and General Lexi- cographic remarks	51
4. The State of the Art	63
B. General Background	67
1. Historical, Cultural and Social	67
2. Scientific and Intellectual	111
C. Education and Learning	153
1. Education and the <i>Madrasah</i>	153
2. Books and Libraries, Writing Implements	171

Other Works by S. H. Nasr in non-Islamic languages

When Muslim Says, Cambridge, Harvard University Press, 1964; Japanese translation by T. Kuroda: *Jourōmu no Tetsugakusha Tachi*, Tokyo, Iwanami, 1975.

An Introduction to Islamic Cosmological Doctrines, Cambridge, Harvard University Press, 1964; second edition, London, Thames and Hudson, 1976. *Essence and Realities of Islam*, London, Allen and Unwin, 1966; paperback, 1971; also Boston, Beacon Press, 1972. Italian translation by D. Venturi: *Il Profeta e la realtà dell'Islam*, Milan, Rusconi, 1974. French translation by H. Crès, *Islam, perceptions et réalité*, Paris, Buchet-Chastel, 1975.

Islam in the Arab World, Beirut, Librairie du Liban, 1967.

Islam and the Modern World, Cambridge, Harvard University Press, 1963; New York, New American Library, 1970.

Islamic Mysticism: Sema and Semaism, The Spiritual Trials of Modern Man, London, Allen & Unwin, 1968; paperback, London, Allen and Unwin, 1975.

Islamic Mysticism, London, Allen & Unwin, 1972; Albany, State University of New York Press, 1973. Italian translation by D. Venturi: *Il Sufismo*, Milano, Rusconi, 1975.

Islamic Mysticism, *Asghar Ali Khan Institute of Islamic Studies*, Tehran, High Council of Culture and the Arts, 1974.

Islamic Mysticism: Sema and Semaism, London, Longman, 1976.

Islamic Mysticism: Sema and Semaism, London, The World of Islam Centre, 1976.

Introduction

◀

II. Biographical and Bibliographical Studies of Muslim Men of Science	179
A. Men of Science with More than One Source Devoted to Them	179
B. Others	389
Index of Writers	417
Persian Introduction	7

We wish to thank the Pahlavi Foundation, the National Iranian Television and Franklin Book Programs, Inc., of Tehran whose generous aid has made possible the research which forms the basis for this work.

© 2011 by Marfat Press, Inc.
All rights reserved.
Reprinted by the
American Academy of Child and Adolescent Psychiatry
on the author's behalf.
All rights reserved.

An Annotated Bibliography of
Islamic Science

‘
vol. 1

Seyyed Hossein Nasr

with the collaboration of

William C. Chittick